

Ели Карон

Есето на Фарисей

ЕЛИ КАРОН ЕСЕТО НА ФАРИСЕЙ

chitanka.info

Внезапно умира (или е убит?) един от най-богатите българи. Самотен възрастен мъж е намерен мъртъв в дома си. Виден учен от миналия век умира при съмнителни обстоятелства; по насилствен начин загиват и някои от последователите му. Трагедия се разиграва на малък екзотичен остров в океана. Общото между тези и други събития в книгата са неща от историческото минало, пренесени в съвременната реалност.

Историко-фантастичен арт криминал с присъщите за направлението елитарни техники на повествованието.

БЕЛЕЖКА ОТ АВТОРИТЕ

„Ели КаРон“ е сборен псевдоним. „Ели“ си е Ели; съставката „Ка“ е образувана от първата и последна букви в името на Кремена, а „Рон“ е семейното прозвище на Явор.

Но представете си корицата на книга, в която в едър план се чете:

Ели Гочева и Кремена Гочева — съавторки.

Явор Гочев — технически консултант и дизайнер.

И си представете бъркотията, ако същото трябва да се изпише на латиница!

На корицата няма да остане място за големите вълни цунами, надвиснали над атлантическото крайбрежие, както и за маскираните човеци, които обитават небостъргачите. А те пък са маскирани, защото истинската им същност не корелира с живота, който водят в действителност.

Повярвайте, но всички обстоятелства сочат срещу това положение: скачат, ръкомахат и настояват за псевдоним! Решихме, че трябва да се примирим с обстоятелствата и се обединихме около псевдонима „Ели КаРон“.

Това е първата ни екипна творба и силно се надяваме читателите (ако имаме такива) да бъдат снизходителни към книгата. Следващите ни шедьоври ще бъдат все по-добри и по-добри, в което Вие лично трябва да се уверите.

Ако все пак се решите да купите книгата ни, то спомнете си първия закон на дивия капитализъм:

На пазара всяка сделка се сключва между продавач и купувач (може и чрез посредник, офшорка и пр.) като при това се реализира печалба (в което се изразява упражнението) и единият печели, а другият — губи. Откъдето също така следва, че единият е мошеник, а другият — наивник.

Тук страни по сделката сме ние и Вие. Ние си плащаме да ни отпечатат, а Вие си плащате за акъла!

Въпроса за това „кой-кой е“ оставяме на пазара и на времето.

* * *

Част от действието в книгата се развива в измислен санаториум, разположен над Кремиковски манастир. Отношенията между обитателите на санаториума и монахините са плод на авторското въображение и затова молим да бъдем извинени, ако сме нарушили (неволно) добрия тон. Манастирът, за наше щастие, съвсем не е въображаем и пази редки символи на българската духовност.

Героите в книгата са измислени, а някои исторически факти — украсени. Всяка прилика с реални лица и събития е случайна.

Ели КаРон

ПЪРВА ЧАСТ
ЯПОНСКАТА ПРИКАЗКА

НЯГУЛ КРАЛЕВ

Генерал-майор Нягул Кралев, директор на НСБОП^[1], се разхождаше из Лондон. Качи се за една спирка на метрото и слезе в Дертфорд. Измина разстоянието до Грийн парк пеша. Януарският ден бе мразовит и сив, но в парка нямаше свободни пейки. Той дълго обикаля из алеите, докато видя сам мъж и седна до него.

Кралев участваше в семинар на Интерпол под патронажа на президента Съора. Той презентира дейността на МВР срещу организираната престъпност в България. Експозето, предпоследно в програмата на семинара, мина спокойно и на добро ниво. Вместо обяд, организаторите се задоволиха с шведска маса и коктейл. Остана му свободен полуден и Кралев се зае да систематизира впечатленията си. Повдигаше му се само при мисълта за демо-версиите, които изложи пред колегите си. Както обичаше да казва Главния секретар: никакви бази данни и хай-тек чудеса нямаше да помогнат, ако законите само се „прилагат“, а не се налагат!

Предстоеше да се изгради служба за международно оперативно сътрудничество, така наречената Национална точка за контакт (НТК) — любимата рожба на Главния секретар. Службата се създаваше като част от една по-широка програма за прилагане на националната стратегия за борба с престъпността. Комплектоваха се вече дежурните екипи, които щяха да поддържат 24 часова връзка с НТК в европейското пространство, Генералния секретариат на Европол и правоохранителните агенции. В ход бе и подготовката на споразумение за сътрудничество между Европол и българската полиция. Въобще задачи имаше много...

От дълбокия размисъл го изведе нежелано странично присъствие. Беше голямо мастито куче — питбул. Едър, мускулист екземпляр, с лъскав косъм и добре развити рефлексии. Кучето спря на известно разстояние и ги заглежда с любопитния си, злобен поглед.

Мъжът, който седеше на пейката до него, четеше задълбочено книгата си. „Ювелирна изработка. Шагренова кожа на обложката, заглавие с позлатени и калиграфски изписани букви — антикварна

рядкост“ — определи томчето Кралев. Преценяваше го по навик, професионално: „Интелектуалец, над шейсет годишен, състоятелен. Скъп балтон от камилска вълна, под който се вижда туидов костюм. Носи безупречни ръкавици от естествена кожа.“ Сравни ги със своите, също от кожа, но малко по-груби. „Мъж с добро обществено положение“ — продължи той етюда си с портрета на непознатия. „Обувки ръчна изработка. Едър, добре сложен възрастен мъж, с правилен профил, гъста черна коса и дебели вежди. Скулесто лице и четвъртитя, волева брадичка — мъж с характер...“

Добре трениран, Кралев долови, че кучето се готви за скок. Той бързо се изправи, събори мъжа от пейката и с отработена, почти автоматична, реакция пъкна лакът в устата на звяра. Железните челюсти светкавично се склучиха върху ръката му. Под натиска на едрото туловище той се строполи върху пейката, но веднага възстанови равновесие и се смъкна на земята заедно с кучето. В следващия момент бе вече на колене, за да намали тежестта на животното. Питбулът се разкрачи, задълба с крака замръзналата почва, но не разхлаби захапката си. Чу се пронизително изсвирване. След малко звукът се повтори, но вече много по-силен, по-продължителен и по-настойчив. Двамата, човекът и звярът, се гледаха изпитателно в очите. Зъбите на кучето постепенно се разтвориха и освободиха ръката му. Животното се обърна и се затича по посока на звука...

Събра се малка групичка от развълнувани хора. Мъжът, когото събори от пейката, продължаваше да лежи на земята. Стопанинът на кучето пристигна, отиде най-напред при човека и размени няколко думи с него. Помогна му да се изправи, потупа го по рамото и двамата се засмяха приятелски. После извади мобилен телефон и се обади за да повика линейка и да уведоми полицията. Чак след това се представи на Кралев и му предложи своята визитна картичка. Нягул я пое с ухапаната си ръка, опита да я пусне в джоба на балтона си, но тя се приплъзна и падна на земята. Извади непохватно визитника си и предложи една от своите. Докато траеше размяната на любезности, на мястото на събитието, едновременно с линейката, пристигна и полицията. Кралев се легитимира и обясни какво, според него, се бе случило. Болката в ръката му непрекъснато се усилваше и стана почти нетърпима. Огледа пораженията си — ръкавът на новия му балтон висеше разпран и изцапан (ще се наложи да го отнесе на поправка и на

химическо чистене). По тъканта вече избиваха кървави петна (сигурно има разкъсани кръвоносни съдове). Лекарят помогна на човека да се качи в линейката, размени няколко думи с шофьора и се зае с генерала. Помогна му да свали балтона си, да запретне ръкава на ризата си и внимателно прегледа ръката му. По нея се виждаха дълбоки рани — следи от кучешките зъби. Постави му обезболяваща инжекция и настоя да го отведат в болница. Нямаше нужда да го увещават: той и без това едва се държеше на краката си. Постепенно мисълта му започна да се прояснява. Макар и със закъснение осъзна, че се е борил с куче убиец! Как се бе озовало в парка без намордник щеше да решава полицията. Тя вече си вършеше работата. Единият от полицаите записваше показанията на стопанина на кучето и преглеждаше документите му. Другият разпитваше хората, станали неволни свидетели на инцидента.

Кралев седна до шофьора на линейката и хвана наранената си ръка със здравата. Придружаваше ги единият от двамата полицаи. В болницата му направиха няколко шева, превързаха го и му биха инжекция против тетанус. След това полицаят записа и неговите показания. Държеше се почитателно и дружелюбно. Предложи да го закарат до хотела и Кралев се съгласи с благодарност. Осведоми се за състоянието на мъжа, когото бе спасил и пожела да го види, преди да напусне болницата.

Широк коридор ги отведе до асансьорите. Качиха се на деветия етаж. Полицаят бързо се ориентира и влезе в манипулационната. Излезе, придружен от млада жена в бяла престилка. Тя се представи като дежурен лекар на отделението. Съобщи, че шокът е преминал, пациентът се чувства добре и разреши посещението.

Болницата бе първокласна, в това нямаше съмнение. Но стаята, в която го въведоха, надмина всичките му представи. Приличаше не толкова на болнична стая, колкото на кабинет, ако човек се абстрахира от скъпата медицинска апаратура. Беше просторна, с големи френски прозорци и изглед към Темза. Имаше маса, кристална ваза пълна със свежи цветя, диван и две кресла за посетителите. Точно срещу леглото, на изцяло малко шкафче, бе поставен 42-инчов плазмен телевизор, по който вървеше баскетболен мач. Мъжът в болничното легло не се интересуваше от спорт: продължаваше да чете, както бе чел и в парка. Сега той вдигна поглед от книгата си в очакване да разбере целта на

визитата им. Премести го върху превързаната ръка, праметнатия през рамото балтон, скъсания ръкав на Кралев и съчувствено се усмихна. Лицето му се промени: одухотвори се, изчезна първоначалната дистанцираност и погледът му се затопли. Появиха се дори наченки на задущевност. „Или тънък усет за хумор?“ — помисли си Кралев.

Мъжът ги наблюдаваше мълчаливо, един по един. Усмихна се на лекарката, сякаш реши част от ребуса. Униформеният полицај бе още по-лек случай. Накрая погледът му окончателно се спря на Кралев. Последният бе удивен от спокойните маниери на човека. Запита се уместно ли е, че поиска да го посети? Полицаят го изведе от затрудненото положение.

— Сър, господинът искаше да се увери, че сте добре преди да се сбогува.

— Казвам се Нягул Кралев — представи се генералът. — Днес имахте лош ден и няма да Ви безпокоя. Исканх просто да се уверя, че сте добре. Доста грубичко Ви съборих от пейката! — извини се неочаквано и за себе си той.

— Кралев? — човекът безпогрешно изговори името му. — Какво означава Кралев? Нещо като King, т.е. „крал“, когато се отстрани окончанието? Да, Вие наистина се държахте храбро, но по-скоро като Кинг Конг, господине!

И пак стана чудо: лицето му грейна с дълбоко заровена вътрешна топлота.

— Така и ще Ви наричам: Кинг Конг! — смееше се от сърце мъжът и пребърсваше очите си с бяла батистена кърпичка с монограм.

„Тонът му звучи по-скоро иронично, отколкото признателно!“ — удиви се Кралев, но учтиво го запита:

— Свързахте ли се вече с близките си? Мога ли да направя нещо за Вас?

— Не се безпокойте: нямам сериозни увреждания. Мога да напусна болницата, когато си пожелаея. Дъщеря ми вече е уведомена. Очаквам я всеки момент да пристигне, за да ме отведе у дома. Впрочем, каним Ви да ни посетите на чай.

— Може би друг път? Утре ще летя за България. Трябва да подредя багажа си и да свърша куп други неща. Така че моля да ме извините, сър...

— Ще се радвам пак да се срещнем, господин Кинг. Но вече при по-добри обстоятелства!

С това аудиенцията приключи: мъжът кимна великодушно и отново взе книгата си.

„Странен човек — каза си Кралев — дори не се назова. Такава е тя, човешката благодарност!“ От тази мисъл острата, виеща болка в ръката му се засили. „Трябва да си купя обезболяващи“ — реши и тръгна да търси дежурна аптека...

На сутринта взе такси до Хийтроу, качи се на самолета и полетя за България. С нетърпение очакваше да види дома си и Павел Константинович. Той вече приготвяше любимите му блюда.

---

[1] НСБОП — Национална служба за борба с организираната престъпност — Б.а. ↑

В ЕДИН МАЛЪК ГРАД (ПО СЪЩОТО ВРЕМЕ)

По същото време, когато генерал-майор Нягул Кралев презентираше в Лондон намалялата битова престъпност в България, в един малък пограничен град се извърши брутално убийство...

Денят, шести януари 2003 г., бе пазарен ден. Само на осемнадесет километра от границата, един малък град бе зает с грижите си. Хора сновяха по работа из непочистените, заледени улици. Снегът, смесен със сгурта, нахвърляна по тротоарите, имаше оранжево-червен, неестествен цвят.

Възрастен човек, облечен в черни шаячни панталони и шушлеково яке, се прибираще с покупките си: бурканче мед, сирене, хляб и пакет масло. У дома си бе приготвил топло ядене от картофи с ориз и малко чушки от оскъдната си зимнина. Денят обещаваще да бъде хубав — независимо от минусовите температури. Слънчевите отблясъци върху снега и чистото синьо небе навяваха оптимизъм.

Старият човек отключи пътната врата, внесе покупките си в къщи и не излезе повторно, за да я заключи. В пазарния ден хората от сергиите постоянно го посещаваха: кой до тоалетната, кой да пие вода или да се измие на чешмата в двора. Поради видимата му бедност всеки, който ползваше услугите му, пущаше стотинки в паничката до стълбището.

Човекът имаше хоби — правеше люлки за децата и ги раздаваше на познатите си. На долната страна на всяка люлка неизменно гравираше инициалите си: „ДГ“. Надяваше се, по такъв начин, да остави спомен след себе си. Майстореше какво ли не — бе изобретателен и добронамерен. На никого не пречеше, но доживя времена, когато това не бе достатъчно. Щом си слаб и беззащитен, всеки може да посегне на къщата ти, на имота ти и на малката ти социална пенсийка...

Тъй като в двора свободно се влизаше и излизаше, никой не обърна внимание на мъжа, който се качи по стълбището и влезе в преддверието. Старецът беше в кухнята, с гръб към вратата и разтоварваше покупките си на масата. С две крачки мъжът прекоси

разстоянието до него. Прегърна го през раменете и затисна с длан устата му, за да не вика. Завъртя го настрани и го удари два пъти с юмрук в слънчевия сплит. Хилавото тяло на стареца омекна и се свлече. Мъжът го метна на леглото, взе възглавница и няколко минути я държа върху лицето му. Захвърли я на пода и опипа с два пръста коронарната му артерия. Пулс нямаше — старият човек бе мъртъв! Не можа дори да се уплаши. Да разбере, че за него хубавият ден свърши...

Мъжът подхвана тялото, отвори вратата и, скрит от парапета, го захвърли на стълбището. Върна се в антрето, взе някакъв плосък предмет и пак излезе. Огледа се и с няколко спокойни крачки отиде до чешмата. Изми ръцете си, пусна стотинки в паничката и напусна къщата. Посещенията в двора на стареца бяха част от ритуала в пазарния ден.

След малко съседката (и племенница на дядото), минавайки покрай оградата, го зърна прострян на стълбището. Старият човек изглеждаше като мъртвец — от устата и по брадичката му се стичаше тънка струйка кръв.

Двамата имаха отколешна вражда, преминала в съдебни дела. Трябваше да действа внимателно, за да не падне съмнение върху нея и съобщника ѝ в съдебния интерес. Тя продължи към страничната улица и се развика за помощ. На виковете ѝ притича възрастна жена, която имаше сергия встрани до къщата. Племенницата посочи лежащия по очи човек върху стълбището. Жената се обърна, зави край къщата и повика хората от близките сергии. Чуха се различни мнения. Млад мъж прегледа отгук — оттам стареца и провери дали има пулс. От събралата се вече тълпа предложиха да се извика полиция. В това време, като по поръчка, мина участъковият полицай. Спря, за да провери дали няма инцидент.

Инцидент, разбира се, имаше и то тъкмо в почивния му ден! С неохота пое задълженията си — провери дали човека е мъртъв и извика по телефона линейката с дежурния лекар. И тъй като от опит знаеше, че ще дойдат най-рано след половин час, изкара хората от двора, заключи вратата и отиде до полицейското управление да вземе лента и да я запечати. Пристигна обратно тъкмо навреме, за да отключи на лекаря. Последният прегледа тялото и констатира, че старецът е мъртъв поне от половин час.

Полицаят докладва за случая в полицейското управление. Дежурният нареди да откарат трупа в окръжния град за аутопсия.

Племенницата незабавно реагира: не бивало да се мести тялото на стареца. Човекът бил самотен и нямало кой да го приготви за погребението. Съседките трябвало да го измият и преоблекат, докато трупа му е още топъл. Така де — както си му е реда и както го изисква човещината!

Полицаят я сръза, че аутопсията е само в неин интерес. Тъкмо тя му е имала зъб приживе.

През цялото време бедният сгърчен труп на слабичкия старец лежеше встрани от тях и тяхното състрадание. Той вече се бе превърнал в статистическа демографска единица. Всички, които бяха живели редом с него, сега му обръщаха гръб. Дори и най-безобидният човек притеснява околните: някои го бяха обиждали приживе, други той бе засегнал. Самотникът бе обещал на всекиго по нещо — шевната машина, одеалата, ламарината от неръждавейка, радиатора, хладилника, гардероба и спалнята — все ценни неща дори за не дотам бедните му познати. И още отсега съседите правеха сметки кой какво ще отмъкне.

Полицаят заключи къщната и входната врати, сложи двуметрова лепенка с надпис „полия“ и нареди всички да се разотидат.

Една душа отлетя в безкрая, една къща се затвори...

АЛИСИЯ (ПЕТ МЕСЕЦА ПО-КЪСНО)

Когато тръгна на това пътешествие, Алисия нямаше лошо предчувствие. Очакваше да прекара чудесна отпуска, пълна с необикновени преживявания. И представа си нямаше в какво се забърква: тя живееше в подреден и цивилизован свят, където убийства също се случват, но предимно в други слоеве на обществото.

Алисия пристигна на летище София с полет от Анкара. В таксито се осведоми откъде да наеме кола и шофьорът я отведе във фирма Rent-a-car. Спря се на малка, спретната „хонда“, с която сега спокойно маневрираше по шосето, изпълнено с неравности и дупки. Пътят се извиваше в плавна дъга — наричаха го „околовръстен“. Панорамен път, от който градът се разкриваше постепенно. Виждаше се колко нашироко се е разпрострял: прелестно спокоен и потънал в свежа зеленина. Но идилията изчезваше, щом погледът ѝ спираше на групичките кичозно облечени и силно гримирани момичета, някои от които още деца, застанали в очакване на клиенти: шофьори на тирове и камиони, устремени към границата със Сърбия.

Тя бе наясно с процесите, които протичаха в България. Държавата бе в преход от общество, контролирано със сила, към общество, контролирано с пари. Безогледно се натрупваха капитали; появили се бяха корупция, черен пазар, сива икономика, безработица и престъпност... Обществото бе заложник на промяната и хаоса. Навсякъде се ширеха разруха и безразличие. Отдавна трябваше да спре притокът от „мръсни пари“, да се укрепи държавата, да започне периода на съзидание...

Страната разполагаше с огромен потенциал — хората. Те бяха образовани, интелигентни и в голямата си част надарени с тънка, граничеща с мистика, интуитивност. Самочувствието им не се градеше върху материалните неща, а върху интелекта. Отричаха всяка неравнопоставеност, бяха крайно консервативни. Дори новосъздадената „политическа класа“, заета да преобърне строежа на държавата, живееше като всички останали: пребиваваше в дискомфорт и изпълняваше ролята на „лошите“ в слаба пиеса.

Алисия бе млада жена на около трийсет години. Стройна блондинка с пепелно руси коси, които падаха като водопад по дългата ѝ шия и заоблени рамене — чак до тънката ѝ талия. Имаше големи синьо-сиви очи, красиво очертани вежди, високи скули, волева брадичка и трапчинки на бузите, които се появяваха, когато се засмее. Смехът изтриваше сериозното и вгълбено изражение на лицето ѝ, а меките и малко пълнички устни откриваха два реда превъзходни равни и бели зъби.

В детството си Алисия бе преболедувала от остър вирусен менингит. Спомняше си нечовешката болка и страдание, когато в стаята ѝ влизаше и най-лек шум или когато в очите ѝ блясваше светлината на стетоскопа. Наложиха се да ѝ направят трепанация, за да намалят вътречерепното налягане, а на мястото да имплантират специална пластина. Това влечеше редица усложнения: да не играе в часовете по физическо обучение и да се пази от всякакви удари и травми по главата. Оттогава датираше и усещането ѝ за раздвояване на личността: когато спеше, една част от нея сякаш оставаше будна и наблюдаваше какво се случва наоколо ѝ. Всичко това доведе до съответния начин на живот: тя компенсира невъзможността от физическо натоварване първоначално с изучаването на чужди езици, а когато зрението ѝ започна да се подобрява и ѝ разрешиха да чете, започна жадно да поглъща огромната библиотека на баща си.

Болестта бе засегнала и сърцето ѝ. Точно сега, без видима причина, отново се появи аритмията. То биеше ускорено и непрекъснато се преобръщаше в гърдите ѝ. Спираше на всеки няколко удара, после пърхаше забързано като изплашена птица, пак спираше...

Тя чувстваше сърцето си като нещо повече от телесен орган и напоследък се улавяше в метафизични съждения. Като например, че душата („свинското куче“, както образно я наричаше баща ѝ) обитаваше сърцето и мозъка. Кръвообращението служеше за мост между двете ѝ обиталища. Чрез сърцето се изразяваха емоциите, които душата постоянно възпроизвеждаше, а мозъкът бе нейният преводач и говорител. В тази странна симбиоза разумът се изключваше. Той се проявяваше в екстремни обстоятелства и условие за това бе да се изчистят всички емоции. Разумът — това бе един вид изтрезняване от пиянството на чувствата...

Когато се улавяше, че действа твърде емоционално, Алисия „превключваше“ на разума и започваше да „мисли на глас“. Артикулираше мислите си сякаш, че ги изговаря и те преставаха да бъдат емоционално оцветени.

Свинското ѝ куче подвиваше опашчица и се омиташе...

МАЛКИЯ ГРАД (РЕТРОСПЕКЦИЯ)

Роднини съобщиха на близките му, че старецът е починал. Снахата и внукът взеха първия влак и потеглиха към градчето.

В къщата бе влизано многократно, въпреки полицейската лента на пътната врата. По снега имаше множество стъпки. Една жена — позната на стареца, бе прибрала дори спестовната му книжка. В нея нямаше пари — бе ги изтеглил малко преди смъртта си. Влязоха в кухнята, където старецът спеше приживе и първото нещо, което видяха, бе едно изпражнение в средата на стаята...

Двамата отидоха в полицията, за да научат какво следва от тук нататък. Рутинна процедура — обясниха им, — когато почине самотен човек, трупът се изпраща за аутопсия. Искали да са сигурни, че няма да има упреци към полицейското управление. Пък и от устата му течала струйка кръв...

— Какво мислите за фекалиите в средата на стаята? — запита младият мъж.

Полицаят сви рамене. Сами бяха видели, че в къщата са влизали и излизали много хора. Може да го е направил всеки, който е имал зъб на стареца. Дори човекът да е умрял насилствено, а това не е потвърдено, изпражненията нямат доказателствена стойност.

Майката и синът спаха тази нощ в хотела. Долавяха, че във внезапната смърт на стареца има нещо съмнително. Но трябваше да изчакат резултатите от аутопсията, а после и да го погребат.

На сутринта отидоха отново в полицията. Посрещна ги млад лейтенант. Той ги уведоми, че случаят се поема от окръжния град — при тях няма следствен отдел.

В градчето всички се познаваха. Лейтенантът чу слухове, които вече се носеха и изпитателно следеше реакцията на двамата посетители. Още повече, че те живееха в София, а там знае ли се какви връзки имат... Те изглеждаха подтиснати и опечалени, но спокойни. Още по-добре. Какво го засягат приказките на съгражданите му, ако роднините нямат претенции за начина, по който е умрял старецът?!

АЛИСИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Алисия се замисли за политическата драма, която по утвърден вече сценарий се разиграваше в България.

Едно от обществените явления в западната демокрация бе невероятната самоизолация на политическата класа. Независимо от убежденията, които определяха облика на групата играчи — „ляво“, „дясно“ или „център“, тя образуваше компактна прослойка и се отделяше от другите обществени групи. Тази класа по природата си бе дифузна, обградена със своеобразна мембрана (пропускаща само в посока отвътре навън) и преминаваше отвъд границите на собствените си държави и общества. Политическите средства биваха „заемани“ и се предаваха от група на група и от поколение на поколение. Инструментите ѝ (религия, църква, държава), отработени перфектно, се бяха превърнали в изкуство. Явления, чужди на социалния живот, можеха да се „заемат“. Заемаха се цели институции — съда в Хага, ООН, военните блокове и специфични за дадената цивилизация явления: етнически и междуетнически, дори тероризмът! Този инструментариум ѝ осигуряваше държавно, блоково и глобално господство над света. Беше срасната с едрия капитал, промишлените корпорации, културния елит, медиите и информационните пулове от т.нар. „пбблик рилейшънс“. Така тя определяше насоките, в които се развива обществото.

България все още не покриваше всички критерии на демократичната държава. Политическата класа бе току-що сформирана, а пазарното стопанство — в зародиш. Неочаквано в страната протекоха процеси, които никой в Европа не бе предвидил. Преобладаващият (по своите нагласи „ляв“) електорат гласува за наследника на своя бивш монарх и му делегира правото да управлява държавата. Изненадата от изборите отново фокусира вниманието на Европа върху България. Но, както се оказа впоследствие, народните нагласи лесно се променят...

В ПОГРАНИЧНИЯ ГРАД (ТРИ ГОДИНИ ПО-РАНО)

Враждата започна преди години.

Племенницата на стареца (и негова съседка) продаде 180 кв.м дворно място непосредствено до оградата на къщата му. Мястото, дълго и тясно, дори не бе самостоятелен парцел. Новият собственик събори кирпичената ограда, която делеше двата имота, като обясни, че ще гради нова. Само че не построи ограда, а триметрова стена с „чакаща“ арматура отгоре ѝ. Старецът се обади на сина си, парализиран след тежък инсулт и му обясни ситуацията. Снахата веднага замина, за да проучи на място какво се строи.

Всичко бе така, както го описваше старият човек. Издигаше се незаконен строеж, долепен непосредствено до къщата им. Копаеше се в основите ѝ, затваряха се два прозореца и се навлизаше в двора. Снахата подаде жалби до общинската и областната управа. След около месец се получи заповед от Областния управител и нареждане от Инспекцията по строителен контрол да се събори незаконния строеж. Уви! Това бе само добро пожелание. Започнаха се нескончаеми преписки с общината. Накрая техническият отдел „узакони“ строежа: извърши частична промяна в застроителния план... в полза на неизправната страна. Междувременно незаконният строеж прерасна в склад и магазин.

Къщата имаше много предимства — бе в идеалния център и с голям двор. Съпругът ѝ неведнъж бе настоявал баща му да се премести в София, но той упорито отказваше. Увещаваше ги дори след смъртта му имотът да не се продава, а „да се пази в резерв“. Обичаше къщата си и не искаше да се разделя с нея. Бяха я строили със собствените си ръце: той, жена му и единственият им син — талантлив инженер.

Щом научи, че снахата е пристигнала, съседът дойде в дома на стареца. Поиска телефона им в София и заяви, че може да закупи имота.

Снахата го изслуша внимателно. Отговори, че докато свекър ѝ е жив, имотът няма да се продава. Съседът намекна, че наоколо обикалят разни хора и може да го пречукат. Жената бе потресена, но се

престори, че не схваща намека. Каза, че човека на никого не пречи и приключи разговора.

Три години по-късно намериха стареца мъртъв на стълбището пред къщата.

* * *

Сега нещата се развиваха по набелязаната вече схема. Племенницата се свърза с братовчед от окръжния град, отговорен служител в ХЕИ. Заръча му да иде в моргата и да ускори аутопсията: близките на стареца бързали, идвали чак от София за погребението. После се заобажда на всеки половин час да пита дали патологът е приключил. Искала да знае резултата: дали наистина е инфаркт? Не, че се бъркала, но тукашния лекар поставил диагноза „сърдечна недостатъчност“...

Моргата не блестеше със санитарно-хигиенните си условия. Патологът държеше на добрите си отношения с Хигиенно-епидемиологичния институт. Той направи небрежен разрез по дължината на трупа, заши го грубо (без да прегледа вътрешностите) и отиде да празнува Ивановден. Майката и синът обсъдиха внезапната смърт на стареца и решиха да приемат хода на събитията за естествен. Формално разследването нямаше нищо да промени. Щеше само да се отвори нова, още по-безмилостна война. Но война се обявява ако ще я спечелиш. Не и ако си инвалид, прикован към леглото!

На другата сутрин следователят обезпечи превоз, за да върнат трупа обратно. Майката и синът отидоха в градската болница, където ги очакваше стара и разнебитена линейка. Шофьорът дълго се размотава и псува началството, но все пак потеглиха по заледения и разбит път към окръжния град.

След два часа и много премеждия, пристигнаха в окръжната болница. Въпреки че часът бе три (а на табелката пишеше, че работното време е до четири) в моргата нямаше никой. Медицинският персонал празнуваше Иванов ден — в това число и патологът, направил аутопсията. Тръгнаха из района на болницата да търсят някой, който да им предаде трупа. Накрая намериха санитарката на моргата. Тя го облече и им даде документа, според който старецът бе

умрял от сърдечна недостатъчност. Увери ги, без изобщо да са я питали, че аутопсията е извършена извънредно прецизно. Поставиха трупа в ковчега, платиха за услугата и потеглиха обратно. Свечеряваше се, един след друг се редяха опасни завои и по обратния път трябваше да се кара внимателно.

Оставиха трупа в празната къща и се прибраха да нощуват в хотела. Страхуваха се да останат сами в нея...

На следващия ден старецът бе погребан.

Веднага се появили прекупвачи, оглеждаха имота и непрекъснато намаляваха цената му. Най-вероятно ги пращаше съседът: къща на кюше и кола БМВ — какво повече му трябва на човек? Той бе влиятелен гражданин — секретар на местната организация на една основна партия. Кандидатирал се бе и за кмет на общинския съвет. В периода около изборите, общинарите нарушиха всички разпоредби на държавните органи за събаряне на незаконния строеж. Не бе необходимо да им се оказва натиск. Намеците се улавяха и подразбираха — ами ако им стане кмет?! Партията не спечели изборите и кметството му се размина. Но човекът имаше още много козове. Вуйчо му, например, бе гуру на секта в Австралия. Той основа български клон и построи храм за последователите ѝ. Синовете му работеха в митницата и с тяхна помощ тирове с необмитена стока кръстосваха по нелегалните канали през границата.

Правдата, това мизерно създание, бродеше из България немила и недрага и се криеше от погледа на влиятелните люде...

ОТНОВО АЛИСИЯ

Алисия бе отскоро в България, но веднага се приобщи към бита на този мъдър и едновременно жизнен народ, който сякаш бе заспал, омагьосан от древните си жреци и се бе събудил в наши дни — еретичен и невярващ в чудеса...

Виждаше мисията си като процес на изучаване на страната и различните слоеве от населението. Обществото, наречено „Западна цивилизация“ имаше общи признаци и ареал на разпространение. Алисия целеше да проучи доколко е съхранена западната култура, асимилирана през вековете от т.н. „ориенталско абсолютно общество“. Да определи лииите на най-слаба съпротива между Изтока и Запада, където границите на европейския ареал се размиват или изчезват.

Тя откриваше факти, които говореха и за обратния процес: не само мюсюлманството бе повлияло на източните покрайнини на западния свят, но и западната цивилизация бе разширила границите си отвъд Босфора. Това се дължеше изключително на две мощни за времето си култури — българската и византийската.

Стигнала до това заключение, Алисия не бе особено изненадана, тъй като и най-модерните съвременни авторитети на обществознанието, най-общо казано, бяха съгласни, че всяко обществено явление има един съществен признак: независимо дали е примитивен символ или продукт на съвременна наука — всяко обществено явление е произволно...

Алисия посети Анкара за участие в конференция под надслов: „Турция — модерни предизвикателства и европейска перспектива“ с доклад на тема: „Междинни култури на границите на две цивилизации“.

Колективната практика доскоро определяше относително фиксирани зони на цивилизациите — европейска, азиатска, африканска, арабска, и пр. Сега границите им се размиваха и изчезваха поради революционната и многопосочна дифузия на културни елементи, която се извършваше чрез медиите, интернет и всички останали съвременни средства.

За изясняване на въпроси като този докъде се простира ареалът на европейската цивилизация и кои държави от периферията могат да се включат в Европейския съюз без риск за бъдещото му устройство, предстоеше да се извършат сериозни проучвания. Можеше ли, например, Турция да стане член на съюза, след като бе „заела“ значителни културни пластове от европеизма? Доминираха ли достатъчно голям брой белези, самоопределящи се като елементи на европейската цивилизация? Какви бяха качествените и количествените им характеристики? Имаха ли достатъчно общи признаци на една завършена или завършваща еволюция? Дали това „заемане“ на ценности бе достатъчно ефективно?

В свободното си време Алисия сътрудничеса на една от подкомисиите по разширяване на Евросъюза. Тя силно подозираше, че щяха да се вземат предвид геополитическите и политически реалности и на тази база да се приемат новите членове на съюза. Тази бе либералната позиция по въпроса, споделяна от по-големите страни в Европа. Отминал бе периодът на изчакване и проучване. Процесът бе необратим и най-вероятно не подлежеше на диференциация. Но тя, която по натура бе учен — фундаменталист, безпристрастно се зае с проучването на проблема...

В МАЛКИЯ ГРАД (РЕТРОСПЕКЦИЯ)

Животът в малкия град си течеше по познатите схеми. Отново всяка събота и неделя пред къщата на стареца се разполагаха сергиите на битака. Само дето вратата бе затворена, а напреки между двете ѝ метални греди се развяваха остатъци от полицейската лента.

Прозорците на кухнята бяха изпочупени и зееха като големи черни дупки. Вятърът издуваше потъмнелите от праха пердета, като платна на претърпяла крушение галера. Сещаха се за стареца, когато минаваха покрай къщата и толкова. Каквото било-било — хора вечни няма!

Един бивш военнослужещ не мислеше така. Той живееше в триетажния блок срещу къщата на стареца. Бяха го съкратили поради реформи в армията. Сега през пролетните и летни месеци отглеждаше разсад и обработваше бостан, а през зимата си почиваше.

В деня, когато откриха трупа на стълбището, бившият военнослужещ преточваше зелето си в избата. Прозорчето ѝ гледаше към улицата — точно срещу къщата на стареца. Докато опитваше на вкус разсола, той го видя да се прибира с покупките си. След него влезе мъж, среден на ръст, мускулист и набит, който ходеше разкрачено като борец. Няколко минути по-късно мъжът напусна къщата. Той носеше нещо под мишница (май бе една от люлките на стареца) и веднага се смеси с тълпата пред сергиите. Военният го познаваше — казваше се Веселин Николов, но му викаха „Кърджалията“. Така наричаха баща му, дядо му и пра-пра-дядо му, та чак до девето коляно!

Веселин Николов бе лежал в затвора за спекула. Първата му жена — племенницата на стареца, го напусна още докато излежаваше присъдата си. От брака си с нея Николов имаше двама сина. След либерализацията на пропускателния режим той излезе в чужбина. Върна се в България с друга жена, която също имаше дете — момиченце.

Николов бе истинска напаст — криминален тип, който живееше от незнайно какви доходи, но доста широко. Вечер устройваше оргии в крайпътните заведения. Веднъж бе стрелял при свада, друг път —

обесил човек надолу с главата на дърво пред ресторанта. Не даде да го свалят, докато накрая пристигна полиция и изпратиха човека в болница. Той оживя, но както се очакваше, не подаде оплакване — страхуваше се от Веселин Николов.

Бившият военен отиде веднага в полицейското управление и разказа какво е видял през прозореца на избата си. Но лейтенантът само повдигна рамене — малко ли хора са влизали и излизали от къщата? Не можеш да арестуващ някого само защото се е мил на дворната чешма!

Случаят е приключен и толкова! Аутопсията потвърди, че човекът е умрял от сърдечна недостатъчност. Роднините му нямат претенции, та полицията ли ще вземе да се престарава?

Но неочаквано нещата приеха нов обрат. В полицейското управление се получи заповед за издирване и залавяне на опасен престъпник, който се укривал в района (как ли пък не се е укривал! Безчинстваше си съвсем безнаказано. Твърдеше се, че има покровители във високите етажи на властта).

Издирваният бе Веселин Николов, по прякор „Кърджалията“. Мероприятието се провеждаше от НСБОП, съвместно с Интерпол. Николов имаше влязла в сила присъда в Австралия — бяха го уличили в производство на фалшиви долари, трафик на наркотици и подправяне на документи.

Началникът на местната полиция се свърза с окръжния град. Разбра се с колегите си непрекъснато да поддържат връзка. Веднага изпрати полицаи в дома му, но къщата бе празна. Обитателите ѝ, потвърдиха съседите, от месеци ги няма. Един от тях срещнал случайно Кърджалията в София. Той карал бял форд „Сиера“ с хасковска регистрация. Казал, че работи като телохранител, но щял да напуска.

Донесението бе изпратено в НСБОП. В акцията се включиха софийската полиция, КАТ и специалните части. Откриха колата, но от издирвания нямаше следа. Автомобилът, както се и очакваше, се оказа краден: числеше се в списъка на издирваните превозни средства. Обследваха го за улики и го оставиха на паркинга за крадени коли в двора на полицията.

АЛИСИЯ

Алисия бе родена през 1975 година в Лондон, в семейство от така наречената „заможна класа“. Баща ѝ бе англичанин, а майка ѝ — българка, родом от гр. Пловдив.

Съдбата на семейството ѝ по майчина линия бе обичайна за онези следвоенни времена. Дете на крупен тютюнотърговец и банкер, майка ѝ — едва две годишна, заедно със семейството и капиталите на банката, напуснали България през 1944 г. и се заселили в Лондон. Дъщерята на банкера и бъдеща майка на Алисия получила престижно за времето си образование, но понеже била еманципирана и крайно независима, дълго време прегръщала различни каузи и ги защитавала от страниците на вестниците, които издавал баща ѝ. Омъжила се на 34 години за преуспял мъж от научните среди и се превърнала в най-добрата майка на света.

Бащата на Алисия, отвлечен учен в областта на антропологията, се оженил за майка ѝ почти без да забележи случката. Нищо в начина му на живот не се изменило, освен че се обзавел със семейство непонятни българи (при това много богати!), красива съпруга и две прелестни момиченца. Професорът публикувал отделен том със забележителни изследвания върху културантропологията на българския етнос. Той бил впечатлен от културните процеси в България, след като през 1982 година семейството посетило страната. От това време датираха първите спомени на Алисия от родината на майка ѝ — донякъде и нейна родина.

През есента на 2002 г. майка ѝ, Сия Радклиф, почина в съня си.

Алисия завърши и защити докторска степен в областта на социалната антропология. Проникната от другостта на източноевропейската култура, завърши и „Славистика“ в Оксфордския университет. Яви се на конкурс и получи преподавателско място в катедрата си, с което отдаде почит и на произхода на майка си.

Скоро откри, че социалната антропология, политически и социален разрез на обществото, граничи с някои области на психологията. Жаждата да придобива знания, с подкрепата на

семейството ѝ я отведе в курса по психология на Вирджинския университет в САЩ. Съществуващите модерни школи и направления в Америка, техните разработки и идеи се прилагаха не само в клиничната практика, но и в области като криминалистиката, разузнаването, кибернетиката, космическите науки... всъщност — във всички социални практики.

Като се завърна в Англия, тя направи няколко значими публикации и съобщения. На двадесет и осем години стана член на Изследователския съвет по социални науки към Министерството на образованието и науката. А поради специалните ѝ познания в областта на славистиката животът ѝ взе неочакван обрат...

Алисия намери отклонението, което търсеше. Зави надясно и не след дълго видя първите къщи на живописния квартал. В Бояна не можеше да се говори за архитектурен ансамбъл или стил. Наред с непретенциозните постройки (някогашните вили на средния софийнец) битуваха високите огради на съвременните „замъци“ с причудлива, а понякога и уродлива архитектура, наподобяваща старите чорбаджийски къщи. Но вместо някогашните обори, пълни с добитък и хамбари засипани с жито, ливадите около новите къщи бяха окосени и добре поддържани. Тук бяха също задължителните барбекю, зимна градина с джакузи, сауна, фитнес зала и стая за бiliarд. Вътрешните пространства на къщите бяха големи: стъклени преддверия, холове с луксозни камини, 5–6 спални помещения и модерна климатизация. Няма да повярвате, че това не е Холивуд! Пространство имаше достатъчно, ландшафтът бе прекрасен, а въздухът — измит от планинския дъжд.

Домът, който търсеше, бе вече наблизо. Пресегна се да вземе картата на София и не видя, а по-скоро усети, връхлитащата я кола. Реагира инстинктивно: отби рязко вдясно, натисна спирачките, почувства удара и изгуби съзнание...

* * *

Алисия бе унесена, но частта от нея, която винаги бе нащрек, будуваше. Установи, че се намира в непознато помещение. Стаята бе затъмнена, големите плюшени завеси — спуснати, а в полумрака

цареше такъв първозданен уют, че затаи дъх и си представи гостната стая в къщи: майка ѝ пише на голямото старинно бюро, сноп светлина се процежда през процепа между плътно затворените завеси и в него танцуват златисти пращинки. Тя лежи върху дебелия килим на пода, завита със сватбения тюлен воал на майка си, слуша монотонното тракане на пишещата машина и постепенно се унася в сън, спокоен като в майчиното лоно.

Нещо подобно изпита и сега: където и да се намираше, които и да бяха тези хора, те можеха да бъдат само добри и ласкаво-спокойни като майка ѝ. Тя си бе у дома, в една атмосфера, която бе забравила, откакто се превърна в странстващото дете на света.

Подсъзнателно почувства, че предстои да се случи нещо и направи опит да се събуди напълно. Другата част от нея, която още дремеше, се напегна и постепенно започна да се слива с будната си половина. Прислуша се внимателно и чу нечии стъпки в коридора. Вратата се отвори и в царуващата в стаята тъмнина се откри светло пространство. На прага стоеше мъж: висок на ръст, добре сложен, с посребрени на слепоочията коси (много му отиваха!) и решителна осанка. Този човек, прецени го Алисия, владее ситуацията, държи се уверено и знае какво прави.

Мъжът се приближи до кушетката, видя че е будна и заговори на правилен английски език:

— Как се чувствате, Алисия? Разрешете да Ви назовавам по име — формалностите само увеличават дистанцията! — каза приветливо той и се представи. — Казвам се Нягул Кралев. Влязохте в дома ми с автомобила си, като преодоляхте оградата и живия плет. Сега сте моя гостенка и което е право — не ме затруднихте особено, защото бяхте в безсъзнание.

Тя го изгледа замислено — не знаеше как да подхване разговора. Ситуацията бе абсурдна, направо нелепа. Лежеше в чуждо легло, а над нея се бе надвесил непознат мъж. Направи усилие да се усмихне и извърши опит да седне. Но от това ѝ се зави свят и отново легна.

— Помня, че катастрофирах... — отговори на български език Алисия, но гласът ѝ прозвуча неуверено.

Мъжът продължи вече също на български:

— Знам всичко за произхода Ви. Не говорете, ако все още се изморявате — съчувствено се отзова той, — ще имаме време за всичко.

Вие сте под непрекъснато наблюдение: в съседната стая има лекар и представител на посолството, които ще се грижат за Вас. Не бива да ставате — поне докато отmine опасността от комоциум. Починете си няколко часа и после ще видим... — След тези думи, мъжът отиде да отвори вратата.

Този път в стаята влезе висок, слаб и кокалест човек, около 75-годишен, който накуцваше леко и стъпваше предпазливо, като че ще се разпадне. Той ѝ кимна и незабавно започна прегледа: освети и огледа зениците ѝ, измери пулса и се обърна към сестрата (не бе я видяла да влиза, значи през цялото време е била в стаята) да му донесе вода за електрокардиограмата. После взе медицинския картон, закачен на кушетката и го разгледа внимателно. Не каза нито дума и тя реши, че не говори английски език.

— Зная български език, докторе — обърна се към него Алисия.
— Бихте ли уточнили състоянието ми?

— What did you say, Madam? — попита докторът разсеяно. — Какво казвате, мадам? Вие знаете български? — възкликна той, когато схвана, че тя се изразява на езика му.

— Да, аз говоря свободно български. Майка ми е родена в България, дядо ми и баба ми — също. Моят български език е не лош от Вашия.

— Нараняванията Ви са само натъртвания и охлузвания: нямате засегнати вътрешни органи. Видях на главата Ви платинен трансплантант и повиках брат си да го ревизира. Той е хирург, специалист по черепно — мозъчни травми. От прегледа се установи, че с трансплантанта всичко е наред. В същото състояние е и шофьорът на другата кола: нараняванията му са повърхностни. Но аз повече се безпокоя за сърцето Ви. Кардиограмата показва, че то „вика за помощ“ — така наричаме това състояние в медицината. Трябва да се поставите под наблюдението на специалист.

Медицинската сестра се завърна с чаша вода и памук и започна да разполага електродите по тялото ѝ. Апаратът тихо зажука, после прещрака и процедурата свърши. Сестрата натисна някакъв невидим звънец и в стаята влезе възрастен мъж. Той изгледа въпросително малката групичка.

Докторът с жест му показва пердетата. Мъжът задейства системата и тежките завеси се разделиха и разкриха големи френски

прозорци. Изведнъж стана ослепително светло и Алисия отчаяно запремигва. Тя забеляза, че на ушите си възрастният мъж носи слушалки, а от джоба му стърчи портативен радиоприемник.

Докторът направи нов жест и мъжът повдигна щорите. Сега всеки предмет в стаята — очевидно кабинет — се открие със своя стил и необходимо присъствие: масивно бюро с поставен върху него компютър, библиотека с множество томове, кожена гарнитура, шкаф с малък закръглен бар, леглото, на което лежеше и което явно не принадлежеше към стаята.

Тя продължи да оглежда с любопитство всяка подробност. На ревера на сакото си лекарят носеше табелка, която съобщаваше, че е професор, кардиолог, доктор на медицинските науки: казваше се Тодор Даскалов.

Като сравни двете кардиограми — тази на „Неотложна помощ“ и новата, д-р Даскалов пак ѝ предложи да помисли за лечение в специализирано заведение. Написа рецепта, даде я на сестрата и с това прегледът приключи. Пожела спокойна нощ, каза че ще дойде на сутринта и излезе. Сестрата напълни чаша вода, даде ѝ да изпие две таблетки и се осведоми дали се нуждае от нещо. След като чу отрицателния ѝ отговор, седна в далечния ъгъл на стаята, при което отново стана невидима...

Помисли си колко е уморена, но вратата пак се отвори и този път влезе културният аташе при посолството — мистър Колинз.

Направо от аерогарата Алисия се отби в английското посолство. Срећна се с посланика и изясни целта на пътуването си. Той от своя страна я представи на мистър Колинз. Беше преценил, че намеренията ѝ кореспондират най-близко с неговата работа.

Инцидентът бе квалифициран като пътно-транспортно произшествие и Колинз най-подробно се бе осведомил за всичко. Преместили Алисия в къщата и първи за нея се погрижили братята Даскалови. Същевременно пристигнал и екип специалисти на „Неотложна помощ“, които също я прегледали. Били ѝ инжекция против тетанус, успокоителна инжекция и поискали документите ѝ за медицинския протокол. Изяснило се, че госпожицата е английска поданица и незабавно се свързали с посолството.

— Как сте, госпожице Радклиф? — запита я съчувствено Колинз.
— От посолството се надяват да се възстановите бързо!

Тя направи опит да се усмихне, но се получи измъчена гримаса: очите ѝ сами се затваряха. Колинз схвана състоянието, в което се намираше Алисия и продължи, без да дочака отговор:

— Разговарях с генерал-майор Кралев — Вашия домакин. След прегледа на екипа от „Неотложна помощ“ и на професор Даскалов, поотделно, е констатирана сърдечна аритмия — погледна я очаквателно, но тя не реагира и той продължи:

— Професор Даскалов е известен в нашите среди — Негово Превъзходителство посланикът неведнъж е прибягвал до услугите му. Професорът е сред водещите специалисти в областта на кардиологията. Завежда кардиологично отделение в Правителствена болница. Притежава и частен санаториум в планината близо до София. Той изрази готовност да Ви приеме — в болницата или санаториума, в зависимост от изследванията. Разбира се, първо трябва да се възстановите.

Колинз я информира подробно за домакина на къщата и за най-близкото му обкръжение. Увери я, че нещата са под контрол и тя не бива да се притеснява, но като видя сънливото изражение на лицето ѝ, заключи:

— Негово Превъзходителство се надява бързо да оздравеете! И за малко да пропусна: влязохме във връзка с професор Радклиф. При създалите се обстоятелства, той скоро ще посети България.

— Благодарна съм Ви, господин Колинз — искрено се зарадва Алисия, — носите ми добри новини. Предайте на Негово Превъзходителство, че съм му задължена! А сега Ви моля да ме извините — още не съм се съвзела напълно и лесно се изморявам.

Колинз се поклонил учтиво и си тръгна. На вратата още веднъж се обърна и приветливо ѝ се усмихна. Алисия вече заспиваше...

* * *

На другата сутрин доктор Даскалов пак я прегледа. Беше видимо доволен от състоянието ѝ. Поговориха малко и като се извини, че трябва да отиде на работа, си тръгна. Сестрата я нямаше. Върху шкафчето бяха оставени чаша мляко и някакви таблетки. Имаше рецепта с три вида лекарства: за подобряване на сърдечната дейност,

както ѝ обясни Даскалов. На стол, непосредствено до кушетката бяха подредени дрехите ѝ — почистени и изгладени.

Тя отново направи опит да седне и този път ѝ се удаде. Констатира с изненада, че е добре и че нищо не я боли. Стана, облече се и отиде до рафтовете с книги. В по-голямата си част това бе специализирана научна литература на български, руски, английски и немски езици. Няколко рафта бяха заети с художествена и философска литература. Прегледа ги набързо и това, което я заинтересува, бе малко томче от Николай Бердяев. Книгата се казваше „Смисълът на историята“. Бердяев бе голямата слабост на баща ѝ — смяташе го за свое откритие и го носеше със себе си, където и да отиде.

На вратата се почука. В стаята влезе мъжът, когото бе видяла вчера да повдига завесите на прозорците. Тя вече знаеше, че се казва Павел Константинович Победоносцев и е потомък на белогвардейски емигранти. Навярно на това се дължаха известната дистанцираност и старомодност в обноските му.

— Закуската е сервирана, но може би госпожицата ще иска да се освежи? — запита я той.

— Удобно ли е да използвам банята? Нуждая се от топъл душ и хавлия.

— Приготвил съм Ви всичко необходимо. Банята е непосредствено до Вашата спалня. Бихте ли ме последвали, моля? — мъжът се обърна и тръгна пред нея.

От кабинета се влизаше в просторен хол, който изглеждаше още по-голям, защото в него нямаше нищо излишно: мебелите бяха ниски, удобни и функционални. Две врати водеха към другите помещения. Павел Константинович отвори вратата вдясно и тръгна по широк коридор, облицован с мраморни плочи. След това отвори друга врата в дъното на коридора и я покани да влезе — това бе стаята, определена за нея. Отново сякаш нещо я „хвана“ за сърцето и гърлото ѝ се сви. Тънката нишка на спомените пак нахлу главозамайващо с усещанията от детството ѝ: резбованият гардероб, чиято дърворезба бе съзрявала години наред в собствената си стая в Лондон, не можеше да се сбърка с никой друг. Освен него там имаше изящна старинна спалня с метални табли с по две кръгли топки отстриани, нощно шкафче, тоалетка с нощна лампа, малка библиотека, кресло до прозореца и кръгла маса с четири стола, пирографирани по облегалата и седалките. „Ако се

изключи телевизора — каза си тя, — цялата обстановка е от трийсетте години на миналия век“.

Каза си още, че не знае нищо за своите домакини, освен това, което научи в няколкото откъслечни разговора вчера. Поведението ѝ досега в никакъв случай не можеше да се нарече адекватно. Време бе да напусне това място! Считаше, че е прекалила с оказаното ѝ гостоприемство и нещата са излезли от контрол. Но не можеше да си тръгне без да се сбогува. Обърна се да затвори вратата и видя, че в рамката ѝ стои облегнат собственикът на къщата. Наблюдаваше я съсредоточено, но в погледа му нямаше и следа от насмешка: по-скоро това бе преценяващия поглед на професионалиста. Но и тя (благодарение на Колинз) вече знаеше, че генерал-майор Нягул Кралев е директор на НСБОП в Националната полиция. „И ние сме добри в разузнаването, г-н генерале!“ — заключи мислено тя.

— Извинете, ако съм Ви изненадал, но трябва да поговорим — меко каза Кралев и направи крачка навътре в стаята.

Този път движенията му бяха предпазливи, като че трябваше да премине някаква невидима, известна само нему граница. Беше така внимателен и добронамерен, че дъхът ѝ секна. Изразът на лицето му изведнъж се промени, стана вгълбен и напрегнат. Очите му не я гледаха вече изпитателно: поглъщаха я и я галеха, като в някакво вълшебено таинство. Тя се потопи в атмосферата, с която я обграждаше дълбокият му и топъл поглед. И отново я завладя усещане за нереалност, за нещо, което вече се бе случвало и имаше своето свещено място в живота ѝ.

Тя не му отговори и той продължи:

— Пътна полиция разследва инцидента, докато бяхте в безсъзнание. Прегледахме документите Ви, за да установим Вашата самоличност и записната Ви книжка, за да потърсим близките Ви — извини действията си Кралев. — За същия ден имахте назначена делова среща с академик Попов. Обадих му се от Ваше име, обясних му ситуацията и отмених ангажимента Ви. Академикът изказа дълбоко съжаление за случилото се и ще се радва да се видите извън протокола. Щели сте да обсъдите въпроси, свързани с кореспонденцията Ви, но семейството замина на почивка. Обещаха, щом се завърнат, веднага да се свържат с Вас.

Нягул я погледна очаквателно, но тя продължаваше да мълчи като онемяла. Вече не така делово, той каза:

— Може да останете тук докато се възстановите. В къщата живеем двамата с Павел Константинович, но аз практически отсъствам.

Алисия сама не се разбираше. Какво ѝ става? Кое в поведението му е така непростително? Не бе ли задължена поне да му изкаже благодарност?

Нягул Кралев прекрати неловката ситуация:

— Предлагам да вземете душ, а след това да закусим. Банята е в дъното на коридора — поясни и се обърна с намерение да си ходи.

Внезапно Алисия се ядоса. Гневът накара вената на челото ѝ усилено да запулсира. Лицето ѝ се зачерви, а сърцето ѝ направо запрепуска. Кралев се разпореждаше с нея като с вещ! — проумяваше постепенно тя. Постъпките му бяха великодушни, но поведението — недопустимо. През цялото време той доминираше над нея. Не ѝ даде възможност да му поясни коя е, с каква цел посещава България. Егото ѝ бе силно накърнено и тя реши: няма да остане нито час повече!

— Почакайте! — върна го от вратата Алисия. — Напускам къщата Ви още сега. Задължена съм Ви за всичко, което направихте за мен, но си тръгвам. Веднага!

ОБКРЪЖЕНИЕТО НА НЯГУЛ КРАЛЕВ

Павел Константинович Победоносцев бе правнук на професор Бирюзов — виден за времето си физикохимик, преподавател в Генералщабната академия на цар Александър III — Всерусийски.

Константин Бирюзов бе учител на наследника на Александър III, Николай II — Романов. На него Бирюзов предаде твърдото си убеждение в непоклатимостта на самодържавието. Но по ирония на съдбата, която опроверга напълно тези му схващания, Николай II — Романов се оказа последният руски император.

Неизвестно защо, но Николай II заповяда да убият именития руски учен. Когато в къщата избухна пожар и полицията откри, обгорял до неузнаваемост, трупа на Бирюзов, никой не се усъмни, че това е нещастен случай. В действителност царят бе измамен: трупа, идентифициран като „професор Бирюзов“, бе на иконома му. Самият Бирюзов се укри в дома на свой студент, който твърдеше, че го обожава. Бащата на този студент бе висш чиновник в полицейското управление на Санкт Петербург... Впрочем, Бирюзов имаше върху какво да се замисли. Въпросът бе защо, каква изгода има полицейският служител да го укрива с риск за живота и за семейството си? Но той не го направи нито тогава, нито по-късно, а много късно!

През размирната 1917 година, професор Бирюзов и съпругата му заедно с наскоро овдовялата им дъщеря Раиса Победоносцева и осеммесечния ѝ син Константин, живееха във Финландия. Впоследствие, по съвет на приятели, се прехвърлиха в България, където професор Бирюзов отново стана преподавател, но в българската Военна Академия.

Годините неусетно се изтъркаляха: Константин Победоносцев порасна и се ожени за Ксения Сминдяк, също от семейството на руски емигранти. Сдоби им се син, нарекоха го Павел, а Бирюзов имаше вече правнук — Павел Константинович Победоносцев.

Дядото на Нягул Кралев — майор Кралев, бе приятел на професор Бирюзов, когото високо ценеше и уважаваше.

През 1939 година туристи откриха трупа на професор Бирюзов на Витоша. Той бе жестоко изтезаван и пребит до неузнаваемост. Тогава майорът назначи правнука на Бирюзов — Павел Константинович, за свой адютант. Момчето бързо се привърза към него и поради естеството на задълженията си, се премести в дома на Кралеви.

Майор Кралев се прояви като талантлив офицер в полеви условия. Качествата му бяха оценени високо от цар Борис III и той го повиши до чин „полковник“. Като такъв той воюва през цялата втора световна война — веднъж в царската, а после и в новосформираната Българска народна армия. Дослужи до генералски чин и се пенсионира, но преди това уреди Павел Константинович да следва радиофизика в Московския технически университет. Пак по негова препоръка Павел Константинович стана преподавател в обновената Военна академия и бе изпратен на специализация в Институт по механика и оптика в Ленинград.

Бащата на Нягул Кралев бе известен учен-вулканолог. Нягул го боготвореше и следваше във всичко, освен в любовта му към огнедишащите чудовища. Когато изчезваше за дълго по света с нова задача, момчето трепетно го очакваше и се молеше никога повече да не заминава.

Майка му почина ведно с неродената му сестра, докато баща му бе в поредната експедиция. Нягул никога не му прости.

През 1978 година дядо му и баща му загинаха в автомобилна катастрофа.

В памет на своя любим генерал, Павел Константинович остана да се грижи за внука му, но вече като негов наставник. В семейството си Павел Константинович бе получил добро възпитание и светски маниери, които успя да предаде и на Нягул. Говореше с момчето на руски, френски и английски езици, учеше го как да се държи в обществото — нещо рядко за грубите нрави след войната.

Нягул растеше между Павел Константинович и братя Даскалови, които също бяха сираци. Тодор Даскалов бе много по-възрастен, а Ясен Даскалов бе приблизително на годините на Нягул.

Даскалови им бяха съседни и живееха в къща близнак, залепена за къщата на Кралеви. Бащата, Стоян Даскалов и дядото на Нягул бяха приятели от времето, когато строиха къщите си. Свързваше ги фактът,

че Стоян Даскалов бе преподавател по радиофизика и асистент на Бирюзов. Така кръгът се затваряше.

Стоян Даскалов почина през 1943 година от мозъчен инсулт. По-големият от братята, Тодор Даскалов, получи стипендия, завърши медицина и специализира кардиология. Ясен Даскалов, вървейки по стъпките на брат си, също завърши медицина и специализира неврохирургия. И двамата защитиха докторските си дисертации, имаха множество публикации и се ползваха с авторитет в страната и чужбина.

Нягул растеше буен, но отговорен младеж, който не им създаваше главоболия. Тодор Даскалов го научи да шофира и на 17 години го записа в шофьорски курс. Пак по негово внушение, момчето завърши висша специална школа — факултет „Народна милиция“ и започна работа в органите на МВР.

Павел Константинович бе голям любител на старите оръжия и имаше ценна колекция още от войната. Поддържаше я в изрядно състояние — всяка пушка и всеки пистолет от неговата колекция можеха да стрелят безотказно. Но най-голямото си увлечение, пиротехниката, бе наследил от працядо си, професор Бирюзов. Той можеше да направи еднакво лесно фойерверк или бомба, да обезвреди мина и допълнително водеше упражненията по балистика в Академията.

Освен всичко друго, бащата на Нягул и Павел Константинович бяха запалени спелеолози. Павел Константинович продължи семейната традиция, като развеждаше Нягул из най-красивите и тайнствени пещери в България. Предаде му опита си в изкуството да се спуща в земните дълбини, да плува в ледените води на подводни реки и да оцелява при екстремни условия. Но любимото хоби на Павел Константинович бе радиотехниката. Той имаше безброй контакти с радиолюбители от цял свят и непрекъснато майстореше нещо в работилницата си под къщата.

Павел Константинович и Тодор Даскалов поеха цялата отговорност за формирането на характера и кариерата на Нягул. Сега Кралев бе Директор на НСБОП и най-младия генерал-майор в системата на МВР!

Последна в редицата от три къщи бе къщата на Кирил Беров. Семейството бе изключително заможно, но с трагична съдба...

АЛИСИЯ (ДЕЙСТВИЕТО ВЕЧЕ СЕ РАЗВИВА ПОСЛЕДОВАТЕЛНО)

Алисия получи покана да прекара уикенда в дома на „Академика“, както го наричаха в близкото му обкръжение. Академик Попов бе заместник-председател на българския парламент. Семейството организираше VIP-парти в отбран кръг: депутати, министри, един експрезидент, лидери на основни партии, бизнесмени и банкери, техните съпруги или любовниците им. Списъкът на поканените се оглеждаше най-внимателно за съвместимостта им. На поляната зад къщата бе подредена „шведска маса“. Имаше и барбекю: апетитно миришеше на скара и непрекъснато се разнасяха различни маркови напитки. Академика се приближи до Алисия с две чаши сухо мартини. Съпровождаше го възрастен, невисок и небрежно облечен мъж.

— Позволете да Ви представя — каза Академика, — господин Жеков, экс-президент — госпожица Алисия Радклиф, експерт по разширяване на Евросъюза.

Екс-президентът се поклони вежливо и целуна ръката ѝ. Жестът бе прекалено старомоден, но и той не бе вече млад.

— Прочетох статията Ви „Предизвикателства на глобализацията“ — започна Жеков без предисловие. — Впечатлен съм от изложеното. Най-вече в частта за новата координатна система на социализацията се свят. За съюзи, подобни на европейския, които ще възникват и ще инициират съревнование помежду си. Визирате, предполагам, африканския континент и ролята на Кадафи. Намирам за радикална идеята Ви, че глобализацията ще доведе до преоценка по оста „производство — разпределение — потребление“. Съгласен съм с някои Ваши изводи и не споделям други...

— Благодаря за вниманието, но и аз съм чела Ваши книги. Чух вече, че пишете и мемоарите си. Вие сте сред първите политици, заемали висшия държавнически пост след комунизма. Интересно е как сега, от разстоянието на времето, бихте определили философията на прехода?

— Боя се, че подценихме сложността на прехода, Алисия — мога ли да Ви наричам така?

— Разбира се, че можем да скъсим дистанцията — окуражи го тя, — но се надявам бившата Първа дама да не ни чуе. Алисия не успя да остане сериозна и се засмя, при което на бузите ѝ се появиха две прелестни трапчинки. Засмя се и экс-президентът.

— Бихте ли изложили накратко основанията си за това твърдение? — запита го тя.

— Първо — започна той, — културата е наследствената памет на колектива или на индивида. Очаква се тя да се променя бавно от вътрешните и външни фактори.

Жеков направи пауза и погледна към Алисия, но тя го слушаше внимателно.

— Второ: характерно за тоталитарната култура е, че тя не допуска съществена промяна на формулираните правила и ценности. По такъв начин тя не се съобразява със знанието за бъдещето. Бъдещето е като спряло време, като безкрайно разтеглено „сега“. Това осигурява необходимата биологическа стабилност на индивида.

Тук той отново направи ефектна пауза и завърши:

— Но ние „навихме“ часовника, пуснахме спрялото време и започнахме резки промени в системата! Ясен ли съм дотук? — запита я експрезидентът.

— В основни линии да — отговори му Алисия.

— Културата е наследствената памет на колектива или на индивида, както вече казах — продължи да развива мисълта си той. — Но какво направихме ние? Поискахме с един замах да изтрием народната памет и упражнихме недопустим натиск за ускоряване на промените. Започнахме с това, че нарисувахме картата на страната си с лагери и черепи! Това го бе имало, разбира се, но с пропаст от 30–40 години и няколко поколения. Споменът за тези явления отдавна бе сублимиран и изтласкан от колективната памет.

Експрезидентът я хвана под ръка и я поведе към шведската маса. Взеха си по една чиния и си поставиха поред от съдържанието на апетитните блюда. После той заговори отново:

— Вместо да използваме колективната енергия, разделихме народа си на „про“ и „анти“; разсипа се, с действие или бездействие, стопанството на България; позволи се на корупцията и престъпността

да завладеят обществото; безкрайно се забавиха законотворчеството и реформите. Като резултат — застрашено е самото биологично съществуване на 15-20% от населението. За това безапелационно говорят демографския срив и емиграцията. — Веднъж започнал, той не можеше да спре:

— С други думи — продължи да развива тезата си Жеков, — разруши се стабилността в битието на индивида. Това са катастрофалните резултати от бездарното управление на няколко правителства през прехода. Засегнати са не само културата, но и корените на хилядолетната българска държавност! Но веднага, забележете, започна да се възражда българският дух! — ентусиазира се експрезидентът. — Вглеждаме се в собствената си култура и копнеем за златните периоди на българщината. Това вече го е имало в историята ни: след Василий II — Българоубиец и по време на османското робство. Отново се е възраждал българският дух. Народът е оцелявал, съхранявал е ценностите си и вековната си държава!

„Ха така! — помисли си Алисия. — Страната е в колапс, хората — апатични и демотивирани, а политиците витаят в облаците. На този не само времето му е «забързано», но е сбъркал и посоката.“

— Извинете, увлякох се! Може би имате още въпроси към мен? — запита я Жеков.

— Ще се извършат ли реформите в правосъдието и вътрешния ред — основно изискване на ЕС? — зададе следващия си въпрос Алисия.

— Вярно е, че съдебната ни система не отговаря на всички демократични стандарти и изисквания. Но лесно е да рушиш институциите в държавата, както стана това у нас. По-трудно е да ги изградиш отново с необходимия им авторитет и капацитет за ефективно действие.

Рефлексът ни на европейска държава е да създаваме европейски закони и да водим европейска политика. Далече сме от съвършенството, но и светът е осеян с метастази на глобалната престъпност. Заразата е навсякъде около нас и в самите нас. Това трябва да се промени, госпожице Радклиф...

Експрезидентът продължаваше да говори и Алисия, която мислено се бе отдалечила от разговора, отново се заслуша.

— ... Демокрацията, в най-различните ѝ проявления, се намира някъде между хаоса и диктатурата — казваше ѝ той.

— Скоро, в една книга за предизвикателствата на глобалния капитализъм, прочетох нещо, което особено ме впечатли. Авторите твърдят, че престъпният свят може значително да усложни ситуацията, ако лидерите му осъзнаят, че е по-лесно да управляват света по своите закони, отколкото да му се противопоставят. Вероятността, че в перспектива сенчестият свят ще се опита да подчини човечеството, е предмет на основателна тревога при обсъждане темата за международната престъпност.

Експрезидентът се оказа интересен събеседник и Алисия го провокира с друг ключов въпрос:

— Как, пост фактум, ще охарактеризирате движението „Симеон II“ и неговия „нов морал“?

Жеков махна с ръка на минаващия келнер и взе питие за себе си и за нея:

— Зададохте ми въпрос с повишена трудност, госпожице Радклиф. Иска ми се да вярвам, че както при всяка знакова личност, изявленията на Симеон бяха кодови послания: за да ги разбереш, трябва да ги декодираш. Според Лесли Уайт, например, всеки морал е „код от закони, предназначени да уредят поведението на индивида така, че да се уреди доброто на групата“. С тази първостепенна задача обеща да се заеме Симеон: да създаде стабилна законова база и да оправи бъркотията в държавата. Според мен именно това се съдържаше в посланието му за „нов морал“.

Темата явно го интересуваше, защото той продължи:

— Симеон съзря, че народът е разочарован от политиците в основните партии: популизмът разми разликите между „лявото“ и „дясното“ пространства. Както в програмите им, които не се изпълняват, така и в „борбата“ с престъпността и корупцията, които самите те генерират. Нещо повече: поведението на т.нар. „политическа класа“ е поредния абсурд. Самоопределяйки се по такъв начин, тя се отдалечава от избирателите си. Именно в това Симеон намери своята ниша — движението „Симеон II“, което да „обедини“ българите.

— Колкото до мащабната платена кампания чрез лобитата и медиите — продължи Жеков, — целяща дискредитацията на Симеон Сакскобургготски, бих казал, че тя значително задебеля (Ръцете на

бившите управляващи не са по-чисти!), но се води по правилата на политическата игра, парламентаризма и демокрацията...

Експрезидентът помълча изразително и завърши с думите:

— Мисля, че с показното си лицемерие и наказателния вот на народа, политиците си пуснаха лисица в лозето...

„Философът си остава философ, а държавникът — дипломат“ — реши за себе си Алисия. Разговорът можеше да продължи, но тя го прекъсна до тук. Имаше си етикет, който трябваше да спазва, ако иска да осъществи и други контакти на партито...

Насочи се към малка групичка, в центъра на която бяха застанали Академика и съпругата му. Представиха я на Министъра на културата и неговата съпруга. Семействата се договаряха за посещение на манастир в околностите на София: поканиха любезно и нея.

После Академика я заведе при висок и едър, но с добра физическа комплекция мъж, облечен с черно кожено яке, което контрастираше с вечерните костюми на гостите. Представи ѝ го като Главния секретар на МВР. Тя вече бе слушала по новините и чела в пресата за високия морал, отговорност и почтеност на генерала при изпълнение на служебните му функции. Отзивите за него от страна на европейските полицейски структури бяха не по-малко ласкателни.

Главният полицай на държавата ѝ се усмихна обаятелно, отклони с жест Академика и най-непринудено, сякаш са отдавнашни познати, я взе под ръка. Алисия бе омагьосана от безцеремонното му, но напълно естествено поведение и без съпротива се поддаде на чара му. С изострените си сетива долови аурата, която го заобикаляше, обгръщаше я и пораждаше видения за силно присъствие, непреклонна воля и груба мъжественост. Но зад тези му неоспорими качества се криеше нежна душевност, обвита с дебелия черупка на боец. „Този мъж познава подземния свят, но е недостъпен за пороците му; трениран е за лов по следи и се движи като престъпника, когото гони. В негово лице полицията има борец за ред и справедливост!“ — състави тя психологическия му портрет. Последните съждения ѝ се сториха емоционално оцветени и леко приповдигнати, но подсъзнанието ѝ услужливо се изключи и Алисия отговори на обаятелната му усмивка. Облегната на силната му ръка, тя се остави на течението и то ги отнесе към бюфета...

Вечерта продължи все в този дух. Партито бе успешно за всички — домакини и гости. Изведнъж тя се почувства уморена: от етикета, от изпитото вино, от разговорите. Прииска ѝ се да остане сама и тръгна напосоки из парка. Стигна до малък воден басейн — джакузи, който досега бе убягвал от вниманието ѝ. Събу се боса, доби усещане за лекота и то бе така завладяващо, че Алисия разпери ръце и направи няколко пируета. Тревата бе кадифено гладка и нямаше камъчета, които да бодат ходилата ѝ. Тя се завъртя още по-бързо, загуби равновесие, залитна и... падна в басейна. Веднага някой скочи след нея, подхвана я, повдигна я на ръце във въздуха и внимателно я постави върху циментовия бордюр. От дрехите ѝ се стичаха тънки струйки вода. Алисия се облегна назад и усети хладината на росната трева. Стана ѝ студено и неволно потрепери. Обърна се да види кой я бе извадил така светкавично от басейна. Наведен, Кралев изстискваше мократа си риза. Тя забеляза, че той има мощен торс и силни, мускулести ръце с изпъкнали бицепси. Под дрехите това не се забелязваше, напротив: Кралев изглеждаше снажен и елегантен, поне доколкото тя си го спомняше.

Нягул Кралев седна до нея и ѝ заговори, сякаш помежду им не бе имало спречкване:

— Тази вечер сте недосегаема!

Той взе самото си, захвърлено на тревата и я загърна.

Алисия провеси босите си крака във водата. Вечерната ѝ рокля се намокри, косата ѝ висеше на кичури по раменете:

— Не бяхте на приема — изрече на пресекулки тя, като едва си поемаше дъх.

— Пристигнах и Ви видях да падате във водата. Помислих си: „басейнът е плитък и няма да се удави, но пък е добро начало за роман!“... и скочих след Вас!

— Защо идвате толкова късно? Партито почти свърши.

— Дойдох главно заради Вас. Надявах се да Ви срещна!

— Ласкаете ме! — засмя се непринудено Алисия.

Нягул Кралев седна на тревата, придърпа я рязко до себе си, обхвана я през раменете и с широката си, силна длан закри нежно устните ѝ. Даде ѝ знак да замълчи:

— Чувате ли славея? — беззвучно я запита той.

Алисия бе изненадана от необикновената проява на фамилиарност, но с нищо не го показва и внимателно се заслуша. Чуваше се само кучешки лай, многогласен хор на щурчета и жабешко крякане...

И тогава, някъде горе високо над главите им, в клоните на старо дърво, запя славей. Волно и радостно се носеха трелите му над смълчания балкан. Любовната песен бе пра-пра-стара: славеят зовеше любимата си... Нягул откликна на стихийния зов и притисна Алисия плътно до себе си. Докосна устните ѝ: отначало плахо, нежно, изпитателно... После я зацелува — жадно, пламенно и настървено... Причиняваше ѝ болка, притискаше я и я галеше. Целуваше я отново и отново, страстно и ненаситно...

Накрая Алисия се предаде, сля се с порива му и също толкова всеотдайно му отговори.

Когато бурята ги отмина, прегърнати и смълчани, те продължаваха да лежат на тревата, смазани от внезапните си силни чувства и от порива, нахлул в сърцата им. В цялата необятна природа съществуваха само те двамата и славеят, който пееше неспирно в нощта...

Постепенно Алисия взе да проумява защо напусна панически дома му. Там, очертан в рамката на вратата, тя бе припознала своя първоздан любим. Своя прабългарин!

Замаяна и като на сън, го чу да проговаря:

*„Приятно е
вратата да затвориш
и мълчаливо да лежиш.“*^[2]

Цитираше Каруми! Тя преведе машинално стиховете на японски:

*„Мон шимете
даматте нетару
омошироса...“*

Нягул ѝ отговори с нова строфа, този път от Чора:

*„Слънцето изгрява.
Подкани го далечна песен
на славей.^[3]“*

Алисия се засмя щастливо и отново се сгуши в обятията му. А в себе си се помоли: „Ох, ако може, Господи... Ох, ако може... Ако може да не се събуждам!“

Нягул наруши мълчанието пръв:

— Откъде знаеш японски език, мила?

— Живяла съм в Япония — отговори му Алисия. — А ти откъде знаеш хайку?

— От Фарисей, т.е. имам приятел с такова прозвище. Казва се Стефан Бахманов — професор в Софийския университет. Истински чудак и голям поклонник на японската култура. Някой ден ще посетим заедно санаториума и ще те запозная с него.

— Да го направим още утре! Канена съм на пикник със семейството на Академика. Ще ходим в Кремиковския манастир и ще гостуваме на професор Даскалов. Искаш ли да дойдеш с нас?

— Графикът ми е много натоварен, но ще гледам да те вместя в него, обещавам! — тържествено ѝ се закле Нягул. После я подхвана, взе я на ръце и стъпи здраво върху краката си. Понесе я внимателно край бордюра и... я хвърли във водата! Преди Алисия да се е съзела от изненадата, след нея скочи и той. Пляскаше шумно, смееше се високо и заразително, вдигаше водопади от водни струи. Тя бързо се окопоти и на свой ред го атакува весело. Гостите, привлечени от врявата, заприиждаха към басейна. Скоро и други вечерни тоалети бяха мокри. Партито навлизаше в своя последен и решителен етап.

---

[2] Превод от японски Л. Холодович, Г. Василев. Изд. „Народна култура“, София, 1985 — Б.а. ↑

[3] Превод Л. Холодович. Издателство „Еквус Арт“ и ПК „Д. Благоев“ ООД, 1996 г. — Б.а. ↑

КРЕМИКОВСКИ МОНАСТИР

Седнаха непринудено, направо върху тревата, на импровизирана закуска под клоните на сенчесто дърво. Манастирската обител бе разположена на 30 км северно от София, в южните склонове на Стара планина. Точно срещу тях се виждаше църквата — еднокорабна сграда без купол. Плануваха да я разгледат веднага след посещението си при д-р Даскалов.

Алисия едва сега забеляза малка вила по-нагоре вдясно по шосето. Спретната двуетажна постройка, кацнала върху наклонен терен с голям, сенчест двор. Тясна циментова пътека се виеше между дърветата, а от двете ѝ страни се стичаха каскади пъстри цветя. Непосредствено зад нея започваше стръмен баир, обрасъл с широколистна гора, тук-там изшарена с тъмнозеленото на бора.

— Зад баира се намира санаториумът на д-р Даскалов — поясни Академика. Може да се поразходим дотам, но след като разгледаме манастира.

Станаха, прибраха останалата храна в колите и се упътиха към вилата. Там дамите щяха да се освежат, а мъжете — да изпият по чаша хубаво вино и да изпушат по една пура.

Д-р Даскалов ги очакваше в малка беседка по средата на двора. На кръглата дървена маса бяха подредени панерчета с пресни плодове, бисквити асорти, купички с домашен мед, няколко вида сирена, вино и безалкохолни напитки.

Докторът се поклони учтиво — най-напред на дамите, а след това приветства сърдечно и мъжете.

Всички се настаняха около масата, доволни от спокойствието на мига и от великолепия изглед към София. И най-вече: свободни от принудителното позъорство, наложено им от участието в политическия живот на страната. Започваше един прекрасен ден, неприкосновен и посветен само на тях, извън проявите им на публични личности. Чувстваха се удобно. Къщата бе стара, в нея витаеше споменът за други времена, когато е била обитавана от фамилията на виден български държавник. Доктор Даскалов, далечен потомък на рода, я бе

реституирал, обновил и пребиваваше в нея почти целогодишно. Зад вилата, скрит от дърветата, се разполагаше частният му санаториум.

Програмата им включваше и посещение в „Св. Мина“, както се наричаше медицинското заведение. Алисия възнамеряваше да дари микровълнова печка и кафе-машина на персонала.

— Радвам се отново да Ви видя, госпожице Радклиф! — обърна се професорът топло към нея.

— Нима вече се познавате? — учуди се съпругата на министъра.

— Запознахме се при доста необичайни обстоятелства — отговори ѝ любезно Даскалов, но не уточни и отново се обърна към Алисия. — Не съм се надявал да Ви видя, но какво да се прави — светът е малък. Вземам повод от срещата ни отново да предложа услугите си.

Намекът бе дискретен — само между Даскалов и нея, но това я върна към катастрофата, към Нягул и към предишната нощ. Чувствата нахлуха внезапно и тя пламна, сякаш я изгаряха! Овладея се и вече със спокоен глас каза:

— Обещавам Ви в най-скоро време да се видим. Дотогава ще се пазя от всякакви вълнения! — и тя прекрати разговора като го попита къде могат да се освежат и да оправят тоалетите си.

Когато се завърнаха, атмосферата в беседката бе променена. Мъжете дискутираха оживено, но се умълчаха още щом ги видяха да се приближават.

— Предлагам да се върнем и да разгледаме манастира — каза делово Академика. — Налага се професорът да отиде веднага в санаториума. В създалата се ситуация ще пренебрегнем условностите.

Двете дами спокойно приеха промяната в програмата им. Алисия бе заинтригувана, но с нищо не го показва. Сбогуваха се с професор Даскалов и тръгнаха надолу по шосето.

В околностите на манастира личаха останките на стара крепост. Алисия извади фотоапарат и започна да ги снима. Самият манастир бе изграден върху голяма, полукръгла скалиста тераса. От нея се откриваше чудесна гледка към софийското поле и столицата. Тя направи няколко панорамни снимки и групичката се насочи към портата, където вече ги очакваха.

Посрещна ги игуменката и се зае да ги разведе лично.

— Църквата е построена през четиринадесети век — започна разказа си игуменката. — Построил я един от последните български царе — цар Иван Александър. През 1382 година София паднала под турско владичество и манастирът бил разрушен. През XV век местен аристократ възстановил малката църква „Свети Георги“ и я изографисал в памет на децата си Тодор и Драгана. Радивой (така се казвал боляринът) дарил на манастира мощите на Св. Георги Нови Софийски. През 1503 година земетресение срутило притвора и останали само част от стенописите. Фреските били изписани отново чак през XIX век. След Освобождението през 1879 г. тук се заселили монахини от Вардарска Македония. Те построили църквата „Покров на Света Богородица“ и новите манастирски сгради...

Групата тръгна на обиколка из църквата. Най-старите ѝ стенописи датираха от 1493 г. и покриваха източната страна на преддверието и наоса. В преддверието, откъм северната му страна, бяха изписани образите на ктиторите: на Радивой, жена му и на двете му деца.

В абсидата се спряха да разгледат „Богородица Ширшая небес“, пояса от медальони и четирите литургисти. По страничните стени бяха изографисани светци, воини и лечители, а над тях — отново пояс от медальони на светци.

В притвора бе нарисувано изображение на патрона на църквата — Св. Георги, а над входа — сцената „Успение Богородично“. Отдясно на Успението бе изографисан Архангел Михаил с меч в ръката, а отляво — Св.св. Константин и Елена.

Възхищаваха се на прекрасните иконописни образци, датирани от XV–XIX век. Алисия не можеше да откъсне поглед от стенописа с изображението на Архангел Михаил. Очите на светеца гледаха дистанцирано и тъжно, мъдро и разбиращо, безнадеждно и ведно с това — с упование, че божиите твари ще достигнат божията мъдрост. Но засега светецът изглеждаше скептичен — леко приповдигната му дясна вежда сякаш вещаеше, че за това ще са нужни стотици поколения...

Все пак не бе ли малко високомерен Архангелът?

Докато разглеждаха манастира, се бе свечерило и екскурзията вървеше към края си. Алисия вече съжеляваше, че изчезва и се разтапя

една чудна магия, без тя да е разгадала закодираното в нея вътрешно послание...

Благодариха на игуменката за оказаното внимание и се упътиха към колите си. Алисия внезапно реши, че след като вече е тук, може да посети и санаториума. Каза на компанията да тръгват без нея, взе подаръците за персонала и пое по пътеката, която се виеше зад вилата. Пътьом позвъни на Нягул, но телефонът му не отговаряше. Изпрати му съобщение...

САНАТОРИУМ „СВЕТА МИНА“

Генерал-майор Нягул Кралев даде последни нареждания на заместника си и по навик прегледа полицейските сводки. Така, около 10 часа сутринта на 7 юни, той научи за произшествието в санаториума „Св. Мина“. Трупът на Кирил Беров — един от най-богатите българи, бил открит в кладенеца на санаториума!

Обади се незабавно в дирекцията на Национална служба „Полиция“. Отговориха му, че генерал-майор Камен Палиев и оперативно-следствената група са в района на местопроизшествието. Извършено е вече първото следствено действие: районът е отцепен и дознателят е съставил акта за разследването. Чакат се съдебния лекар, следователя и прокурора, за да се образува предварителното производство и се започне огледа, претърсването и разпита на свидетелите. В качеството им на поемни лица са привлечени нощния пазач на санаториума и една от медицинските сестри.

От случая се интересувал лично Министърът на вътрешните работи. Наредил да му се докладва незабавно — още след първите резултати. „Направо тежката артилерия и пълното представителство на службите!“ — помисли притеснено Нягул Кралев. Качи се на служебния си автомобил и 50 минути по-късно вече паркираше в санаториума.

Поради голямата обществена значимост на лицето Кирил Беров, тук присъстваха: генерал-майор Камен Палиев, Директор Национална служба „Полиция“, майор Георги Цанев, дознател от МВР и ръководител на оперативно-следствената група, майор Иван Коларов, началник следствена лаборатория и капитан Свилен Русев, технически експерт. Майор Цанев бе измежду малкото офицери от НСП, специализирали в Скотланд ярд и Международната правоприлагащата академия в Роузуел, САЩ. Действията му в оперативно-следствената работа и полицейското производство изглеждаха като от друга планета. Някои харесваха новаторския му подход, други му завиждаха и дори му се подиграваха. Е, за всичко си има първи път! Дознанието се

провеждаше от майора, експериментално, преди още да е преминало към полицията: експериментът бе рожба на Главния секретар.

Генерал-майор Палиев погледна изпитателно към Нягул Кралев, кимна и с нищо не показва неудоволствието си. В МВР не бяха тайна близките, почти роднински, отношения на Кралев с професор Даскалов. Затова и Главния секретар не му възложи случая — боеше се от конфликт на интереси.

Цанев се зае с тактическата организация на огледа на местопроизшествието. Почти веднага пристигнаха следователят, прокурорът и линейката със съдебния лекар. Майорът откри процедурата и обясни откъде ще започне статичния оглед: откъм кладенеца, без да се изменя положението на трупа. Той отвори следственото куфарче и извади фотоапарат, портативен диктофон и ноутбук. Раздаде пластмасови ръкавици, полиетиленови торбички и картонени кутийки на екипа, гумени лентички за обувките, за да не се смесват следите им с тези от местопрестъплението и започна да диктува в микрофона, окачен на вратовръзката му:

„Днес, 07 юни 2003 година, в 11 часа и 20 минути, под ръководството на майор Георги Цанев, дознател от СДВР, се извършва оглед на местопроизшествието в частния санаториум «Св. Мина», собственост на професор д.м.н. Тодор Даскалов.

На огледа присъстват: генерал-майор Камен Палиев, Директор НСП, генерал-майор Нягул Кралев — Директор НСБОП; Петър Найденов — от столичното следствие, Георги Алипиев — от столичната градска прокуратура, майор Иван Коларов — началник следствена лаборатория; капитан Свилен Русев — технически експерт; д-р Христо Кабакчиев — съдебномедицински експерт и полицаите: лейтенант Любомир Тафров и сержант Продан Колев от РДВР — Кремиковци; поемните лица: Димитър Мъндов, нощен пазач, живущ в гр. София, район Люлин, ул. «Захари Стоянов», бл. 407, вх. «Б» и сестра Ана Попангелова, временно живуща в санаториума — и двамата служители от санаториума; като свидетел е привлечен Юлиан Герджиков, пациент по прякор «Феран», открил трупа. Същият е жител на гр. Пловдив, район Централен, бул. «Марица» № 34. За последния лекуващият му лекар д-р Пешев потвърди, че в момента е в ремисия и може да даде показания.“

Цанев избърса потта от лицето си и продължи:

„Кирил Беров, 76-годишен предприемач и бизнесмен от град София, живущ в гр. София, ул. «Батенберг» № 7, етаж 3, ап. 17, е открит мъртъв в кладенец в района на санаториума «Света Мина». Кладенецът е без капак — последният е свален и се намира на земята.

Трупът е открит около 9,30 часа на 7 юни 2003 г. от Юлиан Герджиков с прякор «Феран», пациент на санаториума. Герджиков е уведомял за находката дежурния лекар — доктор Александър Пешев. Докторът се обадил в РПУ Кремиковци в 9,52 часа на 07 юни 2003 г.“

Цанев си пое дъх, кимна приветливо на Кралев и продължи да диктува, откъдето бе прекъснал:

„На мястото в 10,30 ч. първи са пристигнали лейтенант Любомир Тафров и сержант Продан Колев и са отцепили район в радиус от триста метра, достигащ до първите бунгала.

Петдесет минути по-късно, в 11 часа и 20 минути, ръководителят на оперативно-следствената група, майор Георги Цанев, даде ход на разследването и разпореди статичния оглед на местопроизшествието.

Тримата: дознателят — майор Георги Цанев, началникът на следствената лаборатория — майор Иван Коларов и техническият експерт — капитан Свилен Русев фиксираха, обозначиха и направиха обзорни, ориентиращи, възлови и детайлни снимки на трупа и на следите в района, където бе намерен. Огледът започна от кладенеца и се извърши в посока бунгалата и вилата на д-р Даскалов — кръгово.

Трупът на Кирил Беров плува в кладенеца с главата надолу. Над повърхността на водата се виждат глезените на краката и обувките му. Причината тялото да не потъне изцяло в кладенеца е въжето на кофата, което се е навило около левия глезен на трупа.

В 11 ч. и 55 минути статичният оглед на местопроизшествието е приключен. За предварителната проверка — майор Стефан Цанев.“

Цанев спря да диктува, отвори преносим компютър и се зае да скицира мястото около кладенеца. За отправни точки прие едно широколистно дърво, канара, последното бунгало от първата редица и самотен бор.

„12 часа и 15 минути — отбеляза той. — Диктуването е прекъснато за двадесет минути, за което време майор Цанев скицира местопроизшествието и се започна динамичния оглед. Майор Коларов свали обувките и чорапите на мъртвеца за изследване на микроследи. С помощта на полицаите Продан Колев и Любомир Тафров трупът е

изваден от кладенеца и положен върху носилка. Мъртвецът е носел сив костюм, бяла риза без вратовръзка, черни памучни чорапи и черни кожени обувки с връзки. При първоначалния оглед на дрехите не се констатира разкъсвания, петна от кръв или други замърсявания. Външните джобове на самото и тези на панталоните му са празни. Съдебномедицинският експерт, доктор Христо Кабакчиев, започва първоначалния оглед на трупа.“

„Мъртвецът е на видима възраст около 75 години — каза д-р Кабакчиев в диктофона, закачен върху ревера на мантата му. — Устните му са посинели, а кожата на лицето — сиво-бяла. Има петънца в очите и по клепачите. Може да се предположи, че е починал от масиран сърдечен инфаркт или задушаване. *Rigor mortis*^[4] е обхванал цялото тяло. *Livor mortis*^[5] е разпределен равномерно. По гърба на трупа има кръвонасядания и отоци. От това може да се заключи, че след спирането на сърдечната дейност, респективно — циркулацията на кръвта, мъртвецът е бил най-малко час — час и половина в легнало положение. Откъдето следва, че трупът е местен от местопроизшествието, а в кладенеца е попаднал едва след смъртта.“

Доктор Кабакчиев пъкна ръцете си под тила на Беров, опипа го, повдигна и огледа внимателно главата му и продължи да диктува:

„На тилната част на главата има дълбока прорезна рана от остър предмет. Раната е получена след смъртта: няма следи от кървави съсиреци, оток или синини. На челото на трупа има охлузвания и вдлъбнатина, като след падане и удар върху твърд предмет, също получени след смъртта: няма посиняване и кръвонасядане по кожата на челото.“

След това Кабакчиев отвори служебната чанта, извади термометър, тънка връв от сезал и я върза към термометъра. Пусна термометъра в кладенеца и засече часа. След шест минути го изтегли, погледна скалата, а после преценяващо огледа трупа, дрехите и ръста му, като приблизително определи килограмите на мъртвеца. Изчисли нещо на ум:

„Ако се съди по килограмите му, температурата на тялото и температурата на водата в кладенеца, починал е около 22 часа на 6 юни 2003 година.“ — заключи съдебният лекар.

— Повече при аутопсията — каза доктор Кабакчиев извън протокола. — Във всеки случай не е паднал сам в кладенеца. Някой

трябва да му е помогнал!

По нареждане на Цанев, полицаите сложиха трупа в найлонов чувал, затвориха ципа и го качиха в линейката. Колата незабавно потегли към моргата.

„Заклученията на съдебномедицинския експерт при предварителния оглед на трупа на Кирил Беров се прилагат към протокола — каза Цанев в диктофона. — Продължавам динамичния оглед комбинирано: по зоновия метод и по метода на решетката едновременно, поради голямата площ на обекта.“

Капитан Свилен Русев пръв откри в тревата близо до кладенеца пластмасово капаче от аптекарско шишенце. Цанев засне местонахождението и находката, а майор Коларов от криминалната лаборатория опакова капачето в книжен плик. Той прикрепил самозалепващ се бял етикет върху плика, описа какво се съдържа в него, кой го е намерил и означил находката като доказателство № 1. Техническият експерт снемаше отливки от отпечатъците около кладенеца. Това щеше да отнеме доста време, защото ги имаше в изобилие върху влажната почва. Заровено в тинята, майор Коларов откри стъкло шишенце с няколко бели таблетки на дъното. Процедурата се повтори: Цанев снима, а Коларов описва и втората находка, опакова я грижливо и я постави в картонена кутийка.

Вече приключваха, когато пристигна професор Тодор Даскалов. Цанев му връчи заповедта на прокурора за оглед и претърсване на санаториума, след което го запозна със съдебномедицинския експерт и ги остави двамата да обсъждат състоянието на трупа. Той самият се отправи към административната сграда, влезе в столовата и седна на една маса. Зае се да попълни типовата бланка и да оформи служебния протокол за огледа на местопрестъплението.

След като се запозна с оперативната обстановка, Нягул Кралев отиде в Министерството на вътрешните работи и влезе направо при Главния секретар. Поиска разрешение разследването да се поеме от НСБОП и го мотивира с особеното положение на Кирил Беров в обществото: неговото непомерно богатство и липсата на пряк наследник го прави удобна мишена на всякакви съмнителни финансово-икономически интереси и криминални структури. Не може да се изключи и версията, че е жертва на организираната престъпност.

Главния секретар потвърди, че предварителната проверка е възложена на генерал-майор Палиев и оперативния екип под ръководството на майор Цанев:

— Можеш да контактуваш с генерал Палиев — пряко или чрез заместниците му. Цанев ще те информира за хода и резултатите от оперативно-издирвателните действия. Но най-добре е да си гледаш отпуската — едва ли случаят ще се реши за десет дни.

---

[4] Rigor mortis — смъртно вкочаняване — Б.а. ↑

[5] Livor mortis — смъртно посиняване — Б.а. ↑

ФАРИСЕЙ И ПРИЯТЕЛИ

Казвам се Стефан Бахманов и се лекувам в санаториума на професор д.м.н. Тодор Даскалов. С неговия брат — Ясен Даскалов, проведохме някои съвместни наблюдения и публикувахме забележителни разработки в областта на антропологичната медицина. Самият аз съм антрополог.

Едва ли можете да си представите колко е скучно да изпълняваш предписаните процедури в един забравен от Бога кът на вселената, където времето е спряло и нищо не се случва. Спасението ми е в малка компания пациенти — мои приятели. За външния свят съм „луд“, но какво означава да си нормален? Не е ли тъй наречената „нормалност“ тънко лустро срещу страховете ни, което лесно се пропуква в екстремни обстоятелства? Или, както твърди професор Радклиф, „... нормалността е форма на лудост, която отказваме да приемем, тъй като тя създава добра приспособяемост към действителността“.

Санаториумът на д-р Даскалов е разположен в околностите на Кремиковци. Високо в планината, където въздухът не е отровен от еманациите на завода със същото име — най-големия завод на Балканския полуостров за производството на стомана и прокат.

Точно срещу манастира „Св. Георги Победоносец“ се намира наследствената къща на доктора — малка стара вила на два етажа. Непосредствено зад нея, но скрит зад гъст пояс лонгозна растителност, се помещава санаториумът „Св. Мина“, собственост на професора. Състои се от едноетажни тухлени постройки — тип „бунгало“, застроени във форма на буквата „П“. По лявата дълга страна на буквата има девет двустайни бунгала, в които обитават болни с диагноза „шизофрения“. В края на редицата, перпендикулярно, е разположена административната сграда на два етажа, на първия от които се помещават сестринската стая, фитнес-залата, столовата и кухнята. На втория етаж са разположени кабинетите на д-р Даскалов и д-р Пешев, апаратна, манипулационна и аптека.

Зад първия ред бунгала, но с гръб към тях, има втора редица от същия вид, а помежду им е оставена пътека — около два метра в

широчина, обрасла с горски треви и храсти, предимно къпинак и коприва. В задната редица се помещава отделението на болните от сърдечно-съдови заболявания, което е пряката специалност на професор Даскалов.

Психиатричното отделение се завежда от д-р Александър Пешев, съдружник на професор Даскалов и един от водещите психотерапевти в страната. Той не пребивава тук непрекъснато, а идва сутрин или следобед, в зависимост от това дали датата е четно или нечетно число. Аз съм му „дясна ръка“ в практикуваната тук „индивидуална мотивация на пациента“.

В санаториума преобладават случаите на личностни разстройства в началната им фаза. Ние сме на свободен режим (все пак това не е психиатрия!) с изключение на времето, когато правим процедури, когато се храним и по време на визитация. Визитацията се провежда от д-р Даскалов и д-р Пешев, а старшата сестра и сестра Ана им асистират.

С приятелите ми от санаториума държим на своята анонимност и затова се назоваваме с псевдоними: Симон, Карла, Феран и Фарисей, т.е. — аз.

Симон (името му е Янко Пърмаков) е „изобретател“. Той твърди, че е изобретил способ, който позволява в резервоара на автомобила да се изгаря вода вместо бензин.

Това си е чиста измама — касае се за таблетка уранов карбид. Пускаш таблетката в чаша с вода и готово: палиш течността и тя започва да гори! При съприкосновение на урановия карбид с вода се отделят тежки въглеродороди, които приличат на бензина. Това му свойство е отдавна известно на химиците, но е неприложимо за задачата, която си е поставил Симон.

Карла (в битието си Ема Арсенова) е детска учителка и голяма почитателка на Карлос Кастанеда. Според Учителя децата следва да се наказват за лошите им постъпки. Но мерките не са ефикасни ако се прилагат от членовете на семейството. По-въздействащо е когато децата се наказват от външни лица. Например — от възпитателите им.

Карла работела в елитна детска градина, където новите методи на възпитание се насърчавали. Веднъж завела група деца в парка и приложила нагледно уроците на Кастанеда. Вързала едно лошо момче за ствола на голям бор и се заела да го порицава. По бора лазели

мравки, слънцето напичало и тъкмо да се разкае — момченцето получило топлинен удар.

След процеса Карла се озовала направо в санаториума.

Феран (взел е прякора си от роман на Стендал) е с ясно изразена клиника: тенденция към самоизолиране, слабо изявена агресивност и нарцисцизъм. Феран проектира своето „свръх-аз“ върху другите: той е честен, възпитан, нормален, а останалите са носители на неговата инфантилна и невротична индивидуалност. Погледнато от този ъгъл, в България живеят осем милиона шизофреници!

Гражданското му име е Юлиан Герджиков. Приели сме го в нашия затворен кръг защото играе бридж, а нямаме четвърти човек за карето.

Фарисей (или ако предпочитате Стефан Бахманов) — това съм аз. Но, боже мой, покажете ми поне една основателна причина да не съм хитрец, лицемер и лъжец в едно общество, в което всички крадат, лъжат и не признават морал и закон! Ако приемем едно от определенията на цивилизацията, а именно, че тя е „... система от институции, създадени с оглед сигурността на индивида“, то българите пак сме оседлали дивите си коне в очакване на Кан субиги Крум...

Четиримата сме се вкопчили един в друг като умален модел на обществото. Както (извън санаториума) хората се питат помежду си, така се питаме и ние: „... страхуваш ли се от същите неща като мен?“. Убедени сме, че сме невротични колкото всички останали, а доктор Пешев активно поддържа групата и ни осигурява малък остров в морето от страх...

Докторът ми отделя особено внимание. Даде ми достъп до компютъра и възложи, на мен и на Симон, да класифицираме симптомите на шизофренията. Отделно работя върху есе на тема „Да освободим миналото от бъдещето — да освободим бъдещето от миналото“ и по такъв начин се чувствам по-особен пациент какъвто, без съмнение, аз съм. Това, че конкурсът се е провел преди години, не ми е проблем: харесва ми темата. Запознах се с наградните есета в журнал „Летература“^[6] и не намерих нито едно, достойно за наградата на международното жури. Това е естествено, след като конкурсът вече се е състоял, но без моето участие!

От сутринта заседнах в интернет и за малко да пропусна обяда. Още щом влязох в столовата усетих, че в атмосферата витае

напрежение. Вилиците и лъжиците не тракаха както обикновено — всички бяха необичайно смълчани.

На масата, на която се храним четиримата, седяха вече Симон и Карла, но храната в чиниите им бе недокосната. Присъединих се към тях и зачаках да ми сервират. Сервитьорката днес бе сестра Ана (Пропуснах да спомена, че от съображения за икономия, в столовата се редуват да сервират сестрите, с изключение на старшата сестра. Санитарките пък готвят и мият чиниите. Така санаториумът успява да свърже двата края и да поддържа прилично възнаграждение за лекарите и обслужващия персонал). Сестра Ана е новачка — работи отскоро в санаториума. Още не е намерила детска градина за детето си и то подтичва наоколо, докато се сервира менюто. Момиченцето е на шест годинки, със заоблено личице, големи зелени очи и къдрава червена коса. Като истинска червенокоска, личицето ѝ е обсипано с „лунички“, чак до върха на чипото носле. Не прилича на Ана, която е брюнетка, с искрящи, лазурно-сини очи и продълговато лице. Огледах се да я видя, но Лия я нямаше.

— Какво става днес в столовата? Защо всички сте се умълчали? — попитах Карла, но тя сякаш не чу въпроса ми.

— Къде е Феран, да не е болен? — обърнах се към Симон, но отново не получих отговор и се заех с борша си.

— Феран ще закъснее — след кратко мълчание ми поясни Симон, — разпитват го от полицията. Тази сутрин открил Кирил Беров: мъртъв.

— Какви ги говориш! Как така мъртъв? Вчера му нямаше нищо!

— Да, но сега е мъртъв. Феран го намерил заклещен в кладенеца.

— Бедният човек! — възкликна Карла. — Какво ли е търсил там? Да не се е самоубил?

— Глупости — казах аз. — Беров не би го направил. Не и по този начин.

— Сутринта Даскалов го нямаше — намеси се отново Симон. — Д-р Пешев позвъни в полицията и сега гъмжи от ченгета. Не ни дават да се доближим до кладенеца. Душат навсякъде, а началникът им разпитва Феран.

— Защо точно Феран? Какво е търсил Феран при кладенеца? — отправих въпроса си и към двамата.

— Разхождал се е наоколо — започна Симон, — когато видял, че Лия се навежда над отвора: капака е бил свален. Опитал се да я изведе от опасното място, но тя се съпротивлявала. Решил, че топката ѝ е паднала вътре, надвесил се, а там... два крака стърчат над водата! Взел детето на ръце и насила го отвел при майка му. Потърсил доктор Пешев и двамата заедно отишли при кладенеца. След което Пешев се обадил в полицията — завърши Симон.

Сега и на мен ми се отяде...

Беров бе на около седемдесет и пет години, висок метър и деветдесет, едър и представителен мъж. Викахме му „Мохикана“ заради лъвската му глава и гордата осанка. Пребиваваше в санаториума, за да лекува сърцето, но най-вече — душата си. Всяка сутрин отиваше в манастира, където почиват жена му и синът му, за да присъства на литургията. Познаваше се с игуменката и правеше щедри дарения на обителта. Саможив и дистанциран, с тежката си походка и едрата си, ъгловата глава — той приличаше на древен патриарх. Дружеше с много малко хора в санаториума, но тук всеки от нас признава правото на другия да се усамотява. Въпреки че всички ние сме болни от страх — страхът от самотата...

— Ще отида да видя детето. Ана е на работа и Лия е без надзор — казах и станах от масата. Симон и Карла останаха да довършат обяда си.

Тръгнах да търся Лия. Знаех къде ще я намеря — зад дясното крило на сградата, в началото на баира, расте клонест бряст. Нощният пазач на санаториума бе окачил люлка между двата му дебели клона. Момиченцето бе там, люлееше се и разглеждаше илюстрациите на книжка, която често четяхме заедно. Лия особено харесваше приказката за хитреца, озаглавена „Шестимата едноименници“, а томчето приказки на Ран Босилек^[7] помнех от детството си.

Няма да е преувеличено, ако кажа, че детето много ме обича. През свободното ми време двамата четем и обсъждаме книжките, които аз ѝ нося. Затова Лия доверчиво ми подаде книгата, в очакване да ѝ разкажа някоя приказка.

— Имало едно време шест мъже с едно и също име — Язохахи — започнах разказа си аз.

— Не „имало едно време“ — прекъсна ме Лия, — а „в едно село живеели“!

— Добре де, в едно село живеели шест мъже с едно и също име: Язохахи. За да ги различават, извадили им прякори. Първия от тях нарекли Бореца, защото обичал да се бие и да се бори; вторият непрекъснато играел на карти и го нарекли Картоиграча; третия нарекли Селянина, защото бил земеделец; четвъртия — Оризаря тъй като продавал ориз; на петия пък викали Крадеца защото пооткрадвал, а на шестия — Хитреца защото бил много хитър и на всичко намирал леснината.

Веднъж Бореца и Картоиграча се скарали. Бореца без да иска ударил силно Картоиграча и го убил.

Изплашил се Бореца, но се сетил за Хитреца и отишъл за съвет при него. Занесъл му подаръци и го попитал какво да прави.

Хитреца го посъветвал да занесе трупа в нивата на Селянина. Казал да го нагласи така, че сякаш Картоиграча отбива водата от оризището му.

Бореца постъпил както го научил Хитреца.

Селянина отишъл вечерта да провери как се напоява ориза и видял, че някой му отбива водата. Втурнал се той и го ударил с железната си тояга.

Човекът паднал. Погледнал го Селянина и познал Картоиграча, който бил вече труп.

— Селянина много се уплашил. Помислил си, че го е убил! — прекъсна ме отново Лия.

— Така е — съгласих се аз, — защото Хитреца подучил Бореца как да се справи с бедата си.

Нарамил Селянина подаръци и отишъл при Хитреца. Разказал му, че е ударил Картоиграча, който влязъл в нивите му и го е умъртвил. И той го запитал какво да стори.

Хитреца го успокоил и го посъветвал да занесе трупа на Картоиграча в складовете на Оризаря: да го сложи пред някой чувал, сякаш си сипва ориз. Щом го види, Оризаря ще помисли, че е крадец, ще го удари и ще реши, че го е убил.

Селянина направил каквото му казал Хитреца...

Спрях да си поема дъх и видях, че Лия е заспала. Взех книжката от ръцете ѝ и тихичко се отдалечих.

[6] Лeтepaтypa (Lettre Internationale) — жypнaлът ce издaвa oт фoндaция „Cфpoгидa“ — Б.a. ↑

[7] Рaн Бoсилeк, издaтeлcтвo „Бългapски xудoжник“, 1995 г. — Б.a. ↑

СИМОН

В детството си получавах прозвища, които отразяваха странности в моя характер. Имах също прекрасно семейство и растях обграден от безрезервна обич. В къщи често се шегувахме, назовавайки се с различни имена. Баща ми подскачаше около майка ми и твърдеше, че е „Ок Жабок“. Любимата закачка на сестра ми бе, че си живея като Симеончо — т.е. като сина на Цар Борис III. Когато бях шумен и в добро настроение, тя подвикваше шеговито:

— Вижте колко весел е „Симеончо“. Живот си живее!

Известно време бях „Ян Пий Чай“, защото в горещините обичах да пия чай. Това бе китайското ми име. Кръстиха ме „Пиле-птери“ заради увлечението ми по птеродактилите. „Гарга“, „Гаргарон“, само „Рон“... следваха се различни прозвища, докато растях здраво и палаво дете.

Пораснах и игрите загубиха смисъл, но открих в себе си таланта на боец. Започнах да тренирам бойни изкуства. Галеникът на семейството се превръщаше в опасен мъж...

Приятелите ми в санаториума си имат условни имена. Моето кодово име е „Симон“: напомня ми за детството.

Щом научих за смъртта на Кирил Беров реших да проведа свое собствено разследване. Той, в известен смисъл, ме отличаваше от останалите в санаториума. Споделяше с мен въпроси, които при други обстоятелства би доверил само на семейството си. Жена му и синът му бяха починали, а той бе най-нещастният човек, когото познавах. Преди време Кирил Беров замина по работа за Щатите. Даде ми голям, незапечатан плик и ме помоли да го съхранявам:

— Аз съм с болно сърце — припомни ми той. — Затова те моля да съхраняваш документите ми. Пликът съдържа Генерално пълномощно, поръчка за ДНК тест и моето актуално завещание. Разпоредил съм се как да постъпиш с всеки отделен документ. Разпорежданията ми, както знаеш, са нотариално заверени. Предприемам тази стъпка за случай на възможно тежко заболяване или смърт. В първия случай само ще ме представляваш, а във втория — ще

си изпълнител на последната ми воля. Имам ти доверие, както на никой друг!

После Беров ме запозна в детайли със съдържанието на всеки документ, като отговаряше на възникналите в тази връзка у мен въпроси. На следващата сутрин оформихме, при горните условия, попечителство над цялото му движимо и недвижимо имущество, банковите му сметки и ценните книжа. Беров ми се доверяваше безусловно, но за това и за всичко останало — когато му дойде времето...

Сега Беров е мъртъв и документите, за които става дума, са в мое законно разпореждане. Съдържанието им би могло да повлияе на следствените действия. Най-малкото: да очертае още възможни версии около убийството му. А аз допускам в голяма степен, че Беров е бил убит. Но силно се съмнявам, че те ще попаднат в най-добрите ръце. На следователите едната чест им е останала — и тя съмнителна!

Големият плик, освен всички останали документи, съдържа едно старо писмо. Написано е върху елегантна синя хартия с вензел в ъгъла, кратък текст и снимка. Разгледах снимката: млада жена, седнала на пейка в обществен парк, с широко разперени на облегалката ръце, прибрани крака и отметната назад глава. Фотографът я бе заснел в „контр а’жур“. Лицето ѝ, с големи тъмни очила, бе оброчено с дълги, отливащи на мед и искрящи коси. На фона на залязващото слънце то приличаше на сюрреалистична картина.

Снимката бе датирана автоматично от фотоапарата — 28.II.1998 година. Върху плика се четеше адрес: България, гр. София, хотел „Хилтън“, до поискване. Обратен адрес нямаше.

Внезапно Фарисей нахлу в стаята и прекъсна действията ми. Професор Бахманов, или както тук го наричаме „Фарисей“, е нисичък, набит човек, малко под среден ръст. До торса той е с напълно нормално телосложение. Аномалията започва от краката му — те са къси и доста криви. В някакъв смисъл аномална е и главата му — твърде голяма за размерите на тялото. Облича се чудато, като по такъв начин извайва образа си на ексцентрик. Носи зелени къси панталони с тиранти и колан от плетена кожа, жълта фланелка, зелена тиролска шапка с перо и бели три-четвърти чорапи.

Фарисей е особняк. Така например, в стаята му няма да намерите нито една възглавница. Изхвърлил ги е откак видял под микроскоп

акари, паразитизиращи върху кожата на човека. Прочел в популярна научна публикация, че акарите пренасят възбудители на трансмисионни болести, микроби и вируси и обитават с предимство кожата на главата и възглавниците ни. Оттогава живее и спи без възглавници: като същински йога или индийски факир.

Докато Фарисей затваряше вратата отвътре, аз набутах документите под възглавницата си. В ръцете ми остана само плика с писмото и снимката, които разглеждах в момента.

— Цял следобед обикалям, за да те търся — още от прага започна Фарисей. — Налага се да поговорим.

— За какво да говорим, приятелю?

— За смъртта на Беров, разбира се.

— Остави! Не искам да обсъждам тази трагедия.

— Разкажи ми каквото знаеш: доверие за доверие!

— И какво можеш да ми довериш пък точно ти?

— Да допуснем знам, приблизително, какво се е случило — изпъчи гърдички Фарисей.

— Защо да не споделиш знанията си с майора?

— Не ми влиза в задълженията. Нека търси сам: нали затова му плащат?

— Говоря извънредно сериозно, Фарисей!

— Аз също! Беров ти е оставил документи. Тях ли разглеждаше, когато аз влязох?

— Сега ме запрати в нокдаун! Кой ти даде подобна информация?

— Едно пиленце — казва се Карла. Беров имаше слабост към нея.

— И какво от това? Аз му бях довереник и той ми оставяше указания. Ако му се случи нещо — знам ли какво...

— И „нещото“ му се случи! Значи е допускал такава възможност?

— Седя — признах аз, — и премислям обстоятелствата.

— Достигна ли вече до някакви конкретни заключения?

— Ти разпитваш ли ме? Започваш да ме изнервяш!

— А ти пък — да ме изморяваш. С ченгел вадя думи от устата ти!

— Опитвам се да открия ключ към случая — показах му плика, който още държах в ръцете си. — С това се занимавах, когато ти

нахълта в бунгалото ми.

— Дай и аз да погледна. Два ума са повече от един! — замоли ме настоятелно Фарисей.

Разбрах, че няма да се измъкна. Всъщност, дори се нуждаех от помощта му. Затова му подадох документа:

— Запознай се, щом толкова искаш, със съдържанието на писмото, огледай и снимката. После ще коментираме...

В този момент на вратата се почука и Фарисей бързо прибра плика в джоба си. В стаята влязоха д-р Пешев и полицаят, когото видяхме при кладенеца.

— Стефане — започна без предисловие доктор Пешев, — представям ти майор Цанев. Предлагам ви, двамата с Янко, да свършите една работа. Бяхме систематизирали данни от картоните като: характера на заболяването и шизофренните му прояви, общото състояние на болния и прочие. Извадете ми разпечатка на шизофренните прояви, но без личните данни на пациентите и я предайте на майора.

Речено-сторено! Отидохме в кабинета на д-р Пешев и включихме компютъра. След десет минути майорът притежаваше стегната характеристика на пациентите „X“, „Y“, „Z“... и на заболяванията им. Той прочете „реферата“, с който на полицейската общност се съобщаваха всички прояви на шизофренията, представени в санаториума. После Цанев внимателно сгъна листовете, прибра ги в джоба си, благодари и спешно се ретира.

Беше се отчаял. Ако сред такъв „елитен“ човешки материал ще дири свидетелите си по случая, можеше да остави всяка надежда за решаването му!

ФАРИСЕЙ

Денят стана забележителен изведнъж с три неща: в стаята за почивка бе инсталирана нова кафемашина „Де Лонги“, в кухнята — микровълнова печка, а бунгало № 18 в отделението за сърдечноболни има нова обитателка. Казва се Алисия Радклиф, англичанка е и играе бридж! Толкова разбрал Симон, когато ѝ занесъл вестник (вестниците тук се получават следобед), но пристигнал Даскалов и я отвел в кабинета.

Сега бе мой ред да ѝ се представя. Седях и обмислях ходовете си в беседката, когато към мен се присъедини Карла. Тя също се бе запознала с новата пациентка: намираше я очарователна. Дотук, следователно, само аз изоставах. Реших, че няма да е уместно да я заговоря пръв, а това ще стане при случай, непринудено. След като взех това мъдро решение, аз тръгнах да се поразходя из околностите на санаториума. „Случайно“ минах покрай бунгало № 18. Пак „случайно“ изпуснах в тревата носната си кърпичка, замотах се да я търся и с действията си привлякох вниманието на момичето, което четеше книга на верандата.

Мисля пропуснах да кажа, че пред всяко бунгало има веранда, оградена с дървени перила и три стъпала откъм циментовата алея. Пред първото стъпалото е зациментирана метална стъргалка — много необходима, когато завали дъжд и наоколо се разкаля. Отляво върху верандата са разположени дървена пейка и малка масичка; отдясно — шезлонг за слънчеви бани и плажен чадър. Всичко е устроено така, че болните да се чувстват максимално комфортно.

— Извинявайте за безпокойството — рекох. — Изгубих си кърпичката. Мога ли да Ви попитам какво четете? Апропо, в санаториума има компютър. Ако желаете може да го ползвате. Инсталирали сме интернет и скайп: имаме връзка с чужбина, включително и с Англия!

Междувременно продължавах да се правя, че „търся“ из тревата, а контактът ми до тука бе видимо едностранен. Когато намерих и

сложих кърпата в джоба си, вече нищо не оправдаваше престоя ми пред бунгалото.

— Вие сте Фарисей, нали? — усмихна ми се мило момичето. — Запознах се с приятелите Ви: Симон и Карла. Те ме разведоха из санаториума и ми разказаха за Вас и за Феран. По думите им Феран е едър, висок два метра и значи — Вие сте Фарисей. Искате ли да седнете на верандата, професоре? Аз скучая, а както знам Вие сте известен учен, социалантрополог и интересите ви са разностранни. Ще ми е приятно да обсъдя с колега някои аспекти на съвременността.

Внимателно остъргах obuцата си (в гората бе влажно и кално), качих се на верандата и без да чакам покана, седнах на плетения шезлонг:

— Аз не съм суетен човек, госпожице...

— Алисия Радклиф — представи се тя и протегна ръката си. Аз поех подадената ми ръка и учтиво се поклоних:

— Стефан Бахманов, на Вашите услуги! Та какво Ви казвах? Ах, да! Аз не съм суетен човек, госпожице Радклиф, но с гордост ще заявя, че се познавам с баща Ви! В периода 1972–85 година ние водихме оживена кореспонденция по редица въпроси, касаещи древни култури, цивилизации и митове на балканите. От професор Даскалов научих, че вероятно ще останете в санаториума. — Алисия все така насърчително мълчеше, та аз подхванах друга тема:

— Професор Даскалов е необикновена личност — една от българските легенди! На 14-годишна възраст е участвал във войната: нарекли са го „детето на полка“! Завършил медицина в Русия, специализирал вътрешни болести в Англия и сърдечно-съдови заболявания във Франция. Сега професор Даскалов е световно признат авторитет!

Алисия се усмихна мило, при което на бузите ѝ се появиха две очарователни трапчинки. Но това, което каза надмина и най-смелите ми очаквания:

— Запозната съм с лекциите, които сте чел в Алма Матер, професор Бахманов. Ще ми е приятно да разискваме по някои от застъпените от Вас теми. Знаем също, че обитавате бунгало № 1, непосредствено зад моето. Двамата, така да се каже, сме съседи. Обещавам да Ви посетя. Мога да се включа и в карето за бридж, ако ме приемете в отбора.

— Аз съм голям почитател на играта, госпожице Радклиф. Написал съм ръководство по бридж! — казах колкото се може по-скромно. — Ще намерите ръководството ми в компютъра. Прочетете го, за да уеднаквим контрактите^[8] си.

Мисля, че денят наистина бе забележителен! Време е за процедури, после ще ида до рудника, за да набера гъби и (кой знае?) надвечер може да ме посети Алисия!

---

[8] Контракт — термин в бриджа. Означава договор. Б.а. ↑

НЯГУЛ КРАЛЕВ

Кралев бе разтревожен не на шега. Намери Алисия в бунгалото.

— Имаш ли представа в какво се замесваш, скъпа? Предупредих те по телефона да не постъпваш в санаториума! Не и докато се изясняват обстоятелствата около смъртта на Беров. Резултатите от огледа и аутопсията на трупа още не са готови — не се изключва и убийство.

— Необходима ти е специализирана помощ, Нягул. Обитателите на санаториума са по-различни от хората, с които реално си контактувал досега.

— И все пак не мисля, че е разумно да останеш в санаториума! — продължи да я увещава загрижено той. — Пешев, признат и известен психиатър, е на разположение на полицията.

— Фарисей, или професор Стефан Бахманов, се познава отдавна с баща ми. Бахманов е известен в научния свят. Негови публикации са превеждани на много езици. Аз дори съм чела някои от тях. Да го бе видял вчера. Какъв театър изигра, за да привлече вниманието ми! — и Алисия избухна във весел смях. Появиха се трапчинки на бузите ѝ, лицето ѝ порозовя и тя пак се превърна в кокетната жена, която бе целувал на партито.

— Получи се най-естествен контакт: може да се каже, че се „внедрих“ в групата.

— Ситуацията е извънредна, мила. По бих желал да си в безопасност.

Прозвуча музикален сигнал и Кралев извади клетъчния си телефон.

— Кралев е на телефона. Слушам те, Цанев!... Да, повторния оглед е съгласуван с генерал-майор Палиев. Ела при първа възможност. Дай ми да говоря със съдебния лекар... Да, Кралев е на телефона. Чувам те... Разбрах, но това тепърва ще видим. Странно, наистина. Да, добре... Изпрати ми копие от резултатите по Цанев. Засега дочуване и ми дай пак Цанев... Майоре, ще ти трябват водолаз и полицейско куче.

Заеми се с това лично. — Кралев изключи апарата и се обърна отново към Алисия:

— Налага се да говоря с професор Даскалов. Добре ще е, поне засега, да не ни виждат заедно. Чакам те във вилата и моля те, разбери ме Алисия, че се тревожа за теб! Не се опитвам да ограничавам свободата ти. Но има разумни граници, отвъд които рискът е неизбежен.

Нягул внезапно притегли Алисия, целуна я и притисна нежно до себе си, сякаш тя бе второто агрегатно състояние на водата: ще се разтопи и ще се разтече в прегръдките му...

След половин час напусна бунгалото ѝ.

* * *

Професор Даскалов и д-р Пешев го чакаха на чашка кафе във вилата, където бе разположена „щаб-квартирата“ им. След малко откъм кухнята се зададе Ясен — братът на професора, „изтърсакът“, както го наричаха помежду си. Ясен бе с 28 години по-млад от брат си! Майка им бе забременяла на 45-годишна възраст, смятайки, че навлиза в климактериума. Даскалов нямаше свое семейство и се бе грижил за Ясен, както впрочем, се бе грижил и за Нягул.

Нягул израсна пред погледа на професора, който се отнасяше с него като с роден син. Къщите им в Бояна бяха една до друга и имаха обща ограда с малка вратичка, която никога не се заключваше.

Тодор Даскалов и дядо му бяха „еднополкчани“. Дядото на Нягул, бивш царски полковник от пехотата, веднага постъпил в новосформираната Българска Народна Армия и заминал на фронта, за да се бие срещу фашизма.

Едва 14-годишен, Даскалов се промъкнал в товарен влак, който превозвал оръдия за фронтовата линия и безпрепятствено пристигнал в полка му. Нямало как да го върне назад и полковникът го назначил за втори адютант — първи бил Павел Константинович. Така тримата: дядото на Кралев, Тодор Даскалов и Павел Константинович, преминали заедно ада на войната и се завърнали невредими в къщи.

Братът на Даскалов — Ясен, бе висок, добре сложен мъж, с къдрава руса коса, правилни черти на лицето и заразителна усмивка.

Той носеше в ръце четири бири и веднага предложи по една на всеки. Мъжете отпиха направо от шишетата и се радваха безрезервно на мъжката си компания.

— Докъде стигна следствието, Нягуле? — запита го Ясен — Има ли вече някакви хипотези?

— Чакат се резултатите от аутопсията — сви рамене Нягул.

— И какво ще предприемете оттук нататък? — запита го професорът.

— Цанев възнамерява да доведе водолаз — ще се изследват дъното и стените на кладенеца. Налага се майорът да разпита още веднъж персонала и пациентите. Ще бъдем изключително внимателни, професоре, обещавам! Ще съблюдаваме режима на санаториума и няма да тревожим болните. Доверете се на следствената група: хората ни са професионалисти и са запознати с особеностите на случая.

— Зададохте ли си фундаменталните въпроси: „кой, кога, защо, как и с какво“? — попита го отново Ясен.

— В смисъл на мотив, парите винаги са атрактивни — започна Нягул. — Беров бе един от 10-те най-богати българи и няма преки наследници. Затова пък косвени колкото искаш! Братя, сестри, племенници — без брой и чет, както казва народът. Приживе жената на Беров основала и фондация на името на сина си. Проверява се алибито на всеки един от тях. Възможно е извършителят да е човек от близките му, от фондацията, или друго заинтересовано лице — знам ли, замесени са много пари! — Кралев отпи няколко глътки бира и продължи:

— Разпитите на персонала не ни помагат особено: старшата сестра е била в отпуск. Замествала я сестра Ана. През цялата нощ тя стояла в стаята за дежурства, с изключение на времето между 10 и 11 часа. Тогава отишла да нагледа детето си, което било настинало. Нощният пазач също не забелязал нещо подозрително.

Помощният персонал се набира от селото — жените пристигат сутрин и си отиват вечер. Поне засега те нямат отношение към смъртта на Беров. Надявам се картината да започне да се прояснява след повторния оглед, анализите от криминалната лаборатория и аутопсията.

Тук Нягул се обърна към Тодор Даскалов:

— Вие, професоре, също не ни помагате особено. Разбрахме, че в качеството си на консултант, снощи сте участвал в екипа на Ясен за сложна мозъчно-черепна операция. При това положение, мобилният Ви апарат е бил изключен. Доктор Пешев е прекарал вечерта в нощно заведение на рожден ден на приятел. Вследствие на големия шум и музиката също не е чул GSM-а си.

— Медиите пишат и тръбят денонощно за кончината на Беров, а не проявяват интерес към санаториума! Каква е причината, Нягуле? — прекъсна го Ясен.

— Диагнозата бе незабавно оповестена: смърт, вследствие на остра сърдечна недостатъчност. За гилдията липсва сензация и от там — интерес към санаториума.

На вратата се позвъни и Ясен стана да отвори.

— Майор Цанев е дошъл, Нягуле. Исква да говори с теб и те чака отвън.

Кралев си допи бирата, взе сакото си и напусна вилата. Цанев, водолазът и един полицай с куче чакаха пред микробуса, в който бяха натоварили преносима водна помпа, дебело пещерняшко въже и водолазен костюм. Акцията можеше да започне.

АЛИСИЯ

Алисия направи дълга разходка покрай цялото „Сърдечно отделение“, зави надясно и тръгна по обраслото с къпини и бурени пространство между двата реда бунгала. Ако се изключеха отдушниците на баните, бунгалата отзад нямаха други прозорци. Като стигна по този път чак до административната сграда, тя зави наляво, мина покрай късата страна на първото бунгало, зави пак и се озова пред входа му. Изтри внимателно подметките на обувката си в металното стъргало, изкачи трите стъпала пред верандата и почука на вратата. Фарисей отвори и с широк жест я покани да влезе вътре.

Стаята по нищо не се различаваше от нейната: единично легло, до него нощно шкафче с настолна лампа, двусекционен шкаф, състоящ се от гардероб и библиотека, а на срещнатата страна под прозореца — маса за хранене с два стола. Над прозореца бе монтиран климатик, а вляво от вратата имаше чешма и печка за отопление на дърва — в случай, че токът спре.

Срещуположно имаше още една стая, обзаведена по същия начин. Тъй като капацитетът на санаториума бе голям, болните обитаваха бунгалата самостоятелно. Втората стая се ползваше при посещения от страна на близките им. Ако си платяха пансиона, те можеха да пребивават неограничено. Към всяка стая имаше самостоятелен санитарен възел — баня и тоалетна.

Прозорецът, замрежен отвън срещу насекоми, бе широко отворен. Върху масата имаше ваза с букет от свежи планински цветя: бели маргарити, сини камбанки, лилав букетник и папрати. В керамични купички Фарисей бе подредил богат асортимент от плодове, а на котлона се задушаваша гъби в масло.

Алисия непринудено плесна с ръце:

— Каква прелест! Открили сте находища на горски плодове и гъби? Ще ми ги покажете, нали?

— О, да! Нека завали дъжд и ще идем за пресни гъби. На километър оттук има стар рудник — там растат печурки, пачи крак и сърнелки — каза Фарисей. — Настанете се удобно, а аз ще прескоча до

кухнята, където оставих да се изстудяват безалкохолни напитки. Ще сваря кафето и веднага се връщам.

Той излезе бързешком и Алисия отиде до библиотеката, за да разгледа книгите му. Повечето от тях бяха специализирана научна литература. Имаше множество дискети и компактдискове с внимателно надписано съдържание. На една от дискетите бе изписано „Есе — Ваймар“. Това я заинтригува и тя реши да го попита какво се крие зад подобно заглавие.

После погледа ѝ бе привлечен от малка, пъстра книжка, която стоеше съвсем неуместно сред останалите сериозни и дебели томове научна литература. Свали я от полицата и прочете заглавието: „Японски приказки“. Отгърна книжката напосоки и се зачете:

„... Селянина дал големите подаръци и направил каквото го научил Хитреца.

Оризаря отишъл вечерта да си обиколи стоката и съгледал един човек, приведен пред оризницата.

— Аха, това ще да е някой крадец, който иска да ме ограби — рекъл си Оризаря, взел тояга, втурнал се и ударил приведения крадец. Той се строполил на земята. Погледнал го Оризаря и що да види: Картоиграча — мъртъв в краката му.

— Господи, боже мой! Какво направих! Как можах така лошо да го ударя! Само Хитреца може да ме научи що да сторя. Той взел подаръци и право при Хитреца. Рекъл му:

— Само ти ще ми помогнеш, приятелю. Картоиграча се бе привел до оризниците ми. Помислих, че е крадец, ударих го много лошо и го умъртвих. Кажи ми сега какво да направя, та никой да не узнае що съм сторил. Ето, нося ти подаръци.

Хитреца взел подаръците и рекъл:

— Лесна работа, братче. Пъхни трупа в един чувал, сложи го най-отгоре в оризницата си. Довечера навярно ще дойде Крадеца и ще задигне най-горния чувал. Като види какво има в него, ще го е страх да те издаде, защото ще

познаят, че е крадец. А нека той си блъска главата какво да прави с трупа.

Оризаря направил, каквото го научил Хитреца. Закрепил трупа на Картоиграча до една от оризниците си.

На вечерта наистина дошъл Крадеца, грабнал найгорния чувал от оризницата и избягал вкъщи. Когато погледнал, що да види: в чувала — трупът на Картоиграча.

— Бре, на какво чудо попаднах! Ами сега! Всички ще помислят, че аз съм го убил.

Взел каквото имал откраднато от по-рано, занесъл го на Хитреца и рекъл:

— На, вземи тия подаръци и ме научи на ум, Хитрецо. Рекох да си взема един чувал ориз от Оризаря. Но в чувала наместо ориз намерих трупа на Картоиграча. Кой ще ми повярва, че не съм го убил! Кажете ми какво да правя, та да се отърва от тая пакост.

Хитреца взел подаръците и рекъл:

— Лесна работа. Извади трупа на Картоиграча от чувала и го закрепил пред вратата на Картоиграча. Почукай пред вратата и извикай с престорен глас: «Аз се прибирам». Неговата лоша жена ще почне да се кара и няма да отвори вратата...“

Отне ѝ около 20 минути да прочете цялата книжка. Остави я на мястото ѝ, излезе на верандата и седна на дървената пейка.

Фарисей се бавеше — навярно и други варяха кафе. Дали да закупи кафе-машина и за себе си? Всеки път, когато ѝ се допие кафе, ходи в кухнята...

Денят бе кристално чист, небето — наситено синьо. Върху сочната зеленина на планинската растителност играеха слънчеви зайчета. Запита се (за кой ли път?) защо пейзажът, както и много други усещания, ѝ изглеждаха познати: вече преживяни състояния, видени картини, помирисани ухания? Към чисто екзистенциалното възприятие се прибави и нещо ново — звук. Каdifен тенор бе подхванал тъжен напев от македонския край:

*... сън сънувах, мила ми мале,
мила ми мале, кротко ле агне.
Сън сънувах — качих се в одайчето:
там пак наидох стара си майка
и едно момче со арно девойче...*

Беше удивителна ретроспекция във времето: мъжът се връщаше в своята младост, за да срещне отново майка си, либето си и себе си.

Мелодията бе толкова носталгична, а гласът така дълбок и прочувствен, че сякаш пееше самият Балкан...

Най-после Фарисей се зададе. В едната си ръка носеше пълен сак и каничка с кафе — в другата. Веднага се засуети из бунгалото: донесе чаши, сложи на масата поставка за тигана с благоухаещите гъби, отвори кока-кола и бира и като изгледа изпитателно масата, взе стол и седна срещу нея.

— Заповядайте на каквото Бог дал, Алисия. Присъствието Ви тук е истинско чудо. Съдбата кръстосва пътищата ни по най-необикновен начин. Започвам да вярвам, че има Провидение!

Фарисей говореше твърде патетично, ръкомахаше превъзбудено и в повишено настроение. Непрекъснато разместваше купичките с плодове, подканяше я да си вземе, извиняваше се, че няма бисквити за кафето. Типичното в неговия случай маниакално поведение, но той не го схващаше.

— Опитайте, моля, дивите печурки. Знам място, където растат в изобилие. Ако желаете, ще отидем да съберем и за Павел Константинович. Той е голям кулинар и ще оцени жеста.

— Нима се познавате с Павел Константинович? — изпитателно го погледна Алисия.

— Познавам го, познавам и генерал-майор Кралев. Павел Константинович е известен спелеолог и кога двамата, а кога и тримата, сме обиколили доста пещери из България. Впрочем, професор Даскалов ми разказа за Вашето приключение. Радвам се, че не сте се контузили по-сериозно!

— Занимавате ли се с нещо по-значимо, господин Бахманов? — смени темата Алисия.

— Поне засега — не. Доктор Пешев ми препоръчва „да си почивам в лоното на природата“. Според него страдам от начална форма на шизофрения, която се изразява в кататимно мислене, т.е. — в надценяване на собствената ми скромна личност. Но аз не съм мегаломан и не е моя вината, че непрекъснато ме спохождат свръхценни, бих казал — гениални идеи! По тези причини високото ми самочувствие е напълно оправдано!

— Може би ще споделите някои от тях?

— Без съмнение. За мен ще е чест, госпожице Радклиф! Всъщност, забранено ми е да се занимавам със сериозна научна работа. Затова пиша есе по остаряла конкурсна тема на Гьоте Институт — колкото да не скучая и да не забравя немския си език.

— Видях полицаи в манастира, професоре. Това свързано ли е с някакво произшествие? — прекъсна го неочаквано Алисия.

Като балон, на който е пуснат въздуха, Фарисей изведнъж спря да жестикулира, раменете му провиснаха, отвори уста да каже нещо и пак я затвори. Най-последно заговори, но някак притеснено и неуверено:

— Да, за съжаление — доста мрачно събитие! Скоро ще научите, тъй че е по-добре да Ви кажа аз. Пациент от Вашето отделение падна в кладенеца на санаториума. Казват, че е получил инфаркт. Откриха трупа му вчера.

— Кой го е открил? — продължи да разпитва Алисия.

— Феран. Но сега не се чувства добре, напълно е неадекватен. Той, който обикновено е най-буйният пациент, е изпаднал в прострация: гледа унесено в една точка на тавана и с никого не разговаря!

Изведнъж Фарисей се преобрази: изглеждаше като болен и напълно съкрушен човек. Алисия се изненада от внезапния обрат в настроението на събеседника си. Отдаде го на преживяното вълнение в обикновено спокойния живот на санаториума. Затова продължи съвсем естествено да любопитства:

— Има ли обяснение защо Беров е ходил при кладенеца?

Фарисей мълчеше, загледан в ръцете си. Алисия вече съжеляваше, че съсипа хубавото му настроение. Но той направи усилие и заговори:

— Господин Беров бе затворен и саможив човек. Не споделяше болката си с околните, а трябва тя да е била голяма. В продължение

няколко години той загуби единствения си син, а после и съпругата си!

Синът му — Илия Беров, се е удавил през 1998 година в морето край Ахтопол. Намерили са празна яхтата му. Минали месеци, докато вълните изхвърлят трупа на младежа. След мъчително боледуване, от скръб починала и майка му.

Фарисей не отговори на въпроса ѝ и тя го постави по друг начин:

— Знаете ли по каква причина Беров е напуснал бунгалото си? Било е късно вечерта, както разбирам.

— О, не за съжаление! Карла и Симон го познаваха по-добре от мен. Защо не попитате тях?

Докато водеха този разговор, в двора настъпи оживление, което не остана незабелязано и за Фарисей. Той прехвърли цялото си внимание от Алисия към малката група при кладенеца. Майорът и още един мъж размотаваха дълъг кабел. Влязоха в бунгало № 9, разположено най-близко до кладенеца, за да го включат в електрическата мрежа. След това се върнаха при помпата, където вече ги чакаше Кралев. Монтираха пожарникарски маркуч в единия ѝ край, спуснаха го в кладенеца и включиха захранването. Дебела струя вода плисна направо в добре поддържаната и наскоро окосена трева. Към групата се присъедини още един полицай, който водеше голяма немска овчарка. Кучето дърпаше нетърпеливо дебелата каишка и с огромната си маса влачеше мъжа. Минаха зад предната редица бунгала и лаят на овчарката се чу откъм верандата, където седяха двамата с Фарисей. Влязоха в бунгалото, което бе обитавал приживе Кирил Беров. След малко видяха кучето, Цанев и полия да прибягват покрай административната сграда. Умното животно душеше внимателно поетата следа. Подмина бунгалото на Фарисей и се спря пред това на Карла. Дълго се бави по стълбите. Промъкна се през полуотворената врата и след минута изскочи, захапало една възглавница. Цанев взе възглавницата от устата му, сложи я в найлонов плик и описа за протокола обстоятелствата, при които то донесе уликата. Продан Колев, полияят с кучето, го насочи обратно по следата. То пак ги отведе при бунгалото на Карла. Този път се спря пред човешки изпражнения и продължително обикаля и души наоколо.

Заинтересован от новата находка, Цанев се върна при колата и взе голяма замба. Постави замбата върху изпражненията и ги вдигна заедно с част от прилежащата им почва. После освободи замбата в

картонена кутия, сложи капака и надписа етикета. По-нататък кучето се спря пред бунгало № 7 — това на Феран. Души известно време около верандата, обърна се и се затича обратно по пътеката. Без повече да спира, кучето побягна към шосето и се загуби от погледа им.

Алисия забеляза, че през цялото време Фарисей внимателно следеше действията на овчарката и дори бе забравил за присъствието ѝ. Стискаше трескаво ръце, тъй че кокалчетата на пръстите му побеляха. Лицето му издаваше любопитство и бе неестествено напрегнато. В един момент Алисия дори се уплаши, че може да получи пристъп. Реши да отклони вниманието му от това, което ставаше наоколо.

— Помпата вдига голям шум, професоре. Искате ли да се разходим из гората?

— О, не, Алисия! Тук взе да става интересно — каза Фарисей и посочи към кладенеца.

Там вече спущаха дълго въже и мъжът с водолазния костюм се канеше да слезе на дъното му. Предпазните мерки не бяха излишни. Кладенецът бе стар — възможно бе дъното да е покрито с дебел слой тиня. След десетина минути водолазът излезе на повърхността и отиде при майор Цанев. Към тях се присъедини и генерал Кралев. Тримата обсъдиха някакви находки, а водолазът съблече костюма си и го даде на майора. Той влезе в насрещното бунгало, където се преоблече, сложи кислородната маска и на свой ред се спусна на дъното. После същото се повтори, но този път в кладенеца се спусна Кралев.

Алисия прецени, че като за първа среща е стояла достатъчно, обърна се към Фарисей и каза дипломатично:

— Стана хладно, господин Бахманов. Мисля да се преоблека за вечеря. Благодаря за вниманието и моля да ме извините, ако прекалих с визитата.

— Какво говорите! — развълнува се Фарисей. — Сигурно Ви бе скучно с мен! Ще стана досаден, но обещавайте пак да се видим! — замоли ревностно той, но вниманието му, основно, пак бе насочено към следствените действия.

— Добре, професоре. Но и Вие обещавайте да научите повече за смъртта на Беров. Страхувам се нощем в празното си бунгало! Възможно е да напусна санаториума и да се върна, когато се успокоят нещата.

— В никакъв случай, скъпо момиче! Обещавам да бдя над Вас денонощно! Само не заминавайте, защото тогава не бих могъл да се срещна с баща Ви.

— Ах! Ето каква била работата — засмя се непринудено Алисия. — Ласкаех се, че ме харесвате, професоре. Не, не ми отговаряйте! Не Ви се сърдя — аз също обожавам баща си.

Алисия изведнъж стана делова, каза довиждане на Фарисей и си тръгна. Във вилата на Даскалов я очакваха.

ВЪВ ВИЛАТА

Когато влезе в задимената стая, Кралев говореше нещо по телефона. Мъжете седяха със сериозен и съсредоточен вид. Нямаше го предишното им, малко лековато, настроение. Даскалов ѝ предложи място на канапето до себе си.

На креслото отсреща седеше непознат мъж, приблизително на възрастта на Нягул. Беше висок и добре сложен, имаше къдрава коса с цвят на зряла ръж, волево лице с четвъртити челюсти и приятен загар на лицето. Той ѝ се представи:

— Казвам се Ясен Даскалов, госпожице Радклиф. Приятно ми е да се запознаем!

— Брат ми е хирург — намеси се професорът, — първокласен специалист в областта на черепно-мозъчните операции.

Нягул затвори телефона, седна и приветливо ѝ се усмихна:

— Ние вече се тревожехме за теб, Алисия! — укори я полушеговито той и после се обърна към присъстващите:

— Както знаете, майор Цанев е длъжен да пази следствена тайна. Но в случая с Беров тя не се налага. Патоанатомичната експертиза установи, че причината за смъртта е масиран сърдечен инфаркт. От друга страна има редица странности, които не намират своето обяснение. Затова майорът помоли за компетентното ви мнение и пълно съдействие. Той допуска, че редица аномални проявления се дължат на болните от санаториума. И именно тук се нуждае от вашата помощ.

— Беров е починал между 21 и 22 часа на 6 юни от сърдечен инфаркт — продължи Нягул. — В дробовете му няма вода, което значи, че той не се е удавил. Но има да се изясняват травмите по тялото му, нанесени вече след смъртта. Тилът му е сцепен хоризонтално от продълговат, остър предмет. Има рана на челото и е влачен по циментовата алея, която води към шосето. Токовете на обувката му са изтрити по ръбовете, а грайферите — набити с песьчинките от алеята. И накрая, вече мъртъв, е бил хвърлен в кладенеца!

— При повторния оглед са взети за анализ клетъчни проби, които още се изследват. Ще се анализират космите и слюнката по възглавницата, която донесе кучето. В интерес на работата ще се информираме взаимно, освен ако не възникнат нови обстоятелства и случаят се криминализира — завърши Нягул.

— Открихте ли някави улики при огледа вътре в кладенеца и около него? — запита го Ясен.

— Интересен е този кладенец, Ясене! Вие виждали ли сте някога дъното му? То представлява монолитен каменен блок, при това необикновено гладък, като полиран! Водата извира някъде отгоре и отстрани: каптажът не е под кладенеца.

— Колкото до уликите — продължи Нягул, — почти нищо, ако не се смята малко аптекарско шишенце, с неизвестен субстрат на дъното. Лекарството според етикета е нитроглицерин. Открито е при огледа в тревата около кладенеца. Може да е изпаднало от джоба на Беров, когато е бил влачен. Намериха се капачето на шишенцето, очилата на Беров и една почти унищожена снимка. Веществените доказателства са пратени за анализ в лабораторията.

— По-важно е какво не сме открили — намеси се майор Цанев. — Дъното и стените на кладенеца са гладки, нямат издатини и остри ръбове. Следователно нараняванията по главата предхождат попадането на тялото в него. Нещо, което преди не можеше да се твърди с положителност, тъй като трупът бе престоял във водата. Не се намери портфейлът му, за който предполагаме, че е зарит в тинята. Нито златния ланец, спомен от сина му, с който той не се е разделял. Липсва също и венчалната му халка.

— В такъв случай може ли да е било обир? — отново се обади Ясен.

— Съществува и такава хипотеза, но аз я намирам за несъстоятелна — отговори му Цанев. — Защо крадецът ще разнася из санаториума човек, вече починал от естествена смърт? И защо при това ще го хвърля в кладенеца?

— Например за отмъщение — предположи Даскалов.

— Възможно е, но малко вероятно. След смъртта на жертвата, убиецът губи контрола си върху нея — тогава защо ще го прави? Освен ако е ненормален!

— Д-р Пешев — намеси се Алисия, — бихте ли ни описали заболяването на Бахманов?

Пешев се изненада когато чу, че се обръщат към него. Погледна въпросително към Даскалов. Той му кимна утвърдително и Пешев уточни:

— Бахманов е в началния стадий на сложно личностно разстройство с прояви на параноиден синдром. Манията за величие и специална мисия се съчетават у Бахманов с борба за утвърждаване: непреклонна и активна. В случая бълнуването съществува наред с правилното поведение и съхранената трудоспособност — така наречената мономания или парциална лудост.

— А бихте ли ни разказали нещо повече за клиничната картина на заболяването, докторе?

— Образната пластичност и афектност на разстройството са по-слабо изразени в сравнение с периодичната шизофрения — продължи да обяснява професионално д-р Пешев. — Негативните нарушения се задълбочават след всеки следващ пристъп. Протичането на болестта с времето придобива почти непрекъснат характер. В някои случаи негативните явления, възникнали след първия пристъп, остават непроменени. Всички следващи пристъпи протичат почти еднотипно.

— Какво лечение прилагате на Бахманов, д-р Пешев?

— Определих формата на заболяването и стадия като начален. Прилагам инсулинотерапия, съчетана с психотропни средства и по-специално Сероквел, който се понася леко от организма и осигурява нормален живот на болния. В санаториума практикуваме и лечение чрез трудова терапия. Бахманов работи добре на компютъра. Възложих им, на двамата с Пърмаков, да систематизират шизофренните прояви, представени в санаториума и да класифицират симптомите им. Бахманов започна да пише и есе, при това доста сполучливо. Накрая — оставих го да се изявява и като лидер на група болни от санаториума.

— А как попадна Бахманов в санаториума? — зададе следващия си въпрос Алисия.

Пешев отново притеснено погледна Даскалов. Професорът му кимна утвърдително и той ѝ отговори:

— Участвал е в разработката на съмнителен „научен“ проект, като заложил и имот, за да го спонсорира. По тази причина близките

му са го поставили под попечителство и на лечение в санаториума.

— Благодаря, д-р Пешев, за изчерпателния отговор — кимна Алисия и се обърна към професор Даскалов:

— Аз не съм психиатър, професоре — уточни незабавно тя. — Специализирала съм в областта на психологията. Днес посетих Бахманов и вече имам отговор на някои въпроси. Сигурна съм, че известни моменти от смъртта на Беров са инсценирани от Бахманов! При това без умисъл и с най-добри чувства. Той иска на всяка цена да играе лидерска роля в обкръжението си. Ще бъде голям удар за него, ако сега му заявим, че сме разгадали действията му. Законът не преследва психично болните, а състоянието му не следва допълнително да се влошава. Затова, ако ми позволите, ще се опитам да го провокирам, за да направи пълни признания.

Никой не очакваше подобен обрат в разговора. Нягул заяви категорично:

— Трябва да бъдеш внимателна, Алисия. При всяко разследване има етапи въвн от контрол!

— Обещавам! — отсече Алисия. — Но сега ме извинете — закъснявам за вечеря.

— Аз ще те изпратя — предложи ѝ Нягул. — Не бива да ходиш нощем сама в гората!

Навън се бе стъмнило. На поляната пред къщата свиреха щурци. Откъм манастира се чуваше квакане на жаби и хорът им озвучаваше нощта. Навсякъде кипеше трескав живот. Закъснял бръмбар се блъсна в ухото ѝ и падна в тревата, където щеше да лежи до сутринта.

Двамата вървяха мълчаливо. Свежият въздух миришеше на бор и на цъфнала липа. В листата на вековните дъбове с тих шепот се носеше вечерен бриз. Юнската нощ бе прекрасна! Алисия спря и се обърна с лице към Нягул. Зарови глава в ямката между рамото и шията му, в острата му и гъста коса. Той я прегърна и нежно обхвана лицето ѝ с длани. Целуваха се дълго и страстно — докато останаха без дъх...

Това бе тяхната гора и тяхната нощ...

ЕСЕТО НА ФАРИСЕЙ

След един час Алисия седеше на масата си в столовата. Ана сервира, но не си тръгна. Търсеше повод да я заприказва:

— Г-н Бахманов питаше за Вас. Беше разочарован, че Ви няма на вечеря. Помоли утре, след процедурите, да го посетите в бунгалото му.

— Как мислиш, Ана, удобно ли е да го навестя сега?

— Той работи в кабинета на д-р Пешев. Преди малко видях прозореца да свети.

— Добре тогава, отивам. Благодаря за вечерята!

— Няма защо, госпожице Радклиф! Това влиза в задълженията ми.

— Лека нощ! И, ако обичаш, наричай ме Алисия: можем да пренебрегнем условностите.

Алисия напусна столовата, качи се на горния етаж и почука на вратата. Отвърте се чу гласът на Фарисей:

— Влезте, отключено е! Ах, госпожице Радклиф, не Ви очаквах! — зарадва се неподправено той, като я видя да влиза.

— Да излезем сред природата, професоре! — атакува го от прага Алисия. — Вечерта е вълшебна и топла, сякаш е лято! Чувате ли как пее Балканът? Всяка живинка е обзета от магията на пролетта!

— Моля, влезте и притворете вратата, Алисия! Прозорецът е открянат, а аз съм чувствителен към теченията — сви зиморничаво рамене Фарисей. Видимо не го вълнуваха звуците на нощта. Алисия се доближи и погледна през рамото му. Той дописа последното изречение и се обърна към нея.

— Работя върху есе на твърде занимателна тема. Ще бъда поласкан, ако прочетете текста, който съм написал дотук. Всъщност, търсих Ви за компетентното Ви мнение.

— Добре, професоре — нека бъде както желаете! — съгласи се Алисия и седна пред монитора.

„Да освободим бъдещето от миналото? Да освободим миналото от бъдещето?“, гласеше темата на конкурса. Тя се задълбочи в текста и веднага бе погълната от идеите, които излагаше професорът. Есето

започваше като разказ на самотен, болен човек и преминаваше в стройна теория, опровергаваща Глобализма. Това я заинтересува: бе из областта, която тя също изследваше и предполагаше задълбочена полемика. Вгълби се сериозно в написаното:

„Намирам се високо в планината и си почивам в безбрежието на природата и тишината на майчиното й лоно.

Тук съм поради мутацията на един или няколко гена. В диференциалната ми диагноза се споменават хромозомни аберации, патологична наследственост, мултикондиционалност и прочие фактори на патогенезата на невротрансмисерите. Казва се също, че имам кататимно мислене, т.е. — надценяване на собствената ми личност, като на фона на общото повишение на духа се разгръщат свръхценни идеи, които в моя случай прерастват в мегаломания.

Имам щастието лекуващият лекар да вижда в мое лице, освен пациента, рядко срещания ерудиран събеседник. Именно той ми донесе проспекта на Гьоте-Институт с конкурсната тема. И така:

1. ДА ОСВОБОДИМ БЪДЕЩЕТО ОТ МИНАЛОТО

Човечеството е като стадо бодливци на северния полюс: скупчат се, за да се стоплят, но се избобждат взаимно и се разпръскват отново.

Всичко, написано в есето, е по памет — не притежавам нужната ми литература. Затова цитатите, а дори и терминологията, може да не са съвсем точни.

За да изградя тезата си, че бъдещето непрекъснато и неуправляемо се самоосвобождава от миналото, ще приведа (по памет) една теоретична постановка на Хегел, която ще си позволя да тълкувам и доразвия в есето, а именно, че «... когато милиони свободни воли се обединят, за да осъществят поставена цел, те постигат нейната (на

целта) резултанта...» Нека сега си позволим да разтълкуваме тази гениална мисъл. И да ни прости Хегел, ако е разбран неправилно, защото чрез нашето тълкувание ще се породят също толкова гениални мисли и идеи.

Ако си представим всеки индивид от човешката общност като културно-енергетична единица, съставена от дух, разум, воля и сила за себеосъществяване, то ние можем също така да изразим условно тази културно-енергетична единица като единичен вектор със съответстващите му дължина, направление, знак и ниво в културното пространство.

Компонентите му (дух, воля, разум и сила) са носители на генетично зададената и новопридобита информация, която при това постоянно се изменя и самообновява. Необходимостта от постоянно самообновяване включва в себе си един от основните механизми на културата, т.е. — да се запазваш, като се променяш. Взаимното напрежение на последните две тенденции обуславя обект с енергетичен потенциал, чийто статичен и динамичен модел са еднакво възможни за дадената «свободна воля».

Това поражда съществуването едновременно на милиони такива енергетични потенциали, съотнасящи се помежду си като различни — еднакви или противоположни, не съвсем еднакви или не съвсем противоположни, взаимно изключващи се или взаимно допълващи се, вектори. Съотношението им един към друг (събиране, изваждане, деление или умножение) в дадена точка от пространствено-времевия континуум, създава съответната им структурна предопределеност. Същественото обаче е, че не само фактически са налице едни или други определени алтернативи, (чието количество винаги е крайно и за дадената система постоянно), а съществуването на самият принцип на алтернативността, където конкретните позиции на дадената структура представляват интерпретация на информацията на определено равнище!“

На това място Алисия спря да чете и се обърна да погледне Фарисей, който мълчеше в очакване да чуе становището ѝ. Тя за пръв път се докосваше до учения вътре в него на експертно равнище. Дори тук, в санаториума, той бе запазил способността си да мисли в категориите на съвременния научен анализ. Фарисей очакваше да чуе присъдата ѝ върху прочетеното, но тя продължи без коментар оттам, откъдето бе спряла:

„В резултат от това всички двойки от тъй наречените от нас «енергетични потенциали», техните локални подреждания в частни или общи структури или определени семиотични системи, образуват структурно поле, запълнено със съответната информация и заредено с енергия за осъществяване целите на системата...

Събирането на различните културни системи в света в едно, две или повече структурни полета, с един, два или повече културно-енергийни потенциала, е теоретически възможно да доведе до всякакво единство или противопоставяне на същите, както и до всякакъв неочакван обрат в историята на културата. Примери за това могат да бъдат процесите, които протичат на Европейския континент, или тези в «Американския тигел» или дори глобализационните процеси.

Необходимия за това катализиращ фактор може да се окаже нов харизматичен лидер, нова авангардна технология, нов вид информация или възникването на *deus ex machina* (Бог от машина), което съчетано с *frisson historique* (историческата тръпка), екстремно и парадоксално може да измени всеобщия световен фон, както и самата световна история. Като пример за подобно развитие може да се посочат атентатите от 11 септември в Америка, както и най-новата история на човечеството след тях.“

Тук текстът свършваше, но тя продължи да размишлява върху прочетеното. Чрез оригиналните си доводи и съждения Фарисей потвърждаваше тезата, че обществените явления са произволни...

Той я извади от това състояние:

— Как преценявате идеите, изложени в есето, Алисия? — гледаше я изпитателно и съвсем не приличаше на луд.

— Познавате ли творчеството на Херман Хесе? — попита го изненадващо тя.

Фарисей се зачуди от не на място поставения въпрос, но ѝ отговори утвърдително:

— Чел съм го и препрочитал повече от всеки друг писател! Но каква е връзката с есето?

— Не бих могла да се изразя по-точно, освен с подобна алюзия: извел сте алгоритъма за една вечна „игра на стъклени перли“! Удивително е как човешките конструкции могат да се развиват, да се изменят и многократно да се допълват!

Алисия бе напълно искрена. Идеите, които професорът излагаше, бяха нови и оригинални. Вече не бе убедена, че професорът „развива кататимно мислене и страда от мегаломания“. Есето би могло да даде повод за широк културологичен дискурс или най-малкото — да предизвика спорове в определени научни среди.

— Професоре — продължи тя, — впечатлена съм от прочетеното. Бихме могли да го дискутираме, за да запълним времето, което прекарваме заедно. Вие, например, не ни сочите алтернативи за развитие в бъдещето!

— По-нататък ще изложа схващането си за тази безалтернативност. А именно, от гледна точка на нейната ограниченост там, където миналото обуславя някакъв вид бъдеще, детерминирано от различни по характер, но в значителна степен унифицирани културни системи.

— Но какво следва да се направи, за да останат в миналото пороците, натрупани в множеството култури на социума?

— Съществуват различни възможности. Една от тях е да освободим духа! Без разширяване границите на духовността, не би имало революционен напредък на човечеството! — Фарисей сякаш се отрица и вече не можеше да спре пороя от мисли, чувства и асоциации, натрупани през времето, прекарано в санаториума — без равностойно общуване и равнопоставени слушатели. А такъв слушател несъмнено бе Алисия.

— Как да стане, ме питате Вие? Ами като освободим духа от оковите на тялото! Човекът се е развил като смъртно, биологично същество. В този смисъл всички сме еднакво равни и еднакво неудовлетворени при всички обстоятелства — бедни или богати, щастливи или нещастни и пр. бинарни противостояния!

— Но — контрира го Алисия, — стратегически приоритет на инфраструктурата „биоформа — енергетичен източник — биоформа“ е, че човекът не може да промени физическите и биологични закони, ако не измени една от компонентите: „биоформа“ или „енергетичен източник“ или и двете заедно!

— И защо не? С напредъка в областта на науката и технологиите бихме могли, условно казано, да се сдобием с „тяло“, което не консумира биоенергетичен, а друг източник на енергия — например водорода от атмосферата!

Фарисей бе в стихията си. Беше се изпотил, лицето му пламтеше от вътрешен огън и като го гледаше такъв, Алисия проумя, че всъщност той не бе шизофреник, а гений!

— Съществуващите сега ограничения на инфраструктурно равнище — продължи да развива тезата си Фарисей, — неминуемо се пренасят в структурните и надстроечни компоненти, така че опитът да се натовари духовната надстройка със стратегически приоритет за промяна на общочовешкия културен модел не е нищо друго освен културидеализъм! Освен ако, както казах вече, не премахнем структурните или енергетични ограничения на човечеството!

— Но Вие сигурно сте чели статиите на известния американски културантрополог Марвин Харис, който казва, че „... За разлика от идеите, схемите на производство и възпроизводство не могат да възникват и изчезват по волята на човека.“? Нима оспорвате това твърдение? — зачуди се Алисия на пълната липса на прагматизъм у Фарисей.

— Е, с малко премерен оптимизъм, аз бих казал, че не е далече деня, когато човечеството, съхранило духовно-волевите си приоритети, без биологичните си такива, ще събори енергитичната бариера и дори — ще напусне диаспората, наречена „Слънчева система“, за да потърси нови хоризонти. И тогава миналото революционно ще се освободи от предначертаното му бъдеще! Но това е във втората част на есето...

— Споменахте за повече от една възможности да се освободи човечеството от пороците си. Може би имате предвид обединяването на основните религии в света?

— И това, разбира се, но най-вече един по-радикален метод, а именно — Бог от машина! Представете си ново мощно оръжие, което може да порази всяка точка на земята и не съществува начин за защита? Няма ли това завинаги да спре войните?! Да промени политиката и дори — мъжката същност, която стои в основата на всички конфликти?

„И все пак е шизофреник“ — помисли Алисия, но на глас каза:

— Уморена съм, професоре, имах дълъг ден. Ще продължим разговора утре — и тя стана да си ходи. Болеше я главата: отдавна не бе водила такъв дълъг и сложен разговор.

Но Фарисей не искаше да я пусне толкова лесно:

— Мила Алисия — заговори ѝ той забързано, — знам, че е късно, но така ми се иска да изпием по биричка! Като нарушавам установения ред, аз усещам, че все още живея!

— А често ли Ви се случва това, професоре? — запита го развеселената Алисия. — Забелязах, че играете сериозна роля в живота на санаториума! Случайност ли е или се дължи на лидерските Ви качества?

— Надценявате ме, мило момиче! — размаха пръст Фарисей и Алисия „седна отново на университетската скамейка“.

Спуснаха се на първия етаж и си взеха бира от хладилника. Алисия имаше съществен принос, за да бъде той добре зареден. Освен бира, в хладилника имаше сирене, кашкавал и колбаси, но никой не злоупотребяваше с консумацията.

Двамата отидоха в бунгалото на Алисия и седнаха на верандата. Тази вечер мястото ѝ изглеждаше почти като дом. Тук имаше всичко, като в един умален модел на обществото. Отвориха шишетата с бира и се чукнаха за здраве. Фарисей се засмя на някаква своя мисъл.

— Цяла нощ „наздраве“, а на сутринта — болен! Имаме такава българска поговорка.

Алисия усети, че мисли за Бахманов в категорията „Фарисей“. От какво бе предизвикана тази метаморфоза?

— Обещахте, г-н Бахманов, да ми разкажете нещо повече за смъртта на Беров. Чух, че се говори вече за убийство!

— Абсурд! Напълно е изключено! Откъде Ви хрумна подобно нещо? — възмути се той.

— Не е хрумване. Спомняте ли си, че след играта отидох да се преоблека? А после не дойдох в столовата, както Ви бях обещала? То е защото се разходих из околностите на манастира. Искях да го посетя и да видя отново лика на Архангел Михаил. Признавам — фреската много ме впечатлява! Но не влязох вътре, защото бе необичайно оживено — полицаите оглеждаха площадката пред портата. После ги видях да разговарят с игуменката и калугерките.

Алисия се вглеждаше в реакциите на своя събеседник. На лицето му се изписа безпокойство, движенията му станаха насечени, отривисти, некоординирани. Фарисей се опитваше да скрие нещо, нещо го тревожеше. Той погледна крадешком по посока на манастира, но с явно усилие се овладя и каза:

— Не мисля, че случилото се има връзка с манастира!

— Но нещо е усъмнило майор Цанев, за да посети монахините...

Изглежда, че Фарисей намери опорна точка във въпроса ѝ, защото обясни вече спокойно:

— Беров и съпругата му спонсорираха манастира. Правеха дарения — особено тя, а той продължи традицията след смъртта ѝ. Манастирът не би се лишил от донора си.

— Това не обяснява защо претърсват околностите му.

— Не знам, Алисия. Наистина не знам, но ще отида при игуменката. Науча ли нещо повече, ще Ви се обадя.

— Добре, г-н Бахманов, разчитам на Вас. Може-би ще е по-разумно да напусна това място?

— О, не! Не и докато не дойде баща Ви! Всъщност, той кога пристига?

— Щом приключи семестъра, надявам се. Най-вероятно в началото на юли.

— Виждате ли! А Вие искате да напуснете санаториума! Тук ще се чувствате добре, уверявам Ви. Лечението едва сега започва: все още Ви изследват. Били сте претоварена с работа и ангажименти. Трябват Ви почивка и условия като тукашните. Намираме се високо в планината, а София е само на четиридесет минути път с автомобил. Професор Даскалов не е за подценяване, както и брат му. Ясен Даскалов е измежду най-добрите хирурзи в България!

— Ана ми се видя подтисната. Как е малката Лия? — измести посоката на разговора Алисия.

— Детето е добре — днес му четох приказки. Утре постъпва в детска градина в Кремиковци. Ана ще я води и ще я прибира, а когато е дежурна — нощният пазач, д-р Пешев и професорът. Детското заведение им е на път.

Фарисей говореше разсеяно и изглеждаше уморен. Алисия констатира със задоволство, че е уплашен от новината за огледа в манастира. Приказката сякаш мина покрай ушите му, но това бе само привидно. Оставаше ѝ да чака какво ще последва. Можеше да счита деня си за успешен...

ВИЛАТА

— Стана точно както предположихте, госпожице Радклиф! — радваше се майор Цанев. — Игуменката и две от калугерките поискаха среща с професор Даскалов. Предполагам, той ще ги уговори да се обърнат към полицията и ако се съгласят, ще запишем показанията им.

— Аз ще съм в бунгало № 1 — непосредствено до административната сграда, — уточни местонахождението си Алисия. — Бахманов ме покани на партия бридж. Играта почва в три часа и ще завърши до към шест. Ще дойда във вилата на Даскалов веднага щом напусна компанията.

Чу се сигнал и Цанев започна да търси апарата по джобовете си.

— Цанев е на телефона. Да, професоре, както се уговорихме — после се обърна към Алисия:

— Часът е два — разполагате с цял час до играта на карти. Можете да присъствате при разпита на калугерките.

— Няма ли да е неправилно? От гледна точка на следствието, искам да кажа? — подвоуми се Алисия.

— Да вървим! Пътьом ще се обадим на Кралев — сложи край на съмненията й Цанев.

В приемната на вилата седяха игуменката и две непознати монахини.

— Добър ден, Майко игуменке — каза Алисия и се поклони леко.

— Дал бог добро, госпожице Радклиф! — отвърна изненадана игуменката. — Мислех, че сте отпътували за Англия.

— Първоначално планът ми бе такъв, но бях убедена да постъпя в санаториума. Ще приемете ли да присъствам на разговора Ви като наблюдател? В защита на Вашите права и интереси, разбира се — поясни дипломатично Алисия.

Даскалов веднага се намеси в подкрепа на думите й:

— Госпожицата е на обиколка из региона в качеството си на консултант по разширяване на Евросъюза. Присъствието й ще бъде само от Ваша полза, Майко игуменке!

После се обърна към Цанев:

— Игуменката ми разказа какво се е случило в манастира вечерта на 6 юни. Но тя не желае да се замесва в светски скандал и това е разбираемо. Щом показанията им бъдат стенографирани, монахините ще се приберат да прочетат заупокойна молитва за Беров. Приживе той е изразил желанието да бъде погребан при близките си. А, ето го и генерал Кралев! Заповядай, генерале, седни до мен.

Кралев поздрави присъстващите с леко кимване и се разположи на дивана. Трите монахини седнаха на камъшитовото канапенце, пред което имаше масичка и два камъшитови стола. Тези мебели обикновено стояха на терасата, а сега бяха послужили за целите на импровизираната сбирка.

Майор Цанев и Алисия заеха креслата до монахините. Цанев извади от чантата си няколко листа и химикалка. Всичко бе готово да започнат.

— Какво ще желаете — чай или кафе? — попита ги Даскалов.

— Бих пила чай — заяви скромно игуменката. Двете монахини кимнаха в съгласие. Останалите предпочетоха кафе.

Влезе Павел Константинович с две стъклени канички планински чай и кафе. Върна се, донесе чаши и старомодна табличка с бисквити асорт. Огледа се и седна до Нягул.

— Около 10 часа вечерта на шести юни — започна без да се бави игуменката, — когато вече се канехме да си лягаме, клепалото на входната врата заби настоятелно. В толкова късен час не отваряме портата на манастира, но то не ни даваше мира — спираше за малко и пак започваше да бие. Накрая изпратих сестра София да пита кой ни търси.

Сестра София, която седеше вдясно от игуменката, кимна утвърдително.

— След малко — продължи игуменката, — сестра София се върна и каза, че е господин Беров. Допуснах, че се е случило нещо необичайно и отидох лично да говоря с него. Още щом отворих портичката (тя се отваря навътре), г-н Беров падна като подкосен на циментовата площадка. В първия момент реших, че му е прилошало. Наведох се и започнах да го викам по име, но той не реагира. Уплаших се, че се е ударил зле и затова лежи в несвяст. Сестра София ми помогна да го обърнем по гръб. Преместихме го колкото да освободим

вратата и заключихме. Сестрата отиде да се обади в санаториума, а аз останах при г-н Беров.

Петнайсет-двайсет минути по-късно от санаториума дойдоха мъж и жена с бели престилки. Натовариха г-н Беров на носилка и го отнесоха. — Игуменката отпи глътка ароматен чай, попи капките пот, които обилно се стичаха от челото ѝ и продължи с видимо усилие:

— До снощи не мислех, че смъртта на г-н Беров има отношение към манастира. Но тази сутрин, като прибирала пощата, сестра Елена — сестрата кимна в знак на съгласие — намерила малък, стегнат пакет без надпис. Помислихме, че е анонимно дарение (случва се понякога да получаваме и такива) и отворихме пакета. Вътре намерихме ето тези вещи — игуменката сложи на масата отворен пакет, в който имаше мъжки портфейл, златен ланец и венчален пръстен.

Познахме ланеца — г-н Беров го носеше на врата си, като спомен от сина му, който се удави преди години. Оттогава той и жена му спонсорираха манастира: на Коледа и по Великден ни поднасяха щедри дарения. Синът им е погребан в манастирското гробище — нещастните родители искаха той да почива тук на спокойствие. Посещаваха гроба всяка седмица, освен когато отсъстваха от страната. После почина съпругата на г-н Беров и той се премести в санаториума. Идваше всеки ден да запали свещичка и да почете паметта на близките си — мир на праха им! — игуменката и двете монахини се прекръстиха набожно и зачакаха какво ще стане по-нататък.

Цанев сложи ръкавици и разгледа внимателно отворения пакет. Взе специален плик и започна да описва предметите един по един, като ги слагаше вътре. Отвори портфейла, извади съдържанието му и също го описа. Даде описа на игуменката и двете сестри да го подпишат и затвори плика.

— Помислихме — каза игуменката, — че вещите трябва да се предадат на близките на починалия и дойдохме да се посъветваме с г-н професора. Той ни каза, че в смъртта на Беров има неизяснени моменти и ни препоръча да разговаряме с полицията. Всъщност, това е всичко, което знаем и можем да разкажем за вечерта на шести юни. Задайте, ако имате и други въпроси. Стига да е в нашите възможности, ще им отговорим — обърна се игуменката към Кралев.

— Колко време измина, приблизително, докато отворите портичката? — веднага зададе въпрос Кралев.

— Пет-шест минути се питахме как да постъпим: дали да проверим кой бие клепалото или изобщо да не реагираме. После още няколко минути сестра София се обличаше — значи дотук около 10 минути. С отиването до портата и връщането ѝ да съобщи, че г-н Беров иска да ме види, общо около 18–20 минути — уточни игуменката.

— Трупът беше ли още топъл, когато го местехте? — запита Цанев.

Игуменката се замисли, но въпросът не я затрудни особено:

— Ръцете му бяха студени, но вечер в планината е хладно и аз не обърнах внимание на това обстоятелство.

— Значи тялото не е било съвсем изстинало?

— Може би, след като помислих, че е припаднал.

— По очи ли падна трупът, когато отворихте вратата? — продължи да я разпитва Цанев.

— Да и двете със сестра София се изплашихме, че Беров се е наранил при падането — ударът бе много силен! — игуменката извади чиста кърпичка и попи деликатно очите си. — В един момент дори помислихме, че сме го наранили с прибързаните си действия!

Сега Кралев се обърна към сестра София:

— Вие, сестро, сте попитали кой бие клепалото в този късен час. Кирил Беров ли Ви отговори?

— Беше мъжки глас — обясни сестра София. — Назова името си и съобщи, че иска да говори с игуменката. Гласът ми се стори отпаднал, някак си тих и приглушен. Лично аз не съм разговаряла с г-н Беров и не познавам гласа му. Но нито за миг не се усъмних, че това е той. В манастира съдим за другите по себе си: случва се и да сгрешим. Върнах се и предадох на игуменката, че я търси Кирил Беров.

— Нямам повече въпроси — каза Кралев и погледна към Цанев. — Ти имаш ли какво да добавиш?

— Искам да попитам игуменката и сестра София: не видяхте ли някого? Не чухте ли шум от стъпки? Не се ли мярна някаква сянка? — обърна се и към двете Цанев.

— Не видяхме и не чухме нищо подозрително. Бяхме уплашени, че Беров лежи по очи на земята, а бързахме и да затворим вратата — отговори му игуменката.

— Нямам други въпроси — заяви Цанев. — Приключих с протокола. Ако обичате да го прочетете и да го подпишете!

Трите жени с облекчение се заеха да четат написаното в протокола, след което го подписаха. Игуменката стана и с това даде знак на двете монахини, че трябва да си ходят.

Павел Константинович отсервира и тихомълком напусна помещението. Нягул проследи с поглед движенията му и се обърна към Ясен Даскалов:

— Възможно ли е, Ясене, Павел Константинович да развива тумор в мозъка? Случайно видях скенера и изследванията, които си му направил, но той ги прибра без коментар.

— Касае се за най-обикновена мастопатия в тилната област. Ако се наложи, ще му направим амбулаторна операция. Дори няма да разбереш, че се е оперирал — толкова е елементарна!

ФЕРАН

Беше три без петнадесет, когато Алисия почука на бунгало № 7, където обитаваше Феран. Като не получи отговор, тя отвори вратата и влезе без да чака разрешение. Сестра Ана се бе надвесила над леглото на болния и му мереше кръвното. След като свърши, задържа дланта му и му измери пулса. Записа грижливо стойностите на двата показателя в картона до леглото и чак тогава се обърна към Алисия.

— Феран не е добре — погледна я угрижено Ана. — Ще ида да повикам д-р Пешев. Вие бихте ли постояли малко при него? В това състояние той не е опасен.

— Разбира се, Ана. Дошла съм да видя Феран и ще стоя при него докато се върнеш.

Ана излезе и Алисия остана сама с Феран. Той лежеше по гръб, свил двата си крака в коленете. Клатеше ги отмерено в някакъв свой вътрешен ритъм и гледаше с безизразен поглед в тавана. С него се извършваше метаморфоза, която все още бе обратима, надяваше се Алисия. „Трябва да питам д-р Пешев дали е провеждал сеанси под хипноза“ — съобрази тя.

Д-р Пешев бе поставил диагноза „невротична депресия“. Проблемът бе, че в клиничната картина се проявяваха признаците и на „шизоидния характер“. При Феран ставаше дума именно за смесен синдром, състоящ се от елементите на депресия и шизофрения. У различните пациенти тези признаци биваха представени с различна интензивност и в различни пропорции, но именно в такива пациенти се срещаха най-крайните форми на деструктивност.

Алисия се опита да привлече вниманието на Феран, като отвори зарешетения прозорец, за да влезе свеж въздух. Но и това не помогна: той все така клатеше свитите си в коленете крака и гледаше безизразно в тавана. И най-страшното бе, че зад този стъклен поглед се криеше безмерна тъга, която, ако не подтискаше по такъв начин, можеше да го убие!

Доктор Пешев се появи забързано, кимна на Алисия, прегледа картона, погледа замислено Феран и отвори чантата си. Извади

стерилна спринцовка и изтегли разтвора от една ампула. Постави турникет на ръката му и професионално заби игла във вената. Феран дори не трепна.

— Феран е изпаднал в състояние на сенестопатия — каза д-р Пешев, — затворил се е в себе си и активно се е отстрилил от външния свят. Това състояние може да премине в устойчива астенизация, ако спешно не вземем мерки. Трябва да открием причината, предизвикала състоянието, да отстрилим дразнителя и да върнем желанието му да живее.

— Опитвали ли сте се да го поставите под хипноза, докторе? — попита Алисия.

— Не, но може да проведем хипнотичен сеанс, за да разберем от какво е провокирана реакцията му.

Д-р Пешев се обърна към Ана, която седеше тихо на стол в ъгъла и й нареди:

— Дайте му една таблетка барбитал. Наглеждайте го и ако спи спокойно, лягайте си и Вие.

— Предлагам още тази вечер да го хипнотизираме, докторе — продължи Алисия. — Сега отивам да се срещна с Фарисей и приятелите му. Договорили сме партия бридж и се надявам да изясня нещата окончателно. Възможно е това, което науча, да е свързано по някакъв начин със състоянието на Феран. Като се видим довечера при Даскалов, ще разкажа всичко в подробности. Засега довиждане — заключи Алисия, излезе и се насочи към бунгало №1.

НА ПАРТИЯ БРИДЖ

Събраха се на верандата в бунгалото на Фарисей. Той донесе нова колода карти, распечата я и четиримата си теглиха по една карта. Карла и Симон изтеглиха най-силните карти, седнаха един срещу друг и Симон веднага започна да раздава. Присъствието на Алисия видимо го притесняваше. Още в началото на раздаването обърна карта, тя се оказа оньор и трябваше да започне отначало.

Известно време всеки преценяваше картите си. Симон отвори играта с „една пика“. Алисия анонсира „две кари“. Карла, която изглеждаше разсеяна и незаинтересована от играта, каза „пас“. Фарисей отговори с „две купи“. Симон пропасува и Алисия реанонсира „две пики“, с което посочи „сек“ в мажорен цвят. В играта останаха двамата с Фарисей и той продължи с „две без коз“, като зададе резонния въпрос в кой цвят е секът ѝ. До тук нямаше изненади и тя анонсира „три трефи“: уточни, че секът ѝ е в купи. Фарисей я запита за зоната и на неговите „три купи“, тя анонсира „три пики“, което свидетелствуваше за долната граница от 17–18 точки. После с „четири купи“ Фарисей продължи да я разпитва за контролите, а с „пет трефи“ Алисия му даде да разбере, че има шест контроли. Фарисей напираше за манш и обяви „пет купи“ — въпрос за дамите ѝ. С „шест кари“ Алисия му посочи, че има три дами. Във възможностите на Фарисей бе да направи схема на ръцете ѝ, след като вече знаеше, че тя разполага с три дами, шест контрола и максимум 18 точки. Той бе използвал поредицата от релета и единственото нещо, което му оставаше, бе да обяви шлем. Още с първото разиграване осъществиха манша.

Докато Фарисей пишеше, Симон отвори бирите.

— Анонса и разиграването бяха достойни за конкурса на списание „Бридж Уърлд“! — каза Фарисей.

— Отново не Ви липсва скромност! — засмя се Алисия. Ред ѝ бе да раздава и тя взе втората колода карти. Разбърка ги с професионална въздушна рулетка и даде на Симон да цепи. Раздаде картите и огледа своите. Отвори с „две без коз“ и Карла веднага я контрира. Фарисей

отговори с „3 кари“, като показа, че е „стейман“ — интересува се от мажорите ѝ. Симон бе „пас“, Алисия обяви „три купи“ като указа четворната си купа. Този път и Карла пропасува, а Фарисей анонсира „четири трефи“ условно и тъй като Алисия разполагаше с четири спатии и четири купи — обяви „четири без коз“. Карла отново я контрира и Фарисей свали картите си. Алисия се справи безпроблемно с разиграването и играта приключи. Стана ѝ неудобно, че толкова бързо направиха робер и предложи реванш.

Симон се съгласи веднага: държеше се непринудено и никак не се ядосваше, че губи. Беше около четиридесет годишен, висок мъж със спортно телосложение, облечен със стилни бермуди и тениска. Краката му бяха добре оформени, здрави и мускулести. Алисия го погледна в очите: бяха кестеняви и топли очи на голямо дете. От време на време в тях проблясваше превъзходно чувство за хумор: проявяваше се най-неочаквано, но винаги в точния момент.

Карла бе около 50-годишна запазена блондинка, облечена в бонбонено-розова блузка и синя мини пола. Носеше големи тъмни очила с дебели рогови рамки, които почти скриваха малкия ѝ чип нос и тънко очертаните вежди. Ноктите на ръцете ѝ бяха внимателно поддържани и лакирани също в розово. Елегантни сандали на бос крак завършваха тоалета ѝ. Тя бе разведена, без деца, изоставена от близките си самотна жена. Обичаше да се шегува, че когато умре иска да я кремират. — Такава красота не е за червеите! — кискаше се Карла. И тя, като Фарисей, бе холеричка: непрекъснато жестикулираше, смееше се неуместно, понякога дори истерично. Беше изпила едно шише бира и вече пиеше второто.

Алисия подхвана разговора, заради който бе дошла:

— Господин Бахманов, трябва да говоря с Вас и с Карла! Разговорът ни не може да се отлага — нещата вървят от зле по-зле. Феран е болен и само двамата ще му помогнете. В противен случай рискувате да го убие!

Симон вдигна очи от листа, където пишеше и я погледна учудено:

— Какво говорите, госпожице Алисия! Какво общо имат Фарисей и Карла със заболяването на Феран?

— Много общо и те го знаят. Замисълът на господин Бахманов е гениален, но се провали. Феран се чувства виновен и потиска вината

си, като е изпаднал в дълбока депресия, от която може никога да не излезе!

Фарисей невинно се обърна към Алисия:

— Защо мислите, че имам отношение към болестта на Феран?

— Безсмислено е да отричате участието си в този безумен театър! По-добре е да си изясним нещата и да вървим при следователя. Твърдите, че с Даскалов сте приятели и той дълбоко Ви уважава? Не трябва ли и Вие да му засвидетелствате подобно уважение? Даскалов е в трудна ситуация, господин Бахманов, в която е попаднал с Ваше съдействие!

Изведнъж Симон стана сериозен. Прибра картите от масата и се обърна към Фарисей:

— Вчера ми довери, приятелю, че можеш „да разкажеш това-онова“ за смъртта на Беров. Какво означаваха думите ти? Спомняш си, нали, когато ми поиска писмото. Къде е това писмо сега?

Карла и Фарисей мълчаха. Първа се пропука защитата на Карла:

— Да им разкажем какво се случи, Фарисей: не издържам повече! Кирил Беров умря вследствие остра сърдечна недостатъчност — потвърди го и д-р Пешев.

— Добре, така да бъде! Ще ви разкажа точно какво се случи в онази нощ. Аз и Карла ще дадем показания, ако с това ще помогнем на Даскалов. Всъщност, замисълът бе съвсем безобиден, но събитията излязоха от контрол заради Феран... Отвори по една бира, Симон — обърна се Фарисей към приятеля си, — и се приготви да научиш най-невероятната история, която си чувал някога...

СИМОН (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разказът на Фарисей се прие по различен начин: Алисия не бе изненадана, Карла изглеждаше облекчена. Аз бях потресен!

Казвам се Янко Пърмаков. Приятелите ми в санаториума ме наричат още и „Симон“.

Познавам Кирил Беров от няколко години. В една от фирмите на сина му — Илия Беров, първа започна работа сестра ми. Впоследствие тя напусна, но остави добри впечатления с работата и лоялността си. На нея бяха доверявани банковите сметки на Беров и син: двамата притежаваха търговски фирми, офшори и много недвижимости. Сестра ми владее четири езика и има две магистърски степени. Завърши „Микроелектроника“ в Германия и „Финанси и контрол“ в България. Поради всестранните ѝ умения и способности, тя ръководеше мениджмънта и балансите на фирмите им.

Когато се удави Илия Беров, сестра ми прецени, че работата ѝ за възрастния Кирил Беров е безперспективна и замина за Германия. Място ѝ във фирмата заех аз: Беров не се доверяваше на случайни хора. Работих за него седем години и станахме до такава степен близки, че когато заминаваше в чужбина, ми оставяше нотариално заверено завещание, с което осигуряваше основно съпругата си и разпределяше останалото имущество между фондацията, манастира и роднините си. После и жена му почина.

От известно време Беров боледуваше — получаваше сърдечни пристъпи, съпроводени със силен задух. Когато това положение стана нетърпимо, постави в ред финансите си (сметките му бяха предимно в чужди банки) и прекрати търговската си дейност.

Аз започнах работа в частна детективска агенция — Джей Кей Секюрити. Вече през агенцията Беров ме нае за свой бодигард. В това си качество го съпровождах навсякъде. Той постоянно се страхуваше за живота си и бях започнал да подозирам, че е станал параноик. Но последвалите събития доказаха, че е имал всички основания за това.

Берови, Кралеви и Даскалови, не бяха само съседи — свързваше ги тясно приятелство. Къщата на Беров в Бояна бе непосредствено до

тази на Даскалови. В края на войната, когато София била обект на ожесточени бомбардировки, дядото на Нягул довел рота войници и прокопал тунел под трите къщи. Укрепил го с цимент и бетон, оборудвал го с няколко нара и една печка и поставил въздуховоди. Щом завиели сирените, трите семейства слизали в бомбоубежището. Тунелът и до сега съществува и свързва къщите.

Кирил Беров постъпи в санаториума по три причини: здравословното си състояние, близостта на манастира, където са погребани жена му и сина му и старата си дружба с професор Даскалов.

За камуфлаж подготвихме легенда, с която пристигнах в санаториума без да предизвиквам подозрения. Идеята дойде от медиите. По същото време вестниците тиражираха разказите на мъж, който твърдеше, че катализира водата и тя гори като бензин. Представяше опитите си от телевизионния екран и всички се чудехме как ние, българите, още не сме богати като емирите на Кувейт. Вода в Черно море колкото щеш! В отчаянието си хората викаха Неволята: трябваше им помощ и най-вече — самочувствие. Търсеха го в световното първенство по футбол, в екстрасенсите, в космическите дупки, а защо не и в изобретателността на българина — нали самият Джон Атанасов, бащата на компютъра, е българин!

Адвокатите на Беров оформиха легендата документално и аз веднага се вписах в обстановката: сближих се с Фарисей, Карла и Феран. Останалите болни в санаториума бяха значително по-неадекватни. Беров също предпочиташе тяхната компания (и особено тази на Карла). Така прекарахме около месец, преди той да почине внезапно и благодарение на моите приятели — атрактивно...

Според заведените помежду ни отношения, Беров ми даде последното си валидно завещание и други важни документи, за да ги съхранявам докато се върне от Америка. Но, след взломната кражба в жилището му, той стана твърде подозрителен и реши, че документите ще се пазят постоянно при мен.

Писмото, което така прибързано дадох вчера на Фарисей, бе един от тези документи. Самият аз бях объркан и раздвоен как най-правилно да постъпя. От една страна Беров ми нареждаше да не разкривам съдържанието на завещанието (притежавам нарежданията му, заверени нотариално), докато не станат известни резултатите от

някои изследвания, а от друга страна бях длъжен да съдействам на полицията. В това състояние ме свари Фарисей и взе писмото, което разглеждах и чийто смисъл не можех да схвана.

Приятелите ми се мислят за различни от останалите болни в санаториума. Но и те са твърде безотговорни и далеч от реалността. Феран е сприхав, избухлив и агресивен дори когато е в най-добрата си форма. Карла е леконравна, повърхностна и лекомислена. Фарисей е сложна, многопластова личност. Той е признат учен, но покрай заниманията си в областта на антропологията е напълно превъртял.

Щом постъпих в санаториума, веднага попаднах на Фарисей и компания. Дватама обикаляхме близките околности (нещо, което се налагаше от естеството на задълженията ми като бодигард). Показа ми манастира и подробно ме запозна с историята и забележителните му иконописи. Запозна ме с персонала на санаториума и навиците на по-голямата част от него.

Напоследък той има нова страст — казва се Алисия Радклиф. Момичето си го бива: англичанка е, но в произхода си има и българско потекло. Оказа се, че Фарисей дълги години е кореспондирал задълбочено с баща ѝ.

Тя пребивава в санаториума поради сърдечно-съдовото си заболяване. Даскалов го диагностицирал при известни обстоятелства в София. Фарисей настоя да я приемем в нашето малко общество и ние, разбира се, се съгласихме.

Алисия е висока, стройна и грациозна. Косата ѝ е светлоруса, има овално лице и мастилено-сини, с бадемова форма очи, които гледат прямо и преценяващо. Лицето ѝ е изразително, но тя е предимно стегната и овладяна. В държанието ѝ се забелязват дистанцираност и самодисциплина. Но тези качества на характера ѝ са смекчени от магнетичния чар и страстната ѝ българска природа, приглушени от английска коректност и възпитание.

Днес играхме бридж, но не играта я бе довела в нашата компания. Само в няколко разговора насаме с Фарисей тя разгада шарадата му. Дори аз не подозирах нищо, докато Алисия не го притисна до стената, позовавайки се на състоянието на Феран.

След разказа на Фарисей вече не ни се играеха карти. Първа стана да си ходи Карла. След нея ни напусна Алисия. Аз реших да поскитам, за да разсъдя върху поетата от мен отговорност и по-

нататъшните си действия. Отправих се на посоки в гората и се озовах пред вилата на Даскалов. Бях изненадан като видях, че Алисия влиза във вилата. След нея пристигна колата на генерал Кралев. Останаха там около час и после заедно напуснаха вилата. Тръгнаха прегърнати по горската пътека над санаториума. Почувствах се неудобно като воайор, който тайно следи двойка влюбени. Обърнах се и поех по обратния път.

ОТНОВО ВЪВ ВИЛАТА

Събраха се отново във вилата на професор Даскалов: чакаха само Кралев.

Пешев използва времето, за да запознае Даскалов с измененията в състоянието на Феран. С Алисия се бяха договорили хипнотичния сеанс да се състои вечерта. Следващият ден бе много натоварен. Погребението на Беров щеше да се извърши от 15 часа, в манастира. Сутринта се предвиждаше поклонение и опело в църквата „Св. София“, на което също трябваше да присъстват.

Чу се шумът от колата на Кралев, който паркираше зад вилата. После вратата се отвори с размах и той влезе в хола. Лицето му бе напрегнато, погледът — угрижен. Поздрави както винаги приветливо, но сдържано и седна на канапето до Даскалов. Веднага запали цигара. След малко се поотпусна в познатата обстановка и сред близките си хора.

— Нося лоши новини — каза Кралев. Анализът на веществото в шишенцето, намерено при кладенеца, показва наличието единствено на плацебо (субстанция без терапевтичен ефект). Това може да означава, че някой съзнателно е подменил таблетките нитроглицерин. Цанев е на проверка във фирмата, производител на лекарството. Фирмата е със седалище София. Малко вероятно е да е станала грешка, т.е. в партидата да няма нитроглицерин. За всеки случай цялата партида е спряна от продажба в аптеките на София и страната. Върху шишенцето и капачето има все още неидентифицирани пръстови отпечатъци. Ще се наложи майор Цанев да вземе отпечатъци на целия персонал и на болните. Не се обиждайте, но отпечатъци ще се вземат и от тук присъстващите. Такъв е редът и трябва да се спази, за което се извинявам на всички ви.

— Не се извинявай, Нягуле! — смъмри го Даскалов. — Установено е, че Беров е починал от естествена смърт. Поне според медицинското заключение това е безспорно. Но от лабораторния анализ следва, че някой му е „помогнал“. Липсата на нитроглицерин в пробата означава или пропуск при производителя, или че лекарството

е подменено в санаториума. Ако е второто, то извършителят е действал съзнателно! Според закона това се квалифицира като предумишлено убийство.

— Госпожица Радклиф иска да направи съобщение — обяви Пешев, който до сега обсъждаше нещо с Алисия. Погледите на всички се насочиха към нея. Тя не чака да я подканят и пристъпи незабавно към същината на това, което имаше да им съобщи:

— Вчера предположих, че някои моменти от смъртта на Беров, които изглеждат напълно алогични, могат да бъдат резултат от фантазиите на човек с психически увреждания. Този човек е професор Бахманов или „Фарисей“, както предпочита да се нарича пациентът. — Алисия спря да отвори чантата си и извади пъстра книжка с детски приказки. — При едно от посещенията си при Бахманов — продължи тя, — попаднах на тази малка книжка, която прочетох, докато го чаках. Казва се „Японски приказки“. Ето, моля, разгледайте я преди да продължа. Обърнете внимание на приказката „Шестима едноименници“, която се намира на стр. 43-та. Нека някой, който чете добре, да я прочете на глас. Това няма да ни забави особено.

— Аз ще я прочета — предложи Ясен, като се присегна и взе книжката от ръцете ѝ. Прочете няколко страници и погледна с недоумение към Алисия:

— Какво общо има между приказката, която четем и смъртта на Беров?

— Прочетете я, моля, до края и тогава ще ви дам необходимите разяснения.

Ясен продължи да чете, откъдето бе прекъснал:

„Хитреца взел подаръците и рекъл:

— Лесна работа. Извади трупа на Картоиграча от чувала и го закрепил пред вратата на Картоиграча. Почукай пред вратата и извикай с престорен глас: «Аз се прибирам». Неговата лоша жена ще почне да се кара и няма да отвори вратата. Ти вземи трупа, хвърли го в кладенеца, който се намира пред пътната врата и си иди.

Крадеца направил каквото го научил Хитреца. Почукал на вратата и извикал с престорен глас: «Жено,

прибирам се. Отвори ми!» Жената на Картоиграча почнала да вика:

— Най-последно върна ли се, скитнико? По-добре да не си се прибирал! По цял ден и по цяла нощ играеш на карти, а за къщата си не помисляш. По-добре да си умрял някъде и да си се преселил вече в пъкала!

Крадеца хвърлил трупа в кладенеца и избягал.

Жена му чула шума, изскочила и видяла мъжа си в кладенеца.

— Оле, боже, какво направих! Защо надумах такива лоши думи на мъжа си! Сега заради мене сложи край на живота си.

Тя се развикала, събрала съседите. Извадили трупа. Видели, че Картоиграча се удавил.

Разплакала се жената. Помислила, че наистина станала причина да се удави мъжът ѝ.

Погребали Картоиграча.

Пожалило го цяло село.

Само Хитреца бил весел и доволен, че получил много подаръци, задето научил на ум и разум петимата едноименници.“

Ясен затвори книжката и погледите на всички в стаята се отправиха очаквателно към Алисия.

Тя не обичаше ефектните паузи и се зае веднага да опише драмата която се бе разиграла в санаториума.

— Около 21 часа вечерта на шести юни — започна тя — Беров внезапно се почувствал зле и позвънил на дежурната сестра — било ред за нощно дежурство на сестра Ана. На настойчивото му звънене не се отзовал никой. Силно изплашен, той се добрал някак до бунгалото на Карла, с която бил в интимни отношения. Беров почукал и тя веднага му отворила. Като видяла състоянието му, Карла го накарала да легне, дала му таблетка нитроглицерин (той винаги го носел в джоба си) и отишла да повика сестрата. Потърсила я в стаята на дежурния персонал, но там нямало никой. Отишла до будката на нощния пазач, където тя понякога се отбивала. Нямало ги — нито Ана,

ните пазачът. Върнала се отново в бунгалото да нагледа Беров и установила, че той лежи неподвижно, с изцъклен поглед и провиснала уста, от която се стичала струйка бяла пяна.

Карла допуснала, че Беров може да умре във всеки момент. Изплашила се и отново отишла да търси дежурната сестра. Пак не я намерила. Отчаяна и близко до припадък, тя влетяла в бунгалото на Фарисей и му разказала, какво се е случило.

Фарисей още не си бил легнал и двамата тичешком се върнали при Беров. Не е нужно да си лекар, за да разбереш, че човекът умира. Фарисей отишъл да отключи кабинета на д-р Пешев, за да се обади на професора, а Карла останала в бунгалото си при Беров.

На настойчивите опити на Фарисей да се свърже с професор Даскалов, мобилният оператор му отговарял дежурно „няма връзка с абоната“. След още няколко напразни опита той прибягвал до вилата на Даскалов. Къщата била тъмна: на тропането и виковете му не се отзовал никой. Вече съвсем объркан, поел обратно за санаториума да звъни на д-р Пешев. Но той също не вдигал мобилния си апарат.

Фарисей се върнал при изплашената до смърт Карла. Беров лежал, вече мъртъв, на разбърканото легло. „Всички ще си помислят, че е умрял по време на секс“ — твърдяла, хлипайки, Карла. Фарисей не знаел как да ѝ помогне, а трябвало да се направи нещо. Тогава му хрумнал хитър план, скроен по разказа от малката книжка, която често четял на Лия. Предложил плана си на Карла и тя се хванала за него като удавник за сламка.

Двамата се заели да действат. Едва извличили тежкия труп на Беров до бунгалото на Феран. Изкачили някак стъпалата и го облегнали на вратата, при което на Карла ѝ прилошало. Фарисей я изпратил до стълбището и веднага се върнал обратно при Феран. Там почукал силно на вратата и се скрил зад ъгъла. След второто почукване и прибягване зад ъгъла, вратата най-сетне се отворила. Чул се удар от падане на тежко тяло и Феран се показал навън. Забелязал лежащия по гръб на стъргалката Беров и се надвесил над трупа му.

Фарисей бързо се отдалечил и си влязъл в бунгалото. Както и предполагал, не след дълго Феран почукал на вратата. Бил много уплашен и на един дъх разправил как Беров потропал, Феран му отворил, а той паднал назад и ударил главата си в металната

изтривалка пред бунгалото. Главата му се сцепила и Беров умрял на място!

След тази скороговорка Феран се почувствал напълно изтощен и заревал с глас. Всъщност той напоследък винаги бил депресиран и малко му било необходимо, за да заплаче. Фарисей го успокоил и двамата направили опит да се свържат с професора или с Пешев — отново неуспешно. Сега Карла била извън подозрение, но Фарисей съвсем не очаквал реакцията на Феран — той получил истерична криза и настоявал да го отърве от трупа на всяка цена.

Фарисей продължил да домисля плана си в движение и предложил на Феран да завлекат Беров до манастира. Решили също да вземат всичко ценно от трупа — все едно, че бил ударен от злосторници по главата и ограбен. Така и направили: подпрели трупа на манастирската врата и почнали силно да бият клепалото. Когато, най-после, една от монахините дошла да попита кой е, Фарисей сложил носната си кърпа пред устата (както виждал да го правят във филмите) и поискал да говори с Игуменката, представяйки се за Кирил Беров. Веднага след това двамата с Феран избягали обратно в санаториума и оставили калугерките да се разправят с трупа.

Но не било писано нещата да свършат до тук. Всяко тяхно действие пораждало съответното противодействие!

Ето, че сега зазвънели телефоните: първо в кабинета на Даскалов, а после и в стаята на Пешев, която Фарисей се върнал да заключи. Той вдигнал машинално слушалката на телефона, сетил се каква каша е забъркал и понечил да го затвори. Но веднага съобразил, че е късно (бил се издал с вдигането на слушалката) и се обадил.

Оказала се игуменката, която съобщила, че Беров е припаднал пред вратата на манастира. Помолила веднага да го пренесат в санаториума. Фарисей приел обаждането като лице от персонала и хукнал при Феран. Той, обаче, бил напълно извън играта. Наложило се да почука пак при Карла. Двамата облекли по една бяла престилка, взели носилката и отишли да си приберат трупа. Така отново се оказали в началото. Раздрусали здравата Феран и дори го заплашили, за да им помогне да потопят Беров в кладенеца — все едно, че се е самоубил. С това, най-накрая, се приключила и среднощната им одисея.

Така, стъпка по стъпка, на подсъзнателно равнище, се получил спектакълът от приказката. Наложило се Фарисей, освен да дава съвети, да върши и цялата тежка работа. Скоро тримата спели, като че са прекопали нива. На другата сутрин Феран не издържал и отишъл да погледне в кладенеца...

Освен от разговора си с мен, Фарисей се притеснил и от раздвижването на полицията около манастира. Намерил подходящ момент и подхвърлил вещите, свалени при мнимия „обир“, в пощенската кутия. Монахините пък, провокирани от находката, потърсили за съвет професор Даскалов...

Алисия привърши разказа си. Бяха я слушали в пълно мълчание и без да я прекъсват. Това, което им разказа, бе така наивно и приказно-неправдоподобно! Дълго никой не проговори. После Кралев запали цигара, Ясен донесе бира, Цанев се присегна за пепелника — всички, които сякаш бяха заспали в омагьосаната вила, оживяха.

ФЕРАН (ХИПНОТИЧЕН СЕАНС)

Надвечер Алисия почука на вратата на Фарисей. Професорът не се появи в стола на вечеря и тя сериозно се притесни за състоянието му. Той ѝ отвори незабавно и с готовност, каквато Алисия не бе очаквала. Изглеждаше посърнал, но в държанието му се бе появил нов елемент — това не бе истеричният тип, който ѝ се представи вчера. Благоприятен симптом, що се отнасяше до заболяването му: най-малкото не предвещаваше криза.

— Добър вечер, професоре. Дойдох да Ви посетя и да се извиня за държанието си следобед.

— Не се налага, Алисия. Нещата са сериозни, а аз се изяхих като истински криминоген! Не е празна приказката, че пътят към ада е постлан с добри намерения. Изпитах го днес на гърба си.

— Много сте критичен към себе си, професоре. Не дойдох да говорим за станалото, а да Ви помоля да присъствате на хипнотичния сеанс, който д-р Пешев ще проведе с Феран. Трябва да му се внуши, че той не носи отговорност за смъртта на Беров. Ще го убедите, че Беров е бил вече мъртъв, когато е паднал от верандата. По време на сеанса, като се достигне т.н. парадоксална фаза на хипнозата, Вие ще установите контакт с Феран и ще му въздействате чрез внушение — той Ви вярва, професоре!

— Не бива да ме молите, Алисия, за нещо, което съм задължен да направя. Да вървим при Феран! — Фарисей откачи якето си от закачалката и решително се запъти навън.

Д-р Пешев бе седнал на стол до леглото на Феран и шепнеше нещо в ухото му. От касетофона на масата се разнасяше тиха, успокояваща музика: една от безкрайните пиеси на Ерик Сати. Докторът продължително и ритмично поглаждаше ръката му, като в същото време не спираше да говори бавно, равномерно и приспивно.

Сеансът бе вече в уравнителната си фаза, където слабите и силни дразнителни действия еднакво. Процесът на затормозяване, обхванал кората на големите полукулба на главния мозък, бе значително напреднал. Между затормозените участъци бодърстваха участъците на

активна дейност на мозъчната кора и подмозъчните образувания. Тези т.н. „Стражеви точки“ обезпечаваха контакта между Феран и д-р Пешев, както и „рапорта“ му пред психиатъра. Болният вече се потапяше в дълбок сън, клепачите му се затваряха и той постепенно изпадна в състояние на хипотаксия — внушението можеше да започне. Сега Феран щеше да запомни всичко, което Фарисей имаше да му каже.

Д-р Пешев започна в началото с това, че го попита как се казва. Феран се забави с отговора — нещо му пречеше да назове името си. Пешев отново настоя и Феран отново се подвоуми, но после произнесе отчетливо:

— Казвам се Юлиян Герджиков.

После докторът го запитва от къде е родом и Феран отговори, че е роден в гр. Пловдив.

— Какво те тревожи, Юлияне. Какво направи вечерта на шести юни? Нещо лошо ли ти се случи?

— Убих човек, докторе! — Феран въздъхна тежко и продължи бавно, като с труд намираще думите. — Не съм искал да го убивам. Просто така се случи...

— Какво направи след това, Юлияне?

— Ами... потърсих Фарисей. Той е умен и добър приятел!

— Какво предприехте — двамата с Фарисей?

— Подходихме адски хитро, докторе! Завлякохме го до вратата на манастира: да си помислят калугерките, че му е станало зле и иска да се помоли.

— А как постъпиха калугерките?

— Не знам. Върнахме се в санаториума и аз веднага си легнах. Бях уморен и много болен.

— Фарисей... той какво направи по-нататък?

— Ами-и-и — дойде отново и ме накара да хвърлим трупа на Беров в кладенеца!

— И направихте ли го?

— Да, докторе, хвърлихме бедния човек вътре.

— А как постъпи ти на следващата сутрин?

— Не можах да се въздържа и отидох при кладенеца.

— Сега ме изслушай внимателно, Феран — д-р Пешев направи пауза и продължи с все същия монотонен, тих глас, — с теб ще

разговаря Фарисей. Ти трябва напълно да му се довериш. Нали вие двамата сте приятели?

Тихо, на пръсти, Фарисей се доближи и седна върху леглото. Заговори му с къси, насечени изречения. Заговори му гальовно и мило — както се говори на малко дете:

— Чуй ме, Феран, и запомни добре какво ти казвам. Ти изобщо не си убивал Беров! Казвам ти го аз, Фарисей, твойт приятел. Беров умря от остър сърдечен инфаркт. Запомни, Феран, важно е: ти не си отговорен за смъртта на Беров!

Фарисей непрекъснато повтаряше няколкото простички фрази, а Феран все повече се отпускаше. Състоянието му постепенно се трансформира: първоначално в плитък, а после в по-дълбок и оздравителен сън...

Оставиха спящия Феран и тримата се запътиха към бунгалото на Алисия. Пред вратата си пожелаха лека нощ и приятни сънища. След това се разотидоха — всеки в своята посока... Но вече като стари приятели.

НЯГУЛ КРАЛЕВ

На другата сутрин Кралев се поглези (нали бе в отпуската) и спа до седем часа. Тича двајсет минути около Боянската църква, изкъпа се и се преоблече. Освежен, седна в колата и подкара към квартал „Хладилника“, където се помещаваше НСБОП. На влизане в сградата се отби в барчето: някои от подчинените му гасяха снощния махмурлук с безалкохолни напитки и кафе. Смутиха се като го видяха, но той поговори с тоя-оня, пи кафе и се качи в кабинета си. Заместникът му е на оперативка, съобщи секретарката и го попита кафе ли ще иска или чай.

— Предпочитам капучино с два кроасана — продължи да си угажда Кралев.

Нареди да му донесе сводките от последните дни и, докато чакаше, се съсредоточи върху разказа на Алисия. Събитията, до голяма степен, се бяха развили по описания начин, но имаше още много „но“. Сутринта Цанев и екипа му щяха да присъстват на поклонението пред тленните останки на Беров в храм „Св. София“. Разбраха се да се видят на погребението му от три часа следобед, в манастира.

Извади бял лист и папка с гриф „секретно“, но секретарката донесе капучиното с кроасана и сводките. Главния секретар научил, че е в министерството — осведоми го тя. Кралев сви примирено рамене и поръча да го свърже с шефа.

— Здравей, Нягуле! — отзова се бодро Главния секретар. — Каква е тази отпуската, дето я караш все в службата? С две думи: говорих с прокурора. Няма доказателства за повдигане на обвинение в „убийство от неизвестен извършител“. Случилото се в санаториума през нощта на 6 юни е истинска бутафория. В действията на пациентите отсъства криминален елемент. Те още веднъж доказват само, че са болни. При тези обстоятелства можем да прекратим разследването.

— Бих го предложил, но все още има неизяснени моменти. Говорих вече с генерал-майор Палиев. Той ще изпрати снимачен екип на опелото и на погребението. Още не са готови и резултатите от

изследванията на всички улики, иззети при повторния оглед. Ако до дни не тръгнем по нова следа, разследването ще се прекрати.

— Остана ти малко отпуска, в службата ли ще я караш? Нали знаеш поговорката „Пази Боже, от амбициозни хора!“? Непрекъснато трупаш активи и току-виж — скоро си ме изместил! Помисли си хубавичко — пошегува се Главния секретар. Сигурно имаше хубав ден, което рядко му се случваше напоследък.

След разговора Кралев се зае да подреди фактите около смъртта на Беров:

1. Беров е починал между 21 и 22 часа на 6 юни от сърдечен инфаркт.

2. Смъртта е естествена, дори и нитроглицеринът да е менте.

3. Раната в челната част на главата е от удара върху цимента пред манастира.

4. Раната в тилната част е следствие от падането на трупа върху металното стъргало пред стълбището на Феран. Взет е материал от раната, за да се изследва за наличието на частици ръжда.

5. Не е ясно чии са пръстовите отпечатъци върху шишенцето (да проверят защо се бавят).

6. Какво показват изследванията на възглавницата, донесена от кучето и прикрепена към доказателствата?

7. Какво следва от намерените зад бунгалото на Карла фекалии, заразени с острици? Човекът може да е имал сърбеж, да се е чесал в областта на ануса? Цанев веднага трябва да вземе анални проби на всички от санаториума. Пробите ще се вземат под форма на редовната „хигиенна проверка“ на здравното заведение.

8. Относно снимката в портфейла на Беров: установено е, че тя е на съпругата му.

9. Проверен е производителят на лекарството. Фирмата отказва да коментира съдържанието на отворена и вече ползвана опаковка от нитроглицерин. Както и всяка друга опаковка, иззета от аптека в отсъствие на неин служител за контрол върху качеството.

10. Да се разпитат още веднъж Ана и нощния пазач.

11. Да се прекрати случая „Беров“?!

Кралев се замисли. Трябва да се срещне с Палиев и да обсъдят тъмните петна в разследването. Със случая бе натоварен колегата му, но те и друг път бяха работили заедно. Палиев бе сдържан, суров

човек, но с Кралев се разбираха отлично. Понякога дори само с поглед (реакцията му, например, когато се появи в санаториума в първия ден на разследването).

До момента доказателства за насилствена смърт няма. Само косвени улики срещу неизвестния извършител — продължи да разсъждава върху казуса Кралев. Дори някой да се е опитал да убие Беров и да бъде задържан, доказателствата няма да издържат в съда. Човек не може да умре два пъти!

Беше ли естествена реакцията на Карла: да търси помощ от Фарисей? Само женски предразсъдък ли бе опитът да скрие посещението на Беров?

Полицията търсеше улики и проверяваше основно тези, които водеха към един и същ заподозрян. Когато биваха намерени достатъчно доказателства за виновност и набраният материал издържеше на проверките, заподозреният се арестуваше. Но благодарение на „наивистичната“ масовка, режисирана от Бахманов, болните в санаториума и калугерките от манастира се оказаха в епицентъра на събитията и главните действащи лица. Само по себе си, това също бе подозрително...

Секретарката прекъсна асоциативния поток на мислите му, като влезе и остави пакет, съдържащ резултати от изследванията. Кралев го отвори и извади компактдиск с кодирано съобщение от лабораторията. Зареди го в компютъра, зададе паролата и текстът се появи на екрана.

В лабораторията бяха попаднали на интересна следа! Възглавницата бе обработена с лазерен скенер и на снимката, от двете ѝ къси страни, личаха отпечатъци от длани. Успели бяха да изолират микроследи от пот върху тъканта и да направят ДНК анализ. Изследвали бяха и човешките изпражнения, намерени пред бунгалото на Карла. Лицето „Х“ е имало глисти (чесало се е, както той бе предположил) и следите от кръв са били открити в изпражненията. По тези следи е определена кръвната му група и молекулярната структура на неговата ДНК. И сега идваше най-сензационното: сравнението на ДНК от потта върху възглавницата и от изпражненията показваше пълно съвпадение!

Нягул не може да повярва на очите си! Значи бяха попаднали на вярната следа! Пресегна се към звънеца и нареди на секретарката си да го свърже с Цанев. Той се обади незабавно и Кралев му събщи

новината. Оказа се, че Цанев също бе получил резултатите от изследванията и веднага бе докладвал на Палиев. Той му наредил да отиде в санаториума и от всички, без изключение, да вземе намазка за глисти и кръвна проба. Мострите ще се изпратят в полицейската лаборатория и ако някой отсъства, процедурата ще се повтори.

Колегата Палиев бе професионалист с голям опит в полицейската работа. А разкритията, които направи Алисия, не бяха крайна точка на разследването. Кралев го усещаше и през цялото време бе имал резерви. Но на подсъзнателно ниво бе готов да приеме всяко обяснение за смъртта на Беров, стига да оневинява санаториума. И все пак не можеше като щраус вечно да крие главата си в пясъка!

Телефонът отново иззвъня. Секретарката му съобщи, че го търси госпожица Радклиф. Кралев вдигна слушалката и веднага чу бодрия глас на Алисия:

— Здравей, генерале! Неоткриваем си като Фантомас. Добре, че имам номера на прекия ти телефон!

— Шегуваш ли се? Винаги съм насреща! — отговори ѝ в същия тон Нягул.

— Имам да ти казвам нещо, Нягул. Трябва да се видим!

— Утре е погребението на Беров — да се срещнем там?

— Може, аз ще бъда с Бахманов. Искам да поговорим на спокойствие.

— Добре, ще отидем във вилата на Даскалов.

— Става! — и без да протака, тя му затвори телефона.

Кралев се чудеше на бързината, с която Алисия вземаше решенията си. Така бе и в деня, когато напусна дома му. Сега отново не разбра с какво точно я засегна. Може нещо в поведението му да я дразни? Или просто си е такава? Ще поговори с нея и ще си изясни нещата...

Пак иззвъня телефонът — този път по вътрешната линия. Денят, както винаги, бе напрегнат, изпълнен с текущи задачи и произшествия. Имало престрелка пред хотел „Кемпински-Зографски“. Бандитите избягали от мястото с мотор. Ранените — известен бизнесмен от сенчестата икономика и случаен минувач — били откарани в Пирогов.

Кралев си взе пистолета, сложи го в кобура и пътьом събра групата. Пред входа на министерството го очакваха заместникът му и бронираната кола.

И това през отпуската му...

ПОГРЕБЕНИЕТО НА БЕРОВ

*От легена на първото къпане
към коритото на последното,
през неуморно бръщолевене.^[9]*

Погребението на Беров се състоя, както бе предвидено, в 15 часа на 9 юни в манастирското гробище. Бяха изпратени много венци и цветя от познатите на семейството, от бизнес средите, от роднините и даже — от пациентите и персонала на санаториума, които събраха помежду си сумата за венеца.

Надгробното слово прочете бившият директор на фондацията, основана от съпругата на Беров в памет на покойния ѝ син. Сега той бе депутат в Народното събрание. Беше млад човек на около четиридесет години, облечен в скъп черен костюм и обувки „Саламандър“ за над 800 долара. Личеше си как парите го бяха направили самоуверен, стабилно стъпил на пътеката на успеха човек, изпълняващ важна роля в обществото. Ковчегът бе положен в семейната гробница. Хвърлиха цветя, по шепа влажна пръсти ритуалът приключи.

Кралев подробно огледа присъстващите. Церемонията се снимаше от Националната и частните телевизии. Екипите бяха заснели и опелото в храм „Св. София“. По-късно щяха да изберат и монтират кадрите, които да покажат в новинарските емисии. Имаше много журналисти от столичните вестници и радиа.

Хората на майор Цанев се смесиха с участниците в погребението. Имаха определени сектори и запечатваха момента с мини камери, скрити в подходящо аранжираните букети. Наивно бе да се мисли, че предполагаемият убиец (ако имаше въобще такъв) е на погребението. Но не бе излишно да се зафиксират и огледат внимателно присъстващите.

След погребението Кралев, Цанев и Пешев отидоха заедно във вилата. Скоро по пътеката се зададе и Алисия, придружена от двама

мъже. Когато приближиха стана ясно, че това са Фарисей и Симон.

Алисия поздрави непринудено и седна в беседката, където Павел Константинович бе подредил всякакви мезета и неизбежната им биричка. Чувстваше се свойски и уверено в компанията на мъжете. Те също я приемаха като част от сплотеното си общество.

— Разполагайте се! — прикани ги Даскалов. — Имали сте да ни съобщавате нещо, професоре? — обърна се той към Фарисей.

— Искам най-напред да ви представя Симон.

Всички, с изключение на Алисия, го приеха за нова проява на склонността му да се държи надутото и изискано. Но без сянка на мегаломания и приповдигнатост, Бахманов продължи:

— „Симон“ т.е. господин Янко Пърмаков е бивш бодигард на Беров „под прикритие“ — както се казва на полицейски жаргон. Дори аз не бях осведомен, въпреки очебийното несъответствие между статуса му на „болен“ и отношенията им с Беров. Но нека сам той да изложи неизвестните на вас и на следствието факти.

Кралев кимна напълно сериозно, а Ясен Даскалов и Пешев следяха с нарастващ интерес обрата в ситуацията.

— Работя като охранител в „Джей Кей секюрити“ — започна Пърмаков. Преди да постъпя на работа в агенцията, работих в търговската кантора на Беров. Но през април тази година той закри дейността си и смени адвокатите си.

— Преди време — когато госпожа Берова бе в болница, а г-н Беров в провинцията, ограбиха апартамента им. Независимо от съвременната защитна система, вградените камери и директна връзка с полицията. Откраднати бяха ценни колекции, пари, накити и някаква по-особена карта. Грабителите не бяха се посвенили да осквернят жилището му: изходили се бяха по голяма нужда в средата на хола! Впрочем, Беров подаде в полицията жалба за кражба с взлом. Разследващите полицаи иззеха фекалиите и свалиха пръстовите отпечатащи, каквито сякаш нарочно имаше в изобилие!

— След смъртта на съпругата си той постъпи в санаториума, но преди това се свърза с агенцията и ме нае като телохранител. Уреди, чрез новата си адвокатска кантора, да постъпя в санаториума и незабелязано за околните да го охранявам. За целта трябваше да се появя пред телевизията със своето „откритие“, след което бях изследван в медицинско заведение и обявен за невменяем. Д-р Пешев

ме приемаше резервирано и смяташе, че се преструвам, за да избегна ударите на закона. В края на краищата, сестра ми „плащаше“ във валута издръжката ми в заведението, а Беров ме харесваше и в мое присъствие се чувстваше добре. Така че доктор Пешев се примиряваше с двусмислената ситуация...

Наскоро Беров ми сподели, че се появяват нови обстоятелства, които могат основно да променят живота му. В онзи момент не разбрах за какво точно става дума, а той не пожела да отиде по-далеч в обясненията си. Остави при мен запечатан плик с документи: разписки от БАН за предприето вече изследване на ДНК, едно писмо и завещанието му, с което се отменя предишното, в случай, че пробите от теста дадат положителен резултат. Може би е усещал заплахата или не се е чувствал добре, но такава бе волята му.

Пърмаков се огледа: присъстващите бяха толкова завладени от разказа му, че забравиха да отворят бирата. Направи пауза и Пешев запали цигара, Цанев си взе парче рокфор, Ясен подаде на всеки от присъстващите кутия „Старопрамен“, а Алисия захапа една сочна праскова. Изглеждаше безразлична, но всички разбираха, че много от случващото се напоследък, се дължи на нейната намеса.

— Защо не съобщихте на полицията за документите, оставени Ви от Кирил Беров? — запита го Кралев.

— Имам нотариално заверено Генерално пълномощно, с което Беров ме упълномощава, в случай на тежко заболяване или смърт, да се разпоредя с оставените на съхранение при мен документи. Аз съм и официалният изпълнител на завещанието му. Беров бе прегледан и освидетелстван в Университетска болница за вменяемост преди да се изготви пълномощното. Д-р Пешев бе изненадан от намерението му да се подложи на изследване, за да получи подобно удостоверение. Удостоверението е приложено към документите: за случаи на възникващи спорове във връзка със статуса ми или проблеми около наследството.

Д-р Пешев кимна утвърдително:

— Да, съдействах на Беров да му се издаде удостоверение за вменяемост от Университетска болница.

Пърмаков продължи:

— Беров не се доверяваше никому — дори на адвокатите си. В отделна сметка на мое име и под мое разпореждане са оставени

значителни средствата за изпълнение на волята му. Юридически, както сами разбирате, аз не съм задължен да уведомя органите на полицията. Въпреки това, след като обсъдихме създаденото положение с господин Бахманов и госпожица Радклиф, стигнахме до заключение, че трябва да се информира дознанието. И ето ме тук пред вас — Пърмаков разтвори ръце в широк жест, с което показваше, че съзнава поетата изключителна отговорност, стои наравно с останалите и излага фактите след задълбочена преценка. Нямаше какво повече да се добави и той се обърна към Кралев:

— Вземете въпросното пълномощно, г-н генерал. Запознайте се със съдържанието му и ми кажете имам ли ангажменти спрямо полицията. Днес отивам в София, за да се занимавам с уреждането на някои въпроси около завещанието на Беров. Последното му валидно завещание се намира в банков сейф в Булбанк, за който притежавам ключ. Възнамерявам да се свържа с адвокатите му, за да ги уведомя, че депозираното при тях завещание е предпоследно и стъпково ще реша какво да предприема по-нататък. Въпреки, че в голяма степен познавам финансовите операции на Беров, нямам претенции да знам всичко. Трябва да посетя счетоводната къща, която изготвяше балансите на фирмите и търговските му дружества, а така също и едно научно учреждение. Както сам виждате, имам твърде много задачи и изпълнението им зависи от Вашето решение.

Кралев, който през цялото време бе слушал внимателно изложението на Пърмаков, се обърна към Цанев:

— До момента нямахме достатъчно доказателствен материал за обвинение в „убийство от неизвестен извършител“. След анализа на събраните улики, обаче, картината започва да се прояснява. Сега и г-н Пърмаков ни насочи по друга следа: взломна кражба в апартамента на семейството. Вие — обърна се той към Пърмаков, — можете да се заемете с последната воля на починалия Кирил Беров. Поне засега не виждам пречки за това.

Все още липсваше координация между службите! Бяха пропуснали обстоятелствата около тази кражба. Даскалов го уведоми за случилото се, а и Беров потърси съдействието му. Но покрай ежедневното натоварване и многото задачи, бе забравил поетия ангажимент. Взломът бе извършен преди месеци — и как само летеше времето! Беров е вече мъртъв и му е безразлично дали крадците ще

бъдат заловени. Но трябва да се прегледат основно уликите, намерени при огледа на апартамента. Очертаваше се и „модус операнди“ на престъпника...

— Изпитвам голяма празнота — въздъхна тежко професор Даскалов. — С покойния Беров бяхме съседи и приятели. Смъртта му е тежка загуба за мен. Той бе невероятно способен, умен и упорит човек. Имаше всичко: пари, власт, чудесно семейство, но... съдба! Животът продължава...

Обърна се към д-р Пешев:

— Необходимо е да възстановим ритъма в санаториума. Въпреки усилията да не ги смущаваме, пациентите ни се чувстват дискомфортно. Сутринта те търсеше Феран (не си спомням истинското му име) и заяви, че напуска санаториума. Възможно е да го последват и други пациенти. Особено след последните драматични изпълнения на г-н Бахманов.

Бахманов изглеждаше съсипан. Когато проговори, думите му бяха горчиви, но поведението — напълно адекватно. След заслужения упрек от страна на Даскалов, той се обърна към Алисия и каза примирено:

— Мила Алисия, благодарение на Вас и Пърмаков вече изтрезнявам. Шоковата терапия се оказа много оздравителна. По-оздравителна от всичко, което предприе доктор Пешев срещу параноята ми!

Алисия се изчерви, видимо доволна, от похвалите на Бахманов. Лицето „Фарисей“ вече бе в миналото... За два дни професор Бахманов се преобрази, уравнилеси и помъдря с години. Сега бе обикновен човек и осъзнаваше какво е да си отговорен за идиотските си действия. „Лидерът“ загуби качествата си, с които, по негово мнение, се отличаваше от останалите. Както и необходимостта да изтъква многобройните си и извънредни способности. Царят бе гол!

— Няма що — изненадите ваят от всякъде! Започвам да разбирам, какво значи лудница! — въздъхна майор Цанев.

— В края на краищата, всичко е добре, когато завърши добре! Отдавна не съм ходил на лов и ме сърбят ръцете да гръмна някой глиган — постави финалния акорд Ясен.

Алисия проследи погледа на Ясен и видя, че високо над камината се мъдри препарирана глиганска глава, която преди не бе

забелязала — мъжкар с две големи бивни и стъклен поглед. Под трофея висеше двузарядна ловджийска пушка. „Система браунинг“ — механично си отбеляза тя.

След като разговорът приключи, Алисия, Фарисей и Пърмаков се отправиха обратно към санаториума. Трябваше да се направят някои приготовления около отпътуването на Феран. На следващата сутрин щяха да го изпратят, както подобава на стар приятел...

---

[9] Исса. Превод от японски Л. Холодович, Г. Василев. Изд. „Народна култура“, София, 1985 г. — Б.а. ↑

ИЗПРАЩАНЕТО НА ФЕРАН

Алисия влезе в бунгалото на Феран. Там вече я очакваха Ана, Карла и Бахманов. Феран си бе опаковал багажа и всега се бръснеше пред огледалото. След хипнозата той се успокои, а държанието му стана по-уравновесено от всякога. Нямахше го агресивното поведение и яростните му изблици, които преди се появяваха внезапно и безпричинно. Квадратното му лице бе станало по-приветливо. Едрата фигура и мускулестите му ръце не създаваха повече усещане за заплаха.

Пърмаков донесе полароиден фотоапарат и го засне, така, както се бръснеше. Снимката се появи веднага от долния край на апарата.

Излязоха навън и се подредиха за груповата снимка. После приятелите се снимаха поотделно. Ана, седнала на пейката в любимата си поза: праметнати върху облегалката ръце, прибрани крака и наклонена назад глава. Лия притича и се качи върху коленете ѝ — направиха още една снимка с детето. Карла се снима в шезлонга на верандата, а Бахманов — с вечната кутия бира, разположен удобно пред масата. Алисия се настани до него с малка книжка в ръце — Японски приказки...

Д-р Пешев докара колата, Феран се сбогува с всеки поотделно и се качи на предната седалка до доктора. Пърмаков им раздаде по един комплект от снимките и седна на задната седалка. Фордът потегли: отначало бавно, после прибави скорост и тримата отпътуваха за София.

Останалите слязоха на пътя и им махаха за сбогом, докато се скриха зад завоя. Алисия и Бахманов тръгнаха да се разходят по пътеката над шосето. Изпитваха необходимост да осмислят впечатленията си от вчерашното погребение, сбогуването им с Феран и атмосферата в санаториума. Вървяха мълчаливо. Бахманов бе вгълбен в себе си, Алисия се наслаждаваше на гледката. Долу, в подножието на Кремиковския балкан, се бе разпростряла София. Градът не бе нито добре планиран, нито особено красив, но като всеки голям град, грабваше с размера на човешкото струпване. Залязващото слънце

огряваше стъклата на най-високите сгради и те отливаха в пурпурно и розово, на фона на облаците в сиво и червено. Запътиха се към една скала, където можеха да седнат и да виждат пътя, който криволичеше из планината. Автомобилът на доктор Пешев все още се мяркаше тук — там на завоите, също като малко насекомо. Струваше им се, че заедно с Феран, нещо в живота им си бе отишло. А може и наистина това да бе така?

Бахманов извади кърпичката си, за да я постеле на скалата и заедно с нея — един позацапан лист синя хартия. Беше писмото, което му даде Пърмаков. Повъртя го в ръцете си, после се обърна към Алисия:

— Това писмо бе в документите на Беров. Пърмаков го забрави у мен. Искате ли да го прочетем? В смъртта на Беров все още нещо ме озадачава...

Алисия кимна в съгласие и седна на скалата. Бахманов се настани до нея и ѝ подаде листчето, на което бяха написани няколко реда на английски език:

Августейши,

Това, което чакаме, е вече на път!

Аз абдикирам от по-нататъшна отговорност. Предпочитам да си въобразявам, че състоянието ми се дължи на „абиогенеза“^[10]. Докога ще мълчиш!?

Изпращам ти „нашата“ снимка.

Августейшата ти: (подпис)

Манчестър, 28.ІІ.1998 г.

— Имах време да разсъждавам върху текста — каза замислено Бахманов. — Според мен, това е тъй нареченият „подразбиращ се текст“ в лингвистиката. Пишещата писмото иска справедливо разбиране. Отчаяна е от мълчанието на адресата и търси абсолютния над адресат — Бог, съвест и пр.

— Да — подхвана тезата му Алисия, — за жената, написала писмото, по-страшно от липсата на отговор може да е самия отговор!

— Дори откровената лъжа предполага разбиране — продължи разсъжденията си Бахманов. Но адресатът не се оправдава: той въобще

не отговаря.

— От своя страна думите на пишещата искат да бъдат чути — доразви мисълта си Алисия.

— „Чуването“ е диалог — думите искат да бъдат и *разбрани*. Искат да им бъде *отговорено*; после отново да *питат* и да *отговарят на отговора* и така — *ad infinitum*^[11].

— В случая, по някаква причина, този диалог е едностранно прекратен — продължи Алисия. — Можем да обобщим: имаме „нещо“, което двама души чакат. Това „нещо“ се дължи на абиогенеза — т.е. зародило се е без живо начало, *самозародило се е*. Което е невъзможно!

— До този извод стигам и аз: има нещо, което двама души чакат и то *не се е самозародило*. Единият от двамата бяга от отговорност, избягва диалога. Вече всичко ни става ясно, нали?

— Напълно — потвърди Алисия. Но кои са тези двама души?

— Щом снимката и писмото са били в папката, оставена на Пърмаков, значи имат пряко отношение към Беров, а още по-вероятно към сина му — Илия Беров. Ето снимката — Бахманов я подаде на Алисия, — разгледай я внимателно. Не ти ли напомня на някого?

— Господи! Тази поза ми е позната. Ами да разбира се, това е Ана! Въпреки че подстрижката и цветът на косата е друг, това е Ана. Може ли да задържа снимката? Ще я сканирам и ще я сравним със снимките, които Пърмаков ни направи сутринта.

Зад гърба им, незабелязано, се бе приближила Ана. Изкашля се предупредително и Алисия се обърна стресната. Ана ги гледеше изпитателно, но се овладя бързо и съобщи:

— Търси Ви д-р Даскалов, госпожице. Заръча да му се обадите по телефона — и си тръгна също така тихо, както бе дошла.

Двамата с Бахманов се спогледаха — навярно Ана бе успяла да види писмото и снимката. Алисия затърси мобилния си телефон — оказа се, че го е забравила в бунгалото. Върнаха се с Бахманов в санаториума и тя позвъни на Даскалов. Професорът веднага се обади. Разбраха се, че се срещнат по обед във вилата, за да се придвижат заедно до София.

---

[10] абиогенеза — самопроизволно зараждане — Б.а. ↑

[11] *ad infinitum* — безкрайно Б.а. ↑

ВТОРА ЧАСТ

ЗИМА В СЪРЦАТА

Пред къщата на Даскалов в Бояна бе спряла полицейска кола. Щом двамата с Алисия слязоха от автомобила, от другата кола излезе едър мъж на средна възраст, с добре оформено „бирено коремче“. Мъжът бе облечен цивилно, но в него отдалеч се познаваше ченгето.

— Професор Даскалов? — попита той лаконично.

— Да, аз съм — отговори професорът.

— Налага се да дойдете с мен! — и без да чака отговор, мъжът извади сгънат лист хартия.

Даскалов внимателно прочете заповедта за задържането му и я подаде на Алисия. В заповедта пишеше, че се задържа по обвинение в „престъпно нехайство“ за изясняване обстоятелствата, при които нитроглицеринът е бил заменен с плацебо^[12].

— Налага се да отида, Алисия. Добре е все пак, че не са изпратили униформен полицаи.

— Незабавно ще се свържа с Нягул и ще разбера какво става — обеща Алисия.

Професорът се качи в полицейската кола, а тя набра телефона на Кралев. Обади се секретарката му и съобщи, че генералът е на съвещание. Обеща да предаде, че го е търсила.

Алисия потегли с автомобила на Даскалов, който предвидливо бе оставил ключовете в стартера. Още преди да стигне до Лозенец, Нягул се обади, че ще я чака пред Съдебната палата. Алисия намери свободно място, паркира и седна в бистрото насреща. Нягул пристигна почти едновременно с нея. Поръчаха си кафе и тя му разказа какво се бе случило. Той внимателно я изслуша и незабавно се отправи към прокуратурата. Половин час по-късно излезе и ѝ направи знак да се качи в колата. Спряха пред друго случайно бистро, паркираха и седнаха на маса за двама. Нягул ѝ обясни, че в прокуратурата е подадена молба от роднините на Беров — случаят се връща за доразследване.

— Адвокатът на Даскалов се е свързал вече със съдията. Очаква се съдът да определи размера на гаранцията — завърши той.

— Нали няма нови разкрития по случая? Защо се връща за доразследване? — Алисия се изненада неприятно: считаше казуса за решен.

Нягул разказа за резултатите от експертизата и ѝ обясни, че по тѣжба на роднините на Беров, полицейската проверка се преобразува в предварително производство. Полицията ще продължи да сътрудничи на прокуратурата и следствието, до изясняване на всички обстоятелства по случая.

— И всичко ще започне отначало? Разпитите например? Знаеш ли, при мен също възникнаха нови обстоятелства...

— Не ми казвай, че отново става нещо в санаториума!

— Не, не! Но сутринта с Бахманов анализирахме писмо, адресирано до сина на Кирил Беров — Илия Беров. Писмото ни наведе на интересни обобщения...

И Алисия разказа до какви изводи са стигнали при прочета на странното писмо. Нягул взе писмото и двете снимки. Разгледа ги внимателно и ги прибра, за да ги отнесе на Русев. В криминалистическата лаборатория щяха да ги сканират, наложат с компютърен робот и да снемат пръстовите отпечатьци. Посъветва да не споменават пред никого за подозренията си, докато се извършват анализите.

— Ела да спиш тази вечер у дома — замоли я той. — Ти много ми липсваш! И най-добре е да не се връщаш в планината. Боя се, че там вече не е безопасно.

— Не мога, Нягул. Даскалов се нуждае от нашата помощ в санаториума. Всичко, което се случи до сега, е прелюдия към нещо далеч по-сериозно. В тази връзка: хрумва ми една идея за Лия...

— Права си както винаги, съгласи се с нея Нягул, след като я изслуша внимателно. Още повече, че и аз имам лошо предчувствие (той не спираше да се удивлява до каква степен Алисия отговаря на представите му за професионализъм. По рождение ли има такива способности?). Ще помисля върху предложението ти за Лия, но сега отивам в лабораторията, за да сканират снимките и да копират писмото. После аз ще върна колата на Даскалов в Бояна, а ти ще се

придвижваш с моята — погледна часовника си, — чакаме се отново тук около два — два и половина часа. Обичам те!

Алисия се качи, този път в колата на Нягул и се насочи към Централна поща. Изтегли голяма сума във валута през клона на Пощенска банка и пак там потърси бизнес-указателя „Жълти страници“. Намери телефона на „Джей Кей секюрити“ и пожела да я свържат с Пърмаков. Отговориха ѝ, че той отсъства, но го очакват във всеки момент. Алисия попита как да намери офиса на фирмата и след около десет минути бе пред сградата. Скоро пристигна и Пърмаков, който отскоро се бе върнал на предишната си работа. Поздравиха се сърдечно и тя му обясни целта на посещението си. Пърмаков се обади на шефа си и той незабавно ги прие.

Приемната бе малка и в нея се усещаше делова, спокойна атмосфера. Стаята бе обзаведена със стандартните офис мебели: бюро с компютър, телефонен комутатор, картотечен шкаф, кожена гарнитура с малка стъклена масичка и няколко стола. Зад бюрото седеше мъж на около петдесет години, с посребрени на слепоочието коси, със сериозен поглед в кафявите си проницателни очи, неестествено уголемени зад роговите очила.

Мъжът стана и любезно се представи:

— Сяров, директор на агенцията. На Ваше разположение съм, госпожице.

Алисия му подаде визитката си и непринудено се настани на стола пред бюрото. Пърмаков седна до нея.

— С какво мога да Ви бъда полезен, госпожице Радклиф?

— Имате ли достатъчно хора, за да се заемете с една спешна поръчка?

— На разположение в момента са трима детектива и г-н Пърмаков, когото лично познавате. Ако е наложително, мога да освободя още двама. Но ако работата изисква повече време и далечни пътувания, ще трябва и солидни средства!

— Това не се нуждае от коментар, господин Сяров. — Алисия извади от чантата си пачка банкноти и я сложи на бюрото. — Тук са 3000 евро като сумата е само аванс. Щом изпълните задачата си и ми представите документи за разходите, ще уредим и останалата част. На мен ми трябва само някои сведения, при това спешно!

Алисия извади от чантата си една от снимките, които Пърмаков им направи сутринта:

— Искам да проучите всичко за лицето от тази снимка. Казва се Ана Попангелова. През февруари 1998 година е пребивавала в гр. Манчестър. Нямам адреса ѝ, но ако детективът Ви се свърже с българската общност, каквато неминуемо има в града, ще я откриете. Необходимо е да знам какво е правила там, с кого се е срещала, къде е живяла, в кои болници е лежала и т.н. Ще Ви съдействам за бързото оформяне на документите и самолетния билет на детектива.

— Да, работата е доста сериозна — констатира Сяров. — Живяла е в Англия, казвате? Значи не живее вече там? Кога е направена снимката?

— Снимката е направена тази сутрин. Но с нея и сведенията, които ще Ви дам, ще проследите действията ѝ само в България. Ще се върнем в годините назад, колкото е необходимо. След час ще разполагам и с актуална снимка от периода на пребиваването ѝ в Англия. Господин Пърмаков ще трябва да дойде с мен, за да я получи и да Ви я донесе.

— Това, донякъде, улеснява задачата ни, но част от успеха ще зависи от верността на изходните данни.

Сяров взе бележник, химикалка и се приготви да записва.

— Име и фамилия — Ана Попангелова. Тридесет и четири годишна, ръст приблизително метър и седемдесет и пет, тежи около 80 кг, с черни коси и светлосини очи. Особени белези няма. Квалифицирана медицинска сестра. Детето на снимката, казва се Лия, на шест — седем години, е нейна дъщеря.

Алисия уточни къде работи и къде се намира в момента Ана Попангелова, но премълча за случващото се в санаториума. Пърмаков знаеше всичко в подробности и основно чрез него щеше да се действа. Трябваше да оформят поръчка, което Алисия направи веднага. Подписа типовия за такива случай договор, получи квитанция за сумата, сбогува се със Сяров и напусна агенцията. Двамата с Пърмаков се отправиха пеша към мястото, където имаха среща с Нягул. Пътьом Алисия му разказа какво се бе случило напоследък.

Кралев вече ги очакваше в бистрото. Кимна приветливо на Пърмаков и извади, сканирани, снимките на Ана от санаториума и от Манчестър. Оригиналите бяха изследвани в полицейската лаборатория

и приложени към уликите. Заключениеето бе, че не са снимки на едно и също лице. Нягул бе предприел допълнителни стъпки. Дал бе на графолога да свери подписът под писмото с този от показанията на Ана. Отговорът отново бе отрицателен — подписите са различни!

Алисия даде по две от снимките на Пърмаков, остави един набор за себе си и го прибра в чантата си. Договориха се, при наличие на нови факти, да се срещнат в санаториума и се разделиха.

Алисия реши да купи дрешки и играчки на Лия и подкара бавно колата, като се оглеждаше за детски магазин. На ъгъла на бул. „Стамболийски“ и „Опълченска“ видя каквото ѝ трябваше. Паркира и влезе в магазина. Той бе добре зареден. Зае се да купува безразборно всичко, каквото ѝ харесва: детски дрешки, говорещи кукли, кафяво мече и златисто лисиче с „дръпнати“, лукави очички. Магазинерките усетиха перспективен клиент и се надпреварваха да ѝ предлагат стоката си. Накрая сложиха пакетите в огромен плик и я изпратиха чак до колата. Пожелаха ѝ да дойде отново.

Когато наближи санаториума, Алисия видя голяма група хора, които сновяха с кинокамери и фотоапарати. Веднага разбра, че са журналисти, намали скоростта и обърна колата обратно за София. Още след първия завой спря на отбивката и стоя там, докато коли и микробуси на телевизии, вестници и радиа профучаваха на път към столицата.

Измина около час, преди да се върне в санаториума. Намери Бахманов и му разказа как е преминал денят ѝ. Вечеряха, взеха по биричка и седнаха на верандата. Алисия се почувства изтощена. И това ми било почивка и лечение! Да си бе стояла у дома, в Лондон!

* * *

Вечер в планината става хладно. Алисия и Бахманов допиваха бирата си в мълчание. Всеки от тях мислеше за последните събития, които сериозно засегнаха климата в санаториума. Повечето болни го напуснаха и столовата опустя. Нямаше го предишния безгрижен живот. Липсваха карето за бридж и сбирките на приятелите. Карла се бе затворила в себе си. Посещаваше фитнеса и в останалото време си стоеше в бунгалото или на телевизия.

Д-р Пешев продължаваше да идва сутрин или следобед, но без първоначалния ентузиазъм. Беше се счупил механизмът, който правеше санаториума привлекателно място за пребиваване и лечение. Сред персонала витаеше разпуснатост и безразличие — грижите на всички бяха достатъчно и без стреса на работното място!

Алисия усещаше подтискащата обстановка, но напук на всичко, бе мотивирана за действие и се чувстваше добре. Климатът ѝ понасяше, а динамиката от последните дни оцвети сивотата, която започваше да я поглъща.

Погледна към Бахманов. Той изглеждаше невероятно съсредоточен и адекватен. И с него се извършваха положителни промени. Нямаше го приповдигнатото настроение и постоянната еуфория, в която комфортно пребиваваше. Пред нея стоеше човек, отговорен за действията си, с реална самопреценка за събитията и участието му в тях.

— Да се разделяме вече, г-н Бахманов. Време е да си починете!

— Да, Алисия, ще взема да си легна. Денят бе труден за всички ни. Светът се оказа увеличен модел на санаториума за душевно-болни. Не намирате ли? — каза замислено той. — Много ми е приятно във Вашата компания, но аз съм възрастен човек и лесно се изморявам. Лека нощ, мило момиче и Бог да Ви пази! — Бахманов се поклони церемониално на Алисия, изчака я да си тръгне и си влезе в бунгалото.

Алисия се запита дали да прескочи до вилата. Идеята не я привлече след изпълнения с напрежение ден. Реши да вземе душ, да почете и да си легне. След малко се унесе в неспокоен сън: част от съществуването ѝ отказваше да заспи. Това бе онази част, която винаги усещаше, че нещо ще се случи: тук и сега.

Сънува млад мъж, изтегнат гол на високо ложе, подпрян на ръката си сякаш бе пано, нарисувано на стената. Подсмивваше се тънко и иронично, но добронамерено: канеше я да се качи при него. Мъжът я привличаше, харесваше го и щеше да се отзове на поканата му, но в следващия миг, въпреки усещането, че това все още е той, пред нея стоеше вече баба ѝ.

Тя също се усмихваше и това подсилваше илюзията, че мъжът, по някакъв начин, се е преобразил. Баба ѝ, каквато я помнеше, но силно идеализирана: с красиво лице, без бръчки и облечена като графиня, ѝ подаде черна торбичка, завързана в горния си край. Алисия

се протегна и взе торбичката. Развърза я и от вътрешността ѝ заизлизаха бели, мазни червеи. Кой по-бързо, кой по-бавно, но навън изпълзяваха големи количества от тварите. Някои я облазваха, а други се ронеха от ръцете и дрехите ѝ на пода.

Алисия гледаше с удивление това гъмжило, но не изпитваше особен страх или погнуса: съзнанието ѝ игнорираше произходящото, за да я предпази. Наведе се да изтърси ларвите и видя на крака си голяма, плоска молюска. Мекотелото, с множество крачка завършващи накрая с хоботчета, се бе прилепило върху кожата ѝ като хидра. Почувства, че отровата на молюска парализира дробовете ѝ, че се задушава, че ѝ става горещо като в огън. Започна да вика. Наоколо ѝ като ехо се отзоваваха други гърла и викове. Ставаше ѝ все по-трудно да диша — напрежението стигна връхната си точка и Алисия се събуди.

Известно време тя още се отърсваше от съня си и не схвана, че виковете се разнасяха отвън. Тропотът на препускащите хора, виковете „Пожар! Пожар!“ и тътнежът на огъня, който бушуваше зад бунгалото мигновено я накараха да се разсъни и тя изскочи навън по пижама. Още щом зави в прохода между бараките, видя че гори бунгалото на Карла. Изглеждаше, сякаш бе чудовищна карнавална илюминация. Вътре се издигаха пламъци, чуваше се прашене като от лагерен огън. Веригата от хора — от санаториума и от манастира, стигаше чак до кладенеца. Подаваха си кофи с вода и докато едната се изсипваше, друга се задаваше по веригата. Пристигнала бе и колата на пожарната: пожарникарите вече завинтваха накрайника на маркуча към аварийния кран.

Без да си дава сметка какво прави, Алисия грабна следващата кофа, изля водата на земята, затича се към прозореца и с един замах го счупи. Огънят лумна отведнъж, с цялата си огромна мощ. Тя измъкна шланга от слисания пожарник и заоблива срещуположния ъгъл на стаята. Пожарникарят ѝ отне маркуча и насочи струята професионално по тавана и стените — да не бие в сгърченото тяло. Двама пожарникари влязоха под прикритието на водната завеса и изнесоха Карла. Или това, което бе останало от нея...

Лекарят от екипа на бързата помощ погледна обгорения труп и сви рамене: бяха се разкарвали напразно. Алисия разбра още щом изнесоха Карла и положиха останките ѝ на земята. При тялото се

събраха братята Даскалови, Бахманов и Пърмаков. Чу се полицейска сирена — на местопроизшествието пристигна майор Цанев с експерта по палежите, следователя и съдебния лекар. Сложиха останките на Карла в линейката и тя отпътува, придружена от лекарят и един полицай.

Следователят, експертът по палежите и майор Цанев се събраха на кратко съвещание.

— Предлагам — каза Цанев, — да извикаме подкрепления. Само ние тримата няма да се справим. Необходими са експерти за събиране и фиксиране на веществените доказателства, оперативно-издирвателна група и прожектор.

Следователят се съгласи да изчака. Майорът се обади да изпратят оперативната група, експерти за пожаротехническа и електрическа експертиза и обичайните технически и химически средства — цветни разтворители на мазнини, спирт, бензин и мазут и газ-анализатор.

Пожарникарите, които си свършиха работата и стояха безучастни, получиха указания да търсят посоката на пожара, огнищния конус и следи от запалителни вещества.

Цанев предложи да работят едновременно по две версии: че пожарът е битова злополука и че е злоумишлен палеж. По втората версия мотивът щеше да е убийство и опит за прикриването му и щяха да се търсят следи и веществени доказателства за пряко подпалване.

С това фактически бе даден ход на оперативните действия — отново в санаториума имаше труп!

Хората постепенно взеха да се разотиват и Цанев побърза да запише и разпита очевидците. Това бяха работниците от манастира, няколко от останалите пациенти и дежурния персонал. Записа имената и адресите им, кои са пристигнали първи, кой е съобщил за пожара. Интересуваше се откъде е започнало гасенето и кой го е предложил — възможно бе борбата с огъня умишлено да е започната срещуположно на леглото на жената. Не бе изключено сред свидетелите да се намира и самият подпалвач!

Накрая останаха само поемните лица, Бахманов и Пърмаков. Последният не бе обявил, че напуска санаториума и присъствието му бе напълно естествено. Ясен Даскалов, който бе отишъл да се преоблече, се върна да потърси Алисия. Намери я и кротко, но

настойчиво я хвана под ръка. Поведе я към бунгалото — тя не се съпротивляваше.

— Съберете вещите си, Алисия: връщаме се в София! — заяви безапелационно Ясен. — Нуждаете се от сигурност и почивка.

Алисия бе разстроена, но остро реагира срещу поредния мъжки диктат. Категорично отказа да напусне санаториума. Съгласи се да вземе някои вещи и да се премести в кабинета на Даскалов: щеше да спи на кушетката за прегледи. Външната врата на сградата не се заключваше. Заключваха се междинните вратите на етажите и кабинетите. Прозорците бяха с тежки метални решетки и дървени капаци, които се затваряха отвътре. Тези предпазни мерки се налагаха, защото имаше скъпа апаратура, морфин и по-леки опиати, привлекателни за наркоманите. Санаториумът бе отдалечен от града, усамотен и уязвим за обири и Даскалов бе взел всички предпазни мерки. Сградата имаше дори СОТ и бе свързана с полицейския участък и пожарната команда.

Още щом се върна в бунгалото Алисия усети, че нещо не е наред. Вратата на стаята ѝ бе затворена, а си спомняше, че я остави отворена. Чантата ѝ бе основно пребъркана: липсваше снимката на Ана от изпращането на Феран. Нямаше ги писмото и снимката от Манчестър (копията, които ѝ даде Нягул). Алисия отиде до леглото и пъкна ръка под възглавницата. Слава Богу! Девет милиметровият валтер, спомен от дядо ѝ, все още бе там! Сложи го в чантата си, събра останалия багаж и тръгна с Ясен към администрацията.

След като помести част от багажа си в кабинета на Даскалов, Алисия слезе в кухнята и направи кафе. Седнаха с Ясен в столовата и той донесе две бири. „В памет на Карла“ — помисли тя и погледна масата, на която обикновено седяха приятелите. Спомни си веселата и лекомислена Карла; плахия опит на Бахманов да се запознаят — уж си търсеше кърпичката; единствения път, когато четиримата играха заедно бридж; физиономията на Карла, като им съобщи, че знае за случилото се с Беров... Алисия разбра, че санаториумът трайно се е настанил в живота ѝ.

Най-после Ясен наруши мълчанието.

— Нещата в санаториума загрубяха, Алисия. Не разбирам какво се случва. С Беров бяхме съседни и добри приятели. В манастира са погребани близките му. Самият той бе болен и нямаше нищо по-

естествено от пребиваването му в санаториума. Но големите пари носят и големи беди...

— Случилото се има по-дълбоки корени — каза замислено Алисия. Струва ми се, че започвам да напипвам пулса на нещата. Трябва ми още една брънка, още едно парченце от мозайката и всичко ще си дойде на мястото. Убийството на Карла е вулгарно и има собствен почерк. Почеркът на килъра, на серийният убиец, ако щете.

— Вярно е, че подценихме събитията. Обърка ни и ни заблуди театъра, който устрои Бахманов. Мисля, че всички бяхме подведени. Колкото до следствието — то само това и чакаше, за да приключи със случая. Кралев и брат ми нямаха интерес той да се раздухва: санаториумът едва стъпва на краката си. Утре вестниците ще излязат с големи заглавия и това ще е краят му! — възнегодува Ясен.

— Да, така е, но смъртта на Карла не бе напразна. Престъпникът ни показва, че сме на правилна следа. Той вече допуска груби грешки! Тази вечер, докато гасихме пожара, някой е претършувал чантата ми. Но „Х“ не знае, че полицията притежава писмото и снимките, които е взел и веществените доказателства са приложени към делото. Реакцията му е закъсняла, ненужна и изобличаваща.

— Но кой е този тайнствен убиец, този „Х“?

— Всяко нещо с времето си или както казва Симеон: „Когато му дойде времето“! Утре слизам в София и се заемам сериозно със случая — поне това дължа на Карла. Още повече, че тук ще е пълно с полиция. Времето на наивниците, каквито се оказахме, отмина безвъзвратно! Не може да позволим още някой да бъде убит! А сега искам да легна и да се наспя. Денят започна с погребение и завърши с убийство. Дори за мен, която съм свикнала на какво ли не, това вече е много!

— Добре, Алисия, аз ще си вървя — въздъхна примирено Ясен. Извади от левия си вътрешен джоб бележник, скъса лист и го остави на масата. — Тук съм записал номера на мобилния ми телефон. Тази нощ Бахманов ще спи в бунгалото при Пърмаков. Знаете телефоните на Пърмаков, на Кралев и на брат ми. Ако има нещо, обадете се и за минути сме при Вас. Ще предам на Кралев, че сте уморена и не искате да Ви безпокоят.

Ясен тръгна да си ходи:

— Елате, искам да се убедя, че ще се заключите. Вратата долу не се затваря през нощта. Разнасят се лекарства на болните, сестрата си почива и си вари кафе. Ако се почувствате неразположена — само ѝ позвънете. Отстрани на бюрото е монтирано табло с няколко бутона. Белият бутон е за стаята на сестрите. Лека нощ и приятни сънища!

Отстъплението на Ясен смекчи, отчасти, гнева на Алисия. Тя заключи вратата в дъното на коридора и включи алармената инсталация. Провери капациите на прозорците, самите прозорци, заключи се и легна на кушетката. Напразно се опитваше да заспи. Пред очите ѝ отново и отново, в забавен каданс, преминаваха кадри от пожара: сгърченият труп на веселата, влюбена в живота Карла; съдебният лекар, наведен над овъглените ѝ останки... Беше свръх напрегната, сетивата ѝ се изостриха, сърцето ѝ буквално бумтеше и Алисия разбра, че скоро няма да заспи.

Реши да поработи на компютъра и отиде в кабинета на Пешев. Влезе в интернет и изпрати няколко мейла на близките си.

Отвори папката „Бахманов“ (за д-р Пешев тя бе работна) и заразглежда съдържанието ѝ. Фарисей бе свалил от интернет музика (предимно класика) и филми — повечето американски, френски и английски. Беше организирал солидна библиотека от научни списания и книги на руски, английски и японски езици. Зачете се в най-новата му научна разработка по въпросите на т.нар. „контент-анализ“. С методите на анализа се изследваха текстове от стари вестникарски съобщения и един дневник: всички на руски език. Фарисей бе разработил сложни таблици за анализ на съставящите ги структурни единици: думи и словосъчетания.

Алисия с учудване разбра, че се касае за текстове от началото на миналия век. Непрекъснато се повтаряха имената на някой си Филипков — именит за времето си учен и на Бирюзов, негов приятел и съратник. Задълбочи се в написаното, докато усети, че неудържимо ѝ се спи. Донесе лаптопа и прехвърли съдържанието на файловете в него — за по-добри времена, когато ще има време да ги прочете. Изключи компютъра и се върна окончателно в кабинета на Даскалов. Заключи вратата, сложи пистолета под възглавницата, легна на кушетката и заспа дълбок сън без сънища.

На другата сутрин Алисия отиде в сградата на НСБОП. Обади се на пропускар и Нягул слезе веднага. Зачервените очи и бледото му лице

красноречиво говореха, че не е спал. Седнаха в най-близкото бистро да закусят и да пият кафе.

— Екипите на лабораторията работиха през цялата нощ — обясни Нягул. — Съдебният лекар установи, че по време на пожара Карла е била мъртва — в кръвта ѝ има голяма доза морфин. Касае за убийство и заличаване на следите чрез палеж — заключи той.

— Поне не се е мъчила — въздъхна Алисия.

Нягул мълчеше, потънал в невесели мисли. Работата го притискаше отвсякъде: предстоеше реорганизация и той трябваше да даде писменото си становище. Нищо, че бе „в отпуск“ и произшествието в санаториума поглъщаше голяма част от времето му. Трябваше да намери време за среща с генерал Палиев (той бе не помалко зает) и да се чуе с майор Цанев за резултата от пожаротехническата експертиза...

Алисия усети настроението му и набързо го уведоми за кражбата на писмото и снимките. Несъмнено бе работа на вътрешен човек. Нягул я изслуша и настоятелно я помоли (за кой ли път?) да напусне санаториума. Тя обеща да си помисли и с това се разделиха.

Отиде в офиса на „Джей Кей секюрити“, където имаше среща със Сяров. Поиска детективът, пратен в Англия да вземе подробна сводка за времето в Манчестър през месец февруари 1998 година и поспециално за 28 февруари. Справката можеше да се извърши във всяка библиотека. Обясни, че случая се развива динамично и детективът трябва да действа експедитивно. Веднага щом е готов с проучванията, да изпрати съобщение по електронната поща. Даде на Сяров e-mail адреса си и си тръгна.

После отиде в Британското посолство и поиска среща с посланика. Дватама разговаряха около час и Негово Превъзходителство обеща да придвижи молбата ѝ по дипломатическите си канали.

Обади се отново на Нягул, за да ускори процедурата във връзка с кремацията на Карла. Жената нямаше близки и приятелите ѝ щяха да се заемат с погребението.

Като изпълни всичките си задачи, Алисия се върна в санаториума. Овъглените греди и дъски на бунгалото, целия трагизъм на изминалата нощ, веднага изплуваха пред очите ѝ. Беше засегнато и съседното бунгало, където обитаваше Бахманов. Тя се отправи към

мястото на пожара. Двама души разчистваха площадката отпред. Оказаха се Феран и Пърмаков: Феран узнал новината и дошъл да разбере какво се е случило. Сега помагаше на Пърмаков в разчистването.

Алисия влезе в столовата и поръча обяд за тримата. Обядът се състоеше от аламинути. В кухнята не знаеха за колко човека да сготвят: близките на болните им ги отвеждаха. Ана тъкмо пущаше четири кафета. Около очите ѝ имаше тъмни кръгове, бе недоспала и уморена след тежкото нощно дежурство. Алисия ѝ направи знак с ръка да седне на масата.

— Старшата сестра не е ли идвала още? — запита я, докато си слагаше захар в кафето.

— Тук е от сутринта, но има извънредно много работа. Повечето болни си тръгват и трябва да се оформят медицинските им картони и документи. Напуснаха ни още две санитарки и една сестра — графикът ни за работа вече е по 12 часа. Затова Пърмаков отведе Лия в детската градина, а аз ще я взема в шест часа.

Алисия се пресегна и прекара пръсти през дългата, гъста коса на Ана.

— Имаш бял косъм, Ана! — каза зачудена Алисия и го измъкна от главата ѝ. След това почисти още няколко косъма от дрехата ѝ и ги пусна в пластмасовата чашка от кафето. Ана видимо се трогна от този простиച്ък жест от страна на Алисия.

— Трябва да поспиш, Ана! Скоро тук няма да останат пациенти. Ако съдя по празните маси, те вече са си заминали.

— Само дванайсет човека са дали заявка за вечеря. Тази нощ ще дежури старшата сестра, а аз ще се наспя — обясни Ана и неволно се прозя.

Редът в санаториума постепенно се рушеше. Половината санитарки не бяха на работа. Другите идваха от любопитство.

— Сервирай ни, ако обичаш, омлет за трима, салатата и кисело мляко. Аз ще отида да извикам Феран и Пърмаков — Алисия стана и взе чашките, за да ги изхвърли в кошчето.

Пътюм се отби в бунгалото. Постави в полиетиленово пликче чашата от кафето с космите на Ана. След това извика Пърмаков и Феран на обяд. Тримата седнаха смълчани около масата. Феран бе

много блед и подтиснат. Не искаше да повярва, че няма повече да види Карла. Няма да играят бридж заедно и да се пререкават както преди...

Алисия набра номера на Джей Кей секюрити и се свърза със Сяров. Той ѝ съобщи, че е изпратил доклада си по куриер в санаториума. Накратко разказа, че лице с името Ана Попангелова не е живяло в Манчестър и не се числи в градските регистри. Българската диаспора не я идентифицирала по снимката. Сутринта на 28 февруари 1998 г. в гр. Манчестър имало мъгла, а в следобедните часове е валил дъжд. Облачната покривка била плътна: дъждът валил през целия ден и през цялата нощ. На другия ден отново било облачно и дъждовито. Надвечер дъждът преминал в сняг.

Алисия пожела да сключат нов договор, според който Пърмаков щеше да ѝ бъде бодигард.

— Няма проблеми — реши Сяров.

— Ах, да — досети се тя, — нека хората му обиколят софийските аптеки, където се изготвят лекарства по рецепти. Да установят кой е поръчвал хапчета от плацебо... Какво е „плацебо“? Ами безвредна неутрална субстанция, която се ползува за пълнеж при изготвяне на лекарства в таблетъчна форма.

След като се наобядваха, седнаха на верандата в бунгалото на Пърмаков. Алисия разказа какво е организирала, за да отдадат последна почит на Карла. Феран отиде в кухнята да донесе бира. Тя извади малък пакет и го даде на Пърмаков.

— Завеждащ лабораторията при БАН е предупреден ДНК-теста да се извърши максимално бързо и да се сравни с този, изготвен по поръчка на Беров — обясни му тя.

Феран донесе изстудените бутилки и тримата отляха по малко на земята — за Карла. Изпиха бирата в мълчание: всеки сам с мислите си. Зададе се пощальонът с вестниците. Пърмаков купи три различни ежедневника и те се заеха да ги прегледат. Навсякъде на първа страница се четяха заглавия като: „Груп в кладенеца“, „Убийствата продължават“ и други подобни. Изложеното, общо взето, бе адекватно на драмата, както се бе разиграла. Като се изключат обстоятелствата около среднощните подвизи на Фарисей и приятелите му...

Допиха си бирата и Пърмаков пое към града. Феран се върна при пожарището да кърти овъглените, пропити с вода греди. За него това бе като детска играчка — мускулестото му тяло дори не се прегъваше

под тежестта на чамовите трупи. Само в работата, където изливаше насъбралата се в него ярост, Феран намираще спокойствие.

Към седем часа вечерта в санаториума отново настъпи паника. Ана тичаше като обезумяла от човек на човек и питаше дали някой е взел Лия от детската градина. Всеки вдигаше рамене — никой не знаеше къде е детето.

Възпитателката ѝ съобщила, че висок мъж с тъмни коси, около 40-годишен, отвел Лия. Качили се в бял „Форд Сиера“ със софийска регистрация. Детето го вземали различни хора и тя не видяла нищо необичайно. Притеснила се едва когато потеглили към София, а не към санаториума. Но решила, че сигурно си има разумно обяснение.

Като обиколи санаториума и провери пак бунгалото си, Ана се затича към къщата на пазача...

Запълзяха облаци и изведнъж се свечери. Над планината се надигаше буря. Излезе вятър и с див порив огъна дърветата. Тенекия се блъскаше в изгорялото бунгало на Карла: звукът напомняше на клепало. Феран дойде на вечеря. Алисия му подаде боб-яхния, сервира и на себе си. Ядоха мълчаливо и седнаха пред телевизора. Двамата почти не се познаваха и разговорът им не вървеше. В репортажа по новините показваха кадри от кладенеца, където бе открит трупа на Беров. Продължиха с кадри от погребението и завършиха с пожара в бунгалото на Карла. А тя дори не забеляза колата на телевизията: толкова бе погълната от пожара.

Замисли се: не бяха се срещали с Фарисей от снощи. Имаше ли логично обяснение, че продължава да мисли за него като за „Фарисей“? Алисия бъркаше двата образа: този на суетния, уверен в своята гениалност и неповторимост учен — „Фарисей“ и този на уморения, възрастен и проумял своята несъстоятелност човек — Бахманов.

Внезапно, между две светкавици, навън се изля проливен дъжд. Вратата на стола се отвори и влезе Пърмаков — целия мокър. Пътном срещнал куриера и взел доклада на агенцията. Свършил работата си в БАН. Обадил се и на Кралев. Той няма да дойде в санаториума защото има задача, възложена му от Алисия. Всичко се развиваше по плана.

Пърмаков вечеря набързо и също седна пред телевизора. Започваше дежурния екшън. От екрана се разнасяха гърмежи, навън бурята бушуваше с пълна сила, трещеше и се святкаше. Това, че бяха

тримата, че вътре бе уютно и топло, в сравнение с това, което ставаше навън, ги правеше малка, но сплотена група хора с еднакви ценности и възгледи за доброто и злото. Феран стана и хвърли две големи цепеници в огъня. Замириса на бор, но вместо да създаде представата за лагерен огън, каквато всеки от тях пазеше в спомените си, миризмата ги върна отново към снощния ад. И въпреки че бе разгара на лятото, в сърцата им бе зима...

Изведнъж отчетливо прогърмя изстрел. Тримата се спогледаха — само това липсваше! Ново убийство! Бурята сякаш бе намалила силата си, защото тишината стана оглушителна. В този момент се чу един още по-силен гърмеж — този път съвсем наблизко. Тримата скочиха едновременно и се затичаха навън. Изстрелите бяха дошли откъм вилата на професор Даскалов. Затичаха се по пътеката, брулени от вятъра и дъжда. Феран, който тичаше пръв, се спъна в някакво тяло и за малко не падна. Откъм вилата се чу пращане на счупени клони. Някой друг тичаше, без дори да следва пътеката: беше професорът. И тримата се наведоха над сгърченото тяло на Бахманов.

Даскалов веднага разряза ръкава на ризата му, пропит от кръвта. Слава Богу, куршумът бе минал през тъканта и излязъл, без да засегне раменната става. Пърмаков и Феран дотичаха с носилката, положиха го внимателно върху нея и, като се препъваха в тъмнината, поеха към санаториума. Внесоха Бахманов в манипулационната, където професорът отново го прегледа и го превърза. Раната му бе повърхностна и шокът бързо премина. Той направи опит да седне, но веднага се свлече обратно на кушетката. Посече го внезапна и остра болка във врата. Даскалов му каза да не става, докато не го прегледат на скенер.

— Малкия дявол, професоре, бързо ще се оправите — успокой го той. — Трябва да сте наранили шиен прешлен. Стойте мирно и не правете резки движения!

Алисия се свърза с полицията, обади се на Нягул, на Неотложна помощ и се върна в манипулационната. Бахманов лежеше изнемощял и посърнал, но се усмихваше и се държеше геройски. Помаха изнемощяло със здравата си ръка и измъчено й каза:

— Само Ви създавам грижи, Алисия, но мисля, че всичко свърши. Оставете ме — аз вече съм добре, но веднага потърсете Ана. Тя е в голяма опасност!

Кралев и Цанев пристигнаха с коли, пълни с униформени полицаи. Групата незабавно се зае да претърси околностите.

— Казваш, че сте чули два изстрела, Алисия? С какъв интервал бяха един от друг? — попита я Нягул.

Тя си спомни, че изстрелите бяха два, с интервал от няколко минути. Те бяха също различни по звук и по сила. Беше стреляно от две различни оръжия! Спогледаха се и сякаш прочели мислите си, се затичаха към вилата, като пътъом оглеждаха храстите. Не бяха изминали и 200 метра, когато видяха силно изпочупени като от падане на тежко тяло клони. В храсталака лежеше ранен човек — този път това бе пазачът на санаториума! До него на земята се търкаляше пистолетът му. Нягул извади носната си кърпа, взе внимателно оръжието и го подаде на дотичалия след тях полицай. Наведе се и напипа вратната артерия на мъжа: пулс имаше, макар и слаб.

Нягул претърси окървавеното сако на пазача и извади документите му за самоличност. Казваше се Веселин Николов и бе обявен за общонационално издирване! От вътрешния му джоб извади още два паспорта. С единия от тях, на името на Димитър Мъндов, бе назначен като пазач на санаториума.

Почти едновременно пристигнаха екипът на Неотложна помощ, прокурорът и майор Свилен Русев. В София също валеше силно и бушуваше ураганен вятър. Как ли се ядосваха колегите му: да ги вдигнат под тревога в такава нощ!

Следствената група се разпръсна около мястото, където бяха открили Бахманов и Веселин Николов. Скоро в храстите намериха ловна карабина — двузарядна ловджийска пушка, система „Браунинг“. Карабината, която висеше над камината във вилата на Даскалов!

Пристигна Ясен Даскалов, но този път придружен от адвоката на семейството. Цанев, след консулт с лекаря, сложи белезници на изпадналия в безсъзнание Николов, изпрати двама полицаи да го придружат до болницата и тръгна към вилата. Предстоеше да разпита професор Даскалов относно едното от оръжията на престъплението. Останалите полицаи от следствената група продължиха претърсването на района.

Когато всичко приключи, четиримата се качиха в колата на Кралев и потеглиха към София. Оставиха Феран и Пърмаков на Орлов мост, а двамата с Алисия продължиха към Бояна.

Отвори им Павел Константинович. Алисия, като стара позната в къщата, се отпрати веднага към кабинета. Натисна тихичко бравата и застана неподвижно, очарована от гледката. На познатото ѝ вече легло спеше малко червенокосо ангелче, прегърнало своята нова кукла Барби. Наоколо бяха разхвърляни и други играчки. Дрешките ѝ бяха прилично сгънати и подредени на стол до креватчето, а детенцето спеше кротко, облечено в пижамка с летящи слончета.

Алисия внимателно затвори вратата зад себе си. Детето вече бе във от опасност и добре защитено!

По-късно същата вечер Цанев се обади на Нягул: полицията задържала и разпитала Ана. Тя направила твърде интересни и подробни самопризнания. От професор Даскалов са снети всякакви обвинения.

* * *

На другата сутрин Нягул стана рано и напусна топлото им легло. Алисия още си доспиваше, когато Павел Константинович влезе с уханната закуска, поставена на сребърна табла, сложи я на стол до нея и също толкова дискретно излезе, без да каже дума. На ушите му стояха вездесъщите слушалки, които отначало Алисия по погрешка определи като слухов апарат. Джобът на безупречното му сако, както винаги, бе издут от портативното радио — Павел Константинович бе пристрастен радиолобител и нищо не можеше да го откъсне от хобито му.

Алисия се нахвърли с апетит на пържения бекон с яйца и кифличките с масло и конфитюр. Изпи топлото кафе, протегна се щастливо и влезе в банята. Изкъпа се, облече се, благодари на Павел Константинович за закуската и излезе. Нягул бе оставил ключовете от колата и бе отишъл на работа със служебната си кола.

На двора, между два дебели клона на старата вишна, бе окачена люлката на Лия. На обратната страна на седалката ѝ бяха издълбани инициалите „ДГ“.

Алисия отиде най-напред в посолството. Там я чакаха справките, които поръча. Изненада се от експедитивността на американците. Докато четеше последната справка, влезе Негово Превъзходителство,

посланикът. Пристъпи крадешком зад бюрото и закри с ръце очите ѝ. Когато ги свали и вече можеше да вижда, тя ахна от изненада. На прага на кабинета стоеше баща ѝ — самият професор Радклиф в пълния си блясък, с пура в едната си ръка и чаша бренди в другата! Алисия се затича и го прегърна, при което напитката му се разплиска, а част от пепелта на пурата му се изтърси на скъпия килим. Негово Превъзходителство се усмихна тъничко и остави двамата — баща и дъщеря, да се радват на срещата си.

---

[12] плацебо — безвредна неутрала субстанция, пълнеж при изготвянето на лекарства в таблетна форма — Б.а. ↑

ВОКСХОЛ КРОС, ЛОНДОН

Директорът на външното контраразузнаване и безопасността при МИ 6^[13], Уйлям Апълби, четеше внимателно доклада на специален агент Радклиф и сега, с пура в едната си ръка и чаша зелен чай в другата, се наслаждаваше на своята проникателност.

Той пръв изчисли заплахата, която представляваше руския портативен „предавател смущения“ в системата за глобално ориентиране на навигационните спътници. Беше осуетил възможна промяна в орбитите на четири синхронно работещи военни спътника и в резултат — прекъсването на връзката на МО с британските въоръжени сили в Ирак!

Ето че и в този случай той бе на верен път! Доказваше го докладът на специален агент Радклиф, изпратен му от България. Спешно, на база на събрания агентурен материал, спътниковото разузнаване и координирания анализ на службите, следваше да се извърши оценка за опасността. Чрез посолството в София, специален агент Радклиф бе установила контакт с Президента и Премиера на Република България, Министъра на вътрешните работи, Главния секретар на МВР, а чрез последния — и с Национална служба сигурност. Тъй като мисията ѝ бе строго секретна, във всичките си контакти, извън посочените, специален агент Радклиф щеше да бъде представяна за суперинтендант^[14] от МИ 5^[15].

---

[13] МИ 6 или SIS (*Secret Intelligence Service*) — основната разузнавателна служба на Великобритания — Б.а. ↑

[14] Суперинтендант — полицейски чин в Англия, по старшинство след „инспектор“ — Б.а. ↑

[15] МИ 5 — служба за контраразузнаване и борба с тероризма — Б.а. ↑

НЯГУЛ КРАЛЕВ

Генерал-майор Нягул Кралев бе зает с прегледа на сутрешните сводки, когато прозвъня телефона за пряка връзка с началството. Чу се бодрият глас на Главния секретар:

— Здравей, генерале, чакам те веднага при мен! — нареди му той и затвори телефона.

Нягул сви рамене — пак нямаше да се концентрира над задачите. Секретарката го погледна съчувствено: какво да се прави — началство.

След две минути Кралев бе в приемната на Главния секретар. Вратата на кабинета незабавно се отвори. Най-напред го лъхна познатия парфюм, а после видя... Алисия!

Косите ѝ бяха прибрани в стегнат кок. Беше облякла елегантен сив костюм, какъвто нямаше в гардероба си. Седеше в любимото кресло на Главния секретар, сложила небрежно крак върху крак, пиеше кафе и гледаше Нягул, без да се смуцава.

— Да ти представя — каза делово Главния секретар, — суперинтендант Радклиф от Скотланд ярд. И като се обърна към Алисия, на свой ред го представи: — генерал-майор Нягул Кралев, директор Национална служба за борба с организираната престъпност. Седни, генерале! Изненадан си, навярно, колкото и аз. Суперинтендант Радклиф ни донесе чудесна новина: Скотланд Ярд предоставя на министерството високотехнологична апаратура на стойност сто и осемдесет хиляди лири стерлинги! — Главния секретар не можеше да си намери място от възбуда. Радостен и широко усмихнат, той продължи:

— Пратката съдържа сканиращ електронен микроскоп и апаратура за лабораторни тестове. Генетичният материал вече ще се изследва експресно по методите репликация и полимеразна верижна реакция. Проста компютърна програма пък ще сравнява цифровия спринг на престъпника с базата данни. Включени са още компютър и софтуер за съставяне на психологическия и физически портрет на престъпника. Ще разширим националната база генотипи: ще я

попълваме и ще може да ги сравняваме при всяко следващо престъпление.

Нягул, меко казано, бе потресен от театъра, който се разиграваше пред погледа му. Но той с нищо не се издаде — намираще се в кабинета на Главния секретар на МВР. Насреща му Алисия невъзмутимо го оглеждаше, дори му се усмихваше!

— В основата на всичко стоят добрите отношения между вашето и нашето правителства — обърна се тя към Главния секретар, — както и членството ви в НАТО. Налага се да си сътрудничим по-тясно — например по програмата ФЛИНЦ, която съдържа над 800000 проби с генетични профили на престъпници, физическите им и психологически характеристики, пръстови и стъпкови отпечатащи и уликите от местопрестъплението. Чрез биометричните бази данни разкриваемостта в Обединеното кралство се увеличи с 40% и продължава да нараства.

— На полицията и правосъдната ни система са необходими строги закони и контрол за изпълнението им! — сви рамене Главния секретар. Ние и сега успешно ловим престъпниците, но те се изплъзват през „дупките“ на законовата уредба. Въвеждаме информационна система, по подобие на ICIS^[16] с компютърно индексирание на престъпленията и извършителите им. Системно обновяваме фотографската база и допълваме биометричните данни на лицата от криминалния контингент. Данните се класифицират според характера на престъпленията, къде са извършени и *modus operandi*^[17]. Във въздушния ни трафик навлизат нови технологии, увеличава се сигурността на комуникациите. Радиоаналоговата връзка се заменя с цифрова, клетъчна ТЕТРА технология и 100% защита на информацията. Особено що се отнася до пограничните райони, с оглед бъдещото ни членства в ЕС...

— Европейската общност следи отблизо развитието на страната ви и одобрява посоката, в която се движите. Но от това, което видях и чух в България, разбрах, че ви е показан „жълт картон“! — тук тя погледна часовника си — кажете, моля, на генерал Кралев с каква цел сте го повикали.

— Едва ли си представяш, генерале — обърна се Главния секретар към Кралев, — че снощи си бил в центъра на торнадото. Даже си катализирай събитията в санаториума.

— А сега съм обвинен за връзки с организираната престъпност и мафията! — не се въздържа Нягул.

— О, под бонето на бабата се криел вълк! — намеси се в разговора суперинтендант Радклиф. Усмихна се, а на бузите ѝ се появиха познатите му очарователни трапчинки. — Животът, генерале, винаги има много лица!

Нягул не спираше да се удивлява: неговата Алисия е суперинтендант от МИ 5? Седи си най-спокойно в кабинета на Главния секретар и разговаря като равна с него? Малко бе да се каже, че е изненадан: той бе потресен! Та нали идеята за „отвлечането“ на Лия принадлежеше на Алисия? В началото, когато му разви плана си, той дори бе против!

— И кое от множеството Ви лица виждам аз, суперинтендант? — иронично я контрира Нягул, без да се притеснява повече, че се намира в кабинета на Главния секретар.

Първоначално Алисия се изненада, но постепенно в погледа ѝ започна да се появява разбиране. В очите ѝ засвяткаха познатите му игриви пламъчета:

— По-доброто, господин генерал, надявам се!

Главния секретар ги слушаше, но не вземаше страна в спора им. По „случая Беров“ се появяваха нови факти, за които Кралев още не бе уведомен. Затова, подсмиввайки се лекичко, Главния секретар с интерес следеше престрелката между двамата. Когато му дойде времето, Кралев щеше да научи тази част от информацията, която го касае както служебно, така и лично. Мисията на „суперинтенданта“ бе строго засекретена: с фактите бяха запознати само най-високите нива в държавата, Националната разузнавателна служба и НСС.

Суперинтендант Радклиф отново стана сериозна и с няколко думи ги въведе в „причините“, довели я в България.

— Да преминем към същността на това, за което сме се събрали. Беше ни поискано известно съдействие във връзка със обстоятелствата около смъртта на Любен Беров. Донесла съм необходимите ви справки от Скотланд Ярд и от австралийските ни колеги. Мисля, че тези документи са достатъчни, за да се образува наказателно дело. Услуга за услуга: нашето разузнаване се нуждае от съдействие на професионално равнище. Подробности ще разкажа след срещата си с

вътрешния министър. В предварителен план мога само да потвърдя, че от случая „Беров“ вече се интересуват и нашите служби.

Нягул се задълбочи в документите, любезно предоставени от МИ 5. После прегледа справките, прочете отчета на генерал Палиев за стрелбата в санаториума и се замисли. Случилото се в санаториума бе наистина в резултат от появата му в детската градина с конфискувания Форд Сиера! Иди после и кажи, че в живота не стават съвпадения.

Той доложи:

— Ана Попангелова е освободена, господин генерал. Пърмаков нае най-добрите адвокати в нейна защита. В съда се доказа, че е стреляла при законна самоотбрана. В действията ѝ няма умисъл: намерила е оръжието случайно. Тя е също толкова жертва на Веселин Николов, колкото са Карла и Бахманов. Съгласно последната воля на Беров, Лия остава под попечителството на Пърмаков.

Главния секретар го слушаше разсеяно — не го интересуваха подробностите.

— Какво правите при престоя си в България, суперинтендант? — обърна се той към Алисия.

— Не разполагам с време: ще направя задължителните посещения и се връщам в Англия.

— Ето визитката ми с номерата на прекия телефон и мобилния ми апарат. Ако намерите свободно време, аз лично ще Ви разведа из София! — Главния секретар стана, за да я изпрати до вратата. Изненадващо, вече на прага, той взе ръцете ѝ в своите и внимателно ги стисна. А тя щеше да съхрани усещането за магнетизма на неговата личност и природната топлина на дланите му...

Генерал Кралев напусна кабинета на Главния секретар непосредствено след нея. Двамата влязоха в служебния асансьор без да си проговорят. Асансьорът спря на партера и той веднага се отправи към изхода. Суперинтендант Радклиф гледа известно време подир него, после загадъчно се усмихна, сви рамене и също пое нататък.

---

[16] ICIS (Interpol Criminal Information System) — криминална информационна система на Интерпол — Б.а. ↑

[17] modus operandi — почеркът на престъплението — Б.а. ↑

РАЗКАЗЪТ НА АЛИСИЯ

*В писъка на цикадата
няма и помен
за предстоящата смърт.^[18]*

Събра ги малката урна с останките на Карла. Отидоха в манастира, където се отслужи заупокойната молитва за душата ѝ. Дадоха по два кашона сухи пасти и газирани напитки за помена и се сбогуваха с монахините. Малката процесия тръгна по планинския път нагоре и все нагоре, докато се изкачи на билото. Спряха се до ръба на скалите, откъдето се откриваше величествена гледка към софийското поле и заобикалящите го планини.

На професор Бахманов се падна честта да разпръсне първата шепа от праха на Карла. Той направи това с лявата си ръка: дясната още бе забинтована към торса му. Беше много блед, а на врата си носеше шина, която бе маскирал с карирано шалче от мека материя. По същата причина бе облякъл джинси и сложил на главата си кадифена барета, като се уподобяваше на художник от времената на сюрреализма.

След него се изредиха и останалите — Алисия, Феран и Пърмаков. Накрая хвърлиха в пропастта и урната. Постояха малко, вгълбени в спомените си за жената, чийто прах току-що бяха разпръснали и после се обърнаха с гръб към скръбното минало.

След два часа, както се бяха договорили, се събраха при професор Даскалов. Макар и неохотно, във вилата дойде и Нягул Кралев. Насядаха кой къде намери и се приготвиха да изслушат разказа на Алисия:

— В центъра на град Пловдив — започна веднага Алисия, — непосредствено зад хотел Тримонциум, се намира голяма четириетажна къща. Къщата е принадлежала на крупния за времето си фармацевт и търговец на медикаменти Петър Попангелов. Попангелов

приел германско поданство и завършил фармация в Берлин. През 1935 година се оженил за германката Ана-Мария Ферхойзен и се завърнал в родината си. Тук той основал търговско дружество и открил голяма аптека в град Пловдив.

В България семейство Попангелови предвидливо запазило германското си поданство. Родила им се дъщеря, Грета Попангелова, а тя ги дарила с два внука — Петер и Павел Попангелови. Поради известни преимуществата в системата, дъщеря им Грета също съхранила германско поданство. Затова през 1973 година момчетата безпрепятствено напуснали страната и се заселили в Германия. Петер Попангелов се установил окончателно в гр. Дрезден. Оженил се и за две години му се родили две момиченца. Първородното кръстили Мария, а второто — Ана, в памет на баба им Ана-Мария Ферхойзен-Попангелова. Двете деца, въпреки разликата от една година, поразително си приличали и били неразделни във всичко, така че, когато Мария тръгнала на училище, тръгнала с нея и Ана.

През 1997 г. момчетата, вече големи девойки, посетили България и гр. Пловдив, където се запознали с Илия Беров и Веселин Николов. Дватамата били приятели и партньори във фирма за недвижимости.

За съжаление тази авантюра дала плод — Ана забременяла. Самата тя не знаела, докато се завърнала в Германия, където се тествала и установила по безспорен начин, че чака дете от Илия Беров.

Алисия огледа малката си аудитория. Все още я слушаха внимателно и тя продължи:

— Момчетата били самостоятелни, с което не правели изключение от култовото поколение на Германия през деветдесетте години. Младежите пътували навсякъде — от Хиндукуш до Австралия, Нова Гвинея и Папуа. Ана и Мария решили да заминат за Америка и така се озовали в гр. Манчестър, щата Ню Хемпшър, разположен по течението на р. Меримах. Двете момичета взели това решение защото в Америка вече пребивавал Веселин Николов, с когото те поддържали близки отношения.

Градът бил малък — 100–120 хиляди жители, но с добре развита промишленост — кожарска, текстилна, радиоелектроника и един от най-големите центрове за производство на памучни тъкани. Веселин Николов въртял търговия с памук, който изкупувал на изгодни цени от

Индия и внасял в Щатите контрабандно през Мексико. Скоро данъчните власти го заловили и той бил осъден на две години затвор за укриване на данъци.

Момичетата останали без подкрепа и Ана се принудила да пише на Илия Беров. По-късно, в една от болниците на град Манчестър, тя родила момиченце: Лия.

Алисия им показа преписа от свидетелството за раждане на детето и копие от снимката и писмото до Илия Беров. Разгледаха ги внимателно и тя продължи нататък:

— Междувременно Илия Беров и баща му разширили и укрепили бизнеса си. Детето било на годинка, когато Илия заминал за Америка. Припознал Лия чрез съда за своя дъщеря, но не се оженил за Ана. Двамата решили, че ще се венчаят в България, след като подготвят родителите му.

Момичетата си намерили работа и заживели прилично. Наели си малко жилище и си купили кола. Мария взела документ за правоспособност, но Ана, която била далтоничка, не получила шофьорско свидетелство. Като се осланяла на приликата със сестра си, тя често използвала колата и документите ѝ. При едно такова пътуване, Ана катастрофирала. Колата се преобърнала и вследствие на удара се samozапалила. Полицията потърсила сестра ѝ, за да опознае трупа. Мария нямала избор: ако признае, че е дала документите си на Ана щели да я пратят в затвора, а Лия да дадат на социалните служби. Това не трябвало да се случва и Мария припознала себе си в трупа на Ана. Така били разменени самоличностите на двете сестри и от този ден нататък Мария се казвала „Ана“. Тя също така станала и „майка“ на Лия.

На това място, повратно за съдбата на Мария-Ана, Алисия направи кратка пауза и огледа присъстващите. Слушаха я с нарастващо внимание, учудване и респект, че бе установила толкова подробности по случая. Доволна, тя продължи изложението си:

— Нещастията не свършили до тук: по същото време Илия Беров се удавил в морето край гр. Ахтопол. Веселин Николов пък бил предсрочно освободен от затвора и екстрадиран от САЩ. Той се завърнал в България, в малкото погранично градче откъдето бил родом. Придружавали го „Ана“, както я знаем и както ще продължа да я наричам по-нататък и Лия.

Сред местните хора особено се откроявала една политическа фигура, която придобила голямо влияние сред съгражданите си. Този човек бил секретар на опозиционната партия. Очаквало се в най-скоро време опозицията да вземе властта, а още преди това, на кметските избори, той да стане кмет на Общината. Освен политическата си власт, той развивал контрабандна търговия с турски стоки, които прекарвал през митницата, където работели синовете му — така цикълът се затварял. Човекът имал амбицията да построи в центъра на града голяма къща с магазини, но за целта му пречел старецът, който притежавал съседния парцел...

Един ден Веселин донесъл люлка за Лия и дал на Ана 4000 долара, за да ги вложи в банка на свое име. По някакъв начин Веселин уредил визи за Австралия, където пребивавал вуйчото на местния големец — съседът на стареца. Вуйчото бил гуру на голяма сектантска църква в Южното полукълбо.

Преди да заминат за Австралия, Ана посетила родителите на Илия Беров. Разказала им истината за това което се е случило в Манчестър, показала документа за бащинство, подписан от сина им и ги запознала с Лия. Берова се очаровала от детето и веднага приела внучката си. Беров бил по-резервиран: поискал да се изследват гените — неговите, на жена му и на момиченцето, за да се установи безспорно, че Лия е тяхна внучка. Генните анализи щели да се извършат в лабораторията при БАН. Ана нямала възражения, а Беров направил необходимите постъпки и тримата дали проби за изследване. След това Веселин Николов, Ана и малката Лия заминали за Австралия.

Когато излязъл от затвора, Веселин Николов бил променен до неузнаваемост. И в миналото, в България, той също бил осъждан и лежал в затвора. Но престъпната среда в щатския затвор била с класи над тази в българския. С подобна школовка той не можел да остане „на сухо“ в Австралия. Там „заработил“ хонорари за над 300 хиляди долара, като изготвял фалшиви завещания, дипломи, съдебни решения и документи за самоличност. Но австралийската полиция влязла в дирите му и сектата организирала отпътуването му обратно за България.

Ана не знаела подробности за живота и бизнеса на Веселин Николов. Тя наивно го информирала за всичко, което се случва около

нея и детето. Съобщила му и за действията, предприети от Беров за припознаването на внучката му.

Николов надушил големите пари и като хрътка се впуснал по новата следа. Имал достатъчно средства, но верен на нрава си, откраднал първата попаднала му кола — бял Форд Сиера и заминали с Ана и Лия за София. Подновил познанството си с Кирил Беров, с когото се познавал чрез сина му — Илия Беров. Наел се като пазач в санаториума, а Ана, която и преди работила в болница, постъпила като медицинска сестра. Сам Беров им ходатайствал пред Даскалов да ги вземе на работа. Междувременно БEROVA починала, а Беров прекратил търговската си дейност в България и постъпил в санаториума...

Алисия се почувства изтощена. Посегна към каничката и си наля чаша кафе. Изведнъж в хола на Даскалов настъпи суматоха. Мъжете се разшетаха нагоре-надолу да вземат хапване и пийване, а тя седна до баща си, който четеше есето на Бахманов. Преводът се нуждаеше от редакция, но тя все не намираше време. Написаното бе оригинално и като се изключи философската му част — изпълнено с присъщия за Бахманов хумор.

Когато мъжете се разположиха по местата си, Алисия се наклони да продължи.

— Знам, че ви отегчих — каза тя, — но вече съм на финала.

Присъстващите бурно протестираха, надвиквайки се един друг, така че се получи пълна бъркотия. Усетиха се и като по команда замлъкнаха. В настъпилата тишина, Алисия продължи:

— В София Веселин Николов бързо установил връзка с подземния свят. Станал бос на мафиотска групировка, която държала монопол върху крадени коли. Имал голям авторитет, който трябвало да се поддържа по всякакъв начин, включително с подкупи на митнически чиновници, държавни служители, членове на парламента и висши полицейски чиновове. Парите взели да свършват и той притиснал Ана да приключват с Беров, за да наследи Лия богатството му. По слухове и от подкупни чиновници в банките, Веселин установил, че само в „Райфайзенбанк“ Беров държи 90 милиона евро оборотни средства. В Булбанк имал още 60 милиона и никой не знаел колко пари има в чужди банки в акции и ценни книжа. Все сериозни средства, при това — чисти.

Ана сериозно се противопоставила на плановете му. Тя била възпитана в духа на германското бюргерско съсловие и държала на морала. Веселин я заплашил, че ще разкрие самоличността ѝ на полицията и ще я върнат в Америка, където ще бъде съдена по законите на щата Ню Хемпшър. Въпреки това Ана не се поддаде на шантажа.

Вечерта на 6-и юни, когато са се развивали събитията, тя била дежурна в санаториума. Докато вечеряли в столовата, Веселин Николов влязъл в бунгалото на Беров и подменил таблетките нитроглицерин с плацебо.

— Изолирани са и идентифицирани пръстовите отпечатъци върху капачката и шишенцето — намеси се Кралев. — Установи се, че те принадлежат на лицето Веселин Николов, назначен като пазач на санаториума под името Димитър Мъндов.

Той кимна на Алисия да продължи.

— Николов не подозирал, че Беров ще получи криза още същата нощ — поднови прекъснатия си разказ Алисия. — Но още щом Карла създаде суматохата, той бързо се ориентирал в обстановката, промъкнал се в бунгалото ѝ, грабнал възглавница и взел да го души. Само че по това време Беров бил вече мъртъв. Аутопсията го потвърди: починал е вследствие масиран сърдечен инфаркт.

Вече на вратата Веселин Николов се сблъскал с Карла, която го следяла потресена. Той заплашил, че ще я убие ако го издаде и побягнал. Стресната и отвратена от сцената, която се разиграла пред очите ѝ, Карла потърсила помощта на Бахманов. След това действието се развило както го описах предишния път: по сценария от японската приказка...

Веселин проследил по-нататъшните действия на участниците в драмата. Видял, че вършат всякакви щуротии и се успокоил, защото така замитали следите му. Ана, обаче, заподозряла нещо нередно в смъртта на Беров. Напоследък тя живеела в постоянен страх за себе си и детето — вече нямало кой да ги защити. Като ни видяла с Бахманов, че разглеждаме снимката на починалата ѝ сестра и я сравняваме с нейната, споделила това с Веселин. Той решил да не рискува повече с Карла като свидетел на „убийството“ на Беров и последвала кошмарната нощ на пожара...

Алисия направи пауза, този път, за да си вземе една съблазнителна праскова. Мъжете я слушаха все така умълчани и съсредоточени.

— В деня след пожара — продължи Алисия, — двамата с Нягул съставихме простичък план. Той трябваше да вземе Лия от детската градина и да я отведе в Бояна. Страхувахме се за момиченцето: Ана бе готова всеки момент да избяга с детето. Тя бе на предела на силите си, набелязваха се и първите признаци на нервно разстройство. От друга страна Веселин Николов можеше да отвлече Лия — фактичката наследница на Берови. Такъв сценарий не се изключваше и затова помолих Нягул да вземе детето и да го отведе на сигурно място докато случая бъде приключен.

Нягул изпълни заръката ми, но възникна едно непредвидено обстоятелство. Тъй като аз бях с колата му, той се качил в оставен на отговорно пазене краден автомобил — бял Форд — Сиера с хасковска регистрация. И тази именно кола е станала катализатор на последващите събития.

Възпитателката съобщила на Ана, че детето е отведено от мъж с бял Форд-Сиера. Съобщила й номера на колата, който предвидливо записала. Ана веднага свързала Веселин Николов с форда, който откраднал и изоставил, когато пристигнали в София. Прибрала се, намерила го и поискала незабавно да й върне Лия. Заплашила го, че ще разкаже всичко на професор Даскалов. Николов използвал случая, за да я шантажира: той ще й върне детето, ако тя предяви в съда правата си над пряката и единствена наследница на Беров!

Ана окончателно решила да търси съдействие и помощ от Даскалов. Обърнала се за съвет към Бахманов, който често я навестявал покрай Лия. Дватама си поговорили, решили незабавно да действат и се запътили към вилата на Даскалов. На пътеката ги причакал Веселин Николов и стрелял от упор по Бахманов. Ана се затичала, колкото сила има, нагоре към вилата и той незабавно я последвал. Професорът бил на втория етаж, в спалнята си и не чул Ана да влиза. Щом прекрачила прага на всекидневната, тя видяла ловната пушка над камината, грабнала я и изхвърчала обратно навън. В афектното състояние, в което била изпаднала, без да се замисли, тя стреляла и ранила Веселин Николов. След това захвърлила пушката и се прибрала в санаториума напреко през храстите. Взела пари,

документи и се затичала по шосето, с надеждата да срещне някоя закъсняла кола. На пътя за София, в бурята и дъжда, я настигнала и задържала полицията...

Алисия помълча известно време в очакване на някаква реакция.

— Аз свърших — каза простичко тя. — Ако имате въпроси, готова съм да ви отговоря.

Пръв наруши мълчанието Пърмаков.

— Как разбрахте, че момичето се е снимало в град Манчестър, САЩ, а не в Англия?

— Поисках от детектива, изпратен в Англия, да провери синоптичната обстановка в Манчестър на 28.II.1998 г. Оказа се, че там през целия ден е валил дъжд, а снимката бе композирана на фона на залязващо слънце. Освен в Англия, по света има още дващест и три града с това име! Един на остров Ямайка и двадесет и два в различни щати на Америка. Наложих се да проследим действията на Веселин Николов с презумпцията, че се е познавал със сестрите. Така открихме, че въпросният град се намира в Ню Хемпшър. Впрочем, човек на Джей Кей Секюрити издири и аптеката, където е било изготвено плацебото. В цяла София има само три аптеки с лиценз за приготвяне на лекарства по рецепти.

— Как научихте подробностите около пребиваването на сестрите в Манчестър и за катастрофата? Щом полицията в щатите не е установила подмяната в самоличностите им, как успяхте да го направите Вие? — запита Ясен Даскалов.

— Сведения за Веселин Николов получих по дипломатическите ни канали. Посолството ни се свърза с Генерал-губернатора на Австралия, която е в състава на Британската Общност.

Алисия огледа аудиторията си: слушаха я внимателно, значи още не бе прекалила и продължи:

— Останалото бе лесно, защото той се издирваше от Интерпол във връзка с дейността му в Австралия и канала за крадени коли от Австрия. Колкото до втория въпрос: знае се голямата прецизност, с която вършат всичко германците. Пак чрез Интерпол се свързах с полицията в Дрезден — потърсих сведения за здравните картони на момичетата. Установи се, че като малка истинската Ана е имала тъй наречената „обратна ухапка“ и шини на зъбите си. Заради начална форма на пародонтоза, шините ѝ са били свалени преждевременно. От

своя страна полицията в Америка си бе свършила работата перфектно: поради невъзможност да се идентифицира трупа чрез пръстови отпечатъци или други белези, патологът направил гипсова отливка на зъбите ѝ — за всеки случай. Захапката на изгорялото момиче се оказала „обратна“. Така стана ясно, че в катастрофата е загинала Ана, а Мария е взела самоличността на сестра си, за да не я изпратят в затвора и най-вече — заради Лия!

Този път се пристраши и ѝ зададе въпрос Феран:

— Вашият разказ, Алисия, остави у мен впечатление, че Мария или Ана, или както там бихме я наричали, е жертва на обстоятелствата. Какво ще стане по-нататък с нея и Лия?

Алисия си спомни картината в бунгалото: сестра Ана, наведена над Феран. Загрижена, повече отколкото се полага на служебното ѝ положение, за състоянието му. Може би между двамата съществуваше нещо повече от отношенията „медицинска сестра — пациент“? — запита се тя и отговори на въпроса му:

— Обстоятелството, че Ана е открила истината на Беров и съпругата му за размяната на самоличностите със сестра ѝ, е в нейна полза. Стана ясно, че тя не ги е изнудвала заради парите им. Затова господин Пърмаков нае двама от най-добрите адвокати в София. Те ще защитават интересите на Ана и ще търсят смекчаващи вината обстоятелства в съда. Пърмаков е определен в завещанието за попечител на Лия, докато навърши 21 години. Детето наследява капиталите, недвижимата и движима собственост на Беров.

Феран кимна, че е разбрал.

Нягул продължаваше да се изненадва. Суперинтендант Радклиф бе сутринта при Главния секретар, когато той му докладва, че Ана е призната за невинна. А сега, оказва се, тя още „не знае“, че разбирателството е приключило?

Алисия внимателно заоглежда присъстващите: сякаш напълно я бяха разбрали. Но отново се намеси Ясен:

— Какво ще стане със Веселин Николов? Този човек може да създаде много неприятности!

— Освен за грабежа в дома на Беров и убийството на Карла, ще го съдят и за платено убийството — намеси се отново Кралев. Убил е самотен възрастен човек за сумата от 4000 долара! Случаят все още се изяснява. Но ако не го осъдят в България, което е много вероятно,

предвид громавата съдебна система и връзките му, Интерпол настоява за екстрадирането му в Австралия. Там Веселин Николов има вече влязла в сила присъда.

— Но като знаем как ефективно работи и българската полиция...

— Не се тревожи, Ясене! — успокои го Кралев. — Полицията има достатъчно сериозни доказателства срещу него. Извърши се газ-хроматографски анализ на веществото, с което е подпалено бунгалото на Карла. Сравнихме го с бензина от резервоара в джипа на Николов — пробите са идентични. Това е сериозно доказателство, тъй като се касае за смес от бензини и остатъци от парафинови утайки, специфични само за двете проби. Освен това, Карла е спала с коса, навита на ролки и стегнато завързана с памучна кърпа. Успяхме да изолираме няколко необгорели косъма, с дължина приблизително 12 см. Анализът показва наличие на свръхдоза морфин от последните два часа преди смъртта. Космите растат по 2 мм на седмица, а наркотичното вещество се съдържа в първите 0,02380 мм от корените и по-нагоре към върховете не се открива. Следователно Карла поне осем — девет седмици преди пожара не е вземала наркотик под никаква форма: дори като лекарство. Нещо повече — наркотикът е влязъл в кръвта ѝ два часа преди пожара. Това по безспорен начин доказва умисъл, както и че смъртта е насилствена. Свръх-дозата е инжектирана от човека, подпалил бунгалото, за да е сигурен, че Карла ще изгори в пожара. За него тя е била единственият очевиден и опасен свидетел на местопрестъплението.

Получихме данни от полицията в родния град на Веселин Николов — продължи Кралев. — Ексхумиран е труп на старец, умрял при неизяснени обстоятелства на 6 януари тази година. Освен един козметичен разрез, аутопсия на трупа му въобще не е направена. Патологът се казва Иван Славов, денят се случил Ивановден и той се запил със служител от ХЕИ. Последният донесъл ракия в моргата, представил се за роднина на стареца и настоял аутопсията да приключи бързо.

След ексхумация, при повторната му аутопсия, се установи, че човекът е имал вътрешни кръвоизливи и разкъсан далак. В трахеята е намерена перушина от възглавницата му. Това доказва, че той все още е дишал, когато е бил душен с нея. Върху възглавницата има отпечатъци от длани — убиецът се е потил, докато е натискал главата

на човека. От направения анализ се установи пълно съвпадение с ДНК на убиеца. В случая — пак на Веселин Николов. Още същата нощ той е бил отново на местопрестъплението: преровил е и преобърнал всичко в стаите и мазето. Навсякъде са намерени неговите пръстови отпечатъци, а Лия и до сега се люлее на люлка, скована от стареца. В случая се касае за поръчково убийство. Съмненията на полицията падат върху местен човек. Имаме налице и други доказателства — например *modus operandi* на извършителя. След всяко престъпление, той се е изхождал по голяма нужда. Може от страх, а може да е тъй наречения „анален синдром“ на характера. Намерихме следи от кръв във фекалиите и чрез ДНК анализ отново се идентифицира извършителят: Веселин Николов. От изпражненията изолирахме живи острици. Обследвахме персонала и открихме такива само в аналната проба на Николов. И накрая: изолирахме ДНК от потта на ръцете му върху възглавница, с която се е опитвал да души мъртвия вече Беров — молекулната верига съвпада напълно с тази, изолирана от кръвта в изпражненията му!

Куршумът в рамото на Бахманов е от пистолета на Николов. В тревата намерихме проектила и произведохме пробен изстрел. Следите са от едно и също оръжие — служебния му пистолет. Разполагаме и със самопризнанията на Ана, които съвпадат с изложеното в разказа на Алисия. Прокурорът смята събраните доказателства за достатъчни, за да го обвини в две убийства (на стареца и на Карла) и в опит за убийство на Бахманов. Образувано е вече и наказателно производство по общия ред.

Други въпроси сред присъстващите нямаше и всички участници в разговора станаха, за да се заемат с работата си.

Нягул се оправда със служебна заетост, сбогува се и веднага отпътува за София.

---

[18] Башо. Превод от японски Л. Холодович, Г. Василев. Изд. „Народна култура“, София, 1985 г. — Б.а. ↑

ВСИЧКО Е КАКВОТО НЕ Е

Даскалов гостоприемно предложи вилата си на професор Радклиф и той прие поканата му. Там, необезпокояван от никого, щеше да чете, да работи и да се чувства в свои води. Най-очарован бе професор Бахманов, който преливаше от щастие и буквално го обсеби. Бащата на Алисия не възразяваше срещу посещенията на човека, който го боготвореше. Напротив — това му се харесваше!

Алисия не се безпокоеше, че на обажданията ѝ по телефона секретарката учтиво, но неизменно отговаряше, че Кралев отсъства. Но постепенно това започна да я озадачава, а после и да я тревожи. Първоначално тя реши, че по някакъв начин го е засегнала. Може би с намесата си по случая Беров? Но нали сам той я насърчаваше, помагаше ѝ с информация, работеха в екип!

Алисия долавяше интуитивно, че Нягул се е засегнал сериозно. Реши сама да направи първата стъпка и отпътува за София. Павел Константинович се зарадва на нейното посещение. Най-очарована бе Лия, която разглеждаше подаръците си и чуруликаше безспирно.

Нягул се завърна в къщи около девет часа вечерта. Алисия скочи да го посрещне, но той я поздрави хладно, отместил я от пътя си и влезе да се измие. Това окончателно я убеди, че трябва да атакува обекта на чувствата си. Реши да изясни странното му поведение и на излизане от банята го притисна в ъгъла между вратата и прозореца.

— Не съм те виждала толкова дистанциран, Нягул! Какво се е случило, за бога?

— Пусни ме да мина, Алисия! — настоя той, като внимателно, но решително се освободи. — Можеше да ме предупредиш: да не ме поставяш в неудобно положение!

Тя не проумяваше какво точно ѝ говори Нягул. Стоеше пред него обидена и скована като статуя. Но постепенно „оживя“, махна с ръка и великодушно опрости греховете му:

— Гордостта на професионала! Мис Марпъл разкрива престъплението!

Алисия не мислеше да се предава. Хвана го под ръка и въпреки съпротивата му, го заведе в хола. Накара го да седне на дивана и започна кръгова обсада:

— Да поговорим цивилизовано и без емоции, Нягул! Щом ще съдиш някого, трябва да вникнеш и в мотивите му! — тя застана зад гърба му, прегърна го през раменете и нежно го погали. — Помниш ли деня, когато внезапно напуснах къщата ти? Докато бях там, ти се държа официално, делово, понякога дори иронично. Не ми даде възможност да ти се представя, да изясня целта на пътуването си. Ти, генералът от МВР, знаеше всичко: коя съм, защо съм в България, с кого се срещам. Разгръщаше бележника ми и говореше от мое име с познатите ми. Отменяше и назначаваше срещите ми. Определяше къде мога да живея и къде да получавам кореспонденцията си... Не бе ли това пълен абсурд? И какво научи от документите ми от посолството? „— Кой? Алисия Радклиф? Да, момент да видим коя бе тя? Аха, културоложката, която изследва Балканите и пише системни монографии.“ — Сега сме квит! — завърши победоносно Алисия.

Очакваше Нягул да ѝ се разсърди и окончателно да се скарат. Вместо това, той я придърпа към себе си, шляпна я лекичко по бедрото и каза примирително:

— Господи, какво магаре съм аз! Но каквото било-било. А защо ти бе цирка в кабинета на шефа?

Но Алисия вече не го слушаше:

— Е, стига толкова! Ти питаш — аз ти отговарям. Ти отново питаш, аз пак ти отговарям и така — *ad infinitum*, както би казал Бахманов. Хайде да вечеряме: виж какви апетитни гозби е приготвил Павел Константинович! А и вечерта е толкова тиха и топла. Хайде да идем във вилата при баща ми. Ще ви представя един друг...

След час спряха пред входа на вилата. Прозорецът в стаята на баща ѝ светеше. Качиха се на втория етаж и Алисия почука на вратата. Отвори без да чака и подкани Нягул да влезе. Баща ѝ се бе изтегнал по халат на дивана, с книга в ръцете. Щом влязоха, той остави книгата и очаквателно ги изгледа. Изведнъж той прихна да се смее. Смееше се от все сърце, спонтанно, неудържимо, та чак се просълзи:

— А, Кинг-Конг! — давеше се от смях баща ѝ, като се бършеше с бялата си кърпичка с монограм.

Сега и Нягул позна мъжа от Грин парк, когото спаси от зъбите на питбула!

— Значи Вие сте професор Радклиф? И сте бащата на Алисия?
— изохка той. — Изненадан съм. Какво говоря — потресен съм от
такова съвпадение!

— Нищо лично, младежо. Казах Ви, че пак ще се срещнем.

— Татко, престани! — сопна му се Алисия. — Позволи ми да ти
представя приятеля си, генерал майор Кралев.

— Та ние се познаваме, Алисия. Заради генерал Кралев щяха да
арестуват сър Филип — каза вече по-сериозно Радклиф. — Би му се
отразило добре на стария дявол. Да види как се постъпва с
простосмъртните — и пак избухна в заразителен смях.

— Това е още едно недоразумение, Нягул — обясни му
притеснената Алисия. — Питбулът, който „се е нахвърлил“ върху баща
ми, принадлежи на посланика ни в България. Двамата имат обичай да
се срещат и разговарят в парка. Негово Превъзходителство е стар
семеен приятел. Вече 30 години живеем заедно в жилищен комплекс
на Голден-лейн Сити. Впрочем, той ти е дал и визитката си, но в онзи
момент ти, навярно, си я изгубил.

— Кучето е двегодишно — продължи Алисия, — обича да играе,
да скача върху баща ми и да го ближе по лицето. Като си помислил, че
се готви за скок, ти си реагирал инстинктивно, със заучена реакция.
Животното, естествено, отбило нападението, но щом чуло свирката на
сър Филип, те е пуснало.

Кучето е съвършено безопасно, кротко и любвеобилно.
Прекрасно е обучено и безпрекословно се подчинява на стопанина си.
Баща ми пожела да отида най-напред в полицията и да изясня
обстоятелствата по случая. Когато, най-накрая, пристигнах в
болницата, теб вече те нямаше. На сутринта пожелах да се осведомя за
състоянието ти. Отбих се в хотела, но на рецепцията ми обясниха, че
си напуснал...

— Това, че идвайки в България — продължи Алисия, —
катастрофирах пред дома ти не е случайност: търсех теб!

Преди още Нягул да проумее чутото, вратата на стаята се отвори
и на прага застана... Алисия!

Двете „Алисии“ се спогледаха, мигом се втурнаха към себе си и
се прегърнаха. Нягул ги гледаше като омагьосан. Потърка очите си —

дали не халюцинираше?

— Сестра ми Петра! — грееше от щастие Алисия. Метна се върху ухиления до уши професор и възторжено го прегърна — Не ми каза, когато се чухме по телефона, хитрецо! — После измъкна възглавницата изпод главата му и замери сестра си: — Откога си в България, Петра? Заедно ли пътувахте? Къде бе досега?

На пороя от въпроси и хвърчащи предмети, Петра само вдигаше рамене, смееше се щастливо и се бранеше. Игнорира протокола и се обърна делово към Кралев:

— Позволете да Ви се представя: Петра Радклиф, близначка и „кака“ на Алисия.

Нягул разглеждаше ту едната сестра, ту другата — никаква разлика! Дори прическата им бе еднаква. Изненадата му постепенно се смени с учудване, а после и с интерес.

— Вие ли бяхте в кабинета на Главния секретар? Вас ли ми представи?

— Да, аз съм суперинтендант Петра Радклиф. А Вие трябва да сте годеникът на сестра ми? — и без да дочака отговор, Петра продължи в същия шеговит тон: — Разбирам, че нашият доморасъл детектив е манипулирал не само мен и службите, но и вас! Така ли е, Алисия, или се лъжа?

Днес Нягул Кралев имаше лош ден...

ДВАМА ФИЛОСОФИ СЕ СРЕЩАТ

На другата сутрин професор Радклиф закуси с Бахманов и двамата тръгнаха да се разходят в планината. Беседата им се водеше на английски език.

— Наистина ли мислите това, което пишете в есето си, професор Бахманов? — запита го Радклиф. — За необходимостта от премахване на структурно-енергетичните и биологични ограничения на човечеството?

Бахманов кокетно оправи карираното шалче около врата си и умело прикри надуваемия гумен сегмент, който бе заменил твърдата шина и крепеше изправена шията му, докато зарасте напълно спукания прешлен.

— Защо не? — оптимистично заяви той. — През новото хилядолетие ще можем да си го позволим. Като начало можем да пребиваваме на земята в състояние на *cohaerentia* — взаимна свързаност и съгласуваност между дух, разум и воля. Без биологичната си обвивка, чрез *mediatores*. Няма да е необходимо да ядем и да спим — ще ни трябва само някакъв вид енергия. Милиарди т.н. „хора“ вече няма да мислят как да се изхранят: ще се обединят и ще разходват познанията си, за да разширят хоризонта на човечеството!

— Но откъде на земята ще се намери толкова енергия? Каква ще бъде тя — енергията на бъдещите „хомункулуси“?

— Мислили ли сте за неизчерпаемата енергия на слънцето и Космоса, който ни заобикаля?

— Но защо да не поддържаме телата си вечни — с трансплантация на органи от човешки ембриони, например?

— Опитал съм се, макар и шеговито, да дам отговор на онези, които мислят, че това е възможно. Не разбирате ли, че както се изразява Тристрам Шенди, тези ембриони също ще притежават своите „духове“? Те ще имат ДУШИ, професор Радклиф! Как тогава ще решим дилемата с църквата и нашия Бог?

— Следователно, Вие сте привърженик на старата идея на Бердяев, че трябва да излезем от диаспората Земя и да се върнем в

космоса при истинската си родина, в космическото четвърто измерение на истинското „не развалено“ време?

Несъмнено Бердяев има прекрасни идеи — продължи професор Радклиф. — Значителна част от тези идеи бяха развити на стотици страници от някои съвременни философи. Идеи, които той отдавна бе формулирал брилянтно! Като например статията му „Учението за прогреса и края на историята“; или пък „Воля за живот и воля за култура“? Вижте само как простиичко го е казал Бердяев в „Край на ренесанса и кризата на хуманизма“... — професор Радклиф разтвори томчето на Бердяев, което винаги носеше със себе си и зачете:

„... Към края на новата история, в периода на криза на хуманизма, човекът преживява дълбока самота, захвърленост, изоставеност. В средните векове човекът живееше в органично цяло, в което не се чувстваше като изолиран атом, а бе органична част от цялото, с което чувстваше свързана своята съдба. Всичко това се прекъсна през последният период на новата история. Новият човек се изолира. Когато се превръща в откъснат атом, него го обхваща чувството на неизразим ужас и той търси възможност за изход чрез обединяване в колективи, за да може да преодолее и прекрати тази самота и изоставеност, които го заплашват с гибел, с духовен и материален глад. Върху тази почва, от тази атомизация се ражда и процесът на насочване към колективизма, създаването на ново начало, в което човекът търси изход от своята самота...“

— Да — съгласи се професор Бахманов, — човекът търси изход от самотата в глобализацията на култури и идеи; в науката, технологиите, производството, инфраструктурата — във всичко, което може да го сближи отново, но вече в други мащаби. Изходът от антихуманизма, който в днешно време е в основата на явлението тероризъм, се търси в обединяването на нациите и на религиите; в създаването на една всеобща културна общност, наречена Глобална цивилизация.

И приключи темата пророчески:

— Но в еона^[19], в който живеем, човечеството е уплашено най-вече от мащабите на проникване в собствената си природа и възможните последици от това себепознаване. Защото човечеството навлиза в някакъв нов и нечовешки акт на познание, очистен от всичко

хуманистично и Бог да ни е на помощ, ако човекът стане сам за себе си Бог!

— А не Ви ли е хрумвало, професоре — поде нова тема професор Радклиф, — че човекът прекалено много разчита на сетивата си, пренебрегвайки територията на духа? Сетивата, както ни е известно, често заблуждават! Ще си позволя да извадя извън контекста мисълта на Хесе, че „Светилото, напуснало нашето полезрение и за нас залязващо, продължава да съществува“...

Професор Радклиф направи ефектна пауза и доразви мисълта си:

— Човекът умира, но откъде сме сигурни, че неговата еманация, т.е. душата му, не „изгрява“ на друго място и в друго измерение? Не е ли възможно земята да е един гигантски духовен инкубатор за вселената? А в крайна сметка и не единственият...

Но тук, озарен от нова мисъл, Бахманов прекъсна размечталия се Радклиф:

— Подсетихте ме, приятелю за Херман Хесе и за неговата „Игра на стъклени перли“! Мисля, че един от гениалните домисли на играта... И т.н. и т.н.

* * *

Човечеството, пакостен вирус попаднал незнайно как в окото на Бога, се опитваше да проумее субстанцията около себе си: хапваше си от нея, размножаваше се в нея, пъплеше в безкрайното нищо и си измисляше несъществуващи конструкции...

Един ден божеството щеше да потърка окото си и да го размаже заедно с цялата му популация. На негово място щеше да плъзне нов досаден мутант, но само досаден — нищо повече...

---

[19] еон (гр.) — век, епоха. В астрономията: космически времеви цикъл; в геологията: премеждутък от време в историята на земята, т.н. еонотема — етап от развитието на нейния биологичен свят — Б.р. ↑

ТРЕТА ЧАСТ
DEUS EX MACHINA [20]

НАД ПЪТЕКАТА

Пърмаков седеше на любимото им място над пътеката. Мислеше си как един, наглед подреден, свят можеше главоломно да се пропука и да породи множество нестабилни състояния.

Той спази обещанието си пред Беров и учреди настойничество над детето. Това го правеше отговорен за бъдещето на Лия и за богатството ѝ.

Потънал в мислите си, Пърмаков не забеляза веднага Бахманов. Последният дойде и седна мълчаливо до приятеля си. Думите, изказани помежду им, често биваха излишни. И двамата знаеха, че те повече объркват хората, отколкото ги сближават. Никой не можеше да види и усети това, което вижда и усеща другият. Така световите им постоянно се разминаваха. И кой ли бе казал, че „Човечеството е като стадо бодливци на северния полюс: скупчват се, за да се стоплят, избождат се взаимно и отново се разпръскват“?

Беше юни и балканът тънеше в нюанси — от тъмнозеленото на бора, през свежата зеленина на дъба и бряста до кафяво-червеното на смрадликата. Още три месеца и лятото щеше да си отиде. Дивите череша и крушите първи щяха да почервенеят, брезите и липите — да пожълтеят. Той предпочиташе есенните багри на балкана и печалната смълчаност на природата пред „горещниците“. Подобни настроения повече хармонираха на преживяното в санаториума. Но все още лятото бе в началото и отвсякъде кипеше живот.

— Виж кой се задава откъм вилата — наруши мълчанието Бахманов.

Той погледна в посоката, която сочеше професорът. Прегърнати, по стръмната пътека се спускаха Алисия и Нягул. „Както в нощта, когато ги видях за пръв път“ — помисли Пърмаков. Щом приближиха достатъчно, Нягул ги заговори:

— Търсихме ви навсякъде. Решихме, че сте отпътували за столицата.

— Опаковахме си багажа и сме готови да потегляме. Но първом „... да поседим като пред път“, както го е казал простичко Дамян. От

тук се открива цялостната панорама на София. И скоро всички ще потънем в този конгломерат...

Лицето на Алисия грееше от щастие. Още задъхана от стремителното им спускане, тя прогласи тържествено:

— Омъжвам се за Нягул!

— Защо ли не сме изненадани? — ухили се лукаво Бахманов. — И ние пак ще трябва да помагаме!

— Монтирал съм охранителни системи на много сладкарници — включи се Пърмаков, — сватбената торта е от мен!

— А аз ще се погрижа за протокола — предложи услугите си Бахманов.

— Ще трябва да си взема Лия — досети се Пърмаков. — Ще я настаня в апартамента на Беров и ще ѝ наема бавачка.

— Детето не ни е в тежест! — протестира решително Алисия. — При нас Лия се чувства най-добре! Чете книжки, играе, тича из градината и проявява жив интерес към всичко. Двамата с Павел Константинович с часове стоят пред компютъра. Започнаха да усвояват и английски език...

Алисия продължаваше да го убеждава, но внезапно просвири телефонът на Нягул. Той прие разговора и се отдалечи от малката им групичка. Когато се върна, на смръщеното му лице вече нямаше и помен от усмивка.

Мълчанието продължи неудобно дълго и Алисия запита деликатно:

— Неприятности ли имаш, Нягул?

Цветът на лицето му се сменяше непрекъснато: ту преbledняваше, ту почервеняваше. Отстрани изглеждаше, че сякаш той се задушаваше или е пред инфаркт. Пърмаков се приближи решително и го разтърси силно за раменете:

— Овладейте се най-сетне, генерале! Разкажете какво се случва отново, ако не е служебна тайна.

Сега, повече от всякога, Нягул искаше да бъде сам. Извън приповдигнатата атмосфера и еуфорията около сватбата им с Алисия. Сякаш това бе останало някъде много далеч, случило се бе много отдавна, в друго време и на друго място. Преди Звярът да е влязъл в леговището му!

— Веселин Николов е избягал — насили се да проговори той. — Но това не е всичко: отвлякъл е Павел Константинович и Лия!

Кралев набра директния телефон на Главния секретар и докладва за бягството на Веселин Николов от болницата и за отвличането на Павел Константинович и Лия. Главния секретар незабавно разпореди:

— В разследването се включва и Дирекция НСБОП! Но, за да няма недоразумения, ти напомням, че не трябва да се месиш в работата на Цанев по изграждането на версиите и заключенията му. Задължителни за майора са процедурите по реда на НПК, неговото вътрешно убеждение, основано на обективното и пълно разследване и писмените указания на прокурора. Координацията между дирекциите поемам аз!

---

[20] *Deus ex machina* — Бог от машината — изкуствена развързка чрез неочаквана поява от външен фактор — Б.а. ↑

ОТВЛИЧАНЕТО

— Спокойно, човече — каза Павел Константинович, като сваляше слушалките от ушите си. — Прибери си ютията — посочи му към пистолета, — и ми кажи какво искаш.

Мъжът не се шегуваше. Приучен на всякакви внезапни обрати, той се прицели още по-решително:

— Обърни джобовете си и извади всичко, каквото се намира вътре! — нареди непознатият.

Павел Константинович измъкна портативно радио от единия си джоб и го обърна с хастара навън. От другия извади мобилен телефон. По знак на мъжа се присегна и му го подаде. Върна радиото пак в джоба си (прикрепена към бедрото, той носеше миниатюрна радиостанция със „скачаща“ честота и устройство за кодиране на сигнала). Мъжът небрежно махна с ръка и великодушно му позволи да си остави радиото.

— Излез — нареди дрезгаво той, — и вземи детето със себе си. Двамата ще се качите в сребристия седан, паркиран до къщата. И не мисли да правиш номера, защото аз не се шегувам! Ако забележа, че шмекеруваш, ще те застрелям!

Павел Константинович излезе на двора, а след него, с пистолет насочен в тила му, тръгна и похитителят им.

Лия безгрижно се люлееше под старата круша. Над нея, във възлестите клони на дървото, свиреха джуркалчета. Беше горещо пладне и дори в Бояна жегата бе нетърпима. Павел Константинович отиде при люлката, хвана я за въжетата и я спря. Свали внимателно детето и го взе на ръце. През цялото време дори не погледна зад гърба си. Все така спокойно отвори пътната врата, излезе на улицата, пусна Лия на земята и двамата, хванати за ръце, тръгнаха към колата. Настани Лия на задната седалка, отвори предната врата и седна на мястото до шофьора. Мъжът го последва, остави пистолета в ляво до себе си, натисна педала на газта и завъртя стартера. Подкара по посока на околоръстното шосе, като от време на време го поглеждаше, но човекът си седеше спокойно с неизменните слушалки на ушите.

Неочаквано мобифонът на Павел Константинович просвири. Веселин Николов го извади от вътрешния джоб на самото си и погледна номера, изписан на екрана. Ухили се и пак го прибра — бе номераторът на полицията. Апарата изпя мелодията няколко пъти и млъкна.

— Ей, искам да говоря с теб! — провикна се мъжът и дръпна слушалките от ушите на Павел Константинович. — Не те ли интересува какво става и накъде пътуваме?

— Ще се промени ли нещо, ако те запитам? — сви рамене той.

— Пригответи се, защото скоро ще минаваме границата. Баща си ми — уточни мъжът, — казваш се Любо Николов и си от Пловдив. Лия ти е внучка. Тук са документите ти — присегна се и извади от жабката на колата задграничен паспорт и лична карта. — Разгледай ги добре и запомни адреса си!

Павел Константинович не скри учудването си:

— Откъде знаеш името на детето?

— Ти спял ли си? Не виждаш ли, че то ме познава? — Веселин се обърна и погали Лия по главата. Тя седеше мирно на задната седалка, но щом мъжът я назова по име, скочи и обгърна шията му с ръчички.

— Това е татко Веско! — съобщи радостно тя. — И аз имам пистолет: виж! — и извади от джоба на мантичката си малък детски пистолет — играчка. Павел Константинович, чието хоби бяха оръжията, още не можеше да прави кукли...

Павел Константинович бе шокиран от обратата на събитията. Ако мъжът е баща на детето, случващото се не бе похищение. Овладея се и каза колкото се може по-естествено:

— Аз изработих пистолетчето, а Лия много обича да си играе с него...

После всичко стана за миг: Лия натисна спусъка и се чу слаб гърмеж. Противно на всякаква логика, предното стъкло се разсипа на парчета, а Веселин Николов падна напред върху капака на колата. Павел Константинович светкавично се наклони, присегна се през парализираното тяло на мъжа, отвори вратата и го избута навън. Хвана с две ръце кормилото, зави го наляво към тротоара и удари силно спирачката. Колата се занесе и спря в крайпътната канавка.

Павел Константинович слезе и отиде при Николов, който не се помръдваше. Върна се, извади ключовете от стартера, отключи

багажника и потърси въже. Като не намери, свали колана от панталона си, изви ръцете му и плътно ги затегна на гърба. Пребърка сакото му и си взе обратно телефона. Апаратът бе сплескан като ударен с чук и напълно съсипан. Захвърли го и се върна при детето, заклещено между седалките. Освободи внимателно Лия, вдигна я на ръце и старателно я огледа. Както и предполагаше, тя не бе наранена. Само се бе уплашила и хлипаше безпомощно. Прегърна я и започна да я успокоява. След малко, когато детето спря да трепери, той вдигна ръка на авто-стоп. Първата кола, която мина покрай тях, не спря. Втората бе на Пътна полиция. Полицаяте се свързаха с оперативния щаб по издирвателните действия и лично с генерал-майор Кралев. Докладваха му обстановката и къде се намират.

След десетина минути се чу полицейската сирена. Бронирани джип, натъпкан с „барети“, паркира на пътя. Маскираните мъже заизскачаха тичешком, с насочени към групата автомати. Примъкнаха Веселин Николов в джипа, хвърлиха го на задната седалка и двама души седнаха до него. Павел Константинович настани Лия в колата на Пътна полиция. Погали детето, което скимтеше тихичко и започна пак да го успокоява. Той искаше веднага да се приберат у дома, но по нареждане на Кралев ги отведоха в болницата на МВР. Прегледаха ги: с Павел Константинович и Лия всичко бе наред, но Веселин Николов бе изпаднал в кома. Настаниха го в реанимацията.

След малко дойде Пърмаков и отведе детето. Оттук нататък той поемаше грижата за Лия.

* * *

— Какво става, Нягул? Какви екшъни се разиграват под носа ти? — поде го още от вратата Главния секретар. — Зад къщата ти е избухнал взрив: количеството му е направо смехотворно, но взривното вещество е с изключително висока степен на бризантност. Подобна скорост на детонацията е неизвестна на специалистите. От друга страна, сапърите установиха, че липсва всякакъв детонатор, което пък е пълен абсурд! Сега анализаторите си блъскат главите какво може да означава всичко това. — Той стана, заобиколи бюрото си и отиде до отворения прозорец. Загледа се в множеството откраднати и издирени

от полицията коли, паркирани зад сградата. Собствениците им можеха да ги получат обратно чрез съда. Делата им се точеха, а колите гниеха на двора...

— Кога ще бъде възможно да се разпита Веселин Николов? Откри ли вече кой е организиран бягството му? Как и от кого е узнал, че Лия живее в дома ти?

Кралев се наклони да отговори, но Главния секретар го прекъсна:

— Чакай, не започнах откъдето трябва! Как са Павел Константинович и Лия?

— Павел Константинович е добре. Детето е здраво и без драскотина. Но за Николов не може да се каже същото. Още не е дошъл в съзнание — в кома е. Горният ляв лоб на белия му дроб е колабирал. В момента е на апаратно дишане. Експертите не могат да си обяснят как от подобно „оръжие“ са настъпили толкова тежки поражения. Та pistolетът на Лия е детска играчка, от тези, дето пукат с пластмасови капси! Взехме от съда заповед за неотклонение „задържане под стража“ — продължи Кралев. Поставихме охрана в отделението и в двора на болницата.

— Цанев да разпита отново Павел Константинович — нареди Главния секретар. Ако се е съвзел достатъчно, нека разкаже всичко отначало, както се е случило.

— След ареста му в санаториума, при което Николов бе ранен, той е откаран в най-близката болница — започна доклада си Нягул. — Прегледали са го и са го превързали и са повикали камионетката на затвора. На улица Козлодуй, на метри от вратите на затвора, конвоят и служебната кола са били пресрещнати от черен джип „Нисан“. Нападателят веднага открил огън. Охраната заела отбранителна позиция и отговорила на огъня. Шофьорът на колата и двама от охранителите били убити, а третият е в болница с опасност за живота. Той разказа какво се е случило: преградният огън е бил изключително силен. Стреляли са с Магнум 357 и Скорпион VZ — 61. С последния е стреляно от засада — намерихме дървото, където се е крил снайперистът. Прави впечатление перфектната организация при отвлечането. Николов се е свързал с хората си от болницата: под болничната кушетка открихме клетъчен апарат. Колегите проверяват разговорите му и телефоните в паметта на апарата. Това е една отправна точка в разследването — има и други.

— Специалното въоръжение и начина, по който е действала групата — продължи доклада си Нягул, — доказват, че Николов е фигура от едър калибър. Колкото до другия въпрос — как е узнал, че детето живее в къщата ми? Предполагам, наблюдавал ни е още от санаториума. Черпил е информация и от сестра Ана. Съпоставял е фактите и се е досетил, че Лия е у дома. Вече са изградени две работни версии, които в най-голяма степен покриват фактите, стила и психологическия профил на извършителите на нападението.

— Наложително е да се издигнат повече версии и контра-версии, както и да се изчистят детайлите, Нягул. Знаеш какви са отношенията МВР, следствие, прокуратура и съд: орел, рак и щука! И още — ще работим заедно със Скотланд Ярд. Суперинтендант Радклиф ще вземе копие от следствените протоколи и снимковия материал от погребението на Беров, включително и видеолентите. За целта е изготвен двустранен протокол: за Скотланд Ярд ще го подпише Радклиф, а от наша страна ще го подпиша аз. ФБР също е заинтересовано да стигнем до разкрития и в това отношение имаш пълната ми подкрепа. Обадих се на Финансова полиция и чакам изчерпателен доклад за имуществото, офшорните фирми, задграничните дружества и сметките на Кирил Беров. Със съдействието на Пърмаков, като попечител на Лия, това ще стане напълно законно. Вече не се касае за дребна кокошкарска история. Според данните на разузнаването проблемът расте лавинообразно и застрашава държавната ни сигурност!

Главния секретар позвъни на секретарката си и предупреди, че го няма. Двамата с Нягул се заеха да обсъдят различните работни версии. Постепенно разговорът се измести към другите злободневни теми — зачестилите напоследък убийства на босове от мафиотските структури.

— Преди всичко прави впечатление, че в убийствата има система. Не може мафията, каквито и да са разногласията вътре в нея, да се самоизтребва така методично. Твърде хубаво е, че да е истина! — пошегува се Нягул, за да разведри атмосферата. През последните месеци са взривени коли и апартаменти на девет от босовете на организираната престъпност: на наркоиндустрията, кражбата и контрабандата на луксозни автомобили, трансграничната търговия с проститутки и фалшификатори на пари и документи... Убити са осем от тях. Почеркът на повечето покушения е един и същ. Още толкова

убийства, за които се знае, са извършени в различните краища на света — на остров Ман, в Кипър, Аруба, Хон-Конг, Испания, Гърция и дори в Афганистан. И почеркът пак е същият — колите летят във въздуха без следа от взривно вещество и от взривно устройство! Касае се за инициране от разстояние на несанкциониран взрив на бензин в резервоарите на колите. По-различен е случаят с Веселин Николов, при опита му за отвличане на Павел Константинович и на детето. Но същественото в него е, че пак не откриваме причина за катастрофата. Изследвахме основно колата: няма взривно вещество, няма детонатор. И няма как те двамата с Лия да не са засегнати, а потърпевшия да е само Веселин Николов!

— Николов е бил нощен пазач в санаториума на Даскалов. Дай, като за начало, да видим кадрите от погребението на Беров — предложи Главния секретар.

Нягул нагласи прожектора срещу стената и се зае да показва кадри от погребението на Беров.

— Кой е този? — Главният секретар посочи мъж с безупречен черен костюм, бяла риза и сива вратовръзка.

— Бивш директор на фондацията „Илия Беров“ — обясни Нягул. — Има пръст в аферата „Кинтекс“ и износа на ембаргова продукция, но не можахме да го докажем. Покри се зад депутатския имунитет: сега е в парламента.

— Ще разровим случая основно, но дай задачата на заместниците си. Има по-важни въпроси, които трябва да обсъдим и да решим заедно. — Главния секретар отключи стоманен сейф и извади папка с документи:

— Запознах министъра с промените в НСБОП по схемата, която разработихме заедно. Направиха се някои доуточнения, както и насрещни предложения. Прегледай документите на спокойствие и после ще ги обсъдим. Към Дирекцията се създава сектор за работа с агенти под прикритие. Приоритетен е вътрешният терор. Секторът обхваща и престъпленията на „белите якички“: пране на пари, финансови и данъчни измами.

— Друго направление в НСБОП — извади нов лист от папката той, — ще работи срещу престъпните структури с участие на нашите и чужди служби. Ще обменяме информация с колегите по сигурността и ще си взаимодействуваме.

Главния секретар спря, колкото да си налее чаша минерална вода и продължи:

— Към Дирекцията се формира сектор „разследване“ който включва определен брой дознатели. Ще се разследват случаите, които по закон не се разработват от следствието. В регионалните звена също ще има разследващи служители.

Главния секретар се насочи към дъното на кабинета, където бе окачена схемата на организационната структура и управление на МВР. Продължи откъдето бе спрял:

— Новите приоритети изискват промени и в структурата на Дирекцията ти. Искам трети заместник директор на НСБОП, който ще координира работата на Центъра с регионалните звена. За длъжността съм предложил полковник Атанас Сираков — вие двамата сте в добри колегиални отношения. Ще имаш и друго направление с два сектора — посочи той на схемата — корупция в държавната администрация и корупция в МВР. Издадена е заповед на министъра да се окомплектоват подобни звена и в регионалните дирекции. По дадено престъпление и обект ще се създават специализирани екипи. Те ще се занимават с всичко, свързано с престъплението и обекта на престъплението. Екипите включват оперативни работници по терор, наркотици, данъчни измами, митнически престъпления и т.н. Екипът дознатели, оперативници, следовател и наблюдаващ прокурор ще се разпуска, след като престъпната група или обекта са разкрити и дадени на правосъдието със съответстващите им доказателства.

— В най-скоро време — завърши Главния секретар, — трябва да чуя мнението ти по направлението и кадровото обезпечаване на звената. Ето докладната ми и проекта на новата организационна структура и управление на Дирекция НСБОП. Върни се в службата, напиши предложенията си и утре ми ги докладвай! Реорганизацията не търпи отлагане.

— Поредната реорганизация! — скептично сви рамене и взе папката Нягул. — Предстоят избори, ново политическо ръководство, нов НПК и нов Закон за МВР. Доколкото знам в организационна структура на Националната полиция не се предвижда Дирекция НСБОП — пряко ще сме подчинени на Палиев. Защо преливаме от пусто в празно?

— Нещо повече — съгласи се Главния секретар, — предстои да ни девоенизират. И двамата ще се величаем с титлата „Главен комисар“. А сега на работа!

Но и днес не им бе писано да работят на бюрата си: телефонът за извънредни ситуации пронизително извъня и секретарката го свърза с полковник Сираков. Той докладва на Главния секретар за ВИП произшествие — катастрофирала колата на Президента на Република „М“, който бе на официално посещение в страната. Извън протокола, гостът се преместил в мерцедеса на българския Президент и това го спасило от нараняване. Без видима причина колата занесла на широк и безопасен завой, преобърнала се и се спряла на едно дърво. Охраната реагирала своевременно и адекватно. Тежко ранени и жертви няма.

Главния секретар пое разследването лично. След минути заедно с Кралев и СОБТ^[21] летяха с включени светлини и полицейски сирени към дефилето.

* * *

Вечерта Нягул и Алисия се срещнаха в хотела, където се бяха настанили професор Радклиф и Петра. Четиримата седнаха в ресторанта, поръчаха си аперитив, вечеря и поведоха общ разговор. Нягул използва доброто настроение на професор Радклиф и поиска ръката на Алисия. Извади красив наследствен пръстен и го сложи на безименния пръст на дясната ѝ ръка. Докато тя разглеждаше бижутото, професорът не пропусна случая да се пошегува:

— Сега поне ще различаваш близначките, Нягул — потупа го по рамото и заговорнически му намигна.

Нягул не му остана дължен:

— Аз и сега ги различавам, професоре. Алисия е взела Вашия свадлив характер.

Заеха се да обсъдят предстоящата сватба. Решиха да не избързват — сега Нягул не можеше да мисли за отпуска или сватбено пътешествие. Програмата му бе свръхнатоварена. Всекидневно от него се изискваха неотложни действия във връзка с поръчковите убийства, а медиите разпъваха Дирекцията на кръст.

Петра бе чула по радиото за произшествието с колата на Президента. Нягул ѝ доразказа подробностите: по време на катастрофата имало силни радиосмущения, изгубила се връзка с кортежа и тогава станало автопроизшествието. Нягул сподели и версиите, по които работеше оперативната му група. Осведоми я за състоянието на Веселин Николов, който продължаваше да е в кома. Тя го изслуша внимателно, но заяви доста резервирано:

— Някои налични факти не се вписват в разработките ти, Нягул. У мен се оформя хипотеза, която подлежи на успоредна проверка и доказване. Но ми е необходим арсенала на службите и затова се връщам в Англия. Баща ми и Алисия ще пътуват с мен.

— Пак ли имаш тайни от мен, Алисия! — ядоса се Нягул, но тя побърза да го успокои:

— Петра се нуждае от помощта ми. Ние двете често работим в екип.

— Ти ще наблюдаваш процеса отвътре, Нягул, а ние отвън — намеси се Петра. — Един от успешните начини за разследване е методът на „различните гледни точки“. Тримата ще тичаме в отделни писти, а накрая ще съберем, за да обобщим резултатите.

— Не ви разбирам — сви рамене Нягул, — но това е вече без значение. — Кога ще пътуваш? — обърна се той към Алисия.

— В началото на следващата седмица. Ще посетим Македония и оттам, през Италия, ще заминем за Англия. С Петра възнамеряваме в най-скоро време да се върнем в България. Засега не виждам пречки да го направим.

— Желаете ли да прекарате няколко дни у дома? — запита я колебливо Нягул. Той не криеше, че е объркан от новите им взаимоотношения.

— Може да се уреди — съгласи се засмяна Алисия. — А защо да не поканим и приятелите ни на скромно вечерно парти? Мисля, че им го дължим: поради похищението на Лия отменихме сватбата. Ще се наложи да организираме кетъринг, та и Павел Константинович да си откъдне.

---

[21] СОБТ — специален отряд за борба с тероризма — Б.а. ↑

ВЕЧЕРЯ В ПРИЯТЕЛСКИ КРЪГ

Насядаха под голямата смоковница в двора на Кралеви. Павел Константинович бе накичил дървото със светодиоди и това създаваше празнично настроение на масата, отрупана с ядене и пиене. Сутринта бяха окосили моравата и из въздуха се носеше аромат на билки и треви. Сякаш нищо не напомняше за тревогата в душите им и преживяното в санаториума. Но не бе така: юнската нощ в Бояна, тишината и спокойствието на планината, която се издигаше непосредствено зад къщите, бяха пълни с електрически заряди, които само чакаха да започнат да се изпразват върху града.

Софиянци не бяха щастливи, затворени зад металните си врати и решетки, притихнали пред телевизорите си. Каналите бълваха стресиращи новини за грабежи и убийства, за корупционни сделки на върха, за неработещия парламент и небивало ниския рейтинг на политиците. Дефицитът на държавност и институционалност водеше до анархизъм и незначитане на законите. Думите бяха омърсили всичко и всички. Истини и неистини се смесваха в безкраен кръговрат и никой на никого не вярваше. На хората им оставаше семейната общност, домът (ако имаха такъв!) и полупразният хладилник.

Затова професор Бахманов не се чувстваше уютно пред отрупаната с пикантни блюда маса. Братята Даскалови седяха до Нягул, който се опитваше да спаси вечерта от провал. Пърмаков отиде да приспива Лия и Петра тръгна след него. Но Петра ли бе това? Алисия и Петра толкова си приличаха, че Нягул не можеше да бъде сигурен. Още повече, че тази вечер се бяха облекли еднакво и много се забавляваха.

Занесоха полузаспалото дете в къщата и го положиха на дивана в кабинета. Минаваха покрай дневната, когато телефонът върху бюрото на Нягул рязко прозвъня. Пърмаков се подвоуми дали да вдигне слушалката, но Петра я взе и веднага заговори на английски език: обаждането бе за нея. Той деликатно напусна помещението и се върна на двора при останалите.

Петра приключи разговора и седна пред компютъра. Влезе в интернет, намери необходимия ѝ сайт, изписа няколко сложни кода, подаде паролата и влезе в сървъра на МИ 6. Прегледа новите съобщения и изпрати текущия си доклад. Изключи компютъра и се обади на Нягул по клетъчния си телефон. Поиска да се видят конфиденциално, без компанията да усети липсата му. Той веднага дойде в кабинета и седна на фотьойла до бюрото си. Петра все още стоеше пред компютъра и мислеше откъде да започне. Как да конструира разговора, така че Нягул да не се шокира от това, което щеше да чуе? След продължително неловко мълчание, тя реши да го атакува директно:

— Наредено ми е да ти предам доверителна информация. Казаното, поне засега, си остава между нас, докато провериш нещата сам. Но не по-късно от края на седмицата, когато ще докладвам резултатите в Лондон.

Установено е — продължи Петра, — че някой сърфира в базата данни на полицията. И всеки път, когато това стане, се случва поредното убийство на мафиотски бос. За съжаление, схемата и механизмът, по който се извършват убийствата, са непознати и, на пръв поглед, невъзможни. А най-същественото е, че проникването в централния полицейски сървър се осъществява от твоята къща!

Нягул бе шокиран от чутото, но реши да изчака подробностите.

— Няма да скрия, че сме разтревожени от сигналите, които гравитират предимно около дома ти, Нягул. Впрегнат е огромен ресурс на разузнавателния анализ, за да разберем какво се случва. Налага се да проследим обмена на документи между Павел Константинович и контрагентите му. Имаме данни, че като използва технологията „групур“ и сложна защита, той е създал виртуален инкубатор, който обединява учени от различни академични среди и области на науката. Изградил е сложна асинхронна система за защита на електронната си поща и компютърните им конференции.

— Интересува ни кореспонденцията му с човек, който нарича себе си „Стрелец“ и с когото общува кодирано. Стрелеца се е активирал многократно и информацията, заловена от отдела, е само малка част от виртуалните им контакти.

Кралев слушаше разсеяно какво му говори Петра. Премисляше чутото във връзка с тайнствения радиолобител.

— „Стрелец“ ли каза, Петра? — повтори замислено той, — Стрелец...

Думата се асоциира в паметта му по някакъв начин, но по какъв именно? Зае се да прехвърля на ум разговорите, разпитите на заподозрени и всичко, което бе правил през последните няколко седмици. „Стрелец, стрелец...“ — мъчеше се да си спомни той. И неочаквано се сети: на гърдите на Веселин Николов имаше татуировка, наподобяваща лък!

* * *

Професор Бахманов и професор Радклиф продължаваха да беседват оживено, докато в разговора им не се намеси Алисия:

— Вие, професоре, намерихте любезен и компетентен опонент в лицето на баща ми. За какво спорите сега?

— Баща Ви изповядва принципите на евроатлантизма, Алисия, но Америка вече не е същата. Сега в САЩ живеят и работят по-малко англо-саксонци, отколкото китайци, японци, латиноамериканци, араби, негри, индийци и какви ли не още други раси и народи. Възможно е още през това десетилетие тя да се превърне от страна-космополит в страна — вселена. Доминирането на Америка е всеобхватно. Все повече държави в света свързват надеждите си със страната „универсум“. — Фарисей говореше спокойно, без излишен патос, оставяше другите да имат резерви по излаганите от него тези.

— В едно сте прав — доразви мисълта му професор Радклиф, — не бива да се гледа на Америка през старите очила. В някакъв смисъл сега там протича своеобразен синтез на раси и нации и тя се превръща в модел на новия свят. Ако отчетем тези реалности, интеграционните процеси с Европа са без алтернатива.

— А какво бихте казали за другите предизвикателства — Китай и Индия? — даде нова насока на разговора им Алисия. — Те също са „супер сили“. Един конфликт на интереси между Китай и Америка или между Европа и Азия може пак да сближи позициите на стария континент със САЩ.

— Говориш за конфликти, като за семки и бонбонки! — развълнува се Бахманов. — Не забравяме ли, че само в миналия век

преживяхме две световни войни! С войните — локални или световни — трябва вече да се приключи. Ние навъдихме множество оръжия за масово унищожение. Необходимо е още едно, но такова, че никой да не е в безопасност! И тогава войните ще спрат окончателно.

— Какво е отношението на българите към Америка? — заинтересова се професор Радклиф. — Мисля, че не обичате много американците?

— Опазил ни Господ! — възкликна непресторено Бахманов. — Какво са ни направили? Та ние през Втората световна обявихме война на двайсет и шест държави, в т.ч. на Коста Рика, Гватемала и Америка! По този повод дори има вицове. Когато научил, че България обявява война на Америка, Рузвелт взел картата на света, за да види държавата ни. Сложил атласа на бюрото си и дълго я търсил. Търсил, търсил и все не я намирал, докато накрая се оказала под палеца му. По същото време в българското правителство разсъждавали така: американците ще победят и ще ни окупираат; ще ни нахранят, ще инвестират в страната... Изобщо — добър ход, отвсякъде! Изведнъж военният министър се плеснал по челото и възкликнал: „Ами ако победим?!“.

Павел Константинович разсеяно следеше разговора на масата. Беше се замислил за нещо свое и тъничко се подсмивваше. Заинтересува го тезата на професор Бахманов за войните и неочаквано за всички се намеси в разговора:

— Чели ли сте книгата за промишленият шпионаж на Жак Берже? Книгата е издадена в седемдесетте години на миналия век и разглежда степента на развитие на феномена към момента на написването ѝ. Представете си мащабите на това явление в днешно време, когато може да се подключи цялата мощ на сателитното разузнаване, на компютърното хакерство и, разбира се, на човешката глупост! Тайната на едно ново мощно оръжие, което може да унищожи света или всяка точка от него, няма да остане притежание на своя създател — поне не за дълго. Още повече, че и сега съществуват възможности да се даде урок на всяка свръхмощна държава — стига да граничи със световните океани.

Професор Бахманов веднага подхвана темата:

— Обяснете, Павел Константинович, какво общо имат тук океаните?

— Вече сте чували за т.нар. „инициирани сеизмични трусове“. Взривяването, близо до брега в сеизмичен район, на „малък“ по сегашните мащаби заряд от 1 мегатон ще освободи колосална енергия и ще предизвика разрушителни земетресения и вълни цунами до 10–15 метра височина!

— Нима допускате, че земетресенията в Индонезия са резултат от военен експеримент?! — възмути се Бахманов.

— Не, разбира се, макар че подобна хипотеза не се изключва. Но тя бледнее пред възможната катастрофа, която очаква американското крайбрежие от Ню Йорк до Майами, ако се свлече остров Ла Палма! Имайте търпение да ме изслушате и ще ви обясня какво имам предвид. — Павел Константинович огледа малката групичка, настанена около масата (Пърмаков отиде да нагледа Лия, а Петра и Нягул още беседваха в кабинета. Въздухът бе наситен с озон: усещаха се първите признаци на приближаващата буря и Даскалови станаха да затворят прозорците на къщата си. Феран помагаше на келнера от фирмата за кетъринг да пълни чашите с вино и да носи приборите за десерта).

— Разкажете ни! Вие вече дълбоко ни заинтригувахте — помоли го Алисия. Подкрепи я професор Радклиф и Павел Константинович продължи:

— Бащата на нашия Нягул, Стефан Кралев, известен учен спелеолог, организира през 1976 година експедиция до Канарските острови и по-специално до остров Ла Палма. В експедицията взех участие и аз.

Островът е известен с двата си вулкана, единият от които активен — Кумбре Виеха^[22]. Вулканът е оформен като склон. За последен път той е изригвал през 1971 година. След ерупцията последвали поредица земетресения и западната му част се приплъзнала надолу и навътре в морето по протежение на два километра. Образувала се пукнатина, която не се отваряла хоризонтално и магмата се изливала като лава. Едната страна се свлякла относно другата с четири метра, като тръгнала към морето, (нещо необичайно, каквото не се среща при вулкан) но внезапно спряла. Не било ясно дали тя ще продължи да се плъзга и ще се свлече в морето.

Павел Константинович прекъсна разказа си, колкото да кимне на двамата Даскалови, които в този момент сядаха отново на масата и продължи:

— Кумбре Виеха е изригвал много пъти, но не е имало подобни явления. Вулканът, който и досега е активен, не може да бъде изследван, но скалната структура на другия угаснал вулкан на острова има същия строеж. Той може да се изследва посредством тунелите, които съществуват вътре в него и позволяват на няколко километра по хоризонтала и на два километра под повърхността, да се наблюдава строежа му.

Дълбоко под повърхността на вулкана трябваше да съществуват указания какво е предизвикало пукнатината и дали някой ден Кумбре Виеха ще се срути в океана. Да ги открием бе амбициозната задача, която си поставяхме с експедицията. Няма да ви занимавам с трудностите на подобен проект, специфични за професията на геолога. Това, което разкри експедицията имаше, донякъде, само пионерска стойност. Нашите учени съставиха подробен модел и извършиха лабораторен експеримент, който показва опасността от свличане на стотици милиона тона скална маса във водата! Доказаха го изследванията на британския геолог Саймън Дей^[23], но вече под съвсем друг ъгъл.

Павел Константинович изпи чаша вода, избърса потта от челото си и продължи:

— Изненадващо, в сърцето на угасналия вулкан, Саймън Дей открил вода. В течение на хиляди години дъждът е хващан от вулкана, поради специфичната структура на скалите му. Единият вид пореста скала пропуска дъжда, но изправени вертикално, вътре в тази скала има високи стени от охладена лава, които образуват втвърдени плочи — водонепроницаеми и действащи като бентове, които улавят водата в сърцето на вулкана.

Тук Павел Константинович спря и огледа внимателно слушателите си. Боеше се, че може да ги е отегчил с дългия си разказ и предложи да изпият по чаша студено вино. Хората от фирмата, която организираше кетъринга си бяха отишли и той влезе в ролята си на домакин. Стана, започна да налива вино по чашите и чак тогава забеляза, че аудиторията му се бе увеличила с още няколко слушатели. По местата си бяха насядали Петра, Нягул и Пърмаков — Лия отдавна спеше и сега Феран стана да я наобиколи. Детето бе уморено от всеобщото внимание, изразено в множество подаръци и закачки.

— Продължавайте, Павел Константинович — намеси се Алисия. — Нягул ми е разказвал, че се увеличате от спелеология и сте слизали в почти всички по-известни пещери в България. Но, че сте участвал във вулканоложка експедиция, при това толкова опасна, едва сега научавам. И, бога ми, скоро не съм чувала по-увлекателен разказ!

— При едно бъдещо изригване — продължи Павел Константинович, — голямо парче от южна Ла Палма може да се срути в Атлантическия океан. Вълната ще е разрушителна извън възприятията ни. Тя ще премине през целия Атлантически океан за няколко часа и ще потопи източното крайбрежие на Щатите, помитайки всичко на 20 километра във вътрешността. Пръв ще бъде ударен Бостън, следван от Ню Йорк и цялото крайбрежие, чак до Маями. Там живеят и работят 40 милиона човека! Колосалната вълна ще е по-голяма от всякакво цунами, т.е. ще бъде „мегацунами“ — вълна с височина 150 метра, еквивалента на 50 етажна сграда! Мегацунами разместват огромен обем вода и са извънредно дълги. Могат да достигнат дължина от 100 километра (от предния край на вълната до гърба ѝ) и са много опустошителни, когато достигнат бряг. Мегацунами се издига като водна стена. Тя не се разбива на брега, а се наслагва и помита стотици километри. Мегацунами продължава да приижда по цялата дължина на вълната — това го прави невероятно разрушително.

— Опазил ни Бог! — възкликна Бахманов и се прекръсти.

Останалите на масата мълчаха, потресени от чутото.

— Това ли се очаква при евентуално масивно свличане на склона, Павел Константинович? — запита Алисия. — Това ли прогнозираат геолозите?

— За съжаление островът показва обезпокоителни признаци на нестабилност — сви рамене Павел Константинович. — Надявам се, разбирате защо се намесих в разговора ви. Ами ако „нещо“ или „някой“ предизвика изкуственото му свличане в океана?

— Информацията Ви е остаряла — неочаквано се включи в разговора Петра. — Според изследванията на Бил Макгуайр, ще бъде унищожено атлантическото крайбрежие не само на САЩ, но и на Европа и Африка! За час вълната ще помете Канарите, след още два часа — северното крайбрежие на Африка, след 8–9 часа Карибите и чак тогава — източните брегове на САЩ и Канада. Крайбрежията на

Испания и Великобритания ще бъдат ударени от 15–20 метрова вълна, което не е за пренебрегване, като се вземе предвид гъстотата на населението...

Разговорът на масата щеше да продължи, ако не бяха закапали първите капки дъжд. Те идваха от нищото — редки, едри и кротки. Но само след минута небето сякаш се разтвори, прорязано от първата светкавица, силния тътен на гръмотевицата, вихърът на приближаващата се лятна буря и внезапния проливен дъжд. Вятърът повдигна покривката, събори чашите и вазата в средата на масата. Всички наскачаха, заприбираха остатъците от храна и питиета и бежешком се втурнаха към къщата.

---

[22] Вж. Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Cumbre_Vieja — Б.а. ↑

[23] Вж. <http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/956280.stm> — Б.а. ↑

В МАЛКИЯ ГРАД

Майката и синът отново бяха в малкия пограничен град, за да отслужат панихида на стареца. В църквата отидоха само двамата и след скромния ритуал потърсиха местен каменоделец да издяла надпис върху плочата. Приживе старецът бе поставил паметник на гроба на жена си, където после и той бе заровен. Оставаше само да се постави снимката и да се издълбае името му върху гранита.

Макар и неохотно, двамата посетиха осиротялата къща, заради която го бяха затрили. Фасадата изглеждаше окаяно с мръсните си и изпочупени прозорци. Смокинята бе пораснала: корените ѝ надигаха оградата и тя се бе пропукала. Кирпичът можеше всеки момент да се срути и къщата да стане обект на вандалите от града. Някога поддържана, асмата сега бе паднала на земята, а дворът бе запуснат и буренясал.

Момчето развъртя водопроводния кран, за да отмият гробищния прахоляк. Навсякъде в къщата цареше запустение: дебел слой фин прах покриваше мебелите и пода. Влизаха поред във всяка от стаите и отваряха прозорците, за да проветрят. Последна, в дъното на вестибюла, бе неотвършената стая. Нямаше под, а само гредоред и изглеждаше като зейнала яма над избата. Отгоре се виждаха боклуците, събирани цял живот от стареца. Така и не намериха време и средства, за да наковат дъски върху гредоредата!

Нямаше как — прозорецът трябваше да се отвори и младият човек тръгна, балансирайки неумело върху гредите. Когато стигна средата на стаята, в стената зад него се откърти тухла. Младежът се залюля, пропадна в процепа между две греди и в последния момент се хвана за едната от тях. Чу се още по-силно изпукване, падна друга тухла, а заедно с нея и гредата, за която се бе заловило момчето. Вече падайки в полуетажа, той видя отгоре му да се сипе дъжд от блестящи предмети: златни гривни, колиета, жълтици и многоцветни камъни. Майка му дотича изплашена, че може да се е наранил и се стъписа смаяна на прага. Момчето стана, отърси се от боклука и зараглежда опадалите по земята предмети. Взе една златна монета и прочете

датата на изсичането ѝ — 1781 година! После вдигна глава и погледна към мястото, откъдето се бяха изсипали. Там, закачени по грапавините, висяха още златни синджири и накити. Донесе стълбата, която стоеше в сутерена и я облегна на стената. Качи се и с помощта на малък лост откърти следващата тухла, после още една, и още една... Кухата стена бе натъпкана със злато, а старецът бе умрял като последен бедняк!

ЛОНДОН

В сградата на Воксхол Крос, в залата за срещи на Директората, се бяха събрали: директорът на информационното управление на МИ 6; директорът на външното контраразузнаване и безопасността (ръководителят на Петра); директорът на регионално-географския контрол; директорът на специалното разузнаване и още двама души, които Петра не познаваше. На масата пред всеки един от тях имаше подвързано копие от доклад с гриф „Строго секретно — класифицирана информация от първа степен“. Това означаваше, че веднага след съвещанието копията щяха да бъдат унищожени от Службата за сигурност.

Директорът на информационното управление в МИ 6 Едмънд Лийч — висок човек, с продълговато лице, фини обноски и аскетично телосложение, представи Петра. Представи още и двамата непознати мъже: от Министерството на външните работи и от Министерството на отбраната. След това пристъпи директно към темата на съвещанието:

— Специален агент Радклиф, господа! Събрали сме се да конкретизираме проблемна ситуация от значение за националната ни сигурност. На основа доклада на специален агент Радклиф заключаваме, че е налице ситуация, достатъчна да се види съществуването на проблема, но недостатъчна, той да се идентифицира и да се реши. Фактологичната база е твърде оскъдна, затова предлагам ръководените от вас дирекции, в тясна връзка с двете представени тук министерства да предприемат незабавно действия за набиране на техническа и всякаква друга специализирана информация на територията на България. За да анализираме успешно проблема ще са ни нужни данни, които ще се събират чрез всички възможни технически средства и човешки ресурс: телеметричен анализ^[24], „меко“, неинвазивно проникване — аеро- и космическо разузнаване и незабавно декриптиране на при-хванатата информация.

След сър Едмънд, думата взе директорът на информационния мениджмънт при Службата за сигурност — Алфред Радклиф. Службата за сигурност бе една от петте основни структури, която

осъществяваше информационното ръководство и подготовката на разузнавателно — информационните продукти. Той също така бе чичо на Петра и Алисия, но братята въобще не си приличаха. Алфред Радклиф бе бивш полковник от кариерата: сериозен, пределно концентриран и педантичен, отдаден до фанатизъм на работата си.

— Боя се — започна Алфред Радклиф, — че ако преценяваме качеството на информацията откъм пълнотата ѝ и трябва да я оценим в интервал от нула до единица, то индексът за достоверност може да не надхвърли 0,1%, т.е. — тя е ненадеждна. Но доколкото касае проблем от глобално значение за националната ни сигурност и сигурността на света изобщо, дори този нисък коефициент е от съществено значение. Предлагам, в тази връзка, да разширим обсега на наблюдение в България и региона, за да добием представа за наблюдавания обект и неговите характеристики — т.е. нужни са ни още предварителни данни. В наша полза е обстоятелството, че информацията на специален агент Радклиф е актуална — между времето на възникване на събитието и времето на получаване на съобщението няма голяма разлика и специалистите могат да вземат адекватни мерки, свързани с разширяване знанията ни за получените сведения. Предлагам, по обичайните ни канали, внимателно да се „опипат“ Федералната разузнавателна служба на Германия, Главна дирекция за външна сигурност и Дирекция за военно разузнаване на Франция, Федерална служба за сигурност и Служба за външно разузнаване на Русия, както и Разузнавателната общност на САЩ.

— Да разбираме ли — намеси се Фредерик Дийн, представителят на военното министерство, — че предлагате да се използва методът на конкурентния анализ?

— Етапът, на който се намираме, е много ранен — отговори Алфред Радклиф. — Засега предлагам да работим по методите „сканиране“ и „мониторинг“. Щом преценим, че притежаваме достатъчно достоверна информация за съществуването на реална заплаха и формулираме изводите си, ще уведомим Министър-председателя и правителството. Политиците ще решат какво следва от набраната информация и целите, за които тя може да послужи.

Сега думата взе представителят на външното министерство:

— Известно е, че в началото проблемът бе дефиниран от Правителствения комуникационен център^[25], когато станция за

радиоелектронно прехващане, разположена в Турция, улови редица подозрителни, кодирани сигнали и съобщения до множество радиолюбители из целия свят. В тази връзка, допуска ли специален агент Радклиф евентуалното участие на ФСБ^[26]?

— В нашата работа нищо не се изключва — отговори уклончиво Петра, — но по-скоро не. Проблемът се корени далеч назад във времето и засега се въздържахме от коментари. Предлагаме хипотезата, изложена в доклада и подкрепена с необходимия минимум разузнавателен материал. Мисля, че ако Русия притежава ново и революционно оръжие, Президентът Путин щеше да обяви появата му, за да предотврати войната в Ирак. Режимът в Багдад и лично Саддам Хюсеин винаги са разчитали на въздържащата роля на Русия. Още един аргумент за неведението на ФСБ е войната в Чечня. Оръжието би решило повечето им проблеми в района.

— От това, което е известно за бизнесмена Кирил Беров, отношение по темата могат да имат по-скоро американците — намеси се директорът на външното контраразузнаване, Уйлям Апълби. — Но не е наша работа да им разказваме играта — залогът е твърде голям! Трябва да внимаваме с българите: те още не подозират, че притежават потенциал да унищожат планетата! Ако това стане достояние на българското разузнаване, следва да не губим време в показни изпълнения, а да овладеем ситуацията своевременно. А сега, преди следващите ни стъпки, да дефинираме непосредствената опасност: нека да не забравяме, че живееме на остров!

— Господа, на този етап съвещанието е информативно. Ако няма други становища, предлагам да приключваме! — обърна се учтиво към присъстващите сър Едмънд. Изчака формално няколко минути и натисна звънеца на бюрото си. Влязоха ликвидаторите и се заеха да унищожават папките със секретни материали.

---

[24] Телеметрия — система, позволяваща дистанционно следене на информацията, постъпваща от дадена система. Например: радио- и видеонаблюдението, GPS технологиитецифровата обработка на сигнали и пр. — Б.а. ↑

[25] Правителственият комуникационен център (GCHQ) отговаря за радиошпионажа и криптографията в системата на спецслужбите на

Великобритания. Центърът успешно си сътрудничи с МИ 5 и МИ 6 —
Б.а. ↑

[26] ФСБ — Федерална служба за сигурност на Русия — Б.а. ↑

НЯГУЛ КРАЛЕВ

Кралев прочете справката на финансовото разузнаване за имуществото на Кирил Беров в България. „И как, Боже мой, се трупа толкова несметно богатство!“ — не спираше да се изумява той. „В страна, в която няма петрол, природен газ или диаманти!“

— Свържи ме с Цанев — искам да ме осведоми за състоянието на Николов! — обърна се той към секретарката си.

— Той се обади, господин генерал. Веселин Николов все още е в кома.

— Затова харесвам майора: чете мислите ми!

Кралев взе схемата на Дирекцията и заразглежда поредната реорганизация. Трудно бе да се реформира тежката машина на българската полицейска система. Помощ им оказваха европейските и американски служби: Европол, Сикрет сървис и ФБР вече имаха бюра в София. Целеше се софийския център да стане и регионален. Вече се развиваше съвместна дейност срещу трафика на хора и наркотици. Агенти на Сикрет Сървис обучаваха служители на МВР да откриват работилници за фалшиви пари, да събират и съхраняват доказателства за съда. Но за успеха бе необходима съвременна организация: нови техники, технологии и оборудване в криминалистиката; изграждане и разширяване на базата данни и координацията между звената — все неща, от което крайно се нуждаеха. Службите в САЩ бяха организирани, свързани помежду си и с извънредно широки пълномощия. Сикрет Сървис, например, можеше да изисква финансови и технологични данни, да отправя запитвания до банки и кредитни институции. И всички, без изключение, бяха задължени да предоставят цялостната си информация!

Главния секретар му нареди да търси съдействие от страна на ФБР относно случая „Беров“ и пресечната му точка с Веселин Николов в САЩ.

Кралев се сети, че не е прегледал и последните сводки за криминалната обстановка в страната. Но той все не успяваше да се

концентрира. Мислите му прескачаха от тема на тема и от задача на задача.

Върна се на снощния си разговор с Петра. Кой имаше достъп до персоналния му компютър? Освен него, в къщата живееха още Павел Константинович, Алисия и Петра. Даскалови отдавна не ги бяха посещавали заради грижите си в санаториума. Неминуемо се натрапваше извода, че това може да бъде само Павел Константинович! Още по-съмнителна ставаше обстановката, ако се прибавеше изпадналия в кома Николов, след като в колата бе гръмнал един невинен детски пистолет — играчка.

Налагаше се да започне от дома си: всички улики водеха нататък. Нягул каза, че излиза, взе служебния автомобил и потегли към Бояна. След половин час си бе в къщи.

Петра и Алисия се завърнаха от Лондон и днес бяха на посещение в историческия музей. Павел Константинович отиде в санаториума: ръководеше ремонта вследствие на пожара. За пръв път от много време Нягул бе сам у дома. Струваше му се невероятно, че ще трябва да обискира себе си. Но все отнякъде трябваше да се тръгне. Реши да започне със стаята на Павел Константинович.

От малък бе приучен, че влизането там е „табу“. Той отвори вратата с леко колебание: не бе сигурен, че действа правилно. Стаята на Павел Константинович бе все така аскетична. Помнеше я от детството си, когато в редки случаи го пускаха в „светая светих“. Встрани от вратата имаше вграден дрешник. Между него и съседната стена се разполагаше легло и маса с един стол. Върху масата стоеше компютърът, подарък от Нягул за седемдесетия му рожден ден. На срещуположната стена имаше прозорец и етажерка с техническа литература. Нягул подключи към компютъра външна памет — твърд диск с обем 80 гигабайта, върху който направи запис — огледално копие на информацията в компютъра.

Слезе в работилницата на полуетажа: там царуваше същият велик порядък. Инструменти и приспособления, масла, резервни гуми и части за старата Лада бяха подредени върху полиците. До стената, укрепено с дюбели, бе монтирано електрическо табло, а под него, върху голямо старинно бюро, се разполагаше радиоапаратурата му. И тук нямаше нищо, което да навежда към необичайни занимания.

Нягул напусна владенията на Павел Константинович, качи се на етаж и влезе в кабинета си. Седна пред компютъра, прикачи външната памет, активира го и промени настройките за зареждане. Пред погледа му върху монитора се появи историческа картина, която му изглеждаше позната. Павел Константинович я бе сложил за фон на екрана си и върху нея имаше множество малки икони, чрез които той бе извел най-често ползваната информация. Пъстрата палитра на картината пречеше да се разчетат надписите под иконите. Нягул отвори експлорера и започна да преглежда файловете един по един: бяха изпълнени с научна информация, разнообразна кореспонденция, книги и справочници по математика, физика, електроника, радио- и електротехника. Имаше всякаква класическа музика, филми и сериали, свалени от пиратските сайтове. Това му отне няколко часа, но той не откри нищо подозрително. Компютърът на Павел Константинович бе също толкова подреден, както стаята и работилницата му. Почувства се уморен и, един по един, започна да затваря файловете, които бе отворил до момента.

Пред погледа му остана само монитора с картината на Димитър Гюдженев. „Цар Симеон — златният век на българската писменост“, гласеше надписът. Вгледа се с интерес в изображението, осеяно с множеството иконки. На масленото платно, чрез удивително съчетание от багри, сенки и полусенки, бе пресъздадена атмосферата около българския владетел, издигнал държавата до най-високо културно равнище. Сега си спомни, че бе виждал тази картина при посещенията си в Президентството. Веднага влезе в интернет, отвори сайта на Президентството и намери колекцията от картини. Прочете кратка анотация за художника: „роден през 1904 г. и починал през 1989 г.“ — отбеляза си наум Нягул.

На екрана му се мярна иконата с компютърни игри и той ги отвори. През свободното си време двамата с Павел Константинович играеха шах и решаваха главоломки от типа „открий гатанката“. При това играеха поотделно, но водеха статистика, без да шмекеруват и да анулират неуспешните си опити. Реши да се помае и за свое удоволствие свали две картинки за сравнение. Натисна бутона „select game“ и компютърът селектира задача № 1517, но Нягул я затвори и си избра № 1989. На триизмерните картинки се виждаха два питона на фона на порутен будистки храм. Елементите им можеха да бъдат

размествани, сглобявани и разглобявани, докато се открие маскираната в композицията им загадка. Но колкото да се взираше и да прилагаше богатия си игрови опит, Нягул не можа да намери печелившата комбинация. Затвори играта и се замисли, взрян в картината върху монитора.

Информацията, която се търсеше, бе твърде конфиденциална. Петра спомена за оживена кореспонденция с някой си Стрелец. Но в такъв случай файлът трябваше да се намира в компютъра. Тя каза също, че Павел Константинович е имал достъп до сървъра на полицията. Кой, по дяволите, бе източникът ѝ на информация? И защо му доверява подобни сведения зад гърба на Главния секретар? От приятелски чувства или защото иска той да вади кестените ѝ от огъня? Дали да разговаря с началството и да се информира за случая Национална служба „Сигурност“? НСС бе органа, осъществяващ информационно-аналитичната дейност, координацията и взаимодействието със спец-службите. Реши да не предприема прибързани действия. Не и преди да се е убедил, че компютърът съдържа скрита информация.

В детството му Павел Константинович измисляше занимателни и необичайни игри. Дватамата, например, си изпращаха тайни съобщения чрез разнообразни сложни системи за шифроване. Интересата към тайнописа, криптографията и стеганографията^[27] се бе събудил в Нягул още по това време. Беше ли използвал и сега подобни методи за укриване на кореспонденцията си? Щеше да е напълно в стила му ако я маскира в друго съобщение, в книга, филм или музика, като използва програмите, построени по метода на НЗБ (най-малкият значещ бит). Маскиран, такъв контейнер можеше да се намери само с мощен компютър и много време, с които Нягул не разполагаше.

Някаква бегла мисъл премина като светкавица на границата между съзнанието и подсъзнанието му, но не успя да се задържи там. Той започна да възстановява по асоциация провалите в паметта си: пъстра палитра... сенки и полусенки... картината на Гюдженов... да! Мисълта му се мярна отново, само за миг, но сега той бе подготвен да я залови. Беше си помислил: „ами ако Павел Константинович е сложил пред очите ми отговора на загадката“? Свърза веднага тази мисъл с картината: в многоцветния рисунък се губеха иконките, осеяли

монитора. Защо я държеше върху екрана и не му ли пречеше с пъстротата си?

Нягул пак потъна в спомените си от детството и уроците по криптография и стеганография. Спомни си, че названието „стеганография“ произтича от гръцкото *steganos* (секрет, тайна) и *graphi* (запис), т.е. тайнопис. Също, че с помощта на криптографията се скрива съдържанието на съобщението, а чрез стеганографията — самото му съществуване. Задачата тук бе да се скрие именно наличието на канал за свръзка. Извличането на информацията стоеше на втори план и се решаваше с криптографски методи.

В миналото Павел Константинович му показваше различни способности за укриване на тайнописи. Даваше му исторически примери от древността, та чак до наши дни. Един такъв пример бе този с обръснатата глава на роба. В V век преди новата ера тиранът Гистий бил поставен под надзора на цар Дарий в гр. Суза. Но въпреки строгия контрол, той изпратил секретно съобщение на сродник от гр. Милет. Гистий обръснал главата на роба си до голо, татуирал съобщението, изчакал косата му да порасне и го отправил на път...

Следователно, първата му задача бе да открие има ли „съобщение“, тоест скрита информация. Но как? Нягул влезе в интернет и се зачете в статиите, посветени на стеганографията. Направи обширен обзор по темата и след като вече знаеше „азовете“ по въпроса, се върна към разсъжденията си.

Да допуснем, че Павел Константинович е скрил кореспонденцията си със Стрелец във файл-контейнер. Искал ли е с това да прикрие действията си от него? Не му се вярваше и по-точно — не му се искаше да го вярва. Бяха извървели дълъг съвместен път и чистотата в отношенията им не бе под съмнение. Значи имаше указание или белег, с който да го е насочил: най-малко в общото им минало.

Долови, че в подсъзнанието му витае нова догадка, нещо като прословутото „шесто чувство“. Защо отрече предложения му от компютъра вариант на играта и избра нов под № 1989? Асоциацията бе в пряка връзка с картината върху монитора (годината, в която е починал Гюдженев) и някакъв скрит засега нему смисъл. Ами ако?... Реши да провери догадката си. Свали отново двете картинки и като начало „съблече“ кожата на първия питон. На оголеното му тяло бе

татуирано ухилено човече, с щръкнали като на таралеж коси и цип на устата. Той разтвори ципа и от устата му изскочи името на контейнера. Беше филма „Сбогом на оръжията“, по едноименния роман на Хемингуей.

Нягул съблече кожата и на втория питон. На дългото тяло на влечугото се четеше послание: „А сега открий и останалото!“.

Това вече не представляваше трудност — върна се при първия питон и „острига“ човечето. Свали скалпа от главата му и увеличи участъка с предполагаемия текст.

На голото теме бе написано името на стеганографиращата програма — speleos.com.

Нягул извади хард-диска от компютъра, облече се и се избърсна и отиде в ИКТ^[28]. Потърси лично директора му и началника на отдела по криптография — негови стари познати. Обясни с няколко думи спешността на задачата и те мобилизираха сътрудниците си. Повечето от тях бяха млади хора — компютърни специалисти, които се заеха веднага с отключването на стегофайла. Знаеше се вече, че за контейнер на скритата информация е послужил филма „Сбогом на оръжията“. Но по различни сценарии върху романа бяха снимани няколко филма със същото заглавие и един сериал: всички в компютъра на Павел Константинович! Първата им задача бе да определят кой от тях е контейнера, за да се опитат да го отворят.

В някои компютри инсталираха едно към едно паметта от компютъра на Павел Константинович, на мониторите на други вече се виеха сложни математически формули. Работата на специалистите можеше да продължи с часове, възможно и дни наред. Не бе изключено, доколкото познаваше човека си, информацията в стегофайла освен компресирана, да е и криптирана.

Нягул повтори, че трябва да го уведомят веднага щом получат първите резултати и напусна института.

Късно вечерта, директорът на ИКТ се обади и му съобщи, че са изчислили контейнера — филм под същото заглавие от 1966 г. Но при всеки опит на специалистите да го отворят, се задейства защита и файлът се самоунищожава! Търсеха начин да я елиминират, но това щеше да ги забави.

И все пак Павел Константинович имаше тайни от него...

Кралев потърси Главния секретар, изложи му случая в подробности и двамата се разбраха да информират НСС.

---

[27] Стеганография (гр. тайнопис) — наука за тайното предаване на информация, като се скрива самия факт на нейното съществуване. При компютърната стеганография информацията се скрива в графически или текстови файлове (т.нар. „контейнери“), чрез използването на специално програмно обезпечение — Б.а. ↑

[28] ИКТ — Институт за компютърни технологии към МВР — Б.а. ↑

ВАШИНГТОН, ОКРЪГ КОЛУМБИЯ

Съгласно „Стратегията за вътрешна сигурност на САЩ“ в Директората на Централното разузнаване (DCI), се бяха събрали ръководителите на двете други водещи ведомства: на Федералното бюро за разследване (FBI) и по-специално на информационно-аналитичната му служба (Intelligence Office) и на Министерството на вътрешната сигурност (DHS), за да се интегрират аналитичните и практически действия на службите, пряко ангажирани с вътрешната сигурност и външното разузнаване на САЩ.

Трите ведомства бяха извършили стратегически и тактически анализ за заплахата и оценка на уязвимостта. На тъй наречената Съвместна работна група по тероризма (JTTE) възложиха да изготви план за действие. Заедно с водещото ведомство за Стратегическо реагиране (OHS) се взеха решения за стратегията и непосредствените действия във връзка със ситуацията. Анализът на тактическата заплаха щеше да помогне на правителството да вземе незабавни краткосрочни мерки за овладяване на конкретно сложилата се обстановка. За стратегическия анализ се изискваше детайлното познаване на финансовите и политически източници на подкрепа и мотивация, сегашните и бъдещи възможности на източника на заплахата и уязвимостта на САЩ откъм конкретни обекти и сектори в страната.

Централното разузнавателно управление (CIA) възложи на Управлението за информация и анализ (Department of intelligence), едно от четирите управления на агенцията и негово аналитично подразделение, да предостави Ситуационен анализ^[29] относно обстановката в България. Целта бе да се създаде бързо пределно ярна картина на процесите с критична важност за националната сигурност. Групата аналитици щеше да се формира в движение и да работи по метода „Делфи“^[30].

---

[29] Ситуационен анализ — метод в сферата на разузнаването, насочен към нови и бързо протичащи ситуации, за които няма

достатъчно предварителна информация и не може да се разчита на други, изискващи повече време, методи — Б.а. ↑

[30] Метод „Делфи“ — използва се за изследване на проблеми, за които няма достатъчно информация — Б.а. ↑

МОМЕНТЪТ НА ИСТИНАТА: МАСКИТЕ ЗАПОЧВАТ ДА ПАДАТ

Нягул, Алисия и Петра закусуваха в трапезарията. Денят бе топъл, а обещавахе да бъде още прашен и задушен: настъпваха юлските „горещници“. Павел Константинович постави каничка чай с лед на масата и се присъедини към компанията. Сложи парче бекон в чинията си, крилце студено пиле, малко сос и започна изискано да се храни.

— Какво ще правим днес? — Запита Алисия. — За пръв път Нягул си е в къщи. При това без работа!

Павел Константинович отговори незабавно:

— Предлагам екскурзия до санаториума. В близост има запуснат рудник, а под някогашните галерии — естествена пещера. Подготвил съм екипи и снаряжение за всички. Участъкът, където ще предстои спускане, е малък: галериите са почти на повърхността. Момичетата като нищо ще се справят! — обърна се той към Нягул.

Нягул кимна в знак на съгласие. Алисия кръстоса приборите си и капризно сви рамене:

— Защо ще ходим в някакъв си рудник? — попита дръпнато тя.

— Ще ви демонстрирам възстановка на едно изобретение от началото на миналия век! — отговори ѝ сериозно Павел Константинович. — МИ 6, чийто представител тука е Петра, също се интересува от феномена. Нали така, специален агент Радклиф? — обърна се той към Петра, а тя смутено зачовърка в чинията си.

— Уйлям Апълби вчера Ви изпрати съобщение за свръхмощно излъчване на радиовълни, засечено от космоса. Нареди Ви, заедно с резидента на МИ 6 за България („културно аташе“ при посолството), г-н Колинз, да отидете на мястото, заснето от спътника. Но, уверявам Ви, това не е детска играчка: предпочитам да ви заведа лично аз!

Беше ред на Петра да се изненада. Тя наистина получи такова съобщение, но то бе кодирано, а кодът (поне според специалистите) непробиваем!

— Не се учудвайте, Петра — усмихна се Павел Константинович. — Подценили сте количеството и качеството на човешкия потенциал, с

който разполагам. Нягул знае, че имам мнозина приятели, радиолюбители, в целия свят. Някои са известни компютърни специалисти, други водещи учени и дори — гении в своята област. Използвахме усилията на много хора и най-съвременни средства, за да направим пробив в системата ви. Несъмнено защитата ѝ е технико-биологически връх, с използване на биометрични данни и ДНК код: в случая — Вашите. Но ние, за късмет, разполагахме с тях...

Меко бе да се каже, че Петра бе потресена от чутото, но не се издаде. Павел Константинович продължи да дълбае по-нататък:

— Като споменах за тайни, Нягул, та се сещам! Защо не каза, че ти е необходим достъп до контейнера ми? Щеше да получиш не само стеганографиращата програмата, но и тази на защитата ѝ. Обзалагам се, че сега ЦРУ и Сикрет сървис, взети заедно, няма да ти помогнат!

Павел Константинович се правеше, че не забелязва конфузията, настъпила след последните му думи. Най-силно преживяваха чутото двамата професионалисти, Петра и Нягул. Алисия — напротив, сякаш се забавляваше и гледаше от нов ъгъл възрастния човек: с уважение и респект, каквито не бе наблюдавала досега у себе си.

— Как си позволявате да влизате в пощата на Петра! — възмути се Нягул. Суперинтендант Радклиф е наша гостенка!

— Петра не е суперинтендант от Скотланд Ярд, Нягул, а специален агент на МИ 6! И никак не е случайно, че тя е „наша гостенка“. Нали така, Петра? — строго я изглежда Павел Константинович. — Случайното в случая е само приключението ти в Лондон, Нягул и хрумването на Алисия да посети страната ни. Тя е единственият непредубеден човек между нас. Но да не губим повече време! Скоро ще се изясни всичко: кой — кой е и защо е дошъл в България. Тъй че да привършваме с яденето и да потегляме към санаториума!

И без да чака потвърждение на думите си, той стана и започна да прибира недоядената им закуска. Никой от присъстващите не му възрази. Нягул, който смилаше информацията относно статута на Петра, бе раздвоен и объркан. На практика се оказваше, че той и Главния секретар са подведени по някакъв начин. А може би подведеният е само той? Петра, която мълча през цялото време и не потвърди, нито отрече казаното, се извини и отиде да се обади по телефона.

Половин час по-късно, спортно облечени и натоварили пещерняшки принадлежности, те пътуваха към планината. На разклона пред санаториума Павел Константинович поиска Нягул да отбие и да паркира колата. Изненадите за този ден не свършваха до тук. На двеста метра по-нагоре бе спрял жълт кар и от кабината им махаше професор Бахманов. Свалиха багажа си и тръгнаха по нанагорницето. Чуха го да крещи възбудено:

— Изненада-а-а, изненада-а-а! Имам изненада за вас: ей тоя помощник. Хайде, товарете се и да потегляме!

Алисия позна кара на санаториума. Идеята бе напълно в стила на Бахманов. Здрависаха се, натовариха саковете и той подкара чудноватото превозно средство по черния път, нагоре и вдясно от разклона. Павел Константинович, седнал до него, не изглеждаше изненадан. Петра, Алисия и Нягул вървяха пеша след машината. След два километра пътят свърши и карът спря. Навлязоха в камениста местност. Потеглиха пеша през валуните, като се ловяха за ниски храсти и хилави дръвчета, обраснали с див хмел. Неочаквано Павел Константинович и Бахманов изчезнаха в близката голяма дупка. „Дупката“ се оказа входа на стръмен тунел. Спряха в началото на тунела, извадиха фенерчетата и се преобуха. Точно пред носа си Алисия видя букет бели печурки, като тези, които бе пържил Бахманов. Ето откъде са били гъбите! Обеща ѝ да я заведе на мястото, където растат. Значи е посещавал вече рудника — сам или с Павел Константинович.

Старият хазартен дух се събуди в Алисия. Тя пак долови трепета от приключението. Усети, че се случва нещо изключително и забърза след Павел Константинович. В този момент той завиваше в страничната галерия. В тунела бе тъмно и влажно. От стените сълзеше вода и на тънки струйки се стичаше по наклонения под. Осветена от лъча на фенерчето, тук-там проблясваше рудата. На пода се виеха ръждясали релси, срещаша се захвърлени инструменти и стари вагонетки. Галерията завършваше с дълъг и стръмен склон. Павел Константинович намали темпото и изчака всички да се съберат. Отвори сака, който носеше със себе си, извади въже, завърза го за една издатина в скалата и закачи куката върху колана на Алисия. Тя смело започна да се спуща, а той внимателно придържаше въжето и я следваше. Наклонът бе около трийсет градуса, по склона имаше много издатини и въобще не бе опасно. След тях се спусна Петра, а накрая

слезе и Нягул. Оказаха се на кръгла площадка, от която започваха няколко галерии. Отвързаха въжетата и тръгнаха след водача си. След още двеста метра се озоваха пред висока стена. Той натисна малка издатина в скалата над главите им и... Сезам се отвори!

Павел Константинович освети таблото вдясно от входа, присегна се и вдигна шалтера. Разнесе се виещия звук на трансмисия и равномерното бумтене на генератор. Запалиха се около дузина луминесцентни лампи. Светлината им ставаше все по-ярка, докато тъмнината отстъпваше по ъглите и пред погледа им се откри просторна „зала“ с високи сводове. Беше естествена кухня в скалата. Голяма пещера, сътворена от природата и открита от човека, когато търсил вълшебния метал.

Но това бе само черупка, в която се разполагаше най-модерна съвременна лаборатория! Върху елегантна бяла конструкция се редяха уреди и апарати в странни извивки и съчетания. Стените и тавана бяха облицовани с бяла изкуствена материя, което създаваше илюзия за операционна зала. До една от стените се разполагаше причудливо съоръжение, което в горната си част наподобяваше грамофон от началото на двайсети век. Състоеше се от няколко вертикални цилиндрични тела с различни напречни сечения, плавен преход, извит като дъга и вертикален отрязък, след който идваше хоризонтална част, завършваща с нещо като рупор.

Срещуположно стояха няколко шкафа и контролен пулт вдясно от последната секция. Следваха рафтове със сложна апаратура и лабораторна вана с камина. На самото ѝ дъно лежеше малко кварцово цилиндърче, пълно с газообразно вещество, което се движеше из вътрешността му. Друго, подобно на първото, бе поставено на статив, монтиран до ваната.

На малка масичка в единствения празен ъгъл на помещението имаше иконостас със старинна дърворезба и голяма икона на Божията майка с младенца.

— Лабораторната установка — показва с широк жест Павел Константинович, — е предназначена за предаване на разстояние по радиото ударната вълна на взрива!

Когато премина първоначалното смайване, всички заговориха в един глас:

— Невъзможно е да сте възпроизвели експеримента на Филипков!
— възкликна отчаяно Петра.

— Какво знаете за откритието, Петра? — спокойно я запита Павел Константинович.

Но Петра не му отговори. Прехапа си езика и млъкна, като видя как свирепо я гледа Алисия. За малко да я издаде, че се е ровила из файловете на Бахманов и е записала на диск последните му разработки. Тогава Алисия не можеше да знае, че е попаднала на възможно най-изумителното му творение. Много по-късно, в разговор с Петра, тя откри значението на документа, който от празно любопитство бе свалила в нощта, когато изгоря Карла.

— Вие действително стоите пред лабораторна възстановка на експеримента на Филипков! Това е етап от пътя, извървян от група учени от различни сфери на познанието: радиофизика, квантова — и астрофизика, електроника и електротехника и дори философия, докато се стигне до съвременния еквивалент на изобретението.

— Защо не споделихте всичко това с мен?! — Запита го изумен Нягул. — С какви средства оборудвахте лабораторията и какво целите с опитите си?

— Сложно е за обяснение... — Павел Константинович избърса потта, избила по челото му. — Тук виждаш реализиран труда на няколко поколения, Нягул. Ние, в това число Беров и Даскалови, не искахме да те въвлечаме в нашите работи. Дейността ни бе извънредно рискована и опасна. Но обстоятелствата се измениха и както казах, моментът на истината настъпи!

„Полицаят“ в Нягул извърши светотатство, което нямаше аналог в живота му. „Той“ сграбчи възрастния човек за раменете и силно го разтърси:

— Но това е нечувана конспирация! Доколкото разбирам, в нея са участвували Беров, братя Даскалови, Бахманов и поколенията назад, без да знам само аз. Ще отговаряте за това, Павел Константинович, кълна Ви се!

— Почакай, Нягул! — спря го изплашена Алисия. — Нека първо разберем защо сме тук.

— Гласът на разума — подкрепи я и Петра. — Хайде, Нягул, нека Павел Константинович да ни обясни!

— Всъщност, доведох ви тук за малка демонстрация — той спокойно отстрани ръцете на Нягул и продължи, като че нищо не се бе случило. — И по-специално заради Петра, която е най-заинтересована от видяното. Сложно е да се обясни с няколко изречения, дори е по-добре да не знаете същината. Освен това, части от апаратурата се помещават под пещерата и в тунела, пробит под къщите на Кралеви, Даскалови и Берови. С тяхно съгласие и участие, разбира се, което води началото си далеч назад в годините. — Ти, Нягул, трябва да се гордееш с предшествениците си, защото те бяха истински патриоти!

Павел Константинович не дочака реакцията му. Приблужи се до един от шкафове и го отвори: вместо задната му стена зееше дълбок изкоп, в който бе инсталиран мощен сървър. Седна, набра паролата и няколко цифри. Отвори се друга ниша встрани от компютъра и помонтирани на пода релси, автоматично се придвижи перископ — като тези в подводниците. Подкани ги с жест да се приближат и да погледнат през уреда. Първа пред перископа застана Петра.

— Виждате ли добре, госпожице Радклиф? Завъртете окуляра наляво или надясно, докато се проясни картината.

Петра кимна, в знак че е разбрала.

— Сега се ориентирайте в местността и потърсете малка канара на десетина метра от входа. Видяхте ли я?

Петра отново кимна утвърдително.

— Добре, а сега елате и вие двамата! — Обърна се той към Алисия и Нягул.

Те повториха същите действия и зачакаха нови указания. Изпълняваха без коментар всичко, което им наредеше.

Павел Константинович отвори друг, вече конвенционален шкаф, извади няколко костюма — защитно облекло за следващата фаза на експеримента и им ги раздаде. След като се облякоха, закопчаха и поставиха каските на главите си, той ги огледа най-щателно. Увери се, че всичко е наред и започна с обясненията:

— Това е лабораторен експеримент — бледа демонстрация за възможностите на изобретението. Ще предизвикам слаб взрив в камината и с помощта на сложна система ще възпроизведа силата на взрива върху канарата пред входа. Взривната вълна изцяло ще се предаде чрез носещата електромагнитна вълна. Така бомба, взривена в

пустинята Негев, може да упражни въздействието си в Аляска! Феноменът се предава на разстояние от няколко хиляди километра.

Трябва ни значително количество енергия. И дано не предизвикаме инцидент, както този с Президента на републиката... да я наречем „Мбонго“! — пошегува се Павел Константинович. Но думите му предизвикаха обратен ефект. Нягул гневно се нахвърли върху му:

— Ваша работа ли е била катастрофата, Павел Константинович? За малко да избухне междудържавен конфликт!

— Наложил се да възстановя старата трансформаторна подстанция в мината — невъзмутимо му отговори Павел Константинович. — Монтирах някои съвременни устройства с автоматично управление и защита. Докато съоръженията са превключвали, електрониката в колите се е пообъркала.

— Господи, какво ли ще видим и ще чуем още! — Изохка Нягул и се хвана за главата. Но веднага го блъсна нова, още по-ужасяваща мисъл. — А показните взривявания на мафиотските мерцедеси — те също ли са Ваша работа?

— О, тук имаш пръст и ти, Нягул! Държиш базата данни в компютъра си — шеговито отби атаката му Павел Константинович, но веднага стана сериозен:

— Стига, Нягул, моля те да се владееш! Експериментът няма връзка с радиовзривателите: последните действат на принципа на радиоснаряда. Аз само се шегувам. Би било твърде хубаво, за да е истина.

Наскоро Нягул вече бе чувал същата фраза. Но къде?... Беше я изрекъл самия той и пак по същия повод! Колко страни имаше един медал?

— Но да се върнем отново към експеримента, Павел Константинович — намеси се в престрелката Петра, — нали електроцентралата ще отчете рязък пад на напрежението, а радиолокаторите ще засекат мощно електромагнитно поле?

— А как бях засечен от външното разузнаване, Петра? Посредством военните ви сателити и свръхмощното излъчване на радиовълноводния тракт!

Сега по фидера към антената ще потече значителна мощност. Затова съм ви облякъл като космонавти! — Павел Константинович

отиде и седна пред компютъра. Зададе серия от команди и необичайното съоръжение, което приличаше на грамофон, се завъртя около оста си.

— Ела тук, Петра! Имаш честта първа да натиснеш бутона — той посочи бялото копче на пулта пред себе си. Петра го натисна и дебела плоча от плътен метал започна бавно да затваря камината. След това я накара да натисне червеното копче на превключвателя. Изведнаж лумна интензивен поток светлина — като от мълния и се чу оглушителен взрив: гръмна тръбичката с неизвестния газ.

Павел Константинович отиде, погледна през перископа и ги прикани с жест до себе си. От канарата пред входа на рудника нямаше и помен! Петра, Алисия и Нягул се сменяха пред перископа, като напразно се надяваха да я открият в някой друг квадрант. Нямаше я. Беше изчезнала от лицето на планината!

Тримата интелигентни млади хора постепенно осъзнаваха мащабите на това, което се случи пред погледа им. Беше ново и революционно откритие, което щеше изцяло да промени света! Вече пет пари не струваха всичките атомни бомби и ракети; противоракетни отбранителни системи и системи за ранно реагиране; програми за космически, за биологически и психологически войни; за управление на тълпите и какво ли не още. Нямаше да има недосегаеми континенти, държави, градове и дори отделни хора! Играта на война бе невъзможна или по-точно — възможна във всяка точка от планетата. Човечеството по принуда щеше да стане адекватно на мисията си!

Петра първа възприе фактите:

— Какво ще стане оттук нататък, Павел Константинович? Всеки терорист, терористична група или държава ще могат да рекетират човечеството. Темата е доста поизтъркана: на света му стигат атомните бомби и другите оръжия за масово поразяване. Трябва незабавно да унищожите дяволското си творение!

— О не, Петра! Откритието е революционно в много отношения. Посредством насочен сноп радиовълни може да се пренася електричество без жици и далекопроводи: от Европа — направо в Африка. Помислете какво означава това за регионите, потънали в мизерия и мрак по липса на електроенергия? Човечеството ще харчи милиарди, но не за братоубийствени войни и нови оръжия, а за напредъка си!

Почакайте и сами ще се убедите — Павел Константинович отиде при перископа и го обърна на 90 градуса. — Погледнете към манастира и санаториума. Там сега е тъмно: има повреда в електрозахранването. Не без помощта на Бахманов, разбира се — засмя се Павел Константинович.

Отново се изредиха пред перископа. Както им каза, в настъпващия здрач, сградите на манастира и санаториума стояха тъмни. Той отново седна пред компютъра и зададе нови ориентири на „грамофона“. Натисна бялото копче върху таблото и металната плоча се придвижи встрани. Взе второто кварцово цилиндърче от статива, сложи го в камината, придвижи пак металното перде и натисна червеното копче — отново се чу слаб взрив. Едновременно с взрива, светнаха сградите на манастира и санаториума!

— Сега монахините пак имат електричество — потри ръце Павел Константинович. — Черпим го директно от електростанцията, без електропроводи! Изпращаме го в подстанцията и оттам в трафопоста посредством сноп насочени радиовълни!

Стояха безмълвни пред чудото, което отново се извършваше пред очите им! Нягул се опомни пръв. Отстрани се от перископа и се обърна към Павел Константинович:

— Павел Константинович, отговорете на въпроса, който се налага от самосебе си. Напоследък се извършиха редица убийства в престъпните среди. Всички с една особеност: кола хвърчи във въздуха без взривно устройство. Има ли това връзка с експериментите, които току-що проведохте? Не се ли случи, но в по-лека степен, същото и с колата на Веселин Николов, когато ви похити? Имало е взрив зад къщата ни, а експлозивът е активиран посредством радиосигнал. Чрез пистолетчето на Лия и този слаб взрив ли неутрализирахте Веселин Николов? — Нягул го следеше напрегнат в очакване на отговора, но той само сви рамене и каза неопределено:

— Мисли каквото си щещ, Нягул. Това са си само твои предположения. Аз вече отговорих — Павел Константинович изглеждаше уморен, — въздушния интерфейс на МВР е разграден двор: всеки може да подслуша полицейските честоти! И, разбира се, да очисти проговорилия, „засветен“ или неудобен мафиот! Говорите за цифрова клетъчна технология, която позволява 100% защита на информацията, а защо не я внедрявате? След като и средства ви се

отпуснаха от Европейския съюз? Внедрихте я на границата, за няколко висши служители на МВР и Първо РПУ, експериментално.

— Какви ще са последствията — върна ги към основната тема Алисия, — ако някой се възползва от откритието с нечисти цели?

— Мислих по въпроса — отговори Павел Константинович, — и предприех съответните действия. Какво ви казах тази сутрин? Че вече е назрял моментът да посетите лабораторията. Това стана възможно, защото именно днес се срещат ръководителите на страните от Г-8. Само преди дни правителствените глави получиха пълен набор материали с чертежите и описанието на изобретението. Идентичен комплект получи и Президентът на Република България.

— Как осъществихте контакт на толкова високо равнище, Павел Константинович?! — запита го, удивена, Петра.

— Ние, радиолюбителите, сме като масонско братство — има ни навсякъде. Интервенирах чрез високопоставени служители, в качеството им на съветници и експерти по върховете. Като първа точка в програмата днес, от страна на Г-8 се подготвя „Заявление за стратегическа стабилност“. Предстои да се уточнява процедурата за съвместен експеримент. Медиите отдавна разгласяват новината, а мисията на няколко поколения приключва днес. Амин! — прекръсти се Павел Константинович и се поклонил пред иконата на Богородица.

Това окончателно сложи капак на всичко, казано дотук.

— Господ да ми е на помощ! — пръв реагира Нягул. — И тази нечувана конспирация се е развивала под носа ми!

Всички бяха вече на предела на силите си, физически и душевни, когато, като по даден сигнал, през главите им премина една и съща мисъл. Алисия първа я изрече на глас:

— А къде е Бахманов? Виждал ли го е изобщо някой от нас? — запита тя, но вече знаеше и отговора.

Бахманов бе останал отвън да бере гъби!

Засуетиха се и започнаха да събличат бързешком странните си костюми. Притесни ги обстоятелството, че можеше да е пострадал при експеримента. Алисия се досети за перископа, предложи да огледат околността и без да чака се залепи за окуляра. Навън бе тъмна нощ с безброй звезди, които в случая бяха съвсем безполезни. Невъзможно бе да се отличи фигура или каквото и друго там да било, ако не се движи сред камънаците.

Павел Константинович се зае пак да рови из шкафовете. Донесе шлем с очила за нощно виждане и го даде на Алисия. Помогна ѝ да го закрепил на главата си, а тя се залепи за окуляра и трескаво затърси Бахманов. Мина малко време докато се адаптира към чудноватата гледка, която се разкри пред погледа ѝ. Изведнъж пронизително извика и Нягул с два скока се намери до нея. Свали каската от главата ѝ, постави я на своята и се зае да разглежда околността.

Отразените от местността, невидими за окото, инфрачервени лъчи постепенно се фокусираха в обектива на прибора. Сред оцветената през очилата в жълто, зелено и оранжево местност, спряха три жълто-зелени джипа, от които се заизсипваха жълто-зелени мъже с пушки. Един от тях се насочи към входа и лицето му изпълни окуляра на перископа. Беше Веселин Николов!

— Аз дори не нося пистолет! — отчаяно възкликна Нягул.

— Какво става, Нягул? — доближи го Павел Константинович. — Какво видя навън?

— Три джипа, пълни с главорези! Предвожда ги Веселин Николов, който трябваше да е в кома!

— Ще се справим — успокои го Павел Константинович. Отиде при шкафовете вляво от компютъра и извади четири бронезилетки. Хвърли по една на Алисия, Петра и Нягул, облече своята и коленичи пред иконостаса. Стана, прекръсти се три пъти и... съдра красивата драпировка, която покриваше стената зад него! В каменната гръд зейна голяма полукръгла ниша. Във вътрешността ѝ бе накачен арсенал от най-съвременни щурмови оръжия, леки картечници и дори един гранатомет! Той свали от закачалката четири каски от суперздрава пластмаса и им ги раздаде. Взе от ъгъла на нишата две раници и нахлузи едната върху плещите на Нягул. По негов знак, Нягул вдигна другата и я постави на мускулестия му гръб.

Павел Константинович сложи по две гранати в джобовете на екипировката си и даде още четири на Нягул.

— Гранатите ще ползваме само навън и в никакъв случай из галериите на мината!

Нягул бързо се съвзе и сега професионално оценяваше окачените направо върху скалата оръжия. Избра си двуцветна автоматична система, която много наподобяваше гранатохвъргачка. Павел Константинович веднага обясни:

— Това е персонално щурмово оръжие — ОСІW^[31]. Първата от двете системи, които виждаш, е самостоятелна гранатохвъргачка — и той показва по-голямата от двете цеви. — Основните части: приклад, ръкохватка, мерни прибори и ударно-спускателен механизъм, са като на американската М-16, с която вече си стрелял. Разликата е, че тази пушка се използва при водене на бойни действия в тесни помещения — сгради, бункери, тунели...

Павел Константинович се обърна към Петра:

— В каските ни, Петра — посочи главата си той, — има прибори, които следят обстановката около нас. Автоматите ни са снабдени с термовизори и лазерни целеуказатели. Информацията се анализира от мини-компютри в раниците ни и се праща в централен компютър под пещерата, който работи паралелно с този — посочи той компютъра, пред който стоеше Петра. Централният компютър е от последно поколение и обработва 64 бита информация за една наносекунда. Едно от предназначенията му е да модифицира радиовълните в цифров сигнал. В компютъра има база данни за галериите, техните разклонения, входовете и изходите на рудника. Чрез картина върху монитора ти ще наблюдаваш, в реално време, нашето и на противника ни местоположение и придвижване. Всички сме снабдени с двупозиционна „GPS“ радиовръзка — микрофона и наушниците са за това. Ще ни насочваш съобразно картината от топовизорите, приборите за нощно виждане и картата върху монитора, а Алисия ще ти помага при анализа на обстановката.

После Павел Константинович свали един АН-94^[32] с нощен мерник и подцевна гранатохвъргачка. Огледа Нягул от главата до петите и нареди шеговито:

— Следвай ме, Терминаторе! — и двамата изчезнаха в мрака зад вратата.

Алисия и Петра се разбраха с един поглед. Петра сложи бронезилетка, отиде при нишата с оръжието и огледа това, което бе останало. Спря се на един COMMANDO^[33] с къса цев за щурмови операции в сгради. Зареди прозрачния двуредов пълнител върху цевта и сложи още два пълнителя в джобовете си. Надяна каска за нощно виждане и постави раницата, която Алисия затегна на гърба ѝ. Прекръсти се, прегърна близначката си и последва мъжете.

Алисия се настани пред монитора и включи компютъра. Веднага ѝ бе поискана парола, а тя не я знаеше. Зае се притеснено да търси изход от ситуацията. След кратък размисъл реши да пробва слушалките, които стояха отстрани до компютъра. Постави ги на ушите си и веднага се чу далечна стрелба като от картечница и гласът на Павел Константинович:

— Ало, Ало, Петра... Ало, Ало...

Нямаше време да му обяснява, че не е Петра. Попита го за паролата, за да визуализира рудника върху екрана.

— Нямах нужда от парола — бодро се отзова гласът в слушалките. Отвори компютърните игри и кликни върху иконата „Free Game“. Щом файлът се отвори, вместо играта, ще се появи триизмерна карта на рудника. Останалото ще свършат базата данни в програмата и GPS — системата.

— Успокой се — продължи да я напътства Павел Константинович, — и започни да ни съобщаваш къде са хората на противника. Повтарям: чрез топовизорите, апаратите за нощно виждане и компютрите в раниците ни, централният компютър получава, анализира и преобразува информацията във вид на червени точки върху картата. Квадрантите са номерирани, а червените точки изцветените в зелено галерии, са хората на Веселин Николов!

„Щом ме нарича Петра, значи тя още не се е присъединила към тях“ — констатира Алисия, докато отваряше програмата. После нямаше време за нищо друго, освен за екшъна, който се разигра пред погледа ѝ. Увлече се незабавно от взрива на жълти, синьо-зелени и червени багри върху монитора. Изчака очите ѝ да се адаптират и се зае да позиционира червените точки.

Най-напред чрез GPS-а откри двамата мъже. Павел Константинович познаваше разклоненията на галериите като пръстите на ръцете си. Алисия му указваше номера на квадранта, където имаше червени точки и той безотказно ги намираще. Унищожени, точките застиваха неподвижно. Нягул се ориентираше по-бавно, но също елиминира две червени „точки“.

Обади се и Петра: тя вече бе изкачила склона пред пещерата. Алисия ѝ указа посоката, която следваха Павел Константинович и Нягул. Противниците им бързо се топяха, когато се чу взрив и последва силен тътен. Някой хвърли граната и събори прогнилите

подпорни греди на главната галерия. Огромно количество земна маса се свлече пред очите ѝ и се плъзна надолу. Видя двамата да тичат обратно към пещерата. Лавината от пръст и камъни ги следваше по петите. Веднага предупреди Петра за свлачището и скоростта, с която се движи. После видя как мъжете я пресрещат, хващат я и я повличат със себе си.

Алисия съобразяваше какво още може да се направи. Силно паникьосана, тя трескаво пребърка планинарските сакове. Взе няколко въжета, куки, рапели, един чук и изскочи навън. Затича се към мястото, откъдето се спуснаха преди няколко часа. Заизкачва се бързо по склона, като се държеше за въжето, укрепено най-горе в скалата. Успя да стигне до ръба на наклонения участък, прехвърли се през корнизата и стъпи на плоския под на галерията. Веднага започна да копае нови дупки в стената и да навързва още въжетата. Така нямаше да се налага тримата да се изчакват при спускането. Отгоре ѝ вече се сипеха дребни камъни и пръст и тя слезе обратно на площадка пред пещерата. Влезе, седна пред компютъра и незабавно сложи слушалките. Свърза се с тримата и им съобщи за допълнителните въжета.

Времето течеше твърде бавно. Алисия усети бесния галоп на сърцето си. Само това ѝ липсваше: не си носеше лекарствата! Пред очите ѝ започна да причернява и тя загуби съзнание...

* * *

Тримата — Петра, Нягул и Павел Константинович, се бяха надвесили над нея. Какво искаха? Защо Петра я биеше по лицето и защо цялата бе мокра?

Твърде много въпроси, реши Алисия: първо ще си почине — и пак затвори очи. Събуди я острата миризма на амоняк и раздиращата я кашлица. От очите ѝ течаха сълзи, които Петра попиваше с носната си кърпичка. Надигна се от пода и направи опит да седне. Беше замаяна, но не виждаше повече черни петна и не усещаше слабост.

— Ще можеш ли да се изправиш, мила? — погали я с една ръка Нягул, докато с другата я придържаше на коленете си. — Припадна, но вече се съвземаш и скоро ще си добре. Ако не можеш да ходиш, аз ще те нося — трябва да се измъкнем от лабораторията. Пред вратата е

натрупана голяма скална маса и продължава да приижда. Тук има много химикали и пластмаси: ще бъде страшно, ако се възпламенят! Но това не бива да те безпокои: Павел Константинович е предвидил дори противогази.

Алисия предприе следващия опит да се изправи. Нягул внимателно я подкрепяше и тя направи няколко крачки. Всъщност не бе толкова страшно, дори нищо ѝ нямаше.

— Как ще излезем, щом галерията и вратата са затрупани? — зададе напълно смислен въпрос Алисия.

— Павел Константинович ще ни изведе: както и досега, той пак има резервен вариант.

— А какво се случи с нападателите ни?

— Не знаем нищо за съдбата им. Надявам се да са живи — намеси се Павел Константинович, — но хайде да тръгваме към горния свят!

Алисия видя, че един от шкафовете бе отместен, бялата пластмасова ламперия висеше на парцали и отзад зееше тъмен проход. Павел Константинович носеше метален лост и миньорска лампа, за случай че в тунела има газ „гризу“. Раздаде им противогази и каски, на които имаше монтирани фенерчета и те навлязоха в прохода.

— Предстои ни да изминем около два километра — обясни Павел Константинович. — Ще слизаме непрекъснато по наклон и само в последните 500–600 метра ще се катерим.

Постепенно галерията се стесняваше и колкото по-надолу се спущаха, толкова повече скалите ги притискаха от всички страни. Накрая трябваше дори да пълзят. Алисия получи пристъп на клаустрофобия и отново бе близо до припадък. Най неочаквано тунелът се разшири и започна да се изкачва стръмно нагоре. Компанията преодоля последния участък от пътя и спря: галерията свършваше в тупик! Тримата се гледаха отчаяно и Павел Константинович побърза да ги успокои:

— В дъното има ниша, където ще трябва да се сместим, оперни плътно до стената. Отгоре ни ще се излее голяма маса вода, която ще се стече бързо по наклона.

Сместиха се някак и Павел Константинович освети тавана. Видяха очертанията на кръгла, гладка като полирана, каменна плоча. Той вкара лоста в една вдлъбнатина и го напъна. Плочата се наклони и

пропусна мощна струя вода, която се изливаше встрани от тях. След няколко минути водата се оттече и той отново пъхна лоста. Този път плочата се завъртя по оста си и застана напречно като шибър...

Високо над главите им светеха луната и ярките звезди на нощното небе!

— Сега вече имаме проблем! — възкликна Петра. — Как ще се изкачим по този комин?

— Ще викаме и все някой ще ни чуе — засмя се Павел Константинович. — Давайте, викайте колкото можете!

Тримата не чакаха да ги подканят. Алисия и Нягул викаха „По-о-м-о-о-щ“, Петра крещеше тиролския вариант на „Ехо-ри-пи-и-и-и...“, а Павел Константинович извади от джоба си сигнален пистолет и изстреля една червена ракета.

Отгоре се чу бодрото „Изненада-а-а-а“ и Бахманов цъфна над отвора. Хвърли им въжена стълба и скоро всички бяха... при кладенеца в двора на санаториума!

Там наистина ги очакваше изненада: началникът на направление „терор“ — полковник Сираков и момчетата от СОБТ!

* * *

Павел Константинович, Кралев, Сираков и командосите тръгнаха обратно към входа на мината, за да проверят какво е останало от Николов и хората му.

Алисия и Петра седнаха на земята да си отдъхнат и буквално засипаха с въпросите си Бахманов. Той не можеше да си намери място от радост, че ги вижда отново, живи и невредими. Заговори без да го подканят:

— Ние с Павел Константинович многократно сме проигравали обстоятелствата, които ви доведоха до кладенеца. Допускахме, че някои заинтересовани структури могат да провалят експеримента. Но не бяха предвидени мащабите на срутването и количеството земна маса, която се свлече надолу по склона. Имали сте голям късмет да сте в близост до лабораторията и до резервния ѝ изход!

— Оказва се, че през цялото време сте стоял на пост при кладенеца! — Алисия не се сдържа и спонтанно го прегърна.

— Естествено, мили девойки! Аз нося отговорност за вас пред скъпия ви татко! — Бахманов се обърна и скришом прибърса очите си. — Както вече ви казах, с Павел Константинович имахме план за действие в критични обстоятелства. Аз трябваше да наблюдавам околността и при необходимост, да ви окажа или да повикам помощ. Видях гангстерските джипове, но това бе половин беда: известно ми е цялото съвременно въоръжение на лабораторията. По-лошото бе, че тези безмозъчни типове взривиха граната и предизвикаха верижно срутване в рудника. Оставаше ми да се моля да сте живи, да сте в лабораторията и да се измъкнете през резервния проход. Което и стана, слава Богу!

— Затова ли така напрегнато следяхте действията на водолазите? Спомняте си, нали, когато бях в бунгалото Ви?

— Боях се да не проникнат случайно в лабораторията — кимна ѝ утвърдително Бахманов.

— Но, като хвърлихте трупа на Кирил Беров в кладенеца, Вие създадохте реална заплаха за експеримента на Павел Константинович! — победоносно констатира Алисия.

— По него време бях сравнително неадекватен — защити се отчаяно Бахманов. Пък и всичко това е вече минало...

Петра ги слушаше отдалечено. Мисията ѝ приключи с огласяването на новото супер оръжие.

---

[31] ОСІW — персонално американско оръжие, стреля и с гранати — Б.а. ↑

[32] АН-94 — Автомат „Никонов“ — Б.а. ↑

[33] SG-552 COMMANDO — швейцарски картечен пистолет с голяма огнева мощ — Б.а. ↑

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
LITERATUM MANES^[34]

МАСКИТЕ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА ПАДАТ

*Елате,
отдъхнете в хладината,
души на покойници.*^[35]

Всички вестници и телевизионни канали по света гърмяха с новината. Безпрецедентно по своята ефективност, далекобойност и сила, оръжието слагаше край на войните!

Битуваха различни мнения — от Осанна до Разпни го. Отваряла се бездна от непреодолими проблеми: преобръщане на световния ред... В някаква степен ситуацията била сходна с икономическите кризи през XX век, но неизмеримо по-мащабна... Свиване на военно-промишления комплекс влечел след себе си огромни проблеми... Застрашени били цели отрасли и подотрасли на икономиката, науката и технологиите... Финансовите пазари започвали да се разпадат... Банки се затваряли и спестяванията на хората изчезвали, както изчезвали и дълговете им... Големи и малки производства и фирми се ликвидирали... Довчерашни супербогаташи, в един ден, ставали последни бедняци... Милиони оставали без препитание буквално за часове... Правителства и народи се оказвали неподготвени да предотвратят катастрофата... Престъпността заплашвала да придобие нечувани размери... Щяло да се живее в непрекъснат ад и войната да стане „всеки срещу всеки“...

Човечеството постепенно асимилираше и проумяваше мащабите на изобретението, значението му за бъдещето на планетата и за вида *homo sapiens*^[36] в частност. Видни политици и изтъкнати личности, военни щабове, силови централи и научни кръгове успокояваха населението от телевизионните екрани.

Някои си даваха сметка за размерите на бедствието: икономическата и геополитическа системи започваха да се разпадат по ефекта на доминото. Беше ли, все пак, всичко толкова катастрофално

както, например, краят на света? Говореха като за апокалипсис, при който човечеството ще излезе от сегашното си състояние пречистено и обновено или в Ноев ковчег! Но истеричната говорилня, както и медийната параноя, често биваха преекспонирани в услуга на нечии корпоративни интереси...

Цялото това говорене бе донякъде встрани от групичката, която си похапваше пушена съомга и змиорка, вкусна супа от морски продукти с кротончета от чесън и рагу от скариди в крем от морски водорасли, поляти с първокласни питиета. На масата се водеше най-общ разговор:

— Името на Канарските острови — *Islas Canarias*, буквално означава „кучешки острови“ — осведоми ги Павел Константинович.

— Според Плиний Старши — допълни го Бахманов, — на един от островите се въдели големи кучета. Оттам и названието на островната група: от латинското „canis“ — куче. Според административното деление на Испания, те образуват две провинции: Ла Палма и Санта Крус де Тенерифе. Площта им е 7,3 хиляди квадратни километра с два милиона население — основно испанци и гуанчи.

— Островите представляват базалтови образувания с много изстинали и действащи вулкани — продължи невъзмутимо Павел Константинович. — Така например, на остров Тенерифе и сега действа вулканът Тейде. Климатът тук е тропически, пасатен, умерено топъл и сух, а склоновете на вулканите са обрасли с вечно зелени храсти и гори.

— Къщата, която наех за вас — включи се в ленивия им разговор Пърмаков, — е в близост до малък залив сред финикови палми, канарски бор и драконови дървета и до нея се стига по аутобан. Има пет спални, голям хол, кухня с трапезария и басейн в двора. И всичко това за 300 евро месечно: по-евтино и от България! Отделно наех малка яхта, за да направим круиз около островите. Може да посетим Санта Крус де Тенерифе и Лансароте. Тук навсякъде се отглеждат банани, цитруси и грозде — истински малък рай!

Пърмаков светкавично се бе ориентирал в обстановката и преобърна милиардите на Лия в злато. Заводите остави в завареното положение: не се съмняваше, че ще оцелеят въпреки кризата. Производството им бе актуално, особено сега, когато светът се

нуждаеше преди всичко от информация. Но закри институтите за научна и развойна дейност: всеки долар в сегашните обстоятелства трябваше да се пести.

— Предлагам, след като се наобядваме, да пренесем багажа си — продължи Пърмаков. — Ще купим нужните ни продукти тук, а ще вечеряме в къщата. Може да спретнем барбекю на двора и да вържем люлката на Лия. Така тя ще се чувства като у дома — обърна се той към Петра, която хранеше детето. Планът се хареса на всички.

Седяха в спретнато, разположено на брега заведение в Тихарафе, остров Ла Палма. Над тях се извисяваше Кумбре Виеха, а наоколо им кипяха и се плискаха вълните на океана. Никой тук не предполагаше, че загорелият и жилав възрастен човек, който стоеше със слушалки в ушите, е гениалния конструктор на новото супер-оръжие и виновник за световната шумотевица!

След около час потеглиха с екскурзовод към Тазакорте и къщата, която Пърмаков бе наел по интернет. Домът и обзавеждането му бяха по-хубави от снимките, които разгледаха виртуално. Петра и Алисия първи се настаниха в източната спалня, с изглед към морето. До тях, в ъгловото помещение, бе спалнята на Бахманов, а до неговата — тази на Нягул. Павел Константинович, Пърмаков и Лия се разположиха в западното крило, с изглед към планините.

Жените, с помощта на Павел Константинович, се заеха да приготвят импровизираната вечеря. Пърмаков и Нягул тръгнаха на оглед край високата ограда на къщата. Прегледаха алармените системи, заключването на входната и вътрешните врати и потърсиха подходящо дърво за люлка. Лия балансираше около тях със сандвич в едната си ръка и сладолед в другата и чуруликаше като малка весела птичка. С течение на времето тя успя да преодолее кризата, която преживя след загубата на двамата си „родители“ и все по-рядко тъгуваше за „мама“ Ани и „татко“ Веско. Детето искрено се привърза към Павел Константинович: обичаше го и му се доверяваше безусловно. Доверяваше се и на Пърмаков, а най-вече на Алисия, но голямата му любов си оставаше Бахманов. Той продължаваше всяка вечер да го приспива с приказки и да запълва празнините в обучението му с популярни разкази за природата. Само към Петра продължаваше да се отнася резервирано (смущаваща бе двойствената природа на близначките), но Лия започваше да приема и този феномен.

Скоро всички се разположиха в навеса при басейна, където имаше кръгла маса и също така кръгла пейка от тропическо дърво. Изядоха с апетит деликатесите от морски дарове, които сами си бяха приготвили и сочните бифтеци, опечени на импровизираното барбекю.

След вечеря се преместиха във всекидневната. Алисия отиде да свари кафето, а Пърмаков — да сложи Лия в кревата. Детето, уморено от пътуването и от новите впечатления, бе заспало.

— Време е да сглобим пъзела — каза Алисия, докато поднасяше кафето. — Ще вървим по хронологията на събитията, точно както те са се развивали. Кой и откъде ще започне?

— Тогава да започна аз — предложи скромно Бахманов. Известни са ми повечето обстоятелствата около имането на Берови. С него са финансирани и експериментите на три поколения българи!

— По-добре е да започнем с разказа на Павел Константинович — отрязва го Петра. — Останалото са подробности около главната интрига.

Павел Константинович държеше да чуе комюникето на главите на държавите и правителствата от Г-8, а също така очакваше извънредното обръщение на Президента на Америка. Затова посрещна предложението с видимо неудоволствие, но прие да изложи накратко фактите, почерпени от разказите на баща му, от медиите през изминалия век и от публикациите на Славин^[37]:

— През нощта на 11 срещу 12 юни 1903 година — започна преразказа си той, — Михаил Михайлович Филипов, виден петербургски учен, бил убит в лабораторията си. И въпреки травмите от удари върху лицето му, лекарят поставил диагноза „апоплектичен удар“, а следователят конфискувал и иззел ръкописите му.

Междувременно в редакцията на вестник „Санкт-Петербургски известия“ се получило писмо от Филипов, изпратено часове преди смъртта му. Ученият пишел:

„... буквално преди дни направих откритие, чиято практическа разработка прави безпредметна войната. Става дума за изобретения от мен способ за предаване на разстояние вълните на взрива, при това, ако съдя по приложения метод, това е възможно на разстояние от хиляди километри, мигновено! Подробности ще публикувам през есента в мемоарите на научната Академия“.

Филипов — уточни Павел Константинович, — е изобретил способ за предаване от разстояние ударната вълна на взрива. По този повод Дмитрий Менделеев е отбелязал: „В основната идея на Филипов няма нищо фантастично: вълната на взрива е достъпна за предаване, както и вълната на светлината и на звука“.

След смъртта на Филипов, московският вестник „Русское слово“ изнесъл факта, че изобретателят често ходел в Рига, където през 1900 г. „... в присъствието на някои специалисти провел опити за взривяването на обекти от разстояние“. Кореспондентите се опитали да открият иззетите в деня на смъртта му документи, както и ръкописа на учения, които изчезнали безследно. Ръкописът се наричал „Революция посредством науката или краят на войните“. При това съчинението му не е било чисто теоретично. Филипов пишел на приятелите си, че е открил начин да възпроизведе с насочен сноп радиовълни от микровълновия диапазон, действието на взрива. „Аз мога да възпроизведа чрез сноп къси вълни цялата сила на взрива — писал той в едно от намерените писма. — Взривната вълна изцяло се предава покрай носещата я електромагнитна вълна и по такъв начин заряд от динамит, взривен в Москва, може да предаде своето въздействие в Константинопол. Направените от мен експерименти показват, че този феномен може да се предизвика на разстояние от няколко хиляди километра. Прилагането на такова оръжие ще доведе до това, че войните ще станат невъзможни“.

— Какъв човек е бил този Филипов, Павел Константинович? — запита го Петра.

— Притежавал е необикновен ум и талант, Петра. Пак според Славин, той пръв оценил разработката на Циолковски „Изследване на световните пространства с реактивни прибори“ и я напечатал в „Научное обозрение“! И ако не е бил Филипов, възможно, никога не би се узнало за калужкия учител от глухата провинция. Излиза, че в някаква степен на Михаил Михайлович сме задължени за първия спътник и съвременната космонавтика! Филипов превел на френски език труда на Менделеев „Основи на химията“, където е формулиран знаменития му закон и периодичната система на химичните елементи. Такъв е бил той: гениален учен и експериментатор, държан под най-строг полицейски надзор при император Александър II. Разбира се,

наблюдавал го и наследникът на трона, Николай II, както и съпругата му — Александра.

— Имате ли причини за подобно твърдение, Павел Константинович? — попита Алисия, която до този момент само слушаше, без да го прекъсва.

— Станислав Славин издига подобна версия. Спомнете си, че събитията са се случвали преди Първата световна война. Съпругата на последния руски император е била немкиня и много секрети на руския двор са ставали достояние на немците. Известно е, че те също са работили над лъчевото оръжие още в началото на XX век. При това, като не получили съответните резултати при кайзера, продължили опитите и при фюрера, чак до края на Втората световна война. Подобни опити са правени в Америка, но вече по друг метод: експериментите на Тесла в лабораторията му в Колорадо-Спрингс. Той демонстрирал запалването на електрическа гирлянда, без да е включена към електрическата мрежа. Занимавала го също и идеята за „световен телеграф“. Кулата за експериментално предаване на електрическа енергия без проводници се е строила, когато започнала Първата световна война и то било преустановено. За идеите на Тесла и Филипов си спомниха отново през 60-те години на миналия век, когато бяха създадени лазерите.

— Но, доколкото ми е известно — прекъсна го Петра, — в САЩ са правени подобни изпитания с аргоновата бомба. Известен ли Ви е принципът на нейното действие, Павел Константинович?

— Принципът ѝ на действие подробно е описан в същата статия. При взривяването на динамит или друго взривно вещество, поместено в кварцов цилиндър, се свива газообразен аргон и той започва интензивно да свети. Тази светлинна енергия се концентрира в лазерен сноп и се предава на голямо разстояние. По този начин американците са запалили алуминиев модел на самолет на височина 1000 метра. И сега е забранено да се лети над някои региони на САЩ, където се провеждат подобни експерименти. Предполага се, че оръжието служи за поразяване на многостепенните ракетни носители на водородните бомби.

— Излиза, че идеята на Филипов, макар и в осакатен вид, е била осъществена? — вметна, заинтригуван от разказа му, Нягул.

— Не напълно и силно модифицирана. Така например, професор Филипков не е познавал лазера. Той изучавал ултракъси вълни, с дължина около милиметър, които получавал с помощта на искров генератор. Публикувал няколко разработки по темата, но дори и днес свойствата на тези вълни не са изучени докрай. Филипков намерил способ за преобразуване енергията на взрива в тесен сноп ултракъси вълни. Преобразуване на ударната акустична вълна на взрива в микровълново излъчване — това е секретът на изобретението. На подобен, но усъвременен експеримент вие станяхте свидетели в лабораторията.

— Нереално е самотен учен да извърши такова откритие — намеси се професор Бахманов.

— Може да ви изглежда така — отговори му Павел Константинович, — но според изнесеното в пресата, той не е бил „единак“. Филипков поддържал активни контакти с учени от цял свят, издавал научно списание, бил надарен с енциклопедичен ум и работил на границата на много науки, като синтезирал техните резултати. Но, независимо от ролята на научния колектив, никой не оспорва вече факта, че големи открития се правят и от учени-единаци. Вземете, например, изобретателя на компютъра — българина Джон Атанасов!

— Да допуснем, някой успее да се възползва от метода. Не води ли това към унищожаването на света? — запита Пърмаков. Открития от подобен мащаб не трябва ли да са под най-строг контрол?

— Или пък да са достъпни за всички! Това е алтернативата, господин Пърмаков. Останалото е в ръцете на хората — отговори му Павел Константинович. — Подобни на това изобретение са намирили приложение и за мирни цели — вземете, например, разцепването на атома. Председателят на Комисията по атомна енергетика на САЩ вече спомена възможността чрез снопа енергия, предаван от космоса, да се индустриализират развиващите се страни. При това без всякакво замърсяване на околната среда. Споменатата аргонова бомба, лъчевите оръжия и много други съвременни проекти са под най-строг контрол, но това не прави земята по-сигурно място за живеене...

— Случилото се вече е факт, но аз се схванах на твърдия диван — резюмира Пърмаков. Предлагам ви да продължим утре, а сега да се натопим в океана. Идваш ли с мен, Петра?

Петра прие поканата с готовност:

— Ако искате — обърна се тя към Алисия и Нягул, — елате да поплуваме заедно.

Възрастните приеха предложението и младите се отдадоха на вълшебството на мига...

---

[34] *litteratum manes* (лат.) — с вързани ръца — Б.а. ↑

[35] Шики. Хайку, изд. Еквус Арт, 1996 — Б.а. ↑

[36] *homo sapiens* — мислещ човек — Б.а. ↑

[37] Вж. „Война лучей“, „Техника Молодежи“, 3, 1999, Станислав Славин, <http://tmru.bizland.com/ANT/99/12.html> — Б.а. ↑

РОДОЛЮБЦИ

Разположиха се на чакълестата плажна ивица, далеч не така приятна, както златистия, фин пясък по Черноморието. На острова настъпи тишина: туристите отпътуваха с корабчето, с което пристигнаха за карнавала. Тази сутрин океана бе бурен и големите, пенести вълни се разбиваха в прибоя една след друга. Небето бе облачно, а въздухът — изпълнен с аромат на влажни водорасли. Очакваха Павел Константинович и Нягул, които рано тази сутрин, отплаваха към западния скат на Кумбре Виеха. Целта им бе да се определи скоростта, с която скалната маса се свлича в океана.

Петра и Лия строяха на брега голям пясъчен замък. Алисия, Пърмаков и Бахманов играеха бридж на три ръце. Беше около пладне, когато откъм стръмния нос на двеста метра североизточно от тях, се зададе яхтата. Павел Константинович спусна котвата а Нягул скочи на пристана и привърза корабчето за кея. Седнаха при компанията и въпросите заваляха отвсякъде:

— Установихте ли дали скалният масив се свлича? — заинтересува се Петра.

— Според белезите от предишната експедиция и днешните ни изчисления, западният склон на Кумбре Виеха е потънал с 65–70 см в океана. Това прави два до три сантиметра средногодишно — отговори Павел Константинович.

— Представлява ли това сериозна заплаха? — Запита го Пърмаков.

— Не, ако океанското дъно е здраво и скалната маса не се срути внезапно. Но, поне засега, няма белези за вулканична дейност и скорошно изригване.

— Тогава можем спокойно да останем на острова — пошегува се Пърмаков, — да отложим разходката в океана и да продължим разговора. Снощи много ме заинтригувахте.

— Аз съм „за“ — веднага се съгласи Бахманов. Морето е бурно и не искам с Лия да хванем морска болест.

— Може пък и да си похапнем — предложи Нягул, като започна да събира багажа, разпилян върху пясъка.

Решението бе разумно: убедиха се в това, когато вятърът се усили и заваля пороен дъжд. Прибраха се бързешком в къщата, преоблякоха Лия, нахраниха я и я приспаха. После компанията се разположи уютно в дневната. Нягул повика такси и слезе до градчето, за да купи вестници. Върна се натоварен с още питиета, храни и деликатеси. Отвориха ядките, сухо мартини от хладилника и се заеха да прегледат пресата. На първите страници на вестниците, с големи букви, бе изписано името на Павел Константинович. Пишеха също и за опитите на Михаил Михайлович Филипов. Правеха се различни догадки как информацията се е озовала в България.

— Наистина, обяснете ни как секретът на Филипов се оказа у Вас?
— обърна се към Павел Константинович Нягул.

— Това е дълга история, но щом искате, ще ви я разкажа — охотно се съгласи той. — През пролетта на 1900 година, моят працядо — Константин Бирюзоз, тогава преподавател по химия на взривните вещества в руската Генералщабна Академия, се запознал с професор Филипов и станал негов страстен почитател. Двамата заедно ходили в Рига, където в присъствието на специалисти, Филипов провел опит за взривяване на обект от разстояние. Върнали се много доволни от резултата, а Филипов разгласил публично откритието, веднага след което починал от „сърдечна недостатъчност“. Бирюзоз допускар, че също е осъден и скоро ще бъде ликвидиран от тайните служби на Императора. Благодарение на някакъв свой студент, чийто баща бил началник на полицейско управление в Санкт Петербург, той успял да избегне участта на Филипов. Полицаят инсценирал смъртта му в пожар и организирал бягството му във Финландия. Резонно е било працядо ми да се запита какъв е интереса му. Защо този полицай ще рискува кариерата си, за да спасява преподавателя на сина си?!

През 1939 година — продължи Павел Константинович, — туристи намериха професор Бирюзоз мъртъв на Витоша. От раните му личеше, че преди да го убият е бил жестоко изтезаван. Полицията не откри убийците и случаят се потули. После в дома ни се извърши взлом и всяко ъгълче бе преровено. „Хората, влезли в жилището, са търсели нещо важно. Това са и вероятните убийци на професор Бирюзоз!“ — разсъди дядо ти, Нягул.

Не знаехме причините за това злодеяние и се заехме да дирим знаци, които да пръснат светлина върху убийството на моя праядо. Дни преди смъртта му, Бирюзов дал на дядо ти малко куфарче и той го отвори пред мен. Там намерихме дневника на Филипков, изрезки от вестници и списания, предимно руски от 1903 година и такива от американски и немски източници. Имаше и писмо, написано и адресирано до Бирюзов, лично от Михаил Михайлович Филипков...

Твоят дядо, Нягул, бе убеден антифашист и патриот. Пословичното му родолюбие се изразяваше преди всичко в практически действия, с които целеше да направи армията ни по-неуязвима и боеспособна. Той съзнаваше колко важно е откритието на Филипков за всяка от страните, участнички във войната. Сподели това със Стоян Даскалов, комуто имаше неограничено доверие и с бащата на Кирил Беров, който по тогава бе Областен управител. Стоян Даскалов бе радиофизик: обучаваше командирите и състава на свързочните поделения в дейността по осъществяване комуникациите на фронта. Двамата се заеха да възпроизведат опитите на Филипков, като за целта използваша физичната лаборатория при Академията и полигоните на армията, под предлог, че провеждат военни учения. Беров финансираше тази част от експеримента, която не можеше да мине за сметка на армията. Парите получаваше от роднина в Америка — не безкористно, разбира се, а срещу патента на изобретението.

За съжаление, Стоян Даскалов почина през 1943 година от мозъчен инсулт. Дядо ти не можеше да продължи съвместната им работа — катедрата по физика, респективно — лабораторията, бяха оглавени от друг учен.

Допускам, Нягул, че смъртта на баща ти и дядо ти не е случайна. Катастрофата по-скоро бе инсценирана. Откриха колата в пропаст край пътя, а труповете им — изпепелени...

Павел Константинович въздъхна дълбоко, наведе глава и се прекръсти:

— Предлагам от тук нататък да продължи Бахманов. Аз ще изляза да подишам чист въздух — каза той и стана, за да не гледа изумлението в очите на Нягул. А може би и за да не види Нягул сълзите, които напиреха в неговите. Спря се на сто метра от къщата и се свърза през сателита с военното министерство на САЩ...

Бахманов, който досега седеше, притихнал като мишка, се размърда и погледът му се оживи. Веднага пое „подхвърлената ръкавица“, сякаш само това бе чакал:

— Прадядото на Павел Константинович, професор Бирюзов — започна той незабавно, — е водил дневник за разговорите си с Филипков, както и за провежданите в Рига опити. Но той не познавал същината на откритието, което Михаил Михайлович е пазил в тайна. Първо Бирюзов, а после и дядо ти, Нягул, са се мъчели да открият какво им убягва в записките на Филипков. Двамата със Стоян Даскалов опитали да възпроизведат експеримента, но нищо не се получило. По-късно дядо ти и Павел Константинович заминали на фронта...

Нягул мълчеше, но Бахманов продължи невъзмутимо:

— Веднага след войната Павел Константинович завършил радиофизика в Москва, механика и оптика в Ленинград и станал преподавател по пиротехника и балистика в българската Военна академия. Освен всичко друго, той бил и талантлив физикохимик. Притежавал умения, наследени от Бирюзов, като изобретателност и технически способности. Но, въпреки енциклопедичните му познания, опитите да повтори откритието на Филипков си оставали безуспешни...

Бахманов отново стана „Фарисей“: оправи шалчето около шината на врата си, изпъчи слабиците си гърди и важно заобхожда стаята.

— През 1998 година — продължи Бахманов, — пътищата ни с Павел Константинович се срещнаха. Тогава аз и Ясен Даскалов работехме по някои аспекти на антропологичната медицина. По-точно — деформирания череп на прабългарите като племенен белег. Аз съм антрополог, но ровейки се из старите гробници, се увлякох по епиграфиката. Тя стана едно от многото ми призвания — скромно уточни Бахманов и продължи:

— За да поясня за какво точно става въпрос, ще си послужи с пример от Бахтин (един от най-значимите литературоведи в световен мащаб) из областта на епиграфиката: проблема с жанровете на най-старите надгробни надписи. Например надписа „Радвай се“ като обръщение на починалия към минаващия наблизо жив. Тук веднъж приоритетна е думата като значение. В примера това може да означава: радвай се, че още си жив... че днес имаш хляб... че врагът ти умря и пр. После същата дума като деяние, воля в диалога: заповядвам ти да

се радваш... препоръчвам ти... пожелавам ти... И накрая като осведомяване, комуникация: сега е момента да се радваш — после ще си умрял. Думата е бездънна: микросвят, в който аз обичам да се ровя.

От гледна точка на етнографското описание изучавам области в лингвистиката, присъщи за изследванията ми. Но съществува още една особеност в моята практика — тя е микроскопската. Става дума за това, че характерно за антрополога е да достига до по-обобщени интерпретации и по-абстрактни анализи чрез извънредно обстойно проникване в изключително малки проблеми.

И така: през 1975 година професор Даскалов ме запозна с Павел Константинович. Двамата имаха проблем с информацията, наследена от Филипков и Бирюзов. Бяха се досетили, че това, което им убягва, е в контекста на написаното. Тогава Даскалов си спомни за моите всестранни познания и се обърна към мен... Не бих могъл да им бъда полезен, ако не ми предоставят въпросните материали. И те рискувах, за което и досега не съжаляват! — заключи патетично той.

— Разгледах внимателно текстове — продължи Бахманов. — Подложих ги на същностен или както го наричат още, „контент-анализ“. Съставих речник на ключовите думи; определих единиците на анализа и проведох пилотно изследване на текстовия масив; използвах така наречените „категории“ — съвкупност от думи, обединени по даден признак; изчислих честотата на появяване на избрани думи и словосъчетания, в контекста на употребата им; изготвих таблица на разпределенията и фиксирах наличието (или отсъствието) на някои характеристики за всеки един материал и за всички заедно; обработих разпределенията и интерпретирах данните чрез изследване на простите и на относителните честоти; поради ограничения брой текстове, сравних честотата на използване на определени думи от текстовете със средната честота на използването им в руския език, характерен за началото на XX век при двете професионални групи — на журналистите и на учените, писали върху подобна проблематика. И т.н. и т.н.... с една дума — преработих тонове руда и открих разминаване: неизпълнение на фонетичното намерение от страна на автора, тоест — на Филипков. Имаше неправилно поставени думи и изкривяване на замисъла, заради който бяха употребени с цел да се прикрие същността на изобретението —

Бахманов извади кърпичка и избърса обилно стичащата се по челото му пот. После отново заговори приповдигнато:

— Трябва да се знае, че всеки текст се развива на границата между два субекта. От една страна съзнанието на пишещия текста и от друга — това на възприемащия го. Думите не са притежание само на автора — свои права има и онзи, който ги интерпретира. С една дума, заех се да анализирам чуждия текст, като взех предвид речевите особености на епохата, гледната точка на автора, съзнателното (или несъзнателно) изкривяване на текста в писмото, в дневника на Бирюзов и в журналистическите версии.

„Две съпоставени чужди изказвания, не значещи нищо едно за друго, ако дори съвсем малко се докосват до една и съща тема (мисъл), неизбежно встъпват помежду си в диалогични отношения. Те се допират до територията на общата тема, общата мисъл“ — цитирам Бахтин по памет.

От тези изходни позиции, аз и Павел Константинович, поотделно, но работейки с един и същ алгоритъм, изчислихме появата на категории в текста и изследвахме корелацията между категориите и съвместната им употреба. Така открихме и липсващото ни теоретично звено в откритието на Филипков. Това не стана лесно: контент-анализът изисква множество операции в качествен и количествен аспект. Павел Константинович използва множество екипи и компютърна техника в цял свят, чрез своите приятели — радиоловители. Мисля, че на даден етап бе създаден най-мощния компютърен клъстер^[38] в света. Разбира се, никой от тях не знаеше крайната цел.

Тук Бахманов спря да си поеме дъх, да изпие чаша минерална вода и продължи:

— Новото знание, което изведохме след като изследвахме информационния масив, ни даде ключ към експеримента на Фьодоров. Това стана възможно с участието на плеяда блестящи учени от целия свят, приятели на Павел Константинович.

Първоначално Даскалов ми предостави компютъра си в санаториума, алиби и покрив в близост до лабораторията. По-късно Кирил Беров ни осигури свръхмощен сървър, необходимата апаратура, машини и съоръжения, най-съвременните технологии и финансите за проекта. За последния това не бе напълно безкористно...

По техническата част на изобретението аз съм пълен профан и невежа. Но и тук, оказва се, съм бил неоценим помощник и извор на нестандартни идеи. Такава бе и идеята, заложена в есето, която Павел Константинович е използвал, за да възпроизведе по нов път експеримента на Фьодоров. В есето си развивам философската мисъл на Хегел, която (цитирам по памет) гласи, че „... когато милиони свободни воли се обединят, за да осъществят поставената си цел, те постигат нейната резултанта“.

Извеждам тезата си чрез постулираните от мен „човешки културно-енергетични потенциали“ и техните локални подреждания в частни или общи структури. И някъде тук, измежду всички гореизложени от мен разсъждения, се е зародила гениалната идея, която Павел Константинович е съзрял буквално в написаното от мен!

С това Бахманов завърши победоносно пространното си изложение. Престана да се разхожда, седна изнемощял на дивана и се зае да пооправи карираното шалче, с което кокетно прикриваше шината около врата си.

Павел Константинович се завърна на мястото си, без останалите да го забележат. Той не удържа спонтанно бликналия смях и прихна в шепите си. Овладя се и се зае да реабилитира Бахманов:

— Радиовръзката по същество е електровръзка посредством радиовълни. Материята е обширна и опира до всички точни науки, затова няма да ви затруднявам със сложни обяснения.

Най-общо казано, лингвистичните и философски построения на Бахманов са водещи за изграждането на концепция и различни сложни устройства, посредством които енергията на взрива се преобразува в ултракъси вълни. Вълните се събират в тесни снопове, фокусират се и се прицелват по зададени от нас параметри като посока и разстояние. Изграждат се „проводници“ (подобно на частта от есето за локалното подреждане на единичните енергетични вектори), от вълни с определени изискуеми параметри. На свой ред, те се подреждат по такъв начин, че получената сумарна дължина на снопа достига хиляди километри и с многократно увеличена амплитуда. Като, забележете, в този случай се използва най-мощният източник на подобни лъчения — слънцето!

А, както пише в есето професор Бахманов: като изменяме комплекса от енергоизразходващи действия, ние освобождаваме

миналото от задължението му да обуславя някакъв вид изискуемо бъдеще (например войните и бедността) поради наложените ни от природата ограничения на енергоизточници!

Тук отново се намеси Бахманов:

— Поставете нови и неизбродни цели пред човечеството, Павел Константинович! Наистина професор Харис пише за освобождаването на духа от физиологичните му ограничения и схемите на възпроизводство, но засега това е само научна фантастика.

— А може да е първата крачка, макар и твърде малка, в правилната посока — заключи Павел Константинович.

— Може и така да се приеме, но ние с Вас създадохме и поредното оръжие за масово унищожение. Ако през Първата световна война това би било достатъчно, за да я спре, а през Втората световна война за България е било въпрос на оцеляване, то сега това оръжие е само поредния Монстър! Затова може да се каже, че ние всички, създателите на чудовището, си начесахме на воля „свинските кучета“! Колкото до приложението му за мирни цели: и атомната енергия се използва за добив на електроенергия, а наред с това съществува атомната бомба с всичките ѝ производни! Но нека отложим дискусиата и да продължим нашия разказ — скромно го помоли Бахманов (което отново не му бе присъщо напоследък).

Павел Константинович не отговори — може и той да осъзнаваше, че нещо такова вече се е случило, макар и като последица от най-добрите им намерения.

Погледите на всички се насочиха отново към Нягул. Той се бе съвзел и с внимание следеше дискурса между Павел Константинович и Бахманов.

— Навярно очаквате — обърна се той към смълчаните слушатели, — да ви обясня някои особености по случая Беров. Но защо ми се струва, че отдавна не сме били при Лия?

Янко и Петра станаха едновременно и отидоха да нагледат съня на детето. Нягул и Алисия многозначително се спогледаха и той ѝ смигна заговорнически. Тя отиде да пооправи тоалета си, а Бахманов — да опита ордьоврите. След няколко минути всички пак седяха по местата си.

— Финансовата ни полиция и ФБР, по наша молба, се заеха да издирят къде и какво е притежавал Кирил Беров — започна Нягул. —

От една страна се касаеше за уточняване мащабите и законността на неговата дейност, а от друга — какво наследява Лия, като негова изключителна наследница. Изясни се, че той е имал две офшорни фирми. Чрез единия от офшорите е управлявал търговската си дейност в страната, а чрез другия — голяма корпорация с два филиала. Единият от филиалите представлява завод в Силиконовата долина, който произвежда наночипове за нуждите на електронната и военна промишленост, ведно с научен Институт за развитие и иновативни идеи в технологиите. Другият филиал представлява модерен завод за радиотехника в гр. Манчестер, Америка и Институт за научно-развойна дейност към него. В Либия Беров е притежавал основния пакет акции на българска концесия за нефт. В България притежавал фирми за недвижимости, терени и хотели по черноморското крайбрежие, бизнес сграда в центъра на София, терен и складова база срещу двореца Враня, 1000 декара гора и земя в курорта Супер Боровец, акции, ценни книжа, сметки в български и чуждестранни банки, както и фондация на името на Илия Беров — починалия му син. Зададохме си резонния въпрос: по какъв начин Кирил Беров е натрупал такова несметно богатство: по оценка на службите — за над осем милиарда долара?

На този въпрос ни помогна да отговорим Алисия Радклиф, известен учен — балканист. Ще добавя само, че Беров е финансирал проекта на Павел Константинович, като е изработвал необходимите му уреди, апаратура и електроника в своите два завода и научни институти към тях. От санаториума е ръководил доставката и монтажа на съоръжения за нелегалната подстанция, генераторите, както и на мощния процесор — последно поколение. Продължавал е да бъде валиден и договорът, сключен от наследодателя му за патента на изобретението, който сега вече принадлежи на Лия!

Нягул отиде и седна до Павел Константинович, а той го изгледа и му кимна с благодарност. Не бе очаквал този символ на помирение помежду им — поне не толкова скоро.

— По-нататък — продължи Нягул, — направихме запитване до ФБР относно произхода на парите на Кирил Беров. Знаете, че в Америка се упражнява много строг контрол върху прането на пари. Но, оказа се, парите на Кирил Беров са били „чисти“. През 1987 година той получил огромно наследство от роднина по бащина линия — Питър

Бъроуз, което се оценявало на милиарди долари и завод в Силиконовата долина. Според действащите тогава закони в България, Беров не можел да замине за Америка, за да получи наследството си. За имуществото му се грижели адвокатите на наследодателя, които продължили да са и негови адвокати. Те не разрешавали на Беров да тегли повече от сто хиляди долара годишно (огромна за времето си сума в България!) поради очаквано рязко поскъпване на долара, който през 1987 г. се търгувал по курс долар—лев, а на черния пазар за около 2 до 4 лева. С долларите си Беров започнал да изкупува парцели и апартаменти в София и страната и към 1990 година притежавал вече недвижимо имущество за около пет милиона долара. След промените в България, поради нарастването на курса долар—лев, ръста в цените на недвижимостите и множеството покупко-продажби, Беров вече бил мултимилionер в зелено. Той продължавал да разширява дейността си, като основал и сериозна фирма за недвижимости. Американските му адвокати били доволни от начина, по който управлявал парите си и освободили част от средствата по завещанието, с които Беров построил завода в гр. Манчестър. Постепенно той въвел единствения си син, Илия Беров, в разнообразните си дейности. Илия Беров завършил микроелектроника в Германия и навлязъл в бизнеса му бързо и компетентно. Освен пари, той имал и приятели в политическите кръгове в България. Очаквало се да направи блестяща кариера в политиката, но съдбата решила друго...

Оттук с разказа ще продължи Алисия. Прилича малко на приказките на Шехерезада, но това са те — Балканите...

Алисия не чака да я подканят: Османската империя и балканистиката бяха нейните любими теми.

— В историческото развитие на Балканите има един характерен момент: тъй нареченото „Кърджалийско време“ — започна тя веднага. — Това е близо тридесетгодишен период на обществен хаос. Отделни етапи от този период са документирани от различни английски дипломати при Високата порта или „Портата“ както наричали държавната институция. За последната четвърт на 18-ия и началото на 19-ия век и за управлението на Селим III има редица проучвания от съвременниците на тези събития. Кърджалийското време създадо множество ярки личности и легенди, които и до днес присъстват в

историографията. Периодът е обстойно изследван от българката Вера Мутафчиева.

Алисия се озърна притеснено — за последните няколко дни аудиторията бе преситена откъм събития и информация. Но никой не изглеждаше отегчен, като се изключи Павел Константинович, който продължаваше да стои отстранено със слушалки на ушите си. След като огледа малката групичка и констатира, че внимателно я слушат, тя продължи:

— Кърджалийските години били изпълнени с насилие над местното население: с опустошителни набези на кърджалийските орди и големи кръвопролития. Дефиниция на явлението е дал Вук Караджич в „Сръбски речник“, издаден през 1818 година. — Алисия извади малка книжка, разлисти я и продължи нататък. — Определението на Караджич е следното: „Кърджалиите били турски хайдути, които се появили в Румелия след последната Немска война — 1791 г. Те били много хиляди и с тях Пазвантоглу разбил царската войска през 1796 г. Те били най-вече турци, но приемали в своята среда и християни, тъй като слабо зачитали някакъв закон. Нападали градовете и определяли сумата, която трябвало да им се заплати, за да не ги запалят и разграбят, а после ставали наемници на някой паша или на други турски първенци, които воювали помежду си. Когато някой не можел вече да им плаща, отивали при другиго... Кърджалиите се движели на коне и всички били облечени в коприна и кадифе.“ Прави впечатление колко от характеристиките на явлението, осъвременени в мафиотска опаковка, продължават да съществуват в югоизточна Европа и до днес!

Би ли ми подал чаша Пиня Колада, Нягул? — помоли го Алисия и с благодарност пое запотената чаша с ледностудената напитка. Отпи няколко малки глътки и освежена, продължи разказа си:

— Интересува ни една конкретна случка от този период, която сега ще ви разкажа. Именно тя е в основата на митичното богатство на Берови.

Алисия инстинктивно се плесна по бузата и огледа дланта си. В природата вече битуваше един охранен комар по-малко. Нягул стана и затвори вратата откъм терасата. Прозорците бяха зарешетени, но той притвори и тях, за да включи климатика. След това Алисия продължи разказа си:

— Източна Тракия се контролирала от ордите на Кара Фейзи и Индже войвода. С четата си към тях се присъединил и някой си Алтънлъ Колю войвода.

През 1799 г. се състоял прочутия Сливенския панаир — едно от най-богатите изложения в Югоизточна Европа. По същото това време кърджалиите вилнеели в околностите на Одрин с около 500–600 конника. Османската жандармерия, която вардела керваните, била десетократно по-голяма: състояла се от 6000 бойци! Недалеч от Сливен, в местността Дервент, кърджалиите изненадващо нападнали лагера на сарафите. Пленили артилерията на бостанбаши Вели Ага и с неговите собствени оръдия разбили жандармерията му. Заграбено било несметното богатство (оценено на 3 милиона гроша — невероятна за времето си сума!), което носели търговските кервани. По този повод един дипломат от кариерата, писал: „... изумлението е всеобщо, ударът засегна всички нации и ние предприемаме всякакви стъпки пред Портата, за да предизвикаме бързи мерки...“.

След големия удар, тримата главатари отвели дружините си към Балкана. Кара Фейзи, Индже войвода и Алтънлъ Колю си поделили пари, злато, бижута, скъпоценни камъни, свила и коприна и се разделили. Алтънлъ Колю взел десетина четници, натоварил съкровището на мулета и с няколко от най-верните си хора поел навътре в планината. Завел кервана до една известна само нему пещера, където скрили богатството. Било късно и останали да пренощуват край малък планински ручей. Изградили набързо стан и легнали да спят. Призори Алтънлъ Колю и хората му избили спящите четници и потеглили обратно. Бързали да се приберат преди разсъмване в четата. Там обвинили Кара Фейзи, че неочаквано ги нападнал и насила взел цялата плячка.

Алисия отпи още няколко глътки от златистата течност и продължи с лека ирония:

— Тогава не се практикували „контролни“ изстрели в главата, както го правят мафиотите днес. Двама от четниците били по-леко ранени и, подкрепяйки се един друг, допълзели до ручей. Потопили се до шия във водата и стояли така, докато кръвта спряла да тече от раните им (те трябва да са били повърхностни). Пред пещерата още се търкаляли труповете на другарите им. Двамата съблекли ризите им, изпрали кръвта, разкъсали ги и се превързали. Дори не им дошло на

ум, че разполагат с топове свила и коприна! Около труповете имало разхвърляни манерки за вода и торби с провизии, а наблизко пасели осем от мулетата. Напалили огън, сгрели се и се подкрепили с храна от торбите. Нарисували с въглен върху парче плат приблизителна карта на местността и си набелязали ориентири. После прехвърлили част от имането обратно в дисагите, взели храна и вода, натоварили всичко на животните и дим да ги няма! По пътя оставяли белези и когато намирали подходящо място, разтоварвали мулетата. По картата и бележите многократно се връщали в пещерата за следващите курсове. И така пренасяли съкровището от място на място, докато следите им напълно се изгубили. Продължили тази тактика, като се придвижвали все на северозапад. Отнело им много време, за да прехвърлят Балкана. Но в едно село закупили каруца и два коня и работата им потръгнала по-бързо. За три месеца успели да прекарат всичкото имане в близост до София. Това било истински подвиг, а донякъде и късмет: по пътя им върлували много кърджалийски дружини, имало и наказателен турски аскер. Отново се наложило да търсят пещера, за да скрият богатството си. В разговори с местните хора, уж между другото, разпитвали за зли духове и таласъми и живеят ли някъде наоколо в пещерите. Така намерили подходящата пещера, където окончателно скрили целия товар. Пак направили карта на местността и, за да не се мамят един друг, я разкъсали на две половини. Естествено, те не могли да се възползват от богатството си: цяла Европа търсела следите на изчезналите злато и скъпоценности. Едва след освобождението на България от турско робство, наследниците им изровили и си поделили съкровището.

Единият от наследниците бил прародител на Кирил Беров и основател на рода според родословието, съставено от покойника. Той капитализирал своя дял от богатството в австрийска банка и заминал за Америка. Там създал лаборатория, която да се занимава с изследователски и научно-приложни разработки (в условията на пълна секретност) по поръчка на клиенти. Впоследствие, заедно с един от сътрудниците си, учредил и научно-изследователска компания. Компанията принадлежала на нейните служители, а печалбата ѝ се заделяла в пенсионен фонд за работещите във фирмата. Системата гарантирала, от страна на служителите, пълна лоялност по отношение на клиентите, които ѝ възлагали изследователските си разработки.

Това, освен печелившата дейност и бързото нарастване на капитала, позволило достъп до ноу-хау и множество приложни изобретения. Поколението след основателите на компанията преживели две войни и три икономически кризи. Но от всички изпитания те излизали още по-силни и по-богати. В наше време, към 1987 година, вече транснационална, компанията притежавала заводи и акции за милиарди долари, както и два научни института с над 1400 учени и специалисти.

Другият наследник бил далечен роднина на стареца, убит от Веселин Николов. Наскоро снахата и внукът му намериха съкровището, зазидано в стените на къщата. По тази причина полицията продължава да го именува още „Д.Г.“.

— Как така Николов успя да избяга от болница, в която бе пазен и лежеше уж „в безсъзнание“? — досети се да пита Пърмаков, като се обърна вече към Нягул.

— Веселин Николов бе откаран в болницата на МВР, в реанимацията и поставен под наше наблюдение. Една нощ той излязъл от кома, посъвзел се и се ориентирал в обстановката. Заплашил санитар, че ще го убие, взел му клетъчния телефон и установил контакт с депутат от Народното събрание и бивш директор на фондация „Илия Беров“. (Чрез същата фондация Кирил Беров внасял машини, апаратура, уреди, електроника и всичко останало за експериментите на Павел Константинович. Човекът, който извършвал „черната“ работа бил отново вездесъщия Веселин Николов. Канал през границата му осигурявали двамата митничари — синовете на съседа на Д.Г.) Така, чрез този свой познат, Веселин Николов напуснал болницата легално и посред бял ден, само дето не бил на бял кон! Но да се върнем на основния ни разказ — предложи Нягул.

— Хората на Алтънлъ Колю не повярвали, че Кара Фейзи е заграбил цялото съкровище — продължи Алисия. — Сред тях се зародило подозрението, че част от богатството е скрито в Балкана. Затова установили наблюдение над Алтънлъ Колю и акраните му и ги проследили до мястото, където отишли в следващата нощ. Но за изненада на всички, пещерата била празна, а наоколо се търкаляли труповете на другарите им. Това донякъде оправило положението и възвърнало доверието на четниците към Алтънлъ Колю. Той тайно преброил мъртъвците, изпоядени от горските зверове и забелязал, че

двама души липсват. Вече знаел кои са и въпрос на време било да ги открие... почти един век!

Алтънлъ Колю не се примирил със загубата и дълги години, чак до смъртта си, търсил съкровището. Той основал клана Николови, а на смъртния си одър разкрил тайната на сина си. Така легендата за съкровището се предавала от поколение на поколение, та до наши дни. Когато Веселин намерил едната от двете брънки на веригата, това се оказал Кирил Беров. Тогава той преднамерено се сближил със сина му — Илия Беров и станал съдружник на бизнесмена. А може би и негов палач!

— Но каква е връзката между Веселин Николов, Кирил Беров и Павел Константинович? — запита я Пърмаков.

На въпроса му отговори Нягул:

— Николов участвал при обзавеждането на лабораторията, като поддържал връзка с Павел Константинович под кодовото име „Стрелец“. Получавал спецификации и поръчки за необходимите доставки и ги изпълнявал в чужбина, без да има личен контакт с него. Но за това ще говорим след малко.

Николов узнал от Ана адреса на семейството и когато съпрузите Берови отишли на екскурзия в чужбина, влязъл с взлом в жилището. Преровил го основно, откраднал скъпи колекции, картини и бижута и фекалирал в средата на хола (това най-вече унизило Беров). Той не целял обир, а търсел картата на местността, където първоначално било укрито съкровището. За нея му разказал подпийналия си Илия Беров, който не подозирал, че „приятеля“ му има отношение към събитията. Николов пък не знаел, че картата притежава единствено сантиментална стойност за семейството.

От известно време Павел Константинович бе свалил слушалките и внимателно следеше разказа на Нягул.

— Как установихте, че Веселин Николов нелегално е прекарвал доставките ми от Щатите? — запита го той.

— Намерихме клетъчния му телефон, изпаднал в храстите през нощта, когато той стреля по Бахманов. Проследихме хората му, канала през границата и разговорите му с депутата. Въпрос на време бе да заловим и групата му.

Един радиолюбител, с когото редовно се свързвахте, Павел Константинович, се е назовавал с кодовото име „Стрелец“. Подобен

знак Веселин Николов бе татуирал на гърдите си: кръст с пречупена в двата края хоризонтална черта и изрисуван полукръг над нея. Знакът, който се превежда като „сатанински изменник“ е свързан с ритуалите на една австралийска секта. Веселин Николов опростил символа, който му е служел и за връзка с групата. Вече знаем, че бандитите са използвали графити в подлезите, за да комуникират помежду си.

— Но как разбрахте за контактите ми със Стрелец, Нягул? Сигурно сте пресели хиляди радиосигнали на GPS системите? Вай, вай, вай! — иронизира го Павел Константинович.

— Налагаха се спешни действия и затова се обърнахме към информационното управление на ЦРУ. Кое е по-интересно, установи се, че мнението на МИ 6 за експеримента не е било особено високо. Правилото „*need-to-know*“ (необходимост да се знае) означава, че достъп до дадената информация има ограничен кръг от хора — понякога това е само един човек! Кръгът и нивото на информираност се определят от значението ѝ за националната сигурност на Обединеното кралство. А във Вашия случай този кръг е бил доста широк! — пошегува се Нягул.

В този момент светодиода, монтиран на прословутото му уокитки запримигва в червено и Павел Константинович стана, за да включи телевизора. От екрана тържествено се лееха акордите на американския химн. Президентът започваше извънредното си Обръщение към нацията.

„Граждани на Америка,

Позволете ми да започна обръщението си към вас с думите на Х. Мелвил: «Ние, американците, сме особени, избрани хора, ние сме Израил на нашето време; ние носим ковчега със свободите на света... Бог е предопределил, а човечеството очаква, че ние ще извършим нещо велико... Ние достатъчно дълго и скептически се отнасяхме към себе си и се съмнявахме, действително ли е дошъл политическият Месия. Но Той дойде в нас...»

Трябва да ви напомня, че ние не само сме страна с огромен икономически потенциал, значителна територия и голям човешки ресурс: ние сме свръхдържава, която носи

факела на свободата по света! Това означава, че пътят, който са начертали дедите ни е верен, но това ни вменява непрекъснато да разпространяваме своята идеология и ценности, да разширяваме икономическото си и военно присъствие в света.“

Нататък в речта си Президентът направи редовния анализ за състоянието, икономическо и вътрешнополитическо, на Съюза. След това премина към горещата тема на деня:

„Ние, главите на държавите и правителствата на осемте най-големи промишлено развити страни и представителите на Европейския съюз, се събрахме на среща на най-високо равнище. В дух на сътрудничество обсъдихме актуалните въпроси на международния дневен ред, в това число и широко коментираното ново унищожително оръжие. Ние се съгласихме, че сегашната радикална промяна в света изисква незабавни мерки и действия за осигуряване на стратегическата му стабилност...“

Президентът на САЩ подчерта абсолютната необходимост от контрол над опасното високотехнологично изобретение, за да не попадне в ръцете на терористи или терористични държави. Накрая завърши с думите:

„Дълг на Америка е да противостои на агресията, където и да се случва тя. Свободата на Америка е свобода за целия свят и всичко, което касае човечеството, не ни е чуждо. От тук априори следва, че никой не може да ни ограничи в изпълнение на задграничната ни мисия. А така също, нека никой не се съмнява: Америка ще нападне първа, ако това се налага! До дни прототипът на новото оръжие ще е готов и веднага след това в ход ще са изпитанията му.“

Погледите на всички бяха отправени към телевизора. Речта на Президента на Америка се предаваше на живо в целия свят. Американският народ с тревога и упование слушаше гласа на държавния си глава. Внезапно той изчезна от ефир и прозвуча друг, непознат глас, който меко, но настойчиво заявяваше:

„Овладейте се, господин Президент! Спрете да заплашвате чужди култури, нации и религии: това повече е неуместно и недопустимо! Достатъчен е само един мощен взрив, а силата му да се

стовари върху ракетните ви сили. Знаете, че това означава геосинклинална катастрофа за страната и за континента! Оправдани ли са подобни катаклизми заради егоистичните ви интереси и агресивна властова политика?“

В първия момент хората не осъзнаха, че някой прекъсва речта на президента им. После настъпи объркване пред огромните екрани на площадите и по домовете им. Постепенно започваше изтрезняването. Америка, която налагаше месианската си роля, идеология, ценности, икономическа и военна експанзия в света, трябваше да понесе и кръста си! Някъде из пътищата на кръстоносния си поход, тя се бе отклонила от ценностите, които сама изповядваше. И само добросъвестното отношение към отговорностите ѝ можеше да доведе до резултат, съответстващ на ролята ѝ на Месия. Или супердържавата щеше да се превърне в обикновен субект на световната общност!

* * *

Нягул Кралев не можеше да заспи. Малко е да се каже, че напоследък той сякаш живееше в кошмар!

Събитията се бяха развили горе-долу в следния порядък:

България навлезе в окото на циклона със специалния си нов статус и непредвидими последици.

От Белия дом се обади на Президента, а той от своя страна — на Премиер-министъра и на Директора на контраразузнаването, че е наложително незабавно да се обсъди въпрос „... важен от гледна точка на стратегическото партньорство между САЩ и България“. Съвещанието се проведе виртуално, при най-висока степен на сигурност и защита на връзката. Взеха се съответните решения и се отговори положително на американците.

После от Управлението за информация и анализ (*Department of intelligence* — едно от четирите управления на ЦРУ) и Управлението по операциите на DCI, поискаха съдействието на Министерството на вътрешните работи и специално — на директора на НСБОП, генерал-майор Нягул Кралев. Поканиха го за участие в новосъздадената съвместна българо-американска аналитична група за „придобиване информация от първостепенна важност за сигурността“, при

съблюдаване „правилото на третата страна“ (*third party rule*). Според правилото българското контраразузнаване можеше да сътрудничи на ЦРУ, но не можеше да предава информацията на трета страна, тъй като последната изхождаше от приятелска служба.

Впоследствие се изясни, че се касае за данните, укрити в компютъра на Павел Константинович. Защото, както образно се изрази представителят на ЦРУ: „За да дешифрираш код, трябва да знаеш ключа, а за да знаеш ключа, трябва да познаваш автора“. Както се оказа, генерал-майор Кралев вече се бе справил блестящо със задачата. Той бе открил „контейнера“ с компресираната информация и стеганографиращата програма. На групата за „Оценка на потребностите и системите за придобиване на информация“ към ЦРУ оставаше да отстрани защитата, да разпакетира контейнера и ако съдържанието му е кодирано — да го декодира.

Главния секретар му нареди да отиде в офиса на ЦРУ и после всичко се завъртя като на кинолента...

Павел Константинович изпревари тайните служби, огласи експеримента и „издърпа килимчето изпод краката им“. По такъв начин той стана неуязвим физически и незаменим като учен, който бе най-вътре в материята. И който, възможно, не бе казал още последната си дума.

Търсеше се начин службите да излязат от положението колкото се може по-престижно. Със завидна бързина, като се има предвид ограниченото време и обема на подготовката, камуфлажният план бе изготвен, съгласуван и приведен в действие.

Като начало трябваше временно да се отстрани от сцената Павел Константинович.

Под претекст да се установи движението на скални маси по десния склон на Кумбре Виеха, трябваше да посетят остров Ла Палма. Въз основа на бележите, оставени от предишната експедиция, следваше да се определи размера на свличането. Нягул щеше да придружава Павел Константинович из галериите на вулкана, за да узнае къде и как са сложени нишаните.

Следваше непринудена беседа с живите участници за възсъздаване изобретението на Филипков. Диалогът щеше да изясни подробности за дейността им от 1903 година до момента.

А така също: съществуваха ли и други аспекти за приложение на изобретението.

Други аспекти, както се разбра по-късно в разговорите, имаше — аниhilацията! Дори само затова си струваше да дойде на острова заедно с цялата непредвидима компания.

Пребиваването им тук бе един вид лятна ваканция: придружаваха го Пърмаков с Лия, Бахманов, Петра и Алисия. Взеха под наем красива къща в близост до морето, а Пърмаков нае малка яхта, с която предприемаха обиколки край брега и до съседните острови.

Изясниха се фактите от дейността на Павел Константинович и съучастниците му при възстановката на опита на Филипov и последващия сполучливия експеримент. Всички въпросителни отпаднаха след направения ретроспективен обзор на историята и продължението ѝ в България.

Дотук нещата се развиваха по план, като се изключи факта, че в пристана акостира испанска бойна фрегата, а на плажната ивица кацна английски военен вертолет...

Нягул стана и започна да се разхожда из стаята. Реши да отиде в стаята при Пърмаков: той май остана единствения свестен човек между тях. Вниманието му бе привлечено от необичайно раздвижване в коридора. За всеки случай взе пистолета, който не бе носил откак стъпиха на острова и излезе.

Пред вратата на Бахманов стоеше в нерешителност и се заслушваше Петра Радклиф. Преди Нягул да запита какво прави там, зад гърба му застана още някой. Обърна се и видя мъж във военна униформа с пистолет, насочен в тила му. Очите им се срещнаха и Нягул съзря воля: безмилостна, решителна и разрушителна. Преди още да се е оправил от шока, мъжът закопча ръцете му с белезници и му взе пистолета. Нягул видя Петра да отваря с ритник вратата на Бахманов. И тя носеше пистолет, при това със заглушител!

В средата на стаята, клекнал и със свалени панталони, се напъваше Веселин Николов. Фигурата на леглото зад него бе извита като дъга и неподвижна. Николов се пресегна към пистолета до краката си, но Петра незабавно изстреля два куршума в главата му. После отиде и свали завивката от лицето на Бахманов — професорът видимо бе мъртъв!

Отнякъде се взеха моряци с кофи и парцали и се заеха да почистят килима от кръвта и изпражненията. Нягул Кралев се обърна и погледна офицера, който в този момент прибираше пистолета си.

— Да вървим! — Гласът на непознатия прозвуча като изстрел в ухото му. Той се подчини: интересно му бе докъде ще се стигне. Петра се присъедини към тях и тримата едновременно влязоха в салона. Там, също с белезници, седяха на дивана Павел Константинович и Пърмаков. Нягул се настани до тях. Влезе Алисия и се нареди до него.

— Операцията приключи — обърна се Петра Радклиф към въоръжения мъж, който удари токове и козирува. — Поставете още сега двама души пред вратата на стаята. Нека корабният лекар извърши огледа на труповете и запише часа и мястото на смъртта. Поставете телата в чували и ги пренесете на фрегата. Алпинистите и командосите се връщат с кораба, а господата и аз ще летим с хеликоптера.

Мъжът излезе и в стаята настъпи напрегната тишина.

— Какво ще правите с нас? — запита я Пърмаков. — Защо сме с белезници? На сутринта Лия ще се събуди и някой ще трябва да се погрижи за детето.

— Двамата с Лия сте свободни да отидете където пожелаете — отговори му дружелюбно Петра. — Павел Константинович и генерал Кралев идват с мен. Ще летим за Англия — обърна се тя към Нягул Кралев, — където ще бъдете разпитани и екстрадирани обратно в България. Българските служби за сигурност ще се занимават поотделно с всеки един от вас. Аз ще потвърдя — продължи Петра, — че до последния момент генерал Кралев не е знаел нищо за дейността на Павел Константинович, както и за участието на Кирил Беров в събития, за които Пърмаков също не е подозирал. Но — обърна се тя към Нягул, — ти, генерале, извърши някои недопустими за положението си в йерархията грешки!

„Слабо ти е въображението, специален агент, за възможните комбинации на службите. В създалата се ситуация толкова и най-различни варианти няма дори в шахмата!“ — помисли си вътрешно удовлетворен Нягул, а на глас заяви:

— Все пак, дължиш ми обяснение, Петра!

— Повярвай, нищо не ти дължа! — сега специален агент Петра Радклиф олицетворяваше МИ 6 и говореше като професионален

разузнавач. — Сигурно се досещаш, че отдавна следим действията на Павел Константинович, Кирил Беров и Бахманов. Последният е пряк потомък на високопоставен чиновник от полицията на Санкт Петербург. Възможно е, но не притежавам доказателства, професор Бирюзов да е убит от дядото на Бахманов!

Тук в разговора им се намеси горещо Алисия:

— Не смей да скверниш паметта на Бахманов, Петра! Той бе уважаван учен, ерудит и голям космополит!

— Относно Веселин Николов — продължи Петра, без да уважи становището на сестра си — първият му опит да отвлече Павел Константинович се провали. Бяхме му поставили задача да го преведе през границата с Македония, където щеше да го поеме нашия екип.

Нягул слушаше с нескривана изненада циничните ѝ изявления.

— Когато Павел Константинович реши да демонстрира експеримента — продължи с разкритията си Петра — аз се обадох на Веселин Николов да събере групата си и да ни последва. Срутването на основната галерия и верижните срутвания в някои от междинните разклонения, провалиха замисъла ми. Но все пак Николов и остатъка от хората му успяха да достигнат пещерата преди скалната маса да ги затрупа. Докато свестяхахте припадналата Алисия и с риск да бъдат разкрити, те се бяха стаили зад врата на лабораторията. Дадох им знак да изчакат, отворих и тръгнах след вас. През цялото време ние маркирахме пътя им към изхода. Групата излезе едва след като се убедиха, че спец отрядът е напуснал района.

— Щяхте ли да похитите отново Павел Константинович? — настоя за директен отговор Нягул.

— Планът бе такъв, но Алисия видя хората на Веселин Николов и осуети изненадата.

— От кого Николов е получил указания как и къде да действа? И защо, след като е бил вербуван от Ми — 6, търсиш информация за агент под кодовото име „Стрелец“?

— Не дърпай дявола за опашката, Нягул! Не е от компетенциите на полицията да се бърка в работата на службите.

— Така е, но в схемата бях вкаран и аз! Би ли ми отговорила все пак?

— Сега това е вече без значение и ще ти отговоря. Веселин Николов е бил двоен агент: под псевдонима „Любимец“ е работил за

нас, а като „Стрелец“ — за ЦРУ. Както сам разбираш, службите си имат тайни и не във всичко си сътрудничат! Колкото до втория ти въпрос: ако си спомняш, позвъних от дома ти непосредствено преди да тръгнем за рудника. Ние подозирахме в какво се изразяват опитите на Павел Константинович. Бяхме засекли с голяма точност и мястото на експеримента.

Веселин Николов е бил вербуван от Сикрет сървис по време на престоя му в Австралия — продължи Петра. — Няма е особен избор: или ни сътрудничи, или влиза в затвора. От друга страна, финансово-икономическото разузнаване следеше паричните потоци и бизнеса на Беров във високите технологии. На Николов бе поставена задача да наблюдава Беров, Павел Константинович и Бахманов, но... не да ги убива! В крайна сметка той се оказа психопат и сериен убиец. Не е имало как да го знаем — заключи Петра.

— Но защо уби Бахманов? — Запита я Пърмаков. — Защо не Павел Константинович или някой от нас?

— Защиатавайки Ана, Бахманов наруши личното пространство на психопата. Той получи, така да се каже, „специален статус“ и се превърна в негов основен приоритет.

— А как МИ 6 установи, че от моя компютър изтича информация? — запита я Нягул.

— Ти сам ни осигури достъп, когато пусна агент в дома си, та дори това да е бъдещата ти балдъза!

— Този път няма да има погребение! — прекъсна престрелката им Алисия. — Трупът на Бахманов ще отплава с фрегатата. Отчетливо помня деня, когато се запознахме: обикаляше и се преструваше, че си търси кърпичката. Виждам го и в кабинета на д-р Пешев — да работи върху есето си. Или как двамата слушаме песента на Балкана...

— Няма да има и сватба! — Нягул взе ръцете ѝ в своите и преднамерено заоглежда всяко нейно пръстче. Годажният му пръстен липсваше, но това не го изненада. От доста време отношенията им не вървяха съвсем гладко.

Алисия видимо се затрудни с отговора. Изгледа го с известна доза скептицизъм и заяви неуверено:

— По Коледа отново ще съм в София и би могло да го обсъдим. Ти как мислиш, Нягул, има ли бъдеще за нас?

Въпреки уклончивия отговор, в очите ѝ летяха пъргави светулки. Засмя се и на бузите ѝ се появиха очарователните трапчинки.

„Дали всичко е било само секс?“ — запита се недоверчиво Нягул и не потвърди, нито отрече такава възможност.

Въпросът на Алисия остана да виси във въздуха. Но тя не се предаваше лесно. Разкопча най-горното копче на блузката и извади от пазвата си златно синджирче. На него проблясваше и се полюшваше красив старинен пръстен...

* * *

Павел Константинович слушаше разговорите им отдалечено. И, сякаш подчинявайки се на определена вътрешна потребност, той обяви пророчески:

— Бахманов сега ни гледа и знаете ли какво си казва? Горедолу следното:

*„Колко е малък човекът!
Съвсем не се вижда
сред зелените листа.“*^[39]

— Ще продължим спиритическия Ви сеанс друг път, Павел Константинович. Сега се налага да потегляме — прекрати монолога му Петра. — На хеликоптера вече ни очакват. Станете, ако обичате и да вървим!

— Припомнете си правилото „необходимост да се знае“, Петра! — строго каза Павел Константинович и си остана спокойно седнал на дивана. — Нали то стоеше в основата на информационните нива? Време е да получите нови нареждания от Уйлям Апълби.

— Искате да кажете, че имате още козове в ръкава си? — изгледа го недоверчиво Петра.

— Имам и още как! Повече от два часа сте в информационно затъмнение. Затова правете каквото Ви казвам: свържете се с Отдела!

Петра продължи да го гледа изпитателно — озадачаваше я спокойствието на Павел Константинович. Допусна, все пак, връзката ѝ с Отдела временно да е била преустановена. Нареди на часовете внимателно да пазят групата и се отправи към хеликоптера. Свърза се с Уйлям Апълби и установи, че винаги самоуверен, гласът му сега звучи уморено:

— Имахме проблеми с връзката, Петра.

— Какво ще заповядате, сър?

— Тримата българи и детето са свободни. На тяхно разположение лети самолет с вертикално кацане и излитане.

— Сър... — започна Петра, но Апълби рязко я спря:

— Изпълнявай заповедта, специален агент! — и прекъсна разговора едностранно.

Петра нареди на пилота на вертолета и капитана на кораба да чакат новите ѝ разпореждания и се завърна във вилата. Обстановката изглеждаше непроменена. Заповяда да свалят белезниците на Кралев и Пърмаков и сама отключи белезниците на Павел Константинович. После се обърна възможно най-почтително към него:

— Какво става, Павел Константинович? С какви средства поставихте НАТО на колене?

— Не Ви разбирам, специален агент. Страните в алианса са равнопоставени!

— На теория — да, но...

— И на практика сме равни. Но, както Вие образно се изразихте, имам и коз в ръкава си. Предполагам, че сте на твърде ниско информационно ниво в МИ 6 и по тази причина не сте уведомена за всичко. Но затова са приятелите и аз ще Ви разясня какво се случва — заяви не без ирония Павел Константинович и, след като направи ефективна пауза, продължи:

— Уверявам Ви, че не е необходимо голямо количество енергия, за да се събори язовирна стена, атомна централа или шапката на Президента в ранчото му. Главният въздържач момент за НАТО и великите сили е, че някой някъде на земята, притежава достатъчно устойчив нов атом. Атом с „антипротон“ — антипод на протона! Нали разбирате за какво става въпрос? Този атом няма аналог в нашия свят! Веществото е получено в Япония, в Швейцария и на още едно, неизвестно за сега място. Може да е в Америка, може да е в пустинята

Гоби, а може и в земята на чукчите. Просто го има дяволския „атом“, в който вместо обикновените два електрона, около ядрото му се въртят един електрон и един антипротон. Антивеществото е бездънен склад за енергия. При аниhilацията на 1 г вещество с антивещество, се получава взрив, еквивалентен на атомна бомба с мощност 10 килотона! Става дума за синтез на най-могъщия източник на енергия, което пък в съчетание с откритието на Филипков...

Вярно е, че веществото е метастабилно и засега живее няколко микросекунди, когато за практиката са необходими поне няколко дни, но въпрос на време е това да се постигне. Вече знаете за тъй наречения „виртуален инкубатор“, в който са обединени учени от цял свят и от различни области на знанието. Работим усилено по въпроса и не ни е безразлично как ще се използва подобен източник на колосална енергия! Дали човечеството е случайна флукутация или божия промисъл ние все още не знаем, но може то да е е уникално, единствено във вселената и трябва да го съхраним!

— А как ще се свържете с този ваш чукча или японец, Павел Константинович? — Иронизира го Петра.

— Помислил съм и за това, специален агент! Как иначе щях да съм сега на острова?

Аз съм първия човек, след откривателя му, който има имплантиран комуникационен чип в главата си. Затова не ми е необходим друг начин, за да вляза в сървър и разбия защитата на нечия инфосистема. Вие сами станяхте свидетели как извърших пробив в спътниковата телекомуникационна система на САЩ. И как прекъснах речта на президента им!

— Какво говорите, Павел Константинович! — изненадано го погледна Нягул. — Кога сте имал възможност да направите операцията, без аз да забележа отсъствието Ви?

— Ясен имплантира наночипа амбулаторно. Все едно ми сложи обица на ухото.

— И защо да Ви вярвам? — заинати се Петра, силно объркана от обратата на събитията.

— Ами рискувайте! Островът, на който сега се намираме, не е единствен... Нали не забравяте, Петра, че и Вие живеете на остров? И както вече Ви казах, няма точка в света, държава, регион, укрепен бункер или личност недосегаеми. От тук нататък всеки човек ще се

съобразява с другите човеци по света и те — с него. Новото правило, специален агент, се нарича *LITERATUM MANES*. Ръцете ни са вързани и при това завинаги! И не ме подценявайте повече, ако възнамерявате двете с Алисия да ни гостувате по коледа — шеговито ѝ се закани Павел Константинович.

Чу се гръмотевичен шум от приземяващ се самолет и дебелите пердета на прозорците полетяха към тавана. Петра и Алисия излязоха на верандата — на двеста метра зад къщата, направо върху аутобана, кацаше изящна сребриста машина.

Пърмаков и Павел Константинович се спогледаха заговорнически и отидоха да се свържат с финансовата къща в Ню Йорк. Оттам потвърдиха, че транзакцията е осъществена. Върнаха се в хола и удобно се разположиха на дивана. Нягул тъкмо вадеше кутия бира от хладилника. Погледна ги въпросително и извади още две кутии, пържени картофки и маринована лангуста. Алисия и Петра продължаваха да разискват оживено нещо на верандата и не обръщаха внимание на случващото се в хола.

Вратата се отвори и на прага застана висок, снажен мъж, облечен в пилотска униформа. Павел Константинович, без да губи време, веднага се запъти към него.

— Капитан Манинг на разположение, сър! — представи се пилотът.

— Свържете се с командването на НАТО и поискайте направление за САЩ!

Пилотът не се изненада. Удари токове и излезе без коментар.

Времето започваше да се захладда. Петра и Алисия напуснаха верандата и влязоха в помещението. Павел Константинович почтително се обърна към тях:

— Поканен съм от Американската асоциация на учените да презентирам някои аспекти от изобретението на Филипов. Ще участвам и в разработката на локална сеизмографска система за наблюдение на Кумбре Виеха. Нягул ще работи в неформален екип по контрола на оръжията за масово унищожение към ООН.

Пилотът влезе и му докладва:

— Получи се потвърждение от САЩ и щаб-квартирата на НАТО. Ще наредите ли да пренесем багажа Ви?

— Действайте! — разпореди му Павел Константинович.

И като се върна към добрите маниери, церемониално се поклони на момичетата:

— Ако желаят, дамите могат да летят с нас. На самолета има място за всички. Всъщност, господин Пърмаков вече го купи...

* * *

„Започва нов еон — мислеше си вече в самолета Павел Константинович, — човечеството се пренарежда в новата си координатна система. И както би казал Бахманов: върви към състояние на *cohaerentia* — взаимна свързаност между дух, разум и воля. Предстои му дълъг път...“

---

[38] Клъстър — група от свързани помеждуси компютри, които се използват като единен изчислителен ресурс — Б.а. ↑

[39] Бусон. Изд. „Еквус Арт“, 1996 г. Съставител и преводач Людмила Холодович — Б.а. ↑

ЕПИЛОГ

Някои мащабни открития избухват с огромна сила на научния Олимп. Такова бе изобретението на Филипов, пресъздадено от Павел Константинович и виртуалния екип водещи световни учени.

Но с течение на времето настъпва равновесие между очакваната и действителна приложимост на всяко откритие, приемано за ключ към универсума. То престава да се ползва с грандиозния и многообещаващ мащаб, с неограничената многопосочност и възможности за въздействие, които му възлагат откривателите.

Павел Константинович скоро осъзна, че изобретението не е панацея срещу агресията, а човечеството е добавило към арсенала си още едно, изключително по своята мощ и ефективност, оръжие за масово унищожение. Вследствие на това той ентусиазирано „прегърна“ идеите на професор Джон Пендри и се зае да направи революционен пробив в „Стелт“-технологиите: да изобрети устройство, което ефективно отклонява електромагнитните лъчения, като прави обектите „прозрачни“ и обтекаеми и те ги заобикалят.

Понастоящем Павел Константинович се подвизава в Имперския колеж в Лондон, където заедно с британските си и американски колеги и учените от т.н. „виртуален инкубатор“, работи в посока неутрализация на собственото си изобретение.

Защо Павел Константинович рязко смени посоката на пътя, който бе извървял и изневери на дългогодишните си търсения? Защото стана ясно, че откритието няма да се използва за мирни цели, като например за безжичен пренос на електроенергия, а за последваща и още по-ожесточена надпревара във въоръжаването с качествено нови бойни средства. Освен това, като се възползва от паниката на най-конвенционално настроените слоеве в обществото, политическата класа узакони повсеместното приложение на биометрията (смарт карти, отпечатъци от пръсти и длани, ирисова диагностика, вградени чипове, скрити камери и прочие средства за личностна идентификация), а службите откриха досиета и започнаха масово

проследяване на гражданите, в нарушение на техните права. От своя страна това доведе до нов силен тласък в развитието на био- и нанотехнологиите, на средствата за спътниково и наземно наблюдение, на тоталния шпионаж и заплахата от нов вид фашизоидна демокрация...

Не по-малко удивителна е историята на Бахманов, който (за радост на всички, които го познават и обичат) е жив и здрав, благодарение на мекия еластичен сегмент, заместил грубата и неудобна шина, с цел да подкрепи зарастващия шиен прешлен и вратните му мускули. Както и поради страха му от акари и липсата (по същата причина) на всякакви възглавници в стаята му.

По заповед на Уйлям Апълби, Петра нареди да качат „трупa“ на Бахманов на английската военна фрегата. Корабният лекар веднага го прегледа и установи, че макар и слаби, телесните му функции, като дишане и сърцебиене, са налични. Незабавно го преместиха в интензивния сектор, където той започна бързо да се възстановява. Под непрестанното наблюдение и всеотдайните грижи на Алисия, Бахманов отплава с кораба за Англия. В Лондон той гостува на приятеля си — професор Радклиф и (след като Петра уреди формалностите) отлетя обратно за България.

Постепенно паниката, възникнала на фондовите борси и капиталовите пазари, се уталожи. Основните валути се стабилизираха и лихвените проценти на националните банки започнаха да се повишават. Благоприятната конюнктура позволи на Пърмаков да извърши успешното сливане на Завода за наночипове в Силиконовата долина с голяма фирма от типа ЗАД (Закрито акционерно дружество), специализирана в областта на информационните технологии и програмата ТИА (тотална информационна осведоменост) на Пентагона. В резултат, той освободи капитали за модернизирание и разширяване на Завода за радиотехника, възстанови и обнови Института за научно-развойна дейност. Зае се също да спонсорира и най-новите разработки на Павел Константинович, с оглед на големите перспективи и финансови изгоди пред начинанието.

Докато Пърмаков успешно оперира с капиталите на Лия, отглеждането ѝ е поверено на Ана. Детето живее в Дрезден, Германия, където обитава уютния дом на баба и дядо Попангелови. Но това положение скоро ще трябва да се промени. Като единствена

наследница на милиардите на Беров, тя следва да получи и престижно образование. За целта е избран колеж в Швейцария, където Лия постъпва през есента. Ще я придружават леля Ана и съпругът ѝ: чичо Юлиан Герджиков — Феран.

Генерал-майор Нягул Кралев взе активно участие при изработката на допълнителни текстове към Резолюция № 1540 на ООН за неразпространение на оръжията за масово унищожение. Впрочем, една от положителните страни на супероръжието бе издигането и утвърждаването ролята на ООН, като гарант срещу употребата му.

Административната работа в бюрократичния апарат на ООН не го ентусиазира особено: не му харесват апаратните и политически битки, в които, понякога, трябва да участва.

По тази и други причини Кралев се върна в България. В основата на това негово решение стоят собствените му предпочитания и зараждащите се интеграционни процеси в обществото за борба с престъпността. А това е работата, която той предпочита и умее да върши най-професионално.

Алисия Радклиф и Нягул Кралев се венчаха по Коледа в София и се отправиха на сватбено пътешествие в Страната на изгряващото слънце.

В семейство Радклиф отново превалира българската кръв, което не е чак толкова лошо...

СТЕФАН БАХМАНОВ
ЕСЕТО НА ФАРИСЕЙ
ОЩЕ ЕДНА ЧОВЕШКА КОНСТРУКЦИЯ

Намирам се високо в планината и си почивам в безбрежието на природата и в тишината на майчиното ѝ лоно.

В санаториума „Св. Мина“ съм поради мутацията на един или няколко гена. В диференциалната ми диагноза се споменават: хромозомни аберации, патологична наследственост, мултикондиционалност и прочие фактори на патогенезата на невротрансмистерите. Казва се още, че имам кататимно мислене, т.е. надценяване на собствената ми личност, като на фона на общото повишение на духа се разгръщат свръх-ценни идеи, които в моя случай прерастват в мегаломански идеи...

Имам щастието лекуващия ме лекар да вижда в мое лице освен пациент и рядко срещан ерудиран събеседник. Именно той ми показва проспекта на Гьоте Институт с конкурсната тема.

I. ДА ОСВОБОДИМ БЪДЕЩЕТО ОТ МИНАЛОТО?

*Човечеството е като стадо
бодливци
на Северния полюс: скупчват се,
за да
се стоплят, но се избоят
взаимно
и се разпръскват отново...*
(авторът
не ми е
известен)

Всичко, написано в есето, е по памет — не притежавам необходимата ми литература и информация. Затова цитатите, а дори и терминологията може да не са съвсем точни. За да изградя тезата си, че бъдещето непрекъснато и неуправляемо се самоосвобождава от миналото, ще превода (по памет) една теоретична постановка на Хегел, че „... Когато милиони свободни воли се обединят, за да осъществят поставената си цел, те постигат нейната резултанта...“

И това е всичко, което помня, че е написал Хегел по въпроса. Но нека сега си позволим да разтълкуваме и доразвием тази гениална мисъл. И нека да ни прости, ако е бил разбран неправилно, защото чрез нашето тълкуване ще се появят нови, също толкова гениални мисли и идеи...

Ако си представим всеки индивид от човешката общност като културно-енергетична единица, съставена от дух, разум, воля и сила за своето себеосъществяване, то ние можем също така да изразим

условно тази културно-енергетична единица като единичен вектор със съответстващите му дължина, направление, знак и ниво в културното пространство. Компонентите му (дух, воля, разум и сила) са носители на генетично зададената и новопридобита информация, която при това постоянно се изменя и самообновява. Необходимостта от постоянно самообновяване включва в себе си един от основните механизми на културата, т.е. — да се запазваш, като се променяш. Взаимното напрежение на последните две тенденции обуславя обект с енергетичен потенциал, чийто статичен и динамичен модел са еднакво възможни в дадения момент за дадената „свободна воля“. Това поражда съществуването едновременно на милиони такива енергетични потенциали, съотнасящи се помежду си като различни — еднакви или противоположни, не съвсем еднакви или не съвсем противоположни, взаимно изключващи се или взаимно допълващи се вектори. Съотношението им един към друг (събиране, изваждане, деление или умножение) в дадена точка от пространствено-времевия континуум създават и съответната им структурна подреденост. Същественото обаче е, че не само фактически са налице едни или други определени алтернативи, чието количество винаги е крайно и за дадената система — постоянно, а съществуването на самия принцип на алтернативността, където всички конкретни позиции на дадената структура представляват интерпретация на информацията на определено равнище. В резултат от това всички двойки от т.н. от нас „енергетични потенциали“, техните локални подреждания в частни или общи структури или отделни семиотични системи, образуват структурно поле, запълнено със съответната (прагматична) информация и заредено със съответната енергия (културологичен енергетичен потенциал), за осъществяване целите на системата.

Следователно: когато милионите свободни културно-енергетични единици, временно обединени в една културна система, обусловена от също така временната им подреденост в структура, интерпретираща информацията на определено равнище и притежаваща определена енергия и воля за себеосъществяване, са се обединили да постигнат поставената цел, те ще са постигнали резултатата от събирането на поставените преди това цели на съответните нива на своите единични културно-енергетични вектори!

Събирането на различните културни системи в света в едно или няколко структурни полета с един или няколко културологични енергийни потенциала е теоретически възможно да доведе до всякакво единство или противопоставяне на същите, както и до всякакъв неочакван обрат в историята на културата. Необходимият за това събиране катализиращ фактор може да се окаже нов харизматичен лидер, нова авангардна технология, нова информация или възникването на *deus ex machina*, което съчетано с *frisson historique*^[1], екстремно и парадоксално може да измени всеобщия световен фон, както и самата световна история. Като пример за подобно развитие може да се посочат атентатите от 11 септември в Америка, както и развитието на най-новата история на човечеството след тях.

Дискурсът за миналото и бъдещето на културата, което е и предизвикателството в темата, може да се разглежда многослойно, вследствие формирането във всеки отделен момент на нови културни системи и структурни полета (посредством непрекъснатото самоосъществяване на тези милиарди свободни воли, които ги обуславят) посредством даденият вид интелектуално творчество в областта на науката и идеите — културологични (философски, социологични, психоаналитични, антропологични), интегрално-надстроечни и инфраструктурни (специфични за социално-историческата ситуация) и характерните за епохата множество културни модели. Налага се един основен извод, а именно, че не е възможно такова всеобхватно и широкомащабно проектиране и конструиране на съществуващите във всеки даден момент модели върху многомерното пространство на културата, което да доведе до прякото осъществяване на нов всеобщ културен модел и социалното утвърждаване на съответстващите му ценностни ориентации.

Това се доказва и с опита за налагане на тоталитарните системи именно като такъв наложен отвън всеобщ културен модел над милиардите свободни воли в тоталитарните общества! Това, смея да твърдя, се отнася и до опитите да се унифицират сега съществуващите културни системи във един всеобщ културен фон, в една глобална цивилизация!

Следователно: бъдещето, чрез непрекъснатата множествена и културологична промяна на културните системи и структурни полета, непрекъснато се самоосвобождава от миналото, в един непредсказуем

и неуправляем процес, обусловен от човешкия *modus vivendi*^[2] и неговото непосредствено самоосъществяване. С това демокрацията сама се определя като безалтернативна от гледище на свободното изявяване на милиардите човешки воли в историческия пространствено-времеви континуум!

Но аз искам да изложа схващането си за тази безалтернативност, а именно от гледна точка за нейната ограниченост на сегашния етап от човешкото развитие, където миналото е задължено да обуславя винаги някакъв вид бъдеще, детерминирано от различни по характер, но в значителна степен унифицирани културни системи.

Цивилизацията, като система от институции, създадена с оглед на сигурността на индивидите, се разпада. В либералната демокрация са се зараждали и непрекъснато се зараждат нови противоречия, като например: всеобщата корупция; полицията и съдът не функционират достатъчно ефективно; държавата — също; военните са „държава в държавата“; пазарът — синоним на демокрацията, е жертва на принудата (монополизъм и организирана престъпност) и в значителна степен не е свободен; купува се и се продава всичко: плът, органи, секс, съвест... правото е на по-силния във всяко отношение — от отделната човешка единица до етноса или държавата; наблюдава се разпадане, до пълната им липса, на общностните връзки в гражданското общество; връщане към всякаква човешка непълноценност — расизъм, бедност, краен национализъм и религиозен фанатизъм; няма гаранция за сигурност в и за системата...

Трудно е да се изброят недъзите на демокрацията, които биха могли да я направят непривлекателна като културен модел на бъдещето. Нямам намерение да обобщавам всичко, което засяга съвременния стремеж към глобализация и нейните недостатъци, тъй като именно есето е естествения жанр за всякакви културни интерпретации и спекулации.

Какво може да се направи, за да останат в миналото пороците, натрупани в множеството култури на социума и неизменно следващи го в новите културни системи?

Да освободим Духа!

Внимание! Това е много опасно!

Алеманите наричат тази част от душата, която носи отрицателните характеристики на индивида „свинско куче“. Дух,

неограничен от разума и волята — това е катаклизъм!

Затова по-внимателно! Бъдете консервативни и не се доверявайте на идеите ми, съпротивлявайте се!

Ами! Да ама не! Без разширяване границите на духовността, не би имало революционен напредък. Човечеството, както и до сега, ще тича по познатите си изтъркани пътечки, които вече са издълбали каньони и са обградени със стени, високи като каньоните на река Колорадо и то не би могло да излезе от тези утъпкани коридори без мощен тласък от нова, физическа освободеност на духовността, или както твърди Клифърд Гийрц от Пристънския университет (цитирам го по памет):

„... Да се промени системата на обществените взаимоотношения, значи да се пренаредят координатите на света, който преживяваме.“

Трудно, но не непреодолимо, нали? Особено за един луд...

За да си поемете дъх и си отпочинете малко от манийните синдроми на шизофренията (болестно повишение на настроението, ускорен асоциативен поток и оживена психомоторика — последното няма как да го видите чрез изложението), ще ви приведа един пасаж от книгата на Лорънс Стерн „Живота и мненията на Тристрам Шенди, джентълмен“:

„Аз бих желал баща ми или майка ми, или и двамата заедно... да бяха размислили над онова, което правят по време на зачеването ми. Ако те... бяха помислили колко много зависи от това, с което са били заети тогава и че работата не се състои само в това да създадеш разумно същество, но че по всяка вероятност неговото красиво телосложение и темперамент, може би дарованията му и разумът му даже... съдбата на целият род се определят от техните собствени натури и самочувствие — ако те... претегляйки и обмисляйки всичко това, бяха подходящо постъпили, то... твърдо съм убеден, аз бих заемал съвсем

друго положение в света... Всички вие, предполагам, сте чували за жизнените духове, за това как те се предават от бащата на сина и т.н., и т.н. — и много друго по този повод та, повярвайте на думите ми, девет десети от разумните дела и от глупостите, които върши човек, девет десети от неговите успехи и неуспехи... зависят от движенията и действията на тези духове, от различните пътища и направленията, по които ги изпращат, така че, когато са пуснати в ход — правилно или неправилно, без значение — те в суматохата си се носят напред и назад като опарени и, следвайки отново и отново по една и съща пътека, бързо я превръщат в утъпкан път, равен и гладък като градинска алея, от който, когато те свикнат с него, сам дяволът не може да ги отклони.“

Колкото до мен, майка ми и баща ми не са мислили много-много каква я вършат, когато са се любили и резултатът е напълно плачевен. Да не говорим за духовете ми, които са пуснали в ход! Но в контекста на приведения по-горе откъс от шедьовъра на английската литература, не е така далече времето, когато посредством генното инженерство ще се определят красивото телосложение, темперамента, талантите и самочувствието на човека; неговите „жизнени духове“, правилното им насочване и „пущане в ход“, „пътеката“, по която ще се носят напред, както и избора на следващите писти, така че човекът да изживее не един, а множество жизнени цикли, основани на дълголетие и пълното тъждество на волята за промяна като абсолютен (наиндивидуален) световен принцип и собствената си воля, а може би (и защо не?) и извън представата ни за съществуващия вътре в нас определен смислов хоризонт? Ами, ако това се съчетае с информатиката, биороботиката, микроелектрониката, космическите и нанотехнологиите... Няма ли най-после да се освободим от гравитацията на предишното лимитиращо и манипулиращо ни минало?

Но не само това ви предлагам, а нов тласък в разволя на нашето познание за културата, чрез все по-дръзки нападения — докъдето

достига интелектуалният ни заряд, който предизвикателно и предизвикано търси нови културологични хоризонти.

И наистина, ако приемем изброените по-горе реалии за изходна позиция, те бързо ще доведат до редица непредвидими последствия за човечеството и защо едно от тези последствия да не бъде:

---

[1] *Le frisson historique* (фр.) — историческа тръпка ↑

[2] *modus vivendi* (лат.) — начин на живот, способ на съществуване ↑

II. ДА ОСВОБОДИМ МИНАЛОТО ОТ БЪДЕЩЕТО?

*Човек е сам върху сърцето на
земята,
пронизан от едничък слънчев
лъч.*

И неусетно пада вечерта...

Салватор
е Куазимодо

Можем да освободим миналото от задължението му да обуславя някакъв вид значително детерминирано по характер бъдеще, като изменим равновесието между културата и природата чрез два решаващи фактора — структурните и физиологически ограничения на човечеството (и като следствие от това изменим комплекса от енергоизразходващи действия), които два фактора влияят задържащо за установяване на ново, революционно, ниво на равновесие между човешката популация и природата.

Накратко — като излезем от пътеките си, по които сега тичаме непрекъснато напред-назад в опитите си да променим съществуващото статукво и преминем върху нови широки писти.

Бих отишъл и още по-нататък. Защо да не се върнем в нашата спора — в космоса?!

Едва ли, като се вземе предвид безкрайността на вселената, човешката колония е една единствена. Тук, в диаспората земя, ние пребиваваме като изгнаници, извън страната на нашия произход — космоса.

На Земята човекът се е развил (или появил) като смъртно биологично същество. В този смисъл всички човешки същества са еднакво равни и еднакво неудовлетворени при всички обстоятелства — бедни или богати, щастливи или нещастни и пр. бинарни противостояния.

Законите на природата са абсолютни за всички биологични същества — раждане, живот, смърт са закони на природата; човекът е биологично същество, следователно те са абсолютно задължителни за него.

Законите на човека са относителни и зависят от степента на човешкото познание, т.е. от културното му ниво и съответният етап от историческото развитие на социокултурните системи.

Стратегическият приоритет на инфраструктурата „биоформа — енергетически източник — биоформа“ е, че човек не може да промени тези закони, ако не измени една от компонентите: „биоформа“ или „енергетичен източник“ или и двете (например с напредъка в областта на науката ние бихме могли да се сдобием с тяло, което не консумира биоенергия, а енергия от някакъв друг източник, с което се преодоляват ограниченията на биологичната компонента).

Съществуващите сега ограничения на инфраструктурно равнище, се пренасят неминуемо и в структурните и надстроечните компоненти, така че опитът да се натовари духовната надстройка със стратегически приоритет за промяна на общочовешкия културен модел не е нищо друго, освен културидеализъм, ако както казахме вече по-горе, не премахнем структурните или енергетични ограничения на човечеството. В своите разсъждения по темата, известният американски културантрополог Марвин Харис казва (цитирам по памет):

„... За разлика от идеите, схемите на производство и възпроизводство не могат да възникват и изчезват по волята на човека“.

Наистина ли това е така?

С малко премерен оптимизъм, аз бих казал, че не е далеч деня, когато човечеството, съхранило духовно-волевите си приоритети и без

биологичните си ограничения, ще събори био-енергетичната бариера и ще напусне диаспората наречена „Слънчева система“ да търси нови хоризонти. Едва тогава миналото революционно ще се освободи от предначертаното му бъдеще!

Ще изоставим оковите на материалните стремежи, най-грубо казано: да напълним пилора и ануса и да властваме над себеподобните си смъртни. Чрез новата културно-социална мотивация на духовността ще се устремим към оня „прозорец“ в диаспората, който ще ни изведе извън земното притегляне, в безкрайното неизвестно, което е безкраен прогрес, действителен край на материалната култура, преминаваща в нова и всеобхватна духовна култура!

Бих помолил уважаемият читател да ме извини, ако напразно съм му загубил времето, четейки изложените тук с цялото ми уважение и сериозност идеи. Нека и той ги приеме сериозно, въпреки че произтичат или са продукт на манийните синдроми на един шизофреник! Но както казва Гловър (цитирам по памет):

„Нормалността е форма на лудост, която отказваме да приемем, тъй като се оказва, че тя създава добра приспособяемост към действителността...“

Построявайки първата от тезите си върху мисълта на Хегел бих казал, че целта не е единственото обединяващо звено за човешките воли. Не по-малко убедителна например е постановката на Геза Рокхайм (цитирам по памет), че:

„... Културата свързва един индивид с друг, тя представлява хитрост, използвана от човека — това дете, срещу самотата...“

Кое то пък още веднъж потвърждава изложената вече по-горе мисъл, че именно есето е естествения жанр за всякакви културни интерпретации и както твърди Гийрц (цитирам по памет):

„... Всеки, който тръгне да търси системни монографии в тази област, бързо се разочарова: ако попадне на някоя, разочарованието е още по-голямо.“

Професор Стефан Бахманов

Издание:

Ели КаРон (Ели Гочева, Кремена Гочева)

Есето на Фарисей

Българска. Първо издание

Технически консултант: Явор Гочев

Графичен дизайн: Явор Гочев

ИК „Фактор Алиас“, София, 2006 г.

ISBN-10: 954-9593-12-6

ISBN-13: 978-954-9593-12-9

Текстът, откъси от него и търговската марка не могат да се възпроизвеждат без съгласието на авторките.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.